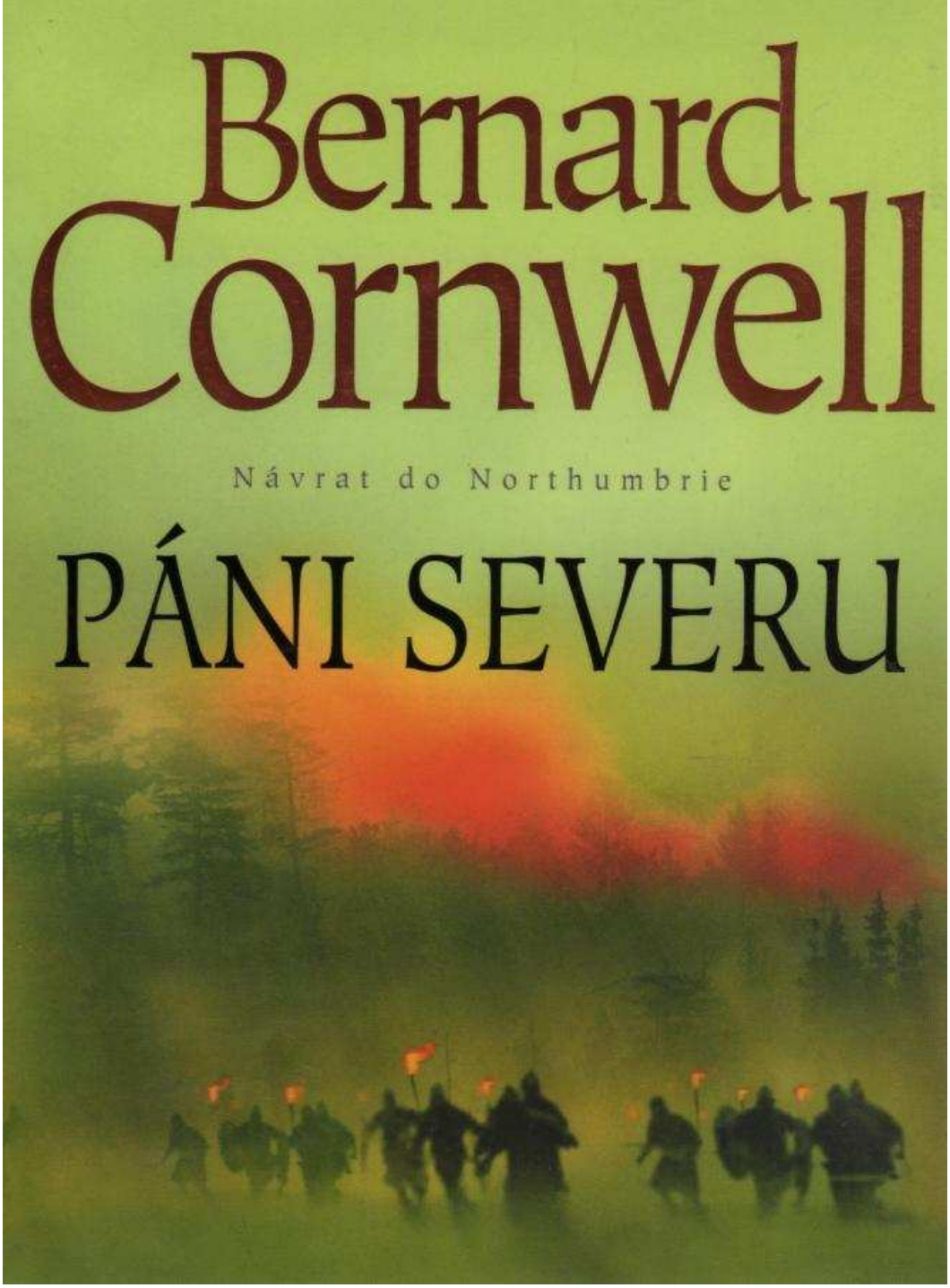
Bernard Cornwell

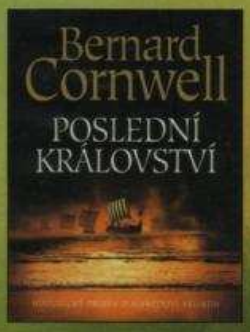
Návrat do Northumbrie

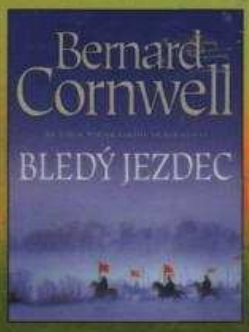
PÁNI SEVERU

Román *Páni severu* představuje třetí část rozsáhlé ságy z raně středověké Anglie, v níž autor líčí dobu po vítězství krále Alfreda, později zvaného Velikého, nad Dány u Ethandunu. Boj s Dány, popsaný v knize *Bledý jezdec*, se odehrál ve Wessexu, avšak děj *Pánů severu* přenesl autor na sever do Northumbrie, domoviny hlavního hrdiny Uhtreda z Bebbanburgu, ale také země pánů soupeřících mezi sebou o moc, z nichž žádný neměl důvod mít Uhtreda rád a dva z nich si přáli jeho smrt. „Přesto to byl můj domov," vypráví Uhtred, „navíc tam na mě čekal úkol pomstít vraždu mého druhého otce. Proto jsem tam šel. Proto jsem se nechal vést cestou meče."

V nakladatelství BB/art již vyšlo:

ISBN 978-80-7381-169-3
Cena 229 Kč
Nakladatelství BB/art
e-mail: bbart@bbart.cz
www.bbart.cz

Bernard Cornwell

PÁNI SEVERU

Návrat do Northumbrie

Přeložil Jiří Beneš

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o.
v roce 2007
Bořivojova 75, Praha 3
Copyright © 2005 Bernard Cornwell
All rights reserved.

Z anglického originálu *The Lords of the North*
(First published by HarperCollinsPublishers, London, 2006)
přeložil ©2007 Jiří Beneš
Redakce textu: Růžena Steklačová
Jazyková korektura: Pavel Tučka
Grafická úprava obálky: Bohumil Fencl

Tisk: CENTA spol. s r. o., Vídeňská 113, Brno

První vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-7381-169-3

VĚNOVÁNO
Edu Breslinovi

Com on wanre nicht scriðan sceadugenga
(Z temnoty noci vystoupil chodící stín)

Beowulf

OBSAH

Mapka
8

MÍSTNÍ NÁZVY
9

ČÁST PRVNÍ
Král otrok
11

ČÁST DRUHÁ
Rudá loď
146

ČÁST TŘETÍ
Chodící stín
239

HISTORICKÁ POZNÁMKA
315

Tuede
BEBBANBURG
SEVERNÍ MOŘE
CUMBRALAND
HADRIÁNOVA ZEĎ
Tine
GYRUUM
DUNHOLM
CAIR LIGUALID
CETREHT
SYNNINGTHWAIT
THRESK
EOFERWIC
NORTHUMBRIE
EOFERWIC
Humber
MERCIE
VÝCHODNÍ ANGLIE
LUNDENE
WESSEX
WINTANCEASTER

MÍSTNÍ NÁZVY

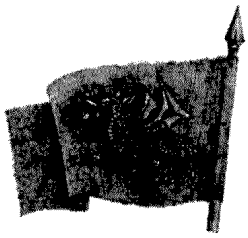
Způsob psaní jmen v anglosaské Anglii byl kolísavý, proměnlivý a nejistý, bez důsledností a zásadovostí, i pokud šlo o názvy samy. Londýn byl tedy uváděn a zaznamenáván jako Lundonia, Lundenberg, Lundenne, Lundene, Lundewic, Lundenceaster či Lundres. Uvědomuji si, že někteří čtenáři by nepochybně dali přednost jiným názvům, než jaké uvádím v následujícím přehledu i v celé své knize, ale já jsem obvykle využil pravopisných znění, která jsem našel v O*xford Dictionary of English Place-Names (Oxfordském slovníku místopisných názvů)* pro léta nejbližší období 871-899 n. 1. nebo do něho spadající. Ani toto řešení však není zcela spolehlivé. V roce 956 se např. Hayling Island psal dvěma různými způsoby – Heilincingae a Hæglingaiggas. A ani já jsem nebyl vždy důsledný, takže jsem dal přednost moderní Anglii (England) před názvem Englaland a místo Horðhymbratond užívám názvu Northumbrie, abych se vyvaroval dojmu, že hranice či meze starodávného království se shodují s hranicemi dnešního hrabství. Takže i tento seznam, stejně jako způsob psaní názvů samých, je kolísavý a nedůsledný.

Æthelingæg	Athelney, Somerset
Alclyt	Bishop Auckland, hrabství Durham
Baðum (vysl. Bathum)	Bath, Avon
Bebbanburg	Bamburgh Castle, Northumbrie
Berrocscire	Berkshire
Cair Ligualid	Carlisle, Cumbrie
Cetreht	Catterick, Yorkshire
Cippanhamm	Chippenham, Wiltshire
Contwaraburg	Canterbury, Kent
Cumbraland	Cumbrie
Cuncacester	Chester-le-Street, hrabství Durham
Cynuit	Cynuit Hillfort poblíž Canningtonu, Somerset

Defnascir	Devonshire
Dornwaraceaster	Dorchester, Dorset
Dunholm	Durham, hrabství Durham
Dyflin	Dublin, Eire
Eoferwic	York
Ethandun	Edington, Wiltshire
Exanceaster	Exeter, Devon
Fifhidan (též Fifhaden)	Fyfield, Wiltshire
Gleawecestre	Gloucester, Gloucestershire
Gyruum	Jarrow, hrabství Durham
Hamptonscir	Hampshire
Haithabu	Hedeby, obchodní osada v jižním Dánsku
Heagostealdes	Hexham, Northumbrie
Hedene	řeka Eden, Cumbrie
Hocchale	Houghall, hrabství Durham
Horn	Hofn, Island
Hreapandune	Repton, Derbyshire
Kenet	řeka Kennet
Lindisfarena	Lindisfarne (Svatý Ostrov), Northumbrie
Lundene	Londýn
Onhripum	Ripon, Yorkshire
Pedredan	řeka Parrett
Readingum	Reading, Berkshire
Scireburnan	Sherborne, Dorset
Snotengaham	Nottingham, Nottinghamshire
Strath Clota	Strathclyde
Sumorsæte	Somerset
Suth Seaxa	Sussex (Jižní Sasové)
Synningthwait	Swinithwaite, Yorkshire
Temes	řeka Temže
Thornsæta	Dorset
Thresk	Thirsk, Yorkshire
Tine	řeka Tyne
Tuede	řeka Tweed
Wiire	řeka Wear
Wiltun	Wilton, Wiltshire
Wiltunscir	Wiltshire
Wintanceaster	Winchester, Hampshire

ČÁST PRVNÍ

Král otrok

Přál jsem si, aby byla tma. Avšak tehdy, v tu letní noc neustále vyplouval zpoza potrhaných mraků měsíc a jeho mdlé světlo mě zneklidňovalo. Chtěl jsem tmu.

Nesl jsem dva kožené vaky a mířil s nimi k malé říčce, jež tvořila severní hranici mého panství. Mého nového panství. Jmenovalo se Fifhaden a dal mi ho král Alfred odměnou za to, co jsem pro něj vykonal u Ethandunu, kde jsme na dlouhém plochém vrchu porazili a rozprášili vojsko Dánů. Došlo tam k boji jedné štítové hradby proti druhé, saské proti dánské, a když boj skončil, byl Alfred znovu král, Dánové prchali poraženi a Wessex opět žil a já si troufám říct, že jsem se o to zasloužil měrou větší než kterýkoliv z Alfredových mužů. Navíc tam zemřela žena, s níž jsem žil, a na bojišti našel smrt můj přítel a já sám jsem utržil ránu kopím do stehna… A za to vše mi Alfred dal Fifhaden.

Five hides – pět kůží, tak se to místo jmenovalo. Panství, které mělo stěží tolik půdy, aby uživila čtyři rodiny otroků, jež ji obdělávaly, chovaly na ní ovce a chytaly ryby v řece Kenet. Ostatní dostali velká panství a církev král odměnil hustými lesy a šťavnatými pastvinami, zatímco já jsem si za Ethandun vysloužil pět kůží. Nenávidím Alfreda. Je to mizerný, pobožnůstkářský, lakotný panovník, který mi nevěří, protože nejsem křesťan a pocházím ze severu a protože jsem mu u Ethandunu vrátil království. A za to poslední mi jako odměnu dal Fifhaden. Bastard!

Vynesl jsem tedy dva vaky na hřeben nízkého vrchu, na němž se pásly ovce a povalovaly obrovské šedé balvany, které se teď, když měsíc opět vyplul za potrhaným oblakem, rozzářily bíle. Přikrčil jsem se k jednomu z nich a Hild poklekla vedle mě.

To byla nyní moje žena, i když ne manželka. Bývala jeptiškou v Cippanhammu, ale když město dobyli Dánové, udělali z ní děvku na prodej. Teď žila se mnou. Občas jsem v noci slýchal, že se modlí, a její modlitby byly plné slz a zoufalství a já jsem předpokládal, že se jednou k svému bohu opět vrátí. Teď však byla se mnou, byla mou ženou a já jsem byl jejím útočištěm. „Na co čekáme?“ zeptala se.

Přiložil jsem prst ke rtům a naznačil jí, aby byla ticho. Dívala se na mě. Měla protáhlou tvář, velké oči a zpod šálu jí vykukovaly zlaté vlasy. Vždycky jsem si myslel, že její krásy je pro klášter škoda, ale Alfred chtěl, aby se do něj vrátila. Proto jsem jí dovolil zůstat u mě – abych mu hnul žlučí, bastardovi!

Čekal jsem, neboť jsem chtěl mít jistotu, že nás nikdo nesleduje, i když se dalo těžko předpokládat, že by se někdo odvážil ven v noci, kdy se tmou potulují všelijací děsiví tvorové. Také Hild svírala v dlani křížek, aby ji chránil od zlých věcí, ale já jsem byl ve tmě klidný. Už v dětských letech jsem se naučil mít noc rád. Byl jsem sceadugengan, chodící stín, jeden z těch tvorů, kterých se ostatní lidé bojí.

Čekal jsem dlouho, až jsem nabyl jistoty, že jsme na tom nízkém vrchu sami, pak jsem vytáhl Vosí žihadlo, svůj krátký mečík, vyřízl jím v zemi čtverec trávy a opatrně ho položil stranou. Potom jsem na odkrytém místě kopal hloub a hlínu vršil na svůj plášť. Čepel skřípala o křídu a křemínky. Věděl jsem, že se ztupí a na ostří se udělají zuby, ale pokračoval jsem v kopání, dokud nebyla jáma tak hluboká, že by se v ní dalo pohřbít dítě. A pak jsem do ní místo dítěte vložil oba vaky. Byl to můj poklad, mé stříbro a zlato, mé bohatství a já jsem ho nechtěl vláčet s sebou a zatěžovat se jím. Vlastnil jsem pět kůží, dva meče, drátěnou košili, štít, přilbu, koně a hubenou jeptišku, ale neměl jsem žádné muže, kteří by mi poklad střežili, a tak jsem ho musel ukrýt. Nechal jsem si jen pár stříbrných mincí, zbytek jsem svěřil do úschovy zemi, navršil na vaky hlínu, udupal ji a vše pečlivě zakryl vyříznutým čtverem trávy. Počkal jsem, až opět vyjde zpoza oblaku měsíc, prohlédl si místo v jeho

mdlém světle a usoudil, že nikdo nemůže nic poznat. Nakonec jsem si vštípil do paměti polohu toho místa vzhledem k okolním kamenům. Jednoho dne, až budu mít jak své bohatství chránit a střežit, se vrátím a vyzvednu ho. „Alfred říká, že tady musíš zůstat," zašeptala Hild s pohledem upřeným na ten malý čtverec země.

„Alfred si může nachcat do huby," odpověděl jsem. „A doufám, že se tím ten bastard zadusí a zdechne." Zřejmě zdechne tak jako tak, a brzy, protože je nemocný, pomyslel jsem si krutě. Bylo mu pouhých devětadvacet let, o osm roků víc než mně, a přesto vypadal, jako by mu táhlo na padesát. Neznal jsem nikoho, kdo by mu dával naději na víc než dva tři roky života. Buď se držel za břicho, jak ho svíraly bolesti, nebo běžel na latrínu, nebo se třásl v horečce jako ratlík.

Hild se dotkla drnu, pod nímž jsem pohřbil své bohatství. „Znamená to, že se do Wessexu vrátíme?" zeptala se.

„Znamená to, že nikdo nejede mezi nepřátele s veškerým bohatstvím, které má," odpověděl jsem. „Tady je bezpečnější. Jestliže zůstaneme naživu, vrátíme se a vykopeme ho. A když zemřu jen já, vrátíš se pro něj ty."

Nic na to neřekla. Odnesli jsme zbylou hlínu na plášti k řece a vysypali ji do vody.

Druhý den ráno jsme nasedli na koně a zamířili k východu. Jeli jsme do Lundene, neboť tam je počátek všech cest. Vedl mě osud. Psal se rok osmistý sedmdesátý osmý, bylo mi jednadvacet let a věřil jsem, že jsem schopen dosáhnout svým mečem všeho na světě. Byl jsem Uhtred z Bebbanburgu, saský velmož a válečník, který zabil na břehu moře Ubbu Lothbroksona a u Ethandunu srazil k zemi Sveina z Bílého koně – Uhtred z Bebbanburgu, jenž vrátil Alfredovi království a nenáviděl ho. Proto jsem ho opouštěl. Moje cesta byla cestou meče a vedla mě k domovu.

Jel jsem na sever.

Lundene je největší město na celém britském ostrově. Vždy jsem měl rád jeho domy a ulice kypící ruchem, ale teď jsem se tam s Hild zdržel pouze dva dny. Ubytovali jsme se v saské krčmě, která se nacházela v

novém městě západně od rozpadávajících se římských hradeb. V těch dobách bylo Lundene součástí Mercie a ovládali ho Dánové. Krčma byla plná kupců, cizinců a kapitánů lodí a jeden z obchodníků jménem Thorkild se uvolil, že nás vezme svou lodí do Northumbrie. Řekl jsem mu, že se jmenuju Ragnarson. Samozřejmě mi nevěřil, ale nestál jsem mu za to, aby zkoumal, kdo opravdu jsem – zkrátka za dva stříbrné a sílu mých paží u vesel byl ochoten nás vzít na palubu. Byl jsem Sas, ale větry osudu mě už v dětském věku zavály do Dánska a Dány jsem byl vychován, takže jsem mluvil jejich řečí, a Thorkild mě považoval za Dána. Podle krásné přilby, drátěné košile a dvou mečů poznal, že jsem bojovník, a zřejmě usoudil, že prchám z poraženého vojska, ale víc se o mě nezajímal. Potřeboval veslaře. Někteří obchodníci si kupovali k veslům otroky, avšak Thorkild měl za to, že s nimi jsou potíže, a najímal svobodné muže.

Vypluli jsme za odlivu s lodí plnou štůčků plátna, franckého oleje, bobřích kožešin, krásných jezdeckých sedel a kožených vaků s drahocenným kmínem a hořčicí. Jakmile jsme se vzdálili městu a dopluli k ústí řeky Temes, ocitli jsme se ve Východní Anglii, třebaže jsme z tohoto království moc neviděli, neboť v tu první noc se od moře přivalila mlha a zůstala nad námi viset celé dny. Některá rána jsme nemohli plout dál, jak byla mlha hustá, a pokud zřídla natolik, že jsme se odvážili vyplout, nedohlédli jsme na pobřeží. Myslel jsem, že když se vydám domů lodí, dostanu se tam rychleji, ale místo toho jsme se ploužili mlhou zrádnými proudy a podél bahnitých břehů. Každý večer jsme našli místo k zakotvení nebo se nám podařilo loď připoutat ke břehu, ale jednou jsme strávili celý týden v jakémsi východoanglickém močálu, neboť naše loď se poškodila, a protože jsme nestačili vylévat vodu, museli jsme ji vytáhnout na bahnitý břeh a opravovat. V době, kdy jsme utěsňovali trup, se počasí změnilo, mlha se rozplynula a nad mořem vysvitlo slunce, takže jsme mohli znovu vyplout na sever, i když na noc jsme stále přiráželi ke břehu. Během plavby jsme viděli mnoho jiných lodí, užších a delších než Thorkildova kocábka. Byly to dánské válečné lodě a všechny pluly k severu. Předpokládal jsem, že na nich jsou vojáci Guthrumovy poražené armády, kteří se vracejí domů do Dánska, nebo možná míří do

Fríska či kamkoliv jinam, kde by jim kynula naděje na snadnější kořist než v Alfredově Wessexu.

Thorkild byl vysoký, ponuře se tvářící muž, který se domníval, že mu je třicet pět let. Dlouhé vlasy spletené do copů mu visely až k pasu a na pažích neměl žádné náramky, jež by dokazovaly, že by se kdy vyznamenal v boji. „Ne, nikdy jsem nebojoval," přiznal se mi. „Vyrostl jsem v rodině obchodníka, vždycky jsem byl obchodník, a až umřu, i můj syn bude obchodovat."

„Kde žiješ?" zeptal jsem se. „V Eoferwiku?"

„V Lundene. V Eoferwiku mám sklad. Je to výborné místo na vykupování ovčí vlny."

„Ještě pořád tam vládne Ricsig?" zajímal jsem se.

Zavrtěl hlavou. „Ten je už dva roky nebožtík. Teď tam sedí na trůnu muž jménem Egbert."

„Když jsem byl malý, byl v Eoferwiku král Egbert."

„Možná je to jeho syn. Nebo vnuk. Nebo nějaký bratranec. V každém případě Sas."

„Sas… Takže kdo je v Northumbrii skutečným vládcem?"

„Samozřejmě my, kdo jiný?" odpověděl a myslel tím Dány. Dánové často dosazovali v dobytých zemích na trůn saského panovníka, který jim šel na ruku, a Egbert, ať byl, kdo byl, k takovým nepochybně patřil. Poskytoval dobyvatelům zdání legality, ale skutečnou moc držel v rukou hrabě Ivarr, Dán, jenž vlastnil většinu půdy v okolí města. „Pánem Northumbrie je Ivarr Ivarson," prohlásil Thorkild s pýchou, „syn Ivara Lothbroksona."

„Znal jsem Ivara Lothbroksona," řekl jsem.

Pochybuji, že mi věřil, ale byla to pravda. Ivar Lothbrokson byl velký válečník, z něhož šel strach, třebaže byl vychrtlý, kost a kůže, ale o to divočejší a děsivější, ale byl také přítelem hraběte Ragnara, jenž mě vychoval. Jeho bratrem byl Ubba, kterého jsem zabil v boji na břehu moře. „Ivarr je skutečný vládce Northumbrie," pokračoval Thorkild, „ale v údolí řeky Wiire moc nemá. Tam je pánem Kjartan." Thorkild se mimoděk dotkl Thorova kladiva, svého amuletu, když vyslovil Kjartanovo jméno. „Říkají mu Kjartan Krutý," dodal, „a jeho syn je ještě horší."

„Sven," procedil jsem přes zaťaté zuby s nenávistí. Znal jsem Kjartana i Svena. Byli to mí nepřátelé.

„Sven Jednooký," řekl Thorkild a znovu se dotkl amuletu, jako by se tím chtěl chránit před zlem, jež by z těch dvou jmen mohlo vystoupit pouhým jejich vyslovením. „A ještě dál na sever," pokračoval, „vládne v Bebbanburgu Ælfric."

I toho jsem znal. Ælfric z Bebbanburgu byl můj strýc a zloděj, který mi ukradl mé panství, ale před Thorkildem jsem předstíral, že to jméno slyším poprvé. „Ælfric?" zeptal jsem se, „další Sas?"

„Ano, Sas," přikývl obchodník. „Ale jeho tvrz je pro nás příliš pevná, navíc nás nemůže nijak ohrozit," dodal na vysvětlenou, proč dovolují saskému velmožovi zůstávat v Northumbrii.

„Je tedy přítelem Dánů?"

„Není naším nepřítelem," odpověděl. „To jsou tři nejmocnější páni v Northumbrii – Ivarr, Kjartan a Ælfric. A pokud jde o Cumbraland? Nikdo neví, co se tam za horami děje." Tím za horami mínil západní pobřeží Northumbrie, přiléhající k Irskému moři. „V Cumbralandu byl jeden mocný velmož," pokračoval. „Jmenoval se Hardicnut, ale slyšel jsem, že byl při jakési šarvátce zabit. A co se tam děje teď…?"

Pouze pokrčil rameny.

Tak to byla Northumbrie, království pánů soupeřících mezi sebou, z nichž žádný neměl důvod k tomu, aby mě miloval, a dva z nich si přáli mou smrt. Přesto to byl můj domov, navíc tam na mě čekal úkol. Proto jsem tam šel. Proto jsem se nechal vést cestou meče.

Tím úkolem byla krevní msta. Musel jsem pomstít zločin, k němuž došlo před pěti lety, kdy Kjartan a jeho lidé vtrhli v noci do síně hraběte Ragnara, zapálili ji a všechny, kteří se snažili plamenům uniknout, pobili. Ragnar mě vychoval, miloval jsem ho jako svého otce a jeho vražda zůstala nepomstěna. Hrabě Ragnar měl syna, který se také jmenoval Ragnar a byl a je to můj přítel, ale Ragnar Mladší tu pomstu vykonat nemohl, protože byl nyní držen jako rukojmí ve Wessexu. A tak jsem šel na sever já a já jsem se chystal najít Kjartana a já jsem byl odhodlán ho zabít. A zabít i jeho syna Svena Jednookého, který držel v zajetí Ragnarovu dceru. Uvažoval jsem, zda Thyra ještě žije. Nic jsem o ní nevěděl. Během cesty jsem při veslování často přemýšlel a napadalo

mě, že je to pošetilost, ne-li přímo bláznovství, vracet se do Northumbrie, kde je plno mých nepřátel. Ale vedl mě tam osud, a ve chvíli, kdy jsme konečně zamířili do širokého ústí Humberu, se mi sevřelo hrdlo.

Přes clonu deště jsem neviděl nic jiného než nízké bahnité břehy porostlé vrbovými keři a na šedivé vodní hladině rozsáhlé plochy vodních řas. Byla to však řeka, která vedla do nitra Northumbrie, a v tu chvíli jsem věděl, že jsem se rozhodl správně. Tohle byl můj domov. Ne Wessex se svými úrodnějšími poli a povlovnějšími svahy hor. Wessex byl zkrocený, spoutaný králem a církví, ale zde na severu jako by i divoké husy byly divočejší a chladný vzduch poskytoval víc volnosti.

„Tak odtud pocházíš?“ zeptala se Hild, když se k nám břehy po obou stranách přibližovaly, jako by nás chtěly sevřít.

„Kraj, odkud pocházím, leží ještě mnohem dál na sever,“ odpověděl jsem. „Tohle je Mercie,“ ukázal jsem na jižní břeh řeky, „a tam Northumbrie,“ napřáhl jsem ruku na opačnou stranu. „A ta se táhne až k ostrovům obývaným barbary.“

„Jakými barbary?“

„Skoty,“ řekl jsem a plivl přes okraj lodi do vody. Než přišli Dáni, byli našimi úhlavními nepřáteli Skotové se svými neustálými vpády a loupežnými nájezdy do naší země. Později však začali i je, podobně jako nás, ohrožovat Normané a nebezpečí, které Skotové znamenali pro Sasy, se zmenšilo, i když nikdy nepominulo zcela.

Veslovali jsme proti proudu Ouse a k pravidelným rázům vesel jsme si zpívali. Naše loď klouzala pod převislými větvemi vrb a olší, míjela šťavnaté louky a lesy a teď, když jsme vpluli do Northumbrie, sejmul Thorkild z její přídě vyřezávanou psí hlavu, aby vyceněnými zuby nestrašila duchy této země. Ten večer jsme připluli do Eoferwiku, hlavního města Northumbrie a místa, kde byl zabit můj otec, kde jsem osiřel a kde jsem poprvé spatřil Ragnara Staršího, který mě vychoval a vložil do mě lásku k Dánům.

V době, kdy jsme připlouvali k městu, jsem už nevesloval, protože jsem seděl u vesla celý den a Thorkild mi dal volno. A tak jsem stál na přídi a pozoroval, jak nad střechami domů stoupá kouř z kuchyňských ohnišť, a potom jsem pohlédl dolů na řeku a uviděl první mrtvolu. Byl to

chlapec, asi desetiletý nebo jedenáctiletý. Kromě kusu hadru kolem beder byl nahý a měl prořízнuté hrdlo, i když děsivě rozšklebená rána byla vymytá vodou a bez stopy krve. Dlouhé vlasy mu vlály v proudu jako vodní řasy.

Později jsme uviděli plavat v Ouse další mrtvá těla a pak už jsme byli tak blízko, že jsem spatřil na ochozu hradby ozbrojence. Bylo jich tam hodně, mužů s kopími a štíty, a další stáli na nábřeží, všichni v drátěných košilích s tasenými meči. Ostražitě nás pozorovali. Thorkild vykřikl povel, veslaři zvedli vesla a nechali je ve vzduchu. Z jejich nehybných listů crčela voda. Loď zpomalila a z města ke mně dolehly výkřiky.

Vrátil jsem se domů.

Kapitola první

Thorkild nechal loď unášet proudem asi sto kroků zpět, pak ji stočil a najel na břeh kousek od staré vrby. Sotva kýl přídě zadrhl o dno, vyskočil Thorkild na břeh, uvázal loď lanem z tuleních kůží ke kmeni a s kradmým pohledem směrem k ozbrojencům, kteří stáli výš na břehu, se opět vyškrábal na loď.

„Ty," obrátil se ke mně, „nevíš, co se tu děje?"

„Zřejmě nic dobrého," odpověděl jsem.

„Potřebuju zjistit, co se stalo s mým skladem, ale tamhle těch," kývl hlavou směrem k ozbrojencům, „se na to ptát nechci. Nemohl by ses jich zeptat ty?"

Vybral si mě – byl jsem bojovník, a kdyby mě zabili, nijak by se tím netrápil. Většina jeho veslařů byla také schopna bojovat, ale tomu se Thorkild vyhýbal, jak jen mohl, protože krveprolití a obchod nejdou spolu dohromady. Ozbrojenci začali sestupovat směrem k nám. Bylo jich šest, ale blížili se dosti váhavě, neboť viděli, že na naší lodi je dvakrát víc mužů než jich, všichni byli ozbrojeni sekerami a kopími.

Navlékl jsem si drátěnou košili, vzal svou skvělou přilbu korunovanou vlčí hlavou, kterou jsem ukořistil na jedné dánské lodi u waleského pobřeží, připnul si Hadí dech i Vosí žihadlo a takto vystrojen jako do války jsem vyskočil na břeh. Tam jsem však uklouzl a padl do kopřiv, z nichž jsem se s klením zvedl a nemotorně vylezl na cestu. V těchhle místech jsem to znal. Právě tady byla ona široká louka, z níž vedl můj

otec útok proti obráncům Eoferwiku. Nasadil jsem si přilbu a křikl na Thorkilda, aby mi hodil štít. Udělal to, a když jsem se chystal vykročit proti šesti ozbrojencům, kteří nyní stáli a s meči v rukou mě pozorovali, vyskočila za mnou Hild. „Mělas zůstat na lodi," řekl jsem.

„Bez tebe tam nebudu," prohlásila. Držela v ruce kožený vak, v němž jsme měli něco šatstva na převlečení, nůž a brousek. „Co jsou zač?" zeptala se a kývla směrem k těm šesti, kteří byli pořád padesát kroků od nás a nijak k nám nespěchali.

„Nevím," odpověděl jsem a vytáhl z pochvy Hadí dech. „Uvidíme." Schylovalo se k večeru, stíny byly dlouhé a v oknech domů poblikávala zář kuchyňských ohňů. Havrani letěli ke svému hnízdišti a v dálce jsem viděl stádečko krav sehnané dohromady k večernímu dojení. Vykročil jsem k těm šesti mužům. Měl jsem drátěnou košili, štít a dva meče, ale také náramky na pažích a přilbu, která měla cenu tří drátěných košil, a to vše na ně zřejmě udělalo dojem, neboť se shlukli k sobě a čekali, až k nim dojdu. Všichni třímali meče, ale všiml jsem si, že dva mají na krku křížek, a usoudil jsem, že by to mohli být Sasové.

„Když se muž vrací domů," zavolal jsem na ně anglicky, „nečeká, že ho budou vítat s meči v rukou."

Dva z nich byli starší, možná pětatřicátníci, oba měli hustý vous a na sobě drátěné košile. Zbývající čtyři, asi sedmnáctiletí nebo osmnáctiletí mladíci, měli jen kožené vesty a zdálo se mi, že drží meče se stejnou jistotou, s jakou bych se já chopil rádla. Museli mě mít za Dána, protože jsem vyskočil z dánské lodi, ale věděli, že šest mužů musí na jednoho stačit, ať je to kdo je to. Na druhou stranu také věděli, že jediný dánský bojovník vystrojený jako do bitvy dokáže jednoho či dva z nich zabít, než padne, a tak se jim zjevně ulevilo, když jsem promluvil anglicky.

„Kdo jsi?" zavolal na mě ten, který vypadal nejstarší.

Neodpověděl jsem a stále šel pomalu k nim. Kdybych zpozoroval, že se na mě chtějí vrhnout, musel bych potupně utéct, nebo v boji proti přesile zemřít, ale přesto jsem šel dál se štítem svěšeným a mečem skloněným k zemi, jako by mě nic na světě nemohlo vyvést z míry. Mé mlčení chápali jako zpupnost, i když ve skutečnosti to nebylo nic jiného než to, že jsem nevěděl, co jim odpovědět. V žádném případě jsem nechtěl prozradit své jméno, neboť jsem netoužil, aby se Kjartan nebo

můj proradný strýc dozvěděli, že jsem se vrátil do Northumbrie. Na druhou stranu bylo mé jméno jediné, s čím jsem proti nim mohl jít, a chvíli jsem byl v hloupém pokušení jim ho říct, abych je zastrašil. Ale pak mi bleskl v hlavě nápad. „Jsem Steapa z Defnasciru," řekl jsem a pro případ, že by Steapovo jméno v Northumbrii neznali, jsem dodal: „Jsem ten, kdo poslal Sveina z Bílého koně na věčnost."

Muž, který se mě zeptal, kdo jsem, o krok ustoupil. „Opravdu jsi Steapa? Ten, co sloužil Alfredovi?"

„Ano, ten."

„Pane," řekl a sklonil meč. Jeden z mladíků se dotkl křížku na krku a klesl na koleno. Třetí muž zastrčil meč do pochvy a po chvíli váhání usoudili i ostatní, že je to rozumné, a udělali totéž.

„A kdo jste vy?" zeptal jsem se.

„Sloužíme králi Egbertovi," odpověděl jeden z těch starších.

„A ti mrtví?" ukázal jsem k řece, kde se v proudu pomalu točila další nahá mrtvola. „Co to bylo za lidi?"

„Dánové, pane."

„Vy zabíjíte Dány?"

„Je to Boží vůle, pane," řekl muž.

Ukázal jsem směrem k Thorkildově lodi. „Ten muž je Dán, ale taky můj přítel. Hodláte ho zabít?"

„My známe Thorkilda, pane. Jestliže připlul v míru, necháme ho žít."

„A mě?" ptal jsem se dál. „Co uděláte se mnou?"

„Odvedeme tě ke králi, pane. Přijme tě a vyznamená za to, žes pobil tolik Dánů."

„Takových?" zeptal jsem se pohrdlivě a ukázal mečem na mrtvoly plovoucí v řece.

„Vyznamená tě za vítězství nad Guthrumem, pane. Byl jsi tam, ne?"

„Ano, byl," přikývl jsem. Zastrčil jsem Hadí dech do pochvy, otočil se a kývl na Thorkilda, který mezitím odvázal loď a poručil veslařům, aby odrazili od břehu. Zavolal jsem na něj a řekl mu, že mu tihle muži slibují bezpečí, pokud připlul v míru.

„Co bys udělal na mém místě?" odpověděl Thorkild. Jeho veslaři lehce zabrali proti proudu, aby udrželi loď na místě.

„Pluj po řece dolů a počkej tam, dokud se nedozvíš, co se tady stalo," zavolal jsem na něj dánsky.

„A co budeš dělat ty?" zeptal se.

„Zůstanu tady."

Sáhl do měšce a něco směrem ke mně hodil. Stačil jsem zahlédnout, že se to v zapadajícím slunci zalesklo, a pak to zapadlo mezi pryskyřníky, které pokrývaly břeh jako žlutý koberec. „To je za tvou radu," zavolal za mnou Thorkild, „a žij dlouho, ať jsi kdokoliv!"

Otočil loď, což nebylo snadné, protože byla téměř stejně dlouhá jako řečiště široké, ale jeho veslařům se to povedlo bez problémů a záhy odpluli po proudu pryč a také z mého života. Později jsem zjistil, že obchodníkovo skladiště bylo vypleněno a jednoruký Dán, jenž ho střežil, zabit a jeho dcera znásilněna, takže má rada opravdu stála za stříbrnou minci, kterou mi Thorkild hodil.

„Poslals ho pryč?" zeptal se mě nasupeně muž s vousem.

„Řekl jsem ti, že je to můj přítel."

Sklonil jsem se a našel stříbrňák zapadlý mezi žlutými květy. „Jak jste se dozvěděli o Alfredově vítězství?" zeptal jsem se.

„Přišel k nám kněz, pane, ten nám o tom řekl."

„Jaký kněz?"

„Z Wessexu, pane. Až z takové dálky. A přinesl zprávu od krále Alfreda."

Mělo mě napadnout, že se Alfred bude snažit, aby se zpráva o jeho vítězství nad Guthrumem roznesla do celé saské Anglie. Ukázalo se, že rozeslal kněze do všech koutů země, kde žijí Sasové, a ti šířili zvěst o tom, že Wessex zvítězil a že mu Bůh a jeho svatí dopřáli triumfovat nad nepřítelem. Jednoho z těch kněží poslal také ke králi Egbertovi do Eoferwiku a shodou okolností přijel do města jen den přede mnou. A byl to den, kdy to šílenství začalo.

Kněz cestoval na koni s kněžskou sutanou sbalenou vzadu na sedle a jel přes Mercii, obsazenou Dány, od jednoho saského domu k druhému. Mercijští Sasové mu samozřejmě pomáhali, každý den mu přichystali čerstvého koně a provázeli ho, když musel projet kolem větší dánské pevnosti, a takhle se dostal do hlavního města Northumbrie a předal králi Egbertovi radostnou zvěst o tom, že Západní Sasové porazili vojsko

Dánů, jež se právem nazývalo Velké. Avšak to, co na northumbrijské Sasy zapůsobilo nejvíc, bylo neslýchané tvrzení, že se Alfredovi zjevil ve snu svatý Cuthbert a poradil mu, jak dosáhnout vítězství. Došlo k tomu údajně během zimního období v bažinách u Æthelingægu, kam se Alfred uchýlil s rodinou a hrstkou kněží na útěku před Dány, a příběh o snu zasáhl Egbertovy Sasy jako lovcův šíp, neboť na sever od Humberu nebyl uctívanější svatý než Cuthbert. Cuthbert byl northumbrijský idol, nejsvětější křesťan, jaký kdy v zemi žil, a nebylo jediného zbožného Sasa, který by se k němu denně nemodlil. A myšlenka, že to byl severský svatý, kdo pomohl Wessexu porazit Dány, zbavila Egberta zdravého rozumu. Jistě měl dost důvodů radovat se z Alfredova vítězství a nepochyboval jsem, že mu bylo proti mysli vládnout pod dánským poručnictvím, ale měl knězi za jeho zprávu poděkovat a pak ho umlčet a někam ho zavřít jako psa, kterého zaženeme do boudy. Jenže on místo toho poručil Wulfherovi, arcibiskupovi města, aby sloužil v městském chrámu děkovnou mši. Wulfhere nebyl žádný hlupák, poznal, k čemu se schyluje, a proto se vymluvil na náhlý záchvat zimnice a odjel pryč. Našel se však jeden poblázněný kněz jménem Hrothweard, který se okamžitě nabídl, že ho zastoupí, a tak v největším eoferwickém kostele zaznělo ohnivé kázání o tom, že svatý Cuthbert sestoupil z nebes, aby dovedl Západní Sasy k vítězství. Tato hloupá smyšlenka přesvědčila všechny Sasy v Eoferwiku, že se Bůh spolu se svatým Cuthbertem chystají osvobodit jejich zemi od Dánů.

A tak začalo vraždění.

Tohle všechno jsem se dozvěděl cestou do města. V Eoferwiku bylo v tu dobu sotva sto dánských bojovníků, neboť zbývající, vedeni hrabětem Ivarrem, odtáhli na sever, aby zastavili skotské vojsko, jež překročilo hranici. K podobnému vpádu nedošlo, co lidé pamatovali, ale Skotové měli nového krále, který přísahal, že udělá z Eoferwiku své nové sídelní město, a Ivarr tedy vytáhl s vojskem na sever, aby mu udělil lekci a přivedl ho k rozumu.

Thorkild měl pravdu, skutečným vládcem severní Northumbrie byl Ivarr. Kdyby se chtěl prohlásit králem, nikdo by mu v tom nezabránil. Pro něj však bylo výhodnější mít na trůnu poddajného saského krále, který vybírá daně a udržuje své saské poddané v poslušnosti, což

Ivarrovi umožňovalo, aby se věnoval válčení, tedy tomu, co jeho klan uměl nejlépe. Byl Lothbrok, a ne nadarmo se Lothbrokové chlubili, že žádný mužský příslušník jejich rodu nezemřel v posteli. Všichni našli smrt na bojišti s mečem v ruce. Ivarrův otec a jeden ze strýců byli zabiti v Irsku, zatímco Ubba, třetí z bratrů Lothbrokových, padl přičiněním mého meče u Cynuitu. A teď tedy Ivarr, poslední válečník z rodu posedlého válčením, táhl proti Skotům a přísahal, že přivede jejich krále do Eoferwiku v otrockých okovech.

Myslel jsem, že žádný Sas, který má všech pět pohromadě, se neodváží proti Ivarrovi vystoupit, neboť Ivarr měl pověst stejně nelítostného muže jako jeho otec, ale Alfredovo vítězství u Ethandunu a hloupá víra, že návod k němu vnukl wessexskému králi svatý Cuthbert, rozpoutaly v Eoferwiku šílenství, jehož plamen zažehl svým kázáním otec Hrothweard. Kněz hřímal, že Bůh, svatý Cuthbert a armáda andělů přijdou a vyženou Dány z Northumbrie, a můj příchod oheň šílenství ještě víc rozdmýchal. „Poslal tě Bůh," říkali mi neustále muži, kteří mě vedli uličkami poznamenanými dánskou krví, a pak se obraceli a rozhlašovali lidem kolem, že jsem ten, kdo zabil Sveina, takže než jsme došli k sídlu krále, táhl se za námi menší dav.

Královský palác v Eoferwiku jsem znal. Byla to římská stavba ze světlého kamene s mohutnými sloupy, jež držely taškovou střechu, nyní ovšem vyspravovanou načerněnými slaměnými došky. Podlahy byly z barevných dlaždic, které kdysi tvořily mozaikové obrazy římských bohů, ale Sasové je z větší části vytrhali, a co zbylo, zakryli rákosovými rohožemi. A na nich se teď černaly skvrny od krve prolité předchozího dne. Ve velké síni začazené od pochodní, jež ji osvětlovaly, to páchlo jako na dvoře, kde se poráží dobytek.

Ukázalo se, že nový král Egbert je synovec starého krále Egberta, což potvrzoval i prohnaný výraz jeho tváře a nedůtklivě našpulená ústa. Připadal mi vylekaný, když vyšel na stupínek na konci síně, a nebylo divu, protože poblázněný kněz Hrothweard vyvolal ve městě bouři a Egbert si už zřejmě uvědomil, že Ivarr se se svými Dány vrátí a krutě se pomstí. Egbertovi přívrženci však byli nakaženi Hrothweardovou posedlostí a nepochybovali, že Alfredův triumf je předzvěstí definitivní porážky Normanů, takže můj příjezd vnímali jako další znamení z nebes.

Postrčili mě dopředu a vzrušeně líčili králi, kdo jsem a jak jsem se do města dostal. Egbert se tvářil zmateně a jeho zmatek ještě vzrosti, když náhle jakýsi jiný, mně však známý hlas zvolal mé skutečné jméno.

„Uhtrede!“

Rozhlédl jsem se po přítomných a uviděl otce Willibalda.

„Uhtrede!“ zvolal znovu se zjevnou radostí. Egbert svraštil čelo, chvíli hleděl na mě a pak se tázavě obrátil k Willibaldovi, jako by ho žádal o vysvětlení. Kněz však na něj nedbal a prodíral se ke mně. „Uhtrede!“ zahlaholil potřetí a objal mě.

Otec Willibald byl dobrý člověk a můj dobrý přítel. Jako Západosas vykonával svého času službu kaplana v Alfredově válečném loďstvu a osud rozhodl, že on byl tím, koho Alfred poslal oznámit zprávu o vítězství u Ethandunu northumbrijským Sasům.

Egbert zvedl ruku a hluk hlasů v síni se ztišil. „Ale vždyť on se jme nuje…,“ začal, ale zarazil se, protože se nemohl na mé jméno rozpomenout.

„Steapa,“ zvolal jeden z mužů, kteří mě přivedli do města.

„Ne, to je Uhtred,“ oznámil všem Willibald a oči mu zářily vzrušením.

„Jsem Uhtred z Bebbanburgu,“ přiznal jsem, neboť mi bylo jasné, že teď už je můj klam neudržitelný.

„Muž, který zabil Ubbu Lothbroksona!“ dodal Willibald a pokusil se mi zvednout ruku, aby mě představil jako vítězného bojovníka. „A také,“ pokračoval, „u Ethandunu srazil ze sedla Sveina z Bílého koně!“

Pomyslel jsem si, že teď už nelze zabránit, aby se během dvou dnů o mém návratu do Northumbrie dozvěděl Kjartan Krutý a za další den i můj strýc Ælfric, a kdybych měl špetku zdravého rozumu, vyšel bych okamžitě ven, vzal Hild a stejně rychle, jako zmizel z Eoferwiku arcibiskup Wulfhere, bych zamířil na jih.

„Ty jsi byl u Ethandunu?“ zeptal se mě Egbert.

„Ano, pane.“

„Co se tam stalo?“

Už samozřejmě slyšeli o bitvě od Willibalda, ale bylo to vyprávění kněze plné modliteb a zázraků, zatímco já jsem jim pověděl o boji a o spoustě mrtvých Dánů, které jsme zabili my, bojovníci, i když mě po celou dobu jakýsi kněz se zaníceným pohledem, ježatými vlasy a

rozsochatým vousem neustále přerušoval svými aleluja. Pochopil jsem, že to je otec Hrothweard, který rozpoutal v Eoferviku vraždění Dánů. Byl mladý, stěží mu mohlo být víc let než mně, měl však silný hlas a dar přirozené autority, což ještě umocňovalo působivost jeho zanícení. Každé aleluja provázela sprška slin, jež mu vystříkly z úst, a sotvaže jsem vylíčil, jak zbytky dánského vojska prchaly po příkrých svazích z ethandunského vrchu, Hrothweard vyskočil a spustil k přítomným plamennou řeč. „Tohle je Uhtred!“ zvolal a rýpl mě do žeber, že jsem to cítil i přes drátěnou košili, „Uhtred z Northumbrie, Uhtred z Bebbanburgu, zabiják Dánů, bojovník Boží, meč našeho Pána! A tento Uhtred k nám nyní přišel, podobně jako svatý Cuthbert navštívil Alfreda v jeho nejtěžších chvílích plných strastí a soužení. To jsou znamení Všemohoucího!“ Všichni kolem zajásali, ale král se tvářil starostlivě a Hrothweard, zřejmě kdykoliv připravený k zanícenému kázání, začal málem s pěnou u úst líčit svou představu toho, jak budou povražděni všichni Dánové v Northumbrii.

Nějak se mi podařilo vzdálit se od něj, přitočit se k Willibaldovi a přimět ho, aby se mnou nepozorovaně odešel do chodby, která vedla ke královým soukromým komnatám. „Jsi hlupák,“ zasyčel jsem na něj, „jsi earsling, jsi řídké hovno! Měl bych tě tady na místě rozpárat a tvá mizerná střeva hodit prasatům!“

Willibald otevřel ústa, pak je zavřel a zatvářil se bezradně.

„Dánové se sem vrátí,“ řekl jsem plný hněvu, „a pak nastane další vraždění, jenže tentokrát Sasů.“

Willibald znovu otevřel ústa a znovu je zavřel, ale stále se nezmohl na jediné slovo.

„Takže teď můžeš udělat jen to, že se nějak dostaneš na druhý břeh Ouse a budeš upalovat tak rychle na jih, jak jen svedeš.“

„Ale vždyť všechno, co jsem řekl, je pravda,“ snažil se hájit.

„Co je pravda?“

„Že nám svatý Cuthbert přinesl vítězství!“

„Samozřejmě že to není pravda!“ vyštěkl jsem. „Vítězství dobyl Alfred. Myslíš si, že ho ten tvůj Cuthbert navštívil v Æthelingægu? Tak proč nám Alfred neřekl o svém snu hned? Proč s tím přišel až po bitvě?“ Odmlčel jsem se a z Willibaldova hrdla se vydral zvuk, jako by se dusil.

„Protože žádný sen neměl a žádný Cuthbert ho nenavštívil!“ odpověděl jsem si sám.

„Ale…“

„To vítězství vybojoval Alfred,“ pokračoval jsem neúprosně. „A vybojoval ho, protože chtěl, aby Northumbrie viděla ve Wessexu vůdce boje Sasů proti Dánům. Copak nechápeš, že Alfred se chce stát králem všech Sasů, i northumbrijských? Nepochybuju, že podobné hlupáky, jako jsi ty, poslal i do Mercie, aby jim namluvili, že se mu ve snu zjevil nějaký jejich pitomý svatý.“

„Ale ono to tak bylo,“ přerušil mě Willibald, a když jsem se pobaveně usmál, začal mi rychle vysvětlovat. „Máš pravdu, také svatý Kenelm promluvil v Æthelingægu k Alfredovi. Zjevil se mu ve snu a řekl mu, že zvítězí.“

„Nezjevil se mu a nic mu neřekl,“ odpověděl jsem, jak nejtrpělivěji jsem uměl.

„Ale je to pravda!“ trval na svém Willibald. „Sám Alfred mi to řekl! Je to Boží dílo a my to musíme chápat jako zázrak.“

Vzal jsem ho za ramena a přitiskl ke zdi. „Můžeš si vybrat, otče,“ zasyčel jsem, „buďto zmizíš z Eoferwiku dřív, než se vrátí Dánové, nebo nakloníš hlavu na stranu.“

„Proč?“ zeptal se zmateně. „Proč bych ji měl naklánět na stranu?“

„Protože ti z druhé strany bouchnu do ucha, aby ti tím druhým uchem vypadly všechny nesmysly ven.“

Nepřesvědčil jsem ho. Northumbrii zaplavila zář slávy Boží zažehnutá krveprolitím u Ethandunu a rozdmýchaná lží o svatém Cuthbertovi a ubohý otec Willibald byl přesvědčen, že stojí u počátku velkých věcí.

Ten večer se konala hostina, i když nazývat hostinou tabuli, kterou tvoří slanečky, sýr, tvrdý chléb a vyčpělé pivo, je přinejmenším nadnesené. Ať to však bylo, co bylo, otec Hrothweard tam pronesl další ohnivou řeč, v níž tvrdil, že mě Alfred poslal jako svého největšího válečníka, abych vedl obranu města, a že Eoferwic přijde chránit samotný nebeský fyrd. Willibald, který zřejmě všemu tomu věřil, volal aleluja, ale už následující den, jenž zahalil město šedou clonou deště a kalnou mlhou, se mu vrátil zdravý rozum a o příchodu andělů s meči začal pochybovat.

Lidé začali utíkat a šířila se zvěst, že na severu se už shromažďují dánské hordy. Hrothweard stále vykřikoval své nesmysly a vedl ulicemi města procesí kněží a mnichů, kteří nesli nad hlavami svaté relikvie a náboženské korouhve, ale každý, kdo si uchoval jen trochu zdravého rozumu, už tušil, že se Ivarr vrátí mnohem dřív, než se zjeví svatý Cuthbert v čele rytířstva nebeského. Egbert za mnou poslal muže, aby mi sdělil, že se mnou chce mluvit, ale já jsem považoval krále za odsouzeného k záhubě a neobtěžoval jsem se k němu. Bude si muset pomoct sám.

Stejně jako si budu muset pomoct sám já, pomyslel jsem si. Věděl jsem, že musím zmizet z města dřív, než se vrátí Ivarr a začne se mstít, a v krčmě U Zkřížených mečů hned vedle severní městské brány jsem našel cestu k úniku. Poskytl mi ji Dán jménem Bolti, jemuž se podařilo přežít vraždění Dánů, protože měl za ženu Sasku a její rodina ho ukryla. Uviděl mě u stolu a zeptal se, jestli jsem Uhtred z Bebbanburgu.

„Ano," odpověděl jsem.

Posadil se proti mně, uctivě se uklonil Hild a luskl prsty, aby přivolal děvečku, která roznášelo pivo. Byl to obtloustlý chlapík s lysou hlavou, podobaným obličejem, zlomeným nosem a očima plnýma strachu. Za ním postávali jeho dva synové, oba z polovic saské krve. Jednomu jsem odhadl dvacet a druhému o pět let méně a oba měli meče, i když se nezdálo, že by byli zvyklí se jimi ohánět. „Znal jsem Ragnara Staršího," řekl Bolti.

„I já jsem ho znal, ale na tebe si nevzpomínám," odpověděl jsem.

„Když se Ragnar chystal k poslední plavbě na *Wind-Viperu*, prodal jsem mu lana a žerdě vesel."

„A ošidils ho?" zeptal jsem se.

„Ne. Měl jsem ho rád."

„Já jsem ho miloval, protože mi byl otcem," řekl jsem.

„Vím to," pokýval Bolti hlavou, „a pamatuju si na tebe." Odmlčel se a krátce pohlédl na Hild. „Tenkrát jsi byl velmi mladý," pokračoval a znovu se obrátil ke mně, „a bylo s tebou jakési malé tmavé děvče."

„Pak si mě opravdu pamatuješ," řekl jsem a na chvíli zmlkl, protože nám přinesli pivo. Všiml jsem si, že i když byl Bolti Dán, měl na krku křížek. A on můj pohled zpozoroval.

„Jestliže chce člověk žít v Eoferwiku, musí se přizpůsobit,“ řekl a dotkl se křížku. Pak si rozhalil košili a ukázal mi, že pod ní má dánský amulet, Thorovo kladivo. „Tady pohany zabíjejí.“

Vytáhl jsem zpod kabátce své Thorovo kladivo. „Takže je tu hodně Dánů, kteří ze sebe nyní dělají křesťany?“ zeptal jsem se.

„Málo,“ odpověděl stroze. „Dáš si k tomu pivu něco k jídlu?“

„Nejdřív mi pověz, proč se mnou chceš mluvit.“

Chtěl odejít pryč. Chtěl vzít svou saskou ženu, dva syny a obě dcery a odvést je co nejdál od města, v němž, jak předpokládal, dojde k dalšímu masakru, tentokrát vedenému Dány. Nechtěl být svědkem jejich pomsty, která by jistě zasáhla i jeho rodinu, a potřeboval ozbrojený doprovod. Upíral na mě zoufalý pohled, neboť nevěděl, že to, co chce on, chci i já.

„A kam hodláš jít?“ zeptal jsem se.

„Ne na západ,“ řekl. „V Cumbralandu se taky vraždí.“

„V Cumbralandu se vraždí odjakživa,“ poznamenal jsem. Cumbraland byla část Northumbrie ležící za horami na západ od Eoferwiku, přičemž z druhé strany ji omývalo Irské moře, a byla to země, která trpěla nájezdy Skotů ze Strath Cloty, Normanů z Irska a Britů ze severního Walesu. I v Cumbralandu se nějací Dáni usídlili, ale nebylo jich dost na to, aby mohli zabránit pustošení země drancíři ze všech směrů.

„Rád bych se vrátil do Dánska,“ řekl Bolti, „ale teď nemáme žádné válečné lodě.“ Jediná plavidla, jež v Eoferwiku zůstala, byly lodě saských obchodníků, a pokud by se nějaká z nich odvážila vyplout, byla by přepadena dánskými loděmi, které se nepochybně shromažďují v Humberu.

„Takže kam?“ zeptal jsem se znovu.

„Na sever,“ odpověděl, „abych se setkal s Ivarrem. Zaplatím ti.“

„A myslíš, že se mnou se dostaneš v bezpečí přes Kjartanovo území?“

„Myslím, že s Ragnarovým synem po boku mám větší šanci než sám,“ řekl, „a až se dozvědí jiní, že cestuješ se mnou, přidají se k nám.“

Nechal jsem ho tedy, aby mi za mou službu zaplatil, a moje cena byla šestnáct stříbrných, dvě klisny a černý hřebec, kterého jakýsi muž vodil ulicemi a nabízel na prodej. Suma, již za něj požadoval, zřejmě vyrazila Boltimu dech, protože zbledl, ale přesto hřebce koupil, neboť usoudil, že těch čtyřicet stříbrných je přece jen méně než to, o co by mohl přijít,

kdyby uvízl v Eoferwiku jako v pasti. Okamžitě jsem poznal, že černý hřebec je cvičený k boji. Nelekal se hluku a ran a poslušně reagoval a pouhý tlak kolen, což umožňuje bojovníkovi koně vést a současně vládnout štítem i mečem. Muž, který ho prodával, ho zřejmě – nebo spíš zcela jistě – ukořistil nějakému Dánovi během vraždění před několika dny, protože nevěděl, jak se kůň jmenuje. Já jsem mu dal jméno Witnere, což znamená Trapič, a hodilo se k němu, neboť se nesnášel s oběma klisnami a pořád po nich chňapal.

Klisny byly pro Willibalda a Hild. Řekl jsem otci Willibaldovi, že by měl jet na jih, ale jeho důvěra v ochranu ze strany sil nebeských byla ta tam a přemožen strachem trval na tom, že zůstane se mnou. Tak jsme tedy druhý den po setkání s Boltim všichni společně vyjeli po římské cestě na sever. Jelo s námi na tucet dalších mužů, mezi nimi tři Dáni a dva Normané, jimž se podařilo skrýt a tak si zachránit život v době vražedného šílenství vyvolaného Hrothweardem. Zbývající byli Sasové, kteří chtěli uniknout Ivarrově pomstě. Všichni měli zbraně a Bolti mi dal peníze, abych jim zaplatil. Nebylo to moc, jenom aby si mohli koupit jídlo a pivo, ale to, že jeli s námi, stačilo odradit všechny bandity, s nimiž jsme se na dlouhé cestě setkali.

Byl jsem v pokušení zajet do Synninghtwaitu, kde hospodařili Ragnarovi muži, ale pak jsem si uvědomil, že teď jich tam bude jen pár, neboť většina odjela s Ragnarem na jih. Někteří z nich zemřeli u Ethandunu a zbývající zůstali s Guthrumem, jehož poražené vojsko se uchýlilo do Mercie. Guthrum a Alfred uzavřeli mír, a Guthrum se dokonce nechal pokřtít, což Willibald označil za zázrak. V Synninghtwaitu tedy muselo zbýt jen pár bojovníků a v každém případě to nebylo vhodné místo, kde bych mohl hledat útočiště před vražednou ctižádostí svého strýce nebo Kjartanovou nenávistí. Neměl jsem tedy žádný plán, podle něhož bych se snažil utvářet svou budoucnost, a tak jsem tuhle starost přenechal osudu. Stále jsem však dodržoval svůj závazek vůči Boltimu a provázel ho na sever směrem ke Kjartanovu panství, které leželo na naší cestě jako temný mrak. Projet tímto územím znamenalo zaplatit clo a já jsem věděl, že bude vysoké. Pouze tak mocní muži jako Ivarr, jenž měl víc bojovníků než Kjartan, mohli překročit řeku Wiire bez placení. „Přece si to můžeš dovolit," dobíral jsem si

Boltiho. Každý z jeho synů vedl soumara a já jsem byl přesvědčen, že zvířata nesou mince zabalené v plátně nebo ovčí vlně, aby necinkaly.

„Nemůžu si to dovolit a kromě toho by si vzal mé dcery," odpověděl Bolti. Měl dvě dcery ve věku dvanácti a třinácti let zralé na vdávání. Obě byly malé, buclaté, světlovlasé a obě měly stejně tupý nos, takže šlo těžko jednu od druhé rozlišit.

„Tohle Kjartan dělá?" zeptal jsem se.

„Bere si, co se mu zlíbí," řekl Bolti, „a mladé dívky má rád, i když si myslím, že spíš než mé dcery by si vzal tebe."

„Z čeho tak soudíš?"

„Vím, co se stalo – že jeho syn přišel o oko kvůli tobě."

„Jeho syn přišel o oko kvůli tomu, že svlékal Ragnarovu dceru a chtěl ji vidět nahou."

„Ale viní z toho tebe."

„To ano," souhlasil jsem. Byli jsme všichni ještě děti, když se to stalo, ale dětská poranění se mohou zanítit a hnisat v člověku celý život a já jsem nepochyboval, že by si Sven Jednooký rád vzal obě mé oči náhradou za své jedno.

Jakmile jsme se tedy přiblížili k Dunholmu, obrátili jsme se na západ do hor, abychom se vyhnuli Kjartanovým lidem. Bylo léto, ale studený vítr přivál nízké mraky, z nichž se spustil drobný déšť, takže jsem byl vděčný za svou drátěnou košili podšitou kůží. Hild mi natřela kovové kroužky tukem, který vymačkala z čerstvě ostříhané ovčí vlny, aby mi nerezivěly. A stejně tak mi namazala přilbu a čepele mečů.

Stoupali jsme po staré vyšlapané stezce a několik mil za námi nás následovala jiná skupina, přitom ve vlhké hlíně byly patrné čerstvé otisky kopyt, které prozrazovaly, že také nedlouho před námi tudy někdo projížděl. To, že cesta byla tak hojně užívaná, mě mělo přimět k přemýšlení. Kjartan Krutý a Sven Jednooký žili z poplatků, jež vybírali za průjezd svým územím, a jestliže jim někdo nezaplatil, okradli ho, zajali jako otroka nebo zabili. Kjartan a jeho syn museli vědět, že se lidé snaží jeho výběrčím vyhnout a dávají se po horských stezkách, a tohle jsem si měl uvědomit a být ostražitější.

Bolti neměl strach, protože mi věřil, dokonce mi vyprávěl, jak Kjartan a Sven na otrocích zbohatli. „Někoho zajmou, ať je to Dán, nebo Sas, a

potom ho prodají za moře. Jestli má ten člověk štěstí, někdo za něj zaplatí výkupné, ale to bývá vysoké.“ Pak pohlédl na otce Willibalda a dodal: „Ale všechny kněze zabíjí.“

„Opravdu?“ podivil jsem se.

„Nenávidí křesťanské kněze, tvrdí, že to jsou čarodějové. Zakope je po pás do země a potom na ně pustí psy, aby je roztrhali.“

„Co říkal?“ zeptal se mě Willibald. Dojel mě, ale hned uhnul stranou, aby Witnere nechňapal po jeho klisně.

„Že tě Kjartan zabije, jestliže tě chytí, otče.“

„Že mě zabije?“

„Nakrmí tebou své psy.“

„Panebože…!“ vydechl v hrůze Willibald. Byl strachem bez sebe, zoufalý a ztracený v cizí severské zemi daleko od domova. To Hild se zdála klidnější. Bylo jí devatenáct let a předchozí život jeptišky ji vybavil schopností trpělivě snášet útrapy života. Narodila se v bohaté saské rodině, ale byla poslední z osmi dětí a otec ji přislíbil pro službu církvi, neboť matka při jejím porodu málem zemřela a on její záchranu připsal Boží vůli. Takže v jedenácti letech poslali Hild, jejíž jméno správně znělo sestra Hildegyth, do kláštera jeptišek v Cippanhammu, kde žila v odloučení od světa při modlitbách a předení do té doby, než tam vtrhli Dáni a udělali z ní děvku.

Občas jsem zaslechl, že ve spánku kňučí a sténá, a věděl jsem, že se jí vracejí vzpomínky na to ponížení. Teď však byla ráda, že je z Wessexu pryč, daleko od lidí, kteří jí neustále říkali, že by se měla vrátit k službě Bohu. Také Willibald měl snahu jí vyčítat, že opustila zbožný život, ale já jsem mu řekl, že pokud o tom ještě jednou začne, utrhnu mu hlavu, a od té doby jí dal pokoj. Nyní Hild vnímala každý nový pohled na svět téměř s dětským úžasem v očích. Její bledá pleť nabyla na slunci zlatavého odstínu, který se hodil k jejím zlatým vlasům. Byla to chytrá dívka, i když ne nejchytřejší, s jakou jsem se kdy setkal, ale obdařená bystrostí a zdravým rozumem. Za svého života jsem poznal, že některé ženy jsou stvořené jen k tomu, aby působily problémy, zatímco jiné dokáží být mužům příjemnými družkami, a Hild patřila k těm nejpříjemnějším. Možná proto jsme byli přátelé. Byli jsme i milenci, ale ne zamilovaní a Hild se pak vždy zmocnil pocit viny. Držela ho v sobě a

vyrovnávala se s ním modlitbami, ale ve dne se už zase smála a radovala z prostých věcí a jasu života. Přesto ji občas pohltila temnota a pak kňourala a já jsem viděl, jak si její dlouhé prsty neklidně pohrávají s křížkem, a tušil jsem, že jí duši rozdírají spáry jejího boha.

Stoupali jsme tedy do hor a já jsem si stále nepřipouštěl, že by nám mohlo hrozit nebezpečí, a tak to byla Hild, kdo ty jezdce uviděl první. Bylo jich devatenáct, většinou v kožených kabátcích, ale tři z nich měli drátěné košile. Jeli za námi, jako by nás hlídali, a mně začínalo být jasné, komu slouží. Cesta, kterou jsme jeli, se táhla po úbočí hory a po pravé straně jsme měli strmý sráz, pod nímž šuměla říčka. Uvažoval jsem, že i kdyby se nám podařilo sestoupit do údolí, neměli bychom naději uniknout, protože jsme s sebou měli ženy a náklad. Zatím se k nám jezdci nesnažili přiblížit. Viděli, že jsme ozbrojeni, a nemínili s námi bojovat. Chtěli se jen ujistit, že se plahočíme dál na sever k tomu, co nás čeká a zřejmě nemine. „Dokážeš nás ubránit?“ zeptal se s úzkostí v hlase Bolti.

„Třináct proti devatenácti? Dokázal bych to, kdyby těch třináct bylo ochotných bojovat,“ kývl jsem směrem k mužům, kterým Bolti platil za to, že nás doprovázejí. „Jenže oni bojovat nebudou. Jsou dobří na to, aby zahnali pár banditů, ale ani je nenapadne bít se s Kjartanovými lidmi. Kdybych je o to žádal, nejspíš by se přidali k nim a ještě by se zúčastnili znásilňování tvých dcer.“

„Ale…“ začal Bolti a zmlkl, protože jsme konečně uviděli, co na nás čeká. Trh s otroky. V místě, kde horská říčka prudce padala do hlubšího a širšího údolí, se nacházela dosti velká vesnice, v níž jiný, větší tok, zřejmě Wiire, překlenoval most tvořený obrovským plochým kamenem. Ve vesnici byl shromážděn dav lidí střežený ozbrojenými muži. Jezdci, kteří nás sledovali, se k nám trochu přiblížili, ale když jsme se zastavili, zastavili se i oni. Hleděl jsem dolů. Vesnice byla příliš daleko, aby se dalo poznat, jestli tam jsou Kjartan či Sven, přesto se mi zdálo víc než jisté, že ozbrojenci pocházejí z Dunholmu a vede je některý z dunholmských pánů. Bolti začal vyděšeně kvílet, ale já jsem si ho nevšímal.

Z jižní strany vedly do vesnice dvě další stezky. Uvažoval jsem, že všechny cesty v těchto horách zřejmě střeží ozbrojení jezdci, chytají ty,

kteří se snaží vyhnout placení mýta, odvlékají je sem a toho, kdo není schopen zaplatit, berou do zajetí.

„Co budeš dělat?“ zeptal se Bolti na pokraji paniky.

„Zachraňovat ti život,“ řekl jsem. Obrátil jsem se k jedné z jeho dcer a požádal ji, aby mi dala černý pruh plátna, který měla upevněný kolem pasu. Odvinula ho a chvějící se rukou mi ho podala. Omotal jsem si ho kolem hlavy tak, že mi zakrýval ústa, nos a čelo, a požádal Hild, aby mi plátno vzadu sepnula.

„Co chceš dělat?“ zeptal se znovu úzkostně Bolti.

Neodpověděl jsem mu, jen jsem si beze slova nasadil na maskovanou hlavu přilbu, takže mi zpoza lesklého kovu lícních štítů a černého plátna vykukovaly jen oči. Povytáhl jsem Hadí dech, abych se přesvědčil, že je v pochvě volný, a pak jsem pobídl Witnera a popojel o několik kroků dopředu.

„Teď jsem Thorkild Malomocný,“ řekl jsem Boltimu. Pod plátnem, navíc při stažených rtech, zněl můj hlas mumlavě a nezřetelně.

„Kdo?“ zíral na mě s otevřenými ústy. „Já?“

„Thorkild Malomocný,“ opakoval jsem, „a ty pojedeš se mnou. Budeme s nimi vyjednávat.“

Ukázal jsem ostatním, aby mě následovali. Jezdci, kteří jeli za námi, už před chvílí zmizeli směrem na jih, zřejmě aby našli jinou skupinu, která se pokouší vyhnout Kjartanovu mýtu.

„Najal jsem tě, abys mě chránil,“ řekl Bolti zoufale.

„A já se o to snažím,“ odpověděl jsem. Jeho saská žena kvílela jako na pohřbu a já jsem na ni zasyčel, aby zmlkla. Asi sto kroků od vesnice jsem zastavil a řekl všem, aby tady počkali. „Pojď,“ kývl jsem na Boltiho.

„Myslím, že bys s nimi měl vyjednávat sám,“ zkusil se mnou znovu smlouvat, a pak vyjekl.

Vyjekl proto, že jsem plácl jeho koně po zadku, až poskočil dopředu. „Pamatuj si, že jsem Thorkild Malomocný,“ připomněl jsem mu. „A jestli mě zradíš a řekneš jim, kdo opravdu jsem, zabiju tebe, tvé syny i tvou ženu a tvé dcery prodám do nevěstince. Tak kdo jsem?“

„Thorkild,“ zajektal, jak byl bez sebe strachem.

„Thorkild Malomocný,“ opravil jsem ho. To už jsme vjížděli do vesnice. Bylo to vlastně jen pár kamenných domků s drnovými střechami a uprostřed mezi nimi, jen kousek od kamenného mostu, střežili ozbrojenci houf nejméně třiceti nebo čtyřiceti lidí. Na travnatém plácku stál stůl a kolem lavice, na nichž seděli dva muži a popíjeli ze džbánků pivo. To všechno jsem viděl a nejasně si to uvědomoval, ale veškerou mou pozornost zaujalo něco jiného.

Přilba mého otce.

Ležela odložená na stole. Měla sklopenou lícní masku, vykládanou stříbrem jako královská koruna. Znal jsem tu přilbu dokonale, mnohokrát jsem ji viděl, dokonce jsem si s ní jako malý chlapec hrál, i když jsem věděl, že bych dostal pěkný pohlavek, kdyby mě přitom otec přistihl. A tuto přilbu měl na hlavě v den, kdy byl zabit při útoku na Koferwic. Ragnar Starší ji pak koupil od muže, který otce zabil, a teď ji tedy měl jeden z těch, kteří zabili Ragnara.

Byl to Sven Jednooký. Poznal jsem ho, když jsme se s Boltim přiblížili a on vstal. Znal jsem Svena v chlapeckém věku a teď to byl muž, ale přesto jsem okamžitě věděl, že je to on. Ta plochá široká tvář a divoký, téměř šelmí svit jeho jediného oka nemohly patřit nikomu jinému. Místo druhého oka měl prázdný svrasklý důlek. Byl vysoký, měl široká ramena, dlouhé vlasy a vous – pyšný mladý muž v té nejdražší drátěné košili s dvěma meči, krátkým a dlouhým, u pasu.

„Další hosté,“ prohlásil a ukázal na protější stranu stolu. „Sedněte si. Hned to spolu vyřídíme.“

„Sedni si s ním,“ zamumlal jsem tiše k Boltimu.

Vrhl na mě zoufalý pohled, ale pak přece jen sklouzl z koně a váhavě přistoupil ke stolu. Druhý muž měl temnou pleť, černé vlasy a byl mnohem starší než Sven. Měl na sobě černou kutnu, takže kdyby mu na krku neviselo stříbrné Thorovo kladivo, považoval bych ho za mnicha. Před sebou měl jakýsi dřevěný podnos rozdělený tenkými prkénky na malé přihrádky, v nichž se v slunci leskly stříbrné mince. Sven si opět sedl, nalil do menšího korbílku pivo a posunul ho směrem k Boltimu. Ten znovu nejistě pohlédl na mě, ale pak se posadil.

„A ty jsi kdo?“ zeptal se ho Sven.

„Bolti Ericson," odpověděl Bolti. Musel to zopakovat, neboť poprvé to řekl tak tiše, že mu nebylo rozumět.

„Bolti Ericson," opakoval po něm Sven. „Já jsem Sven Kjartan a můj otec je pánem téhle země. Slyšels už někdy o Kjartanovi?"

„Ano, pane."

Sven se usmál. „Mám dojem, že ses snažil vyhnout hlavní cestě, abys nemusel zaplatit mýto. Je to tak?"

„Ne, pane."

„Odkud tedy jedeš?"

„Z Eoferwiku."

„Takže další eoferwický obchodník, co? Už jsi dnes třetí! A co na těch soumarech vezeš?"

„Nic, pane."

Sven se naklonil dopředu, zašklebil se a pak si pořádně upšoukl. „Promiň, Bolti, mám dojem, jako by zahřmělo. Říkáš tedy, že nemáš nic? Ale já vidím čtyři ženy a tři z nich jsou pěkně mladé," usmál se. „To jsou tvoje ženy?"

„Moje žena a dcery, pane," odpověděl Bolti.

„Ženy a dcery…, ach, jak je všichni milujeme!" řekl Sven. Pak zvedl hlavu a podíval se na mě, a i když jsem věděl, že mi jsou vidět jen oči, navíc zastíněné okrajem přilby, pod pohledem jeho jednoho oka mě zamrazilo. „A kdo je tenhle?" zeptal se Sven.

Nepochyboval jsem, že je zvědavý, kdo jsem, neboť jsem vypadal jako král. Má kroužková košile, přilba i zbraně byly nejvyšší kvality a náramky na pažích svědčily o tom, že jsem bojovník, který má leccos za sebou. Bolti na mě vrhl vystrašený pohled, ale mlčel. „Ptal jsem se, kdo to je," připomněl mu Sven o poznání hlasitěji svou otázku.

„Thorkild Malomocný," odpověděl Bolti jektavě.

Sven při slově malomocný mimoděk svraštil čelo a sáhl po Thorově kladivu. Nebylo divu. Neznal jsem nikoho, kdo by před malomocným nepocítil strach, a proto je většina postižených touto nemocí vyháněna do neobydlených oblastí, aby tam žili, jak mohou, a zemřeli, jak musí.

„A co máš ty společného s malomocným?" obrátil se Sven opět k Boltimu.

Bolti mlčel. „Cestuju na sever," odpověděl jsem za něj.

„Proč na sever?“ zeptal se Sven.

„Protože už jsem jihem unaven.“

Poznal v mém mumlavém hlase nepřátelský tón, ale přešel to. Zřejmě si pomyslel, že si mě Bolti najal jako doprovod, a nenapadlo ho, že bych pro něj mohl představovat nějakou hrozbu. Měl pár kroků od sebe pět mužů ozbrojených meči a kopími a aspoň čtyřicet dalších ve vesnici.

Zvedl korbel a napil se piva. „Slyšel jsem, že v Eoferviku došlo k nepokojům. Je to pravda?“ zeptal se Boltiho.

Obchodník přikývl. Viděl jsem, jak se mu ruka pod stolem křečovitě svírá a opět otvírá. „Sasové zabíjeli Dány,“ řekl.

Sven zakroutil hlavou, jako by nemohl pochopit, že je něco takového možné. „To Ivarra nepotěší,“ poznamenal.

„Kde je Ivarr?“ zeptal se Bolti.

„Pokud vím, naposledy byl v údolí Tuede,“ odpověděl Sven, „a kolem něj tancoval Aed Skotský.“ Zdálo se, že mu ta výměna zpráv činí potěšení, jako by jeho zlodějství a pirátství dodávala zdání počestnosti. „Takže… s čím tedy obchoduješ, Bolti?“

„S kůžemi, ovčí vlnou, plátnem, hrnčířským zbožím…,“ vypočítával Bolti, ale pak se zarazil, jako by dostal strach, že prozradil moc.

„Já zase s otroky,“ řekl Sven. „Tohle je Gelgill,“ ukázal na muže vedle sebe, „a ten je od nás kupuje. Ty máš s sebou tři ženy a mně se zdá, že to je pro mě a pro Gelgilla náramně výnosné zboží. Tak kolik mi za ně zaplatíš? Když to bude dost, dovolím ti, aby sis je nechal.“ Usmál se, jako by svůj návrh považoval za zcela rozumný.

Bolti se nezmohl na odpověď, ale po chvíli vytáhl odněkud z vnitřní kapsy oděvu váček a pomalu začal na stůl pokládat jeden stříbrňák vedle druhého. Sven ho sledoval, a když Bolti zaváhal, jenom se usmál a obchodník vytahoval další mince, až jich leželo na stole třicet osm.

„To je všechno, co mám,“ řekl s žalostným výrazem.

„Tohle?“ zvolal pobaveně Sven. „To že je všechno, co máš, Bolti Ericsone? O tom pochybuju. Ale kdyby to byla pravda, dovolil bych ti, aby sis nechal jedno ucho jedné své dcery. Jen jedno ucho na památku. Co myslíš, Gelgille?“

Bylo to podivné jméno, Gelgill, a já jsem předpokládal, že ten muž pochází odněkud ze zámoří, neboť nejvýnosnější trhy s otroky se konaly

buď v Dyflinu, nebo až daleko v zemi Franků. Gelgill něco řekl, ale zamumlal to příliš potichu, abych mu rozuměl, a Sven přikývl. „Přiveďte ty dívky sem," křikl pak na své muže. Bolti se rozklepal strachem a znovu na mě vrhl zoufalý pohled, jako by čekal, že zasáhnu. Já jsem však neudělal nic a jen jsem se díval, jak dva Svenovi muži zamířili k naší skupině.

Sven prohodil s Gelgillem několik vět o vyhlídkách na letošní úrodu, zatímco oba ozbrojenci poručili Hild a Boltiho dcerám, aby sesedly z koní. Muži, které Bolti najal na ochranu, se ani nepokusili zakročit. Boltiho žena křičela, ale nemohla nic dělat, a když muži odváděli její dcery spolu s Hild ke stolu, propukla v zoufalý pláč. Sven je přivítal s přemrštěnou zdvořilostí, ale potom vstal Gelgill a všechny tři si začal prohlížet, dokonce je ohmatával, jako by kupoval koně. Viděl jsem, že se Hild zachvěla odporem a strachem, když jí přejel rukou po ňadrech, ale o ni jevil menší zájem než o mladší Boltiho dcery. „Sto stříbrných za každou," řekl, když byl se zkoumáním zboží hotov, „a za tu," ukázal na Hild, „jenom padesát." Mluvil se zvláštním přízvukem, takže to skutečně byl cizinec.

„Ale vždyť je pěkná," namítl Sven. „Ty dvě mladší vypadají jako selátka."

„Jsou to dvojčata," řekl Gelgill. „Za dvojčata bych dostal spoustu peněz. Ta vysoká je moc stará, musí jí být devatenáct nebo dvacet."

„Panenství se vždycky cení," poznamenal Sven směrem k Boltimu. „Tak co, souhlasíš?"

Bolti se chvěl jako osika. „Zaplatím ti sto stříbrných za každou ze svých dcer," řekl nakonec zoufale.

„Ne, špatně jsi mě pochopil," prohlásil Sven. „To je Gelgillova cena. Musíš zaplatit víc, abych na tom měl já nějaký zisk. Vysázej šest set stříbrných a můžeš si nechat všechny tři."

Byla to neskutečná suma a on chtěl, aby ji Bolti nemohl zaplatit, ale kupec to nepoznal. „Moje jsou jen ty dvě mladší, pane," zakňučel. „Ta starší je tady toho," ukázal na mě.

„Tvoje?" pohlédl Sven na mě. „Ty máš ženu, malomocný? Takže ti ještě neupadl?" Zasmál se a oba ozbrojenci, kteří ženy přivedli, se rozchechtali s ním. „Kolik mi tedy za tu svou zaplatíš ty?"

„Nic," řekl jsem.

Poškrábal se na zadku. Jeho muži se zubili v očekávání dobrého divadla. Tohle už znali, že se občas našel někdo, kdo se snažil Svenovi vzepřít, a těšili se, jak Sven odvážlivce zkrotí a o to víc ho oškube. Sven si dolil ze džbánu pivo. „Máš pěkné náramky, malomocný," řekl, „a taky přilbu. Obojí ti v tvém stavu moc k užitku není a už vůbec k ničemu ti to nebude, až zemřeš. Vezmu si tedy výměnou za tvou ženu náramky a přilbu a pak můžeš jít svou cestou."

Neodpověděl jsem mu a ani jsem se nepohnul, jenom jsem lehce přitiskl nohy k bokům svého hřebce. Cítil jsem, jak se chvěje. Byl to kůň vycvičený k boji a chtěl, abych ho pustil. Sven zřejmě poznal, jaké napětí v něm vře, a to ho varovalo. Na mně nemohl poznat nic. Viděl jen mou krásnou přilbu s tmavými otvory pro oči a vlčí hlavou na vrcholu a začal být neklidný. Furiantsky zvedl sázku a teď už nemohl couvnout, jestliže se nechtěl před svými lidmi shodit. Musel tedy hrát na vítězství.

„Před chvílí jsi mluvil, takže jazyk máš. Nebo jsi o něj právě teď přišel?" ušklíbl se a kývl na oba ozbrojence. „Egile! Atsure! Vemte mu tu přilbu!"

Možná se ho zmocnil lehký neklid, ale pořád si nepřipouštěl, že by se mu mohlo něco stát. Měl ve vesnici tolik mužů, že by z nich sestavil posádku lodi, zatímco já jsem byl sám. Proto nepochyboval, že si se mnou jeho pochopové snadno poradí. Jeden svíral kopí a druhý se chystal tasit meč, ale ještě ho nevytáhl ani z poloviny z pochvy, když jsem jii už měl Hadí dech v ruce a Witnere se pohnul vpřed. Toužil zaútočit a vyrazil rychlostí Sleipnira, Odinova bájného osminohého koně.

Vybral jsem si toho vpravo, který stále ještě neměl meč venku. Hadí dech šlehl dolů jako Thorův blesk z oblohy a rozpoltil mu přilbu, jako by byla z marcipánu, ale to už se Witnere, poslušný tlaku mého kolena, obracel k Svenovi, zatímco druhý muž na mě zaútočil kopím. Udělal však chybu. Měl ho vrazit do Witnerovy hrudi nebo do jeho krku, jenže místo toho se pokusil zasáhnout mě a hřebec po něm chňapl svými velkými zuby a muž uskočil dozadu, přitom zakopl a roztáhl se na trávě jak široký tak dlouhý. Stále jsem otáčel Witnera doleva. Pravou nohu jsem už měl vytaženou z třmenu, a tak jsem se vrhl ze sedla a dopadl

přímo na Svena. Pokusil se vstát, ale vadil mu stůl a lavice a já jsem ho strhl k zemi, vyrazil mu dech a pak jsem vyskočil a přitiskl mu hrot Hadího dechu na hrdlo. „Egile!“ zařval Sven na muže s kopím, který se právě zvedl ze země. Ale Egil se na mě neodvážil zaútočit. Věděl, že kdyby se pohnul směrem ke mně, proklál bych jeho pánovi hrdlo.

Bolti kňučel strachem. Pomočil se, cítil jsem to a viděl jsem loužičku u jeho nohou. Gelgill stál bez hnutí a se strnulým výrazem v tváři mě pozoroval. Hild se usmívala. Také půl tuctu dalších Svenových ozbrojenců stálo a nikdo z nich se ani nepohnul, neboť viděli můj zkrvavený meč a taky to, co jsem udělal s jejich druhem a co bych mohl nyní udělat ještě snadněji s jejich pánem. Witnere byl vedle mě, cenil zuby a hrabal kopytem těsně u Svenovy hlavy. Sven na mě civěl jedním okem, z něhož sršela nenávist a zároveň v něm byl strach. Náhle jsem od něj odstoupil. „Na kolena,“ poručil jsem mu.

„Egile!“ pokusil se znovu přimět muže s kopím, aby zasáhl.

Egil, muž s černý vousem a nosními dírkami zejícími z pahýlu nosu, jehož špičku mu někdo usekl, pomalu zvedl kopí.

„Ještě jeden pohyb a tvůj pán zemře,“ řekl jsem. Egil opatrně couvl. Přejel jsem ostrým hrotem meče Svenovi po tváři a z prořízнuté kůže vytryskla krev. „Na kolena,“ opakoval jsem, a když si konečně klekl, sklonil jsem se k němu, vytáhl mu z pochev oba meče a položil je na stůl vedle otcovy přilby.

„Chceš toho otrokáře zabít?“ zeptal jsem se Hild a ukázal na meče.

„Ne,“ zavrtěla hlavou.

„Iseult by ho zabila,“ řekl jsem. Iseult byla má milenka a láska a Hildina přítelkyně.

„Nezabiješ,“ řekla Hild. Věděl jsem, že je to jedno z křesťanských přikázání, stejně pošetilé a zbytečné jako příkazy slunci, aby putovalo po nebi naopak.

„Zab ho tedy ty, Bolti,“ promluvil jsem opět dánsky. Nechtěl jsem mít Gelgilla za zády.

Bolti se nepohnul. Měl strach mě poslechnout, ale k mému překvapení se Svenových mečů chopily obě jeho dcery. Gelgill se pokusil utéct, ale v cestě měl stůl a jedna z dívek se rozmáchla a ťala mu do hlavy a otrokář se zhroutil k zemi. Obě k němu přiskočily a sekaly do něj jako

šílené. Nedíval jsem se na to, protože jsem střežil Svena, ale slyšel jsem Gelgillovy výkřiky a Hildin povzdech a viděl úžas a zděšení na tvářích mužů před sebou. Obě dívky hekaly námahou. Chvíli jim trvalo, než obchodníka s otroky ubily, a po celou tu dobu se ho ani jeden ze Svenových mužů nepokusil zachránit nebo pomoct svému pánovi. Všichni třímali v rukou zbraně, a kdyby to aspoň jednomu z nich trochu myslelo, přišel by na to, že bych se neodvážil Svena zabít, neboť jeho život byl zároveň životem mým. Kdybych mu proklál hrdlo, už by jim nic nebránilo, aby se na mě vrhli a rozsekali mě na kusy, ale měli strach z toho, co by jim Kjartan udělal, kdyby jeho syn zemřel, a tak jen bez hnutí stáli, zatímco já jsem pořád tiskl hrot meče na Svenovo hrdlo, až ze sebe vyrazil přidušený výkřik strachu.

Boltiho dívky konečně ubily Gelgilla k smrti. Odvážil jsem se na okamžik ohlédnout a uviděl jsem, že jsou zbrocené krví, ale spokojeně se smějí. „Jsou to Heliny dcery," řekl jsem přihlížejícím mužům a byl jsem hrdý, že mě to napadlo, neboť Hel je vikinská bohyně podsvětí, děsivá a děsuplná, jež vládne nad těmi, kteří nezemřeli v boji. „A já jsem Thorkild," pokračoval jsem, „ten, který plní Odinovu síň mrtvými."

Viděl jsem, jak se Sven na zemi u mých nohou chvěje. Jeho muži na mně civěli se zatajeným dechem. Snad pod dojmem toho jsem popustil uzdu své fantazii. „Jsem Thorkild Malomocný," prohlásil jsem tím nejhlubším hlasem, jak jsem jen svedl. „Už dávno jsem po smrti, ale Odin mě vyslal ze síně mrtvých, abych vzal duši Kjartanovi a jeho synovi."

Věřili tomu, viděl jsem, jak se dotýkají amuletů. Jeden muž s kopím dokonce padl na kolena. Hrozně se mi chtělo Svena na místě zabít a možná jsem to měl udělat, ale v tu chvíli bylo důležitější dostat sebe i všechny ostatní z naší skupiny do bezpečí, a za to jsem musel vyměnit Svenův život.

„Teď však toho odporného červa pustím, aby mohl povědět zprávu o mém příchodu svému otci," pokračoval jsem. „Ale vy předtím odejdete. Všichni! Půjdete pryč, daleko za vesnici, a pak ho pustím. Zajaté necháte tady." Stále na mě civěli jako uhranutí a nikdo z nich se nepohnul, a tak jsem trochu přitlačil na meč a Sven opět vyjekl. „Jděte!" houkl jsem.

Šli. Nebo spíš utíkali zachváceni strachem. Bolti hleděl na své milované dcery téměř s posvátnou úctou. Řekl jsem dívkám, že udělaly dobře, a dovolil jim, aby si každá vzala hrst mincí ze stolu. Vrátily se k matce se stříbrem v jedné ruce a zakrváceným mečem v druhé. „Máš skvělé dcery," řekl jsem Boltimu. Neodpověděl, ale konečně se pohnul z místa a spěchal za nimi.

„Nemohla jsem ho zabít," řekla Hild. Zřejmě se teď trochu styděla, že to musely mladší dívky udělat za ni.

„Na tom nezáleží," odpověděl jsem. Pořád jsem držel meč na Svenově hrdle a čekal, až budou všichni jeho muži venku z vesnice a dost daleko od ní. Lidé, které držel Sven jako zajatce, většinou mladí chlapci a dívky, zůstali ve vesnici, ale nikdo z nich se ke mně neodvážil přiblížit.

Byl jsem v pokušení říct Svenovi pravdu, dát mu poznat, že byl pokořen svým starým nepřítelem, ale pak jsem si uvědomil, že by bylo škoda historky o Thorkildovi Malomocném nevyužít. A také jsem měl chuť zeptat se ho na Thyru, Ragnarovu sestru, ale bál jsem se, že pokud žije a Sven by poznal, že o ni mám zájem, už by po jeho návratu do Dunholmu dlouho nežila, a tak jsem raději mlčel. Místo toho jsem chytil Svena za vlasy a přinutil ho, aby se na mě díval. „Přišel jsem na tenhle svět, abych z něj tebe a tvého otce sprovodil," řekl jsem. „Ještě si tě najdu, Svene Kjartansone, a příště tě zabiju. Jsem Thorkild, přicházím v noci a nelze mě zabít, protože už jsem mrtvý. Vyřiď tedy můj pozdrav otci a pověz mu, že pro něj Odin poslal mrtvého bojovníka s mečem, a všichni tři se pak budeme plavit na Skidbladniru zpátky do Niflheimu." Niflheim je strašlivá ledová propast, místo, v němž končí ti, kteří zemřeli bez cti, a Skidbladnir je loď, do níž se vejdou všichni bohové, třebaže ji lze složit a skrýt v šátku. Odstoupil jsem od Svena a kopl ho tvrdě do zad, takže padl na tvář. Mohl se odplazit, ale zůstal ležet a neodvažoval se ani pohnout. Byl jako zbičovaný pes, a i když jsem měl stále chuť ho zabít, znovu jsem si uvědomil, že bude lepší, když ho nechám, aby mou historku o Thorkildovi Malomocném donesl otci. Kjartan se určitě dozví, že Uhtred z Bebbanburgu připlul do Eoferwiku, ale dozví se také o mrtvém bojovníkovi, který se vrátil na tento svět, aby ho zabil, a už teď jsem se těšil, že budu jeho zlým snem, který mu nedá klidně spát.

Sven se stále nehýbal. Sklonil jsem se, odvázal mu od opasku těžký váček s penězi a pak jsem mu ještě vzal jeho sedm stříbrných náramků. Hild mezitím utrhla kus plátna z Gelgillovy kutny, sesypala do něj zbývající mince z přihrádkového podnosu na stole a svázala je do uzlíku. Dal jsem jí také otcovu přilbu, aby ji nesla, a pak jsem se vyhoupl do Witnerova sedla. Poplácal jsem koně po šíji a on pohodil bujně hlavou, jako by pochopil, že se dnes osvědčil coby správný válečný oř.

Už jsem se chystal odjet, když se ten podivný den stal ještě podivnějším. Jakmile někteří ze zajatců pochopili, že jsou opravdu volní, rozběhli se k mostu, aby odtud zmizeli, ale jiní byli tak zmatení, že následovali Svenovy ozbrojence na východ. Pak se odkudsi ozvalo vyzpěvování a náhle jsem uviděl, že z jednoho nízkého domku s drnovou střechou vyšlo několik mnichů a kněží. Bylo jich sedm a nevím, jestli věděli, že jsou největšími šťastlivci toho dne, neboť jak jsem později poznal, Kjartan Krutý skutečně nenáviděl křesťany do té míry, že každého mnicha nebo kněze, který se mu dostal do rukou, dal nemilosrdně zabít. Těch sedm mu nyní uniklo a s nimi šel muž obtížený otrockými okovy. Byl mladý, přibližně mého věku, vysoký, dobře stavěný a hezký na pohled a na sobě měl roztrhané hadry. Dlouhé vlnité vlasy měl tak světlé, že se zdály skoro bílé. Měl také světlé řasy, oči modré jako pomněnky a opálenou pleť nepoznamenanou nemocemi a jeho tvář s vystouplými lícními kostmi, ostrým nosem a pevnou bradou byla jako vytesaná z kamene. Tvrdost rysů jeho tváře však změkčoval téměř veselý výraz, který oznamoval světu, že život vnímá jako sled příjemných překvapení a jednu velkou zábavu. Když uviděl, jak se Sven krčí strachem pod mým koněm, opustil mnichy, rozběhl se k nám a sebral meč ozbrojence, kterého jsem zabil. Držel ho nešikovně, neboť měl ruce spoutané řetězem, ale přesto pevně, a mířil s ním k Svenovi. Bylo jasné, co chce udělat.

„Ne," křikl jsem na něj.

„Ne?" pohlédl na mě a usmál se a já jsem si uvědomil, že se mi líbí. Jeho tvář byla upřímná a bezelstná.

„Slíbil jsem mu, že ho nechám naživu," vysvětlil jsem mladíkovi.

Chvíli o tom uvažoval. „Tys mu slíbil život, ale já ne," odpověděl dánsky.

„Jenže jestli ho zabiješ, budu muset zabít já tebe," řekl jsem.

Znovu o tom uvažoval, ale v očích mu zářilo pobavení. „Proč bys mě musel zabíjet?" zeptal se bez jakéhokoliv strachu, jako by opravdu chtěl poznat můj důvod.

„Protože to říká zákon," odpověděl jsem.

„Ale Sven Kjartanson žádné zákony neuznává," namítl.

„To je můj zákon," řekl jsem, „a kromě toho po něm chci poslat vzkaz jeho otci."

„Jaký vzkaz?"

„Že si pro něj přichází mrtvý bojovník."

Mladík naklonil hlavu na stranu a opět o tom přemýšlel. Nakonec zřejmě uznal, že jsem se rozhodl správně, protože si zastrčil meč pod paži a začal si neobratně rozvazovat provaz, kterým měl stažené kalhoty. „Můžeš mu vyřídit i vzkaz ode mě," obrátil se k Svenovi. „Tenhle," řekl a vymočil se na něj. „Křtím tě ve jménu Thora, Odina a Lokiho," mumlal k tomu.

Sedm duchovních – tři mniši a čtyři kněží – tomu téměř vážně přihlíželo, ale žádný proti tomu rouhání neprotestoval ani se to nepokoušel zastavit. Mladík močil dlouho a dával si záležet, aby Svenovi skropil celou hlavu, a když byl konečně hotov, zavázal si kalhoty a s odzbrojujícím úsměv pohlédl na mě. „Takže ten mrtvý bojovník jsi ty?"

„Ano," přikývl jsem.

„Přestaň kňučet!" okřikl mladík Svena a znovu se na mě usmál. „Možná bys mi tedy mohl prokázat čest a sloužit mi. Co na to říkáš?"

„Sloužit tobě?" podivil jsem se a tentokrát jsem se zatvářil pobaveně já.

„Jsem Guthred," prohlásil, jako by to vše vysvětlovalo.

„O Guthrumovi jsem už slyšel," řekl jsem, „a znám jednoho Guthwera a taky jsem se už setkal se dvěma Guthlaky, ale jméno Guthred slyším poprvé."

„Jsem Guthred, syn Hardicnuta."

Pořád mi to nic neříkalo. „A proč bych ti měl sloužit, Guthrede, synu Hardicnuta?" zeptal jsem se.

„Protože než jsi sem přišel, byl jsem otrok, ale teď, když jsi mě osvobodil…, teď jsem král!“ Vyhrkl to s takovým vzrušením, že se málem zakoktal.

Usmál jsem se, i když to pod plátěnou maskou, která mi stále kryla ústa i nos, nebylo vidět. „Možná jsi král,“ řekl jsem, „ale čeho?“

„Samozřejmě Northumbrie, čeho jiného?“ odpověděl.

„Ano, je, pane, je,“ potvrdil jeho slova jeden z kněží.

A tak se mrtvý bojovník setkal s králem otrokem, pomočený Sven Jednooký se vydal pěšky za svým otcem a podivné věci, které se děly v Northumbrii, se staly ještě podivnějšími.

Kapitola druhá

Někdy se přihodí, že když se pustíte na moři příliš daleko od pevniny a vítr sílí a zpěněné vlny stříkající až na štít vás ženou po hladině, nezbývá vám než plout tam, kam si přejí bohové. Plachtu musíte stáhnout, aby ji vítr nerozerval, a protože dlouhá vesla proti živlům nic nezmohou, jste nuceni je odložit a připoutat a pak vyléváte vodu a modlíte se a vzhlížíte k temnící se obloze a naslouchá te skučení větru a necháváte déšť, aby vás bodal do tváře, ale hlavně doufáte, že vás vlny a vítr nevrhnou na skaliska.

Takhle nějak jsem se cítil v Northumbrii. Unikl jsem Hrothweardovu šílenství rozpoutanému v Eoferwiku, ale krátce nato jsem pokořil Svena, který si tak nyní nepřál nic toužebněji než mě zabít, pokud věřil, že mohu být zabit. Znamenalo to, že jsem se už neodvažoval zůstat ve střední oblasti Northumbrie, neboť zde jsem měl příliš mnoho nepřátel, ale také jsem se nemohl pustit dál na sever, protože to bych se dostal na území přináležející Bebbanburgu, na své vlastní panství, v němž jsem nepanoval a kde se můj strýc denně modlil, abych zemřel a tak ho zanechal legitimním vlastníkem toho, co si už dávno ukradl. Jenže já jsem v žádném případě nemínil přispívat k tomu, aby se jeho modlitby splnily. A tak mě větry Kjartanovy nenávisti a Svenovy touhy po pomstě spolu s valícími se vlnami strýcova nepřátelství hnaly na západ do pustin Cumbralandu.

Jeli jsme podél římské zdi, která zde probíhá přes hory. Tahle zeď, jež se táhne napříč celou zemí od jednoho moře k druhému, je pozoruhodná věc. Je postavená z kamene a stoupá a klesá, jak se krajina zvedá do kopců a padá do údolí, a nikde se nezastaví, nikde není přerušená, vždy nemilosrdně pevná a nesmlouvavá. Setkali jsme se s pastýřem, který nikdy o žádných Římanech neslyšel, a ten nám řekl, že zeď postavili za dávných dob obři. Tvrdil, že až bude končit svět, přeženou se přes ni jako záplava diví lidé ze severu a přinesou do naší země hrůzy a smrt. Vzpomněl jsem si na jeho proroctví, když jsem jednoho odpoledne uviděl, jak po vrcholu zdi přeběhla s vyplazeným jazykem vlčice. Na okamžik se zastavila, krátce se podívala směrem k nám, pak seskočila dolů a pádila kolem našich koní kamsi k jihu. Tehdy už se zdivo drolilo, mezi kameny rostla drobná kvítka a vrchol zdi byl hustě porostlý trávou, ale přesto to stále byla neskutečná, úžasná stavba. I my jsme stavěli některé kostely a kláštery z kamene a viděl jsem i pár kamenných síní, avšak přesto jsem si nedovedl představit, že by někdo dokázal postavit takovou zeď dnes. A nebyla to jen sama zeď. Souběžně s ní se táhl široký příkop a za ním kamenný chodník a zhruba po každé míli byla strážní věž a dvakrát denně jsme prošli kolem kamenné pevnosti, v níž kdysi žili římští vojáci. Střechy jejich příbytků byly dávno pryč a domy se staly domovem lišek a krkavců, i když v jedné takové pevnosti jsme objevili nahého muže s vlasy až po pas. Byl to jen stařec, tvrdil, že mu je přes sedmdesát let, a šedivý vous měl stejně dlouhý jako divoce rozcuchané vlasy. Byl strašlivě špinavý a hubený, nic než kůže, špína a kosti, ale Willibald a sedm duchovních, které jsem osvobodil ze Svenova zajetí, před ním poklekli, protože v něm poznali proslulého poustevníka.

„Býval to biskup," řekl mi Willibald hlasem rozechvělým téměř po svátnou úctou, když přijal požehnání toho lidského tvora. „Měl bohatství, ženu, sluhy a ctihodnost a toho všeho se vzdal, aby mohl uctívat Boha v odloučenosti od světa. Je to velmi zbožný muž."

„Podle mě je to spíš naprostý cvok," řekl jsem, „anebo jeho žena byla nesnesitelná potvora a vyštvala ho z domu."

„Ne, je to dítě Boží," odpověděl mi Willibald káravým tónem, „a časem bude nazýván světcem."

Hild sesedla z koně a plaše na mě pohlédla, jako by mě žádala o svolení, zda se může k poustevníkovi přiblížit. Chtěla, aby jí požehnal. Jenže já jsem jí neměl co dovolovat, protože nebyla mou otrokyní, a tak jsem jen pokrčil rameny a ona před tím špinavým tvorem poklekla. Vrhl na ni žádostivý pohled, ruka mu sjela do rozkroku a potom jí udělal na obou ňadrech znamení kříže, přičemž, jak jsem si všiml, si dal záležet, aby se dotkl jejích bradavek. Přitom všem předstíral, že jí žehná, a já jsem měl sto chutí kopnout toho starého bastarda do zadku a pak z něj hned teď na místě udělat mučedníka. Hild však vzdychala jako u vytržení, když ji pohladil po vlasech, a drmolila přitom jakousi modlitbu a nakonec, po tom všem, se tvářila náramně vděčně. Na mě pak ten špindíra vrhl zlý uhrančivý pohled a natáhl ke mně ruku černou od zašlé špíny, jako by čekal, že mu dám peníze. Místo toho jsem mu ukázal Thorovo kladivo a on na mě přes žluté zuby zasyčel nějakou kletbu. Šli jsme dál a nechali ho jeho zdi, širé obloze a modlitbám.

Už předtím jsem opustil Boltiho. Na sever od zdi už mu nic nehrozilo, neboť vstoupil na území bebbanburského panství, kde patrolovali na cestách Ælflrikovi ozbrojenci a jezdci Dánů, kteří žili na území, jež patřilo mně. My jsme stále sledovali zeď na západ a se mnou teď jeli otec Willibald, Hild, král Guthred a sedm osvobozených duchovních. Podařilo se mi rozbít řetěz Guthredových pout, takže král otrok nyní jel na Willibaldově klisně s dvěma železnými náramky na zápěstích, na nichž mu visely a chrastily krátké kousky rezivého řetězu. To mu však nebránilo v jednom kuse na mě mluvit. „V Cumbralandu bychom měli shromáždit vojsko, překročit s ním hory a dobýt Eoferwic," řekl mi druhý den naší cesty.

„A co potom?" zeptal jsem se suše.

„Potom bychom táhli na sever!" prohlásil. „Na sever! Nejdřív se musíme zmocnit Dunholmu a pak dobudeme Bebbanburg. Chceš přece, abych to pro tebe udělal, ne?"

Prozradil jsem Guthredovi své pravé jméno a řekl mu, že já jsem zákonným pánem Bebbanburgu, ale teď jsem mu také musel připomenout, že Bebbanburg nebyl nikdy v minulosti dobyt.

„Je to tedy pevná tvrz, co?" poznamenal. „Jako Dunholm? Však uvidíme, co se s tím dá dělat. Ale nejdřív se musíme vypořádat s

Ivarrem.“ Řekl to, jako by si myslel, že zničit nejmocnějšího Dána v Northumbrii je maličkost. „Takže vyřídíme Ivarra,“ opakoval zamyšleně a pak se náhle rozzářil. „Nebo by mě možná Ivarr uznal za krále, co říkáš? Má syna a já mám zase sestru ve věku na vdávání. Takhle bychom mohli založit spojenectví.“

„Pokud už tvá sestra není vdaná,“ podotkl jsem.

„Nedovedu si představit, že by ji někdo chtěl,“ prohlásil, „Vypadá jako kůň.“

„Může vypadat jako kůň, ale pořád je to Hardicnutova dcera. Vždycky se najde někdo, kdo bude považovat sňatek s ní za výhodný.“

„To možná platilo, když byl otec živ, ale teď…,“ namítl pochybovačně.

„Teď jsi králem ty,“ připomněl jsem mu. Samozřejmě jsem nevěřil, že je král, ale on tomu věřil a já jsem neviděl důvod, proč bych ho měl z jeho pošetilosti vyvádět.

„To je pravda,“ pokýval hlavou. „Někdo by tedy Giselu mohl chtít, že…, i když připomíná koně.“

„To opravdu vypadá jako kůň?“

„Má hrozně dlouhý obličej,“ řekl a zašklebil se, „ale úplně ošklivá není. A taky je nejvyšší čas, aby se vdala, vždyť už jí musí být patnáct nebo šestnáct let! Myslím, že bychom ji měli dát dohromady s Ivarrovým synem. Tím by se stal Ivarr naším spojencem a pomohl by nám vypořádat se s Kjartanem. Potom bychom se ještě museli zajistit před Skoty a taky samozřejmě před těmi lotry ze Strath Cloty.“

„Ano, to bychom museli,“ souhlasil jsem.

„Zabili mého otce. A ze mě udělali otroka,“ dodal a zazubil se.

Guthredův otec Hardicnut byl dánský hrabě, který se usadil v Cair Ligualidu, hlavním městě Cumbralandu. Hardicnut se pak prohlásil za krále této země, což znělo honosně, ale na západ od hor se děly podivné věci a člověk se tam mohl prohlásit třeba králem Měsíce, když chtěl, protože mimo Cumbraland tomu nikdo nevěnoval nejmenší pozornost. Pro nejmocnější velmože kolem Eoferwiku nepředstavoval Hardicnut žádnou hrozbu, vlastně neohrožoval skoro nikoho, neboť Cumbraland byla chudá a drsná země, navíc neustále sužovaná vpády Normanů z Irska nebo divokých nájezdníků ze Strath Cloty, jejíž kraal jménem

Eochaid si nechával říkat král Skotska a chabým protivníkem mu byl pouze Aed – ten, který nyní bojoval s Ivarrem. Pokud šlo o Skoty, můj otec vždycky říkával, že jejich drzost nezná mezí. A měl k tomu důvod, protože Skotové si činili nárok na větší část bebbanburského panství a do doby, než přišli Dáni, náš rod sváděl odvěké boje se severními skotskými klany. Jako dítěti mi vštěpovali do hlavy, že těchto klanů je ve Skotsku mnoho, ale nejblíže Northumbrii žily dva – jedním byli Skotové, jímž vládl Aed, a druhým divoši ze Strath Cloty, kteří žili na západním pobřeží a k Bebbanburgu se nikdy ani nepřiblížili. Místo toho se pouštěli do nájezdů do Cumbralandu a Hardicnut se je rozhodl potrestat, a tak vytáhl se svým malým vojskem na sever do jejich hor, kde ho Eochaid ze Strath Cloty přepadl a zabil. Guthred, který se toho tažení také zúčastnil, byl zajat a dva roky držen jako otrok.

„Proč tě nezabili?“ zeptal jsem se ho.

„Což o to, Eochaid by nebyl proti,“ řekl ledabyle a opět se radostně zazubil, „ale nejdřív nevěděl, kdo jsem, a když to zjistil, už neměl náladu vraždit. Tak mě jen párkrát kopl a pak prohlásil, že budu jeho otrokem. Rád se díval, jak vynáším nádobu s jeho hovny – byl jsem domácí otrok. To byla další urážka.“

„Být domácím otrokem?“

„Dělat ženské práce,“ řekl Guthred. „Na druhou stranu to znamenalo, že jsem trávil hodně času s děvčaty a to se mi líbilo.“

„A jak se ti podařilo Eochaidovi uprchnout?“

„Neuprchl jsem, koupil mě Gelgill. A zaplatil za mě spoustu peněz,“ dodal hrdě.

„A Gelgill tě chtěl prodat Kjartanovi?“ zeptal jsem se.

„Ale ne. Chtěl mě prodat kněžím z Cair Ligualidu,“ kývl hlavou směrem k sedmi duchovním, které jsem osvobodil spolu s ním. „Nejdřív s cenou souhlasili, ale potom ji Gelgill zvýšil a pak se všichni setkali se Svenem, a ten samozřejmě neměl zájem, aby k tomu obchodu došlo. Chtěl mě mít zpátky v Dunholmu a Gelgill by udělal pro Svena a jeho otce cokoliv, takže jsme byli všichni odsouzeni k záhubě, dokud jsi nepřišel ty.“

Něco z toho mi dávalo smysl, ale jen něco. Všechno jsem pochopil, teprve když jsem se na to zeptal oněch sedmi duchovních. Gelgill,

známý na obou stranách jako obchodník s otroky, koupil Guthreda od Eochaida a zaplatil za něj skutečně hodně – avšak ne proto, že by měl Guthred tak vysokou cenu, ale protože Gelgilla najali kněží, aby ten obchod zprostředkoval. „Dvě stě stříbrných, osm volů, dva pytle sladu a stříbrem kovaný roh, to byla má cena," pochlubil se mi Guthred.

„To za tebe dal Gelgill tolik?" žasl jsem.

„On ne, zaplatili to kněží. On jenom obchod vyjednal."

„Tak kněží za tebe zaplatili takovou sumu?"

„Nejspíš na to museli sebrat stříbro z celého Cumbralandu," řekl hrdě.

„A Eochaid s tvým prodejem souhlasil?"

„Za takovou cenu? Samozřejmě že souhlasil. Byl by hlupák, kdyby to odmítl."

„Ale zabil tvého otce, takže tvou povinností je zabít zase jeho. To přece musel vědět."

„On si mě náramně oblíbil," řekl Guthred a já jsem mu věřil, neboť to byl velmi příjemný mladík. Vítal každý den, jako by si byl jist, že se v něm nemůže dočkat ničeho jiného než samých šťastných událostí. Člověku se v jeho společnosti zdál život nějak radostnější a lepší. „Pořád mě sice nechával vynášet svá hovna," připustil Guthred, když pokračoval v líčení svého příběhu, „ale už mi k tomu nepřidával kopance. A taky se mnou rád mluvíval."

„O čem?"

„Ach, o všeličems. O bozích, o počasí, o ženách, o rybaření nebo o tom, jak se dělá sýr…, prostě o všem možném. A taky usoudil, že nejsem bojovník, což je pravda. Ale teď jsem král, takže musím být bojovník, i když boj nijak nemiluju. Eochaid mě přinutil přísahat, že proti němu nikdy nevytáhnu do války."

„A tys to udělal? Tys mu to odpřisáhl?"

„Samozřejmě! Měl jsem ho rád. Jistě, přepadl jsem jeho hrad a zabil všechny ozbrojence, které poslal do Cumbralandu, ale to přece není válka."

Takže Eochaid dostal od církve stříbro a Gelgill odvezl Guthreda do Northumbrie. Jenže místo aby ho odevzdal kněžím, jel s ním dál na východ, protože počítal, že za něj dostane od Kjartana další peníze, a s dodržením závazku vůči duchovním si nedělal starosti. Ti však jeli za

ním a prosili ho, aby jim Guthreda vydal, a takhle se všichni setkali se Svenem, který vycítil příležitost, jak by mohl na Guthredovi vydělat zase on. Vykoupený otrok byl Hardicnutův syn, což znamenalo, že je dědicem panství v Cumbralandu. A to zase přímo nabízelo možnost, aby za něj dostal ještě víc stříbra v podobě výkupného. Sven měl v plánu vzít Guthreda zpátky do Dunholmu, kde by bezpochyby nechal zabít všech sedm duchovních, jenže pak jsem se objevil já s obličejem maskovaným černým plátnem, Gelgilla ubily Boltiho dcery, Svenova hlava páchla močí a Guthred byl volný.

Tomu všemu jsem už rozuměl, ale stále jsem nechápal, co vedlo sedm saských duchovních k tomu, aby přijeli z Cair Ligualidu a zaplatili celé jmění za Guthreda, který byl Dán a ještě k tomu pohan. „Protože jsem jejich král," odpověděl mi Guthred, když jsem se ho na to zeptal. „To je přece jasné, i když jsem si nikdy nemyslel, že se stanu králem…, aspoň ne po tom, co mě Eochaid zajal. Ale tak to chce křesťanský bůh a já mu nemůžu odporovat."

„Jejich bůh tě chce?" zeptal jsem se ještě víc zmatený a podíval se přitom na sedm duchovních, kteří vážili tak dlouhou cestu, aby ho osvobodili.

„Ano, jejich bůh mě chce, protože jsem vyvolený," odpověděl Guthred vážně. „Myslíš, že bych se měl stát křesťanem?"

„Ne," zavrtěl jsem hlavou.

„Já myslím, že bych měl," řekl, aniž se ohlížel na můj nesouhlas, „už proto, abych projevil vděk. Bohové nemají rádi nevděčníky."

„Bohové mají ze všeho nejradši chaos," řekl jsem.

A bohové byli šťastni.

Cair Ligualid bylo ubohé město. Před dvěma lety krátce po tom, co Skotové zabili Guthredova otce, Cair Ligualid vyloupili a vypálili Normané a město nebylo dosud ani z poloviny obnoveno. To, co z něj zbylo, stálo na jižním břehu řeky Hedene – tak Cair Ligualid vznikl, u prvního brodu řeky, jež představovala jistou ochranu proti loupeživým nájezdům Skotů. Neposkytovala však žádnou ochranu před loděmi loupeživých Vikingů, kteří tam dopluli po Hedene, vzali, co mohli,

znásilnili, koho chtěli, zabili každého, kdo jim přišel do cesty, a ty, kteří přežili, odvezli jako otroky. Vikingové sem podnikali nájezdy ze svých osad v Irsku a byli to nepřátelé Sasů, Irů, Skotů, a někdy dokonce i svých severských příbuzných Dánů, takže neušetřili ani je, Dány žijící v Cair Ligualidu. Projeli jsme tedy pobořenou bránou v pobořené zdi do pobořeného města a byl podvečer a mraky, z nichž celý den pršelo, se konečně roztrhaly, a když jsme vjížděli mezi trosky, ozářil je pruh rudého světla zapadajícího slunce. Jeli jsme přímo proti té náhlé prudké záři, která se odrážela od mé přilby s vlčí hlavou na vrcholu a zaleskla se na mé drátěné košili, mých náramcích na pažích a jílci mého meče, a někdo vykřikl, že přijíždí král. Ano, vypadal jsem jako král. Jel jsem na Witnerovi, který hrdě pohazoval hlavou, hrabal kopytem do země a já jsem se skvěl ve své zářivé válečné nádheře.

Cair Ligualid byl plný lidí. Sem tam se našel dům, který se už podařilo opravit nebo postavit znovu, ale většina obyvatel města spolu se svými zvířaty živořila ve spálených ruinách a mně se zdálo, že je jich příliš moc – moc na to, aby to byli pouze šťastlivci, jimž se podařilo přežít nájezdy Noru. Později jsem poznal, že to jsou lidé z celého Cumbralandu, které sem přivedli kněží nebo jejich páni se slibem, že přijde jejich nový král. A on přišel. Přijel od východu ve zbroji, jež se leskla v zapadajícím slunci, přijel zářivý válečník na velkém černém koni.

„Král!“ zvolal kdosi a po něm to začaly volat další hlasy a z pobořených domů a provizorních přístřeší vycházeli lidé a zírali na mě. Willibald se je snažil utišit, ale jeho západosaská slova zanikla v hluku. Myslel jsem, že také Guthred bude protestovat, ale on si místo toho přetáhl přes hlavu kapuci pláště, aby vypadal jako jeden ze služebníků Božích, kteří šli za námi pěšky a snažili se s námi udržet krok. Hild se smála a já jsem ji vzal za ruku, aby vedle mě jela jako královna, a rozrůstající se dav nás provázel do dlouhého táhlého kopce, na jehož vrcholu stála nově postavená síň. Teprve když jsme přijeli blíž, jsem uviděl, že to není síň, ale kostel, z jehož širokých dveří vycházeli kněží a mniši, aby nás pozdravili.

Cair Ligualid zachvátilo šílenství. Jiné než to, které způsobilo krveprolití v Eoferwiku, ale jeho podstata byla stejná. Ženy plakaly, muži křičeli a děti zíraly s vytřeštěnýma očima. Matky ke mně

vztahovaly ruce, v nichž držely ty nejmenší, jako by je můj dotyk mohl vyléčit nebo nasytit. Willibald mě opět dohonil a snažil se držet mého pravého třmenu. „Musíš to zastavit," řekl udýchaně.

„Proč?"

„Ti lidé se mýlí. Králem je přece Guthred!"

Usmál jsem se na něj. „Možná…," řekl jsem pomalu, jako by mě ta myšlenka právě napadla, „možná bych měl být králem místo něj. Co říkáš?"

„Uhtrede!" vyrazil ze sebe, jako bych se rouhal.

„Proč ne?" zeptal jsem se. „Moji předci byli králové."

„Králem je Guthred," opakoval Willibald. „Jmenoval ho opat!"

Takhle tedy začalo šílenství v Cair Ligualidu, městě, jež bylo plné lišek a ptáků, když přijel přes hory z Lindisfareny opat Eadred. Lindisfarena je klášter nedaleko Bebbanburgu. Leží na východním pobřeží Northumbrie, zatímco Cair Ligualid na západním, ale opat, kterého vyhnaly z Lindisfareny nájezdy Dánů, přijel sem a dal zde postavit kostel, k němuž jsme nyní mířili. Opat také viděl ve snu Guthreda. Dnes samozřejmě všichni obyvatelé Northumbrie znají příběh o tom, jak svatý Cuthbert zjevil opatovi Guthreda, ale tehdy, v den Guthredova příjezdu do Cair Ligualidu, se ta historie zdála jen jako další pobláznění ve světě zmítaném šílenstvím. Lidé na mě volali, nazývali mě králem a Willibald se obrátil ke Guthredovi a žádal ho, aby tomu učinil přítrž.

„Lidé chtějí mít krále a Uhtred vypadá jako král," odpověděl mu Guthred. „Takže je prozatím nechme, ať považují za krále jeho."

Několik mladých mnichů s dlouhými holemi se snažilo udržet dav vzrušených lidí dál od dveří kostela. Eadred jim slíbil zázrak a oni čekali celé dny na příchod svého krále, a pak jsem přijel od východu já, v lesku zbroje skvělého válečníka, jímž nepochybně jsem a vždycky jsem jím byl. Po celý život jsem se nechal vést cestou meče. Byla to má volba. Vždy jsem raději tasil meč než řešil spor slovy, neboť takhle jedná bojovník. Většina mužů a žen však nejsou bojovníci, naopak si přejí mír. Netouží po ničem jiném než vychovávat děti, starat se o úrodu, uctívat svého boha, milovat svou rodinu a spět ke stáří v pokoji. Přesto je naším osudem, že jsme se narodili do doby, v níž nám vládne násilí. Objevili se

Dánové a naše země se rozpadla a k našim pobřežím připlouvají dlouhé lodě s příděmi špičatými jako zobák a jejich posádky přepadají, loupí, zabíjejí a odvádějí do otroctví. Do Cumbralandu, nejpustší části celé saské země, přicházeli Dánové, Normané a Skotové a žádný z těchto národů nechtěl žít v míru. Myslím, že když někdo poruší sny lidí, když poboří jejich domy a zničí jejich úrodu a znásilní jejich dcery a zotročí jejich syny, živí tím půdu vhodnou ke zrodu šílenství. Až svět dospěje ke svému konci a bohové začnou bojovat proti sobě, pak celé lidstvo zasáhne jedno velké šílenství a koryty řek poteče krev a obloha se naplní křikem a velký strom světa padne s takovým praskotem, že to bude slyšet až za nejvzdálenějšími hvězdami. Tohle všechno však teprve přijde, ale tehdy, v roce osmistém sedmdesátém osmém, když jsem byl ještě mladý, zachvátilo Cair Ligualid pouze menší šílenství. Bylo to šílenství naděje, šílenství víry, že král, zrozený v opatově snu, může ukončit utrpení lidí.

Opat Eadred čekal v čele zástupu mnichů, a když jsem přijel blíž, pozvedl paže k nebi. Byl to vysoký muž, starý a bělovlasý, vyhublý na kost, s očima jako sokol, což dodávalo jeho zjevu zdání uhrančivosti, a k mému překvapení, vzhledem k tomu, že byl kněz, měl u pasu připnutý meč. Zprvu mi nemohl vidět do tváře, protože ji zakrýval lícní štít, ale i pak, když jsem přilbu sundal, mě stále považoval za krále. Upřeně na mě hleděl s rukama vztaženýma k obloze, jako by děkoval nebesům za můj příchod, a potom se mi lehce uklonil. „Králi," zvolal znělým hlasem. Mniši klesli na kolena a zírali na mě. „Vítej, králi!"

„Vítej, králi," opakovali po něm mniši.

A v tu chvíli mě napadlo, co to znamená. Vzpomeňte si, že Eadred vybral Guthreda za krále, protože mu svatý Cuthbert vyjevil ve snu Hardicnutova syna. Přesto si nyní myslel, že král jsem já, a z toho vyplývalo, že mu buď Cuthbert ukázal nesprávnou tvář, nebo byl Eadred lživý bastard. Anebo možná byl lživý bastard svatý Cuthbert. Ale jako zázrak, a Eadredovy sny byly vždy vzpomínány jako zázrak, to bylo zcela jistě podezřelé. Svého času jsem to vyprávěl jednomu knězi a on mi odmítl uvěřit. Syčel na mě, křižoval se a utíkal ode mě pryč, aby se mohl modlit. O celém dalším Guthredově životě rozhodl prostý fakt, že ho svatý Cuthbert ukázal Eadredovi, přitom pravda je ta, že ho Eadred

nepoznal. V těch dnech mi však nikdo nevěřil. Willibald samozřejmě přešlapoval kolem, jako by měl v kalhotách vosu, a pokoušel se napravit Eadredův omyl, ale já jsem ho lehce kopl ze strany do hlavy, aby zmlkl, a pak jsem ukázal na Guthreda, který sňal kápi z hlavy. „Tohle je tvůj král," řekl jsem Eadredovi.

V prvním okamžiku mi nevěřil, ale pak už ano a tvář mu zkřivil prudký nával hněvu. Uvědomil si, že když nikdo jiný, tak právě on měl Guthreda poznat, neboť mu byl zjeven ve snu. Trvalo to jen chviličku, pak Eadred hněv ovládl, obrátil se ke Guthredovi a zopakoval své přivítání jemu. Guthred mu odpověděl se svým přirozeným šarmem. To už k němu pospíšili dva mniši, aby mu podrželi koně, a Guthred sesedl a opat ho vedl do kostela. My zbývající jsme je následovali. Požádal jsem mnichy kolem sebe, aby podrželi Witnera a Hildinu klisnu, ale nikdo z nich se k tomu neměl, všichni chtěli jít do kostela. Až když jsem jim řekl, že jim utrhnu jejich tonzurované hlavy, jestli se koně ztratí, teprve pak poslechli.

V kostele bylo temno. Na oltáři sice plály svíce a další poblikávaly na podlaze hlavní lodi, kde se klanělo a prozpěvovalo množství mnichů, ale to pořád nestačilo zahnat těžkou temnotu celého prostoru. Byl to velký chrám, dokonce větší než ten, který budoval Alfred ve Wintanceasteru, ale zřejmě s jeho stavbou spěchali, neboť zdi byly z neopracovaných kmenů, a když mé oči přivykly šeru, uviděl jsem, že střecha je krytá hrubými došky. Uvnitř čekalo padesát nebo šedesát duchovních a asi třicet thénů, pokud bylo možné někoho v Cumbralandu takto označovat. V každém případě to byli ti bohatší z téhle chudé země a stáli zde se svými stoupenci a já jsem si všiml, že někteří mají na krku pověšený kříž, zatímco jiní Thorovo kladivo. Byli zde tedy Sasové i Dáni, stáli vedle sebe a nebyli nepřáteli, naopak se shromáždili, aby podpořili Eadreda, který jim slíbil příchod krále seslaného bohem.

A mezi nimi byla Gisela.

Poznal jsem ji téměř hned, jakmile jsem vstoupil dovnitř. Musela to být ona, vysoká dívka s tmavými vlasy a velmi dlouhým a velmi vážným obličejem. Měla na sobě šedý plášť a pod ním dlouhé nezdobené šaty podobné kutně, takže jsem ji zprvu měl za jeptišku, ale pak jsem si všiml, že se jí na rukou blýskají těžké stříbrné náramky a plášť má u

krku sepnutý velkou broží. Měla velké oči, v nichž se jí leskly slzy. Nepochyboval jsem, že to jsou slzy radosti, a když ji Guthred uviděl, rozběhl se k ní a objal ji. Chvíli s ní zůstal v objetí, pak od ní odstoupil, ale stale ji držel za ruce a já jsem viděl, že se směje i pláče zároveň. Náhle se otočil a vedl ji ke mně. „To je má sestra Gisela," představil mi ji, aniž jí pustil ruce. „Vrátil jsem se, protože mě osvobodil pan Uhtred," dodal opět k ní.

„Děkuji ti," řekla Gisela s pohledem upřeným na mě. Nevěděl jsem, co odpovědět, a tak jsem mlčel. Cítil jsem vedle sebe Hild, ale ještě silněji jsem vnímal Giselu. Kolik jí může být let? Patnáct? Šestnáct? A co mi to o ní říkal její bratr? Že vypadá jako kůň? To nemohl myslet vážně. Vypadala skvěle. Zdálo se mi, že její tvář by dokázala rozzářit noční nebe, dívčí tvář, která pronásleduje muže a nedopřává jim klid. Ještě teď, po tolika letech ji vidím – dlouhou tvář s dlouhým, velmi dlouhým nosem a tmavýma očima, jež se v jednu chvíli zdají vzdálené, a vzápětí v nich zazáří šelmovský svit, a když na mě poprvé pohlédly, byl jsem ztracen. Sudičky, které spřádají vlákna našich osudů, mi ji poslaly do cesty a já jsem věděl, že od této chvíle už nebude nic, jako bylo dřív.

„Nejsi vdaná, že ne?" zeptal se jí Guthred dychtivě.

Dotkla se vlasů, jež jí volně splývaly jako vlasy dívky. Kdyby byla vdaná, musela by je mít svázané. „Přece vidíš, že nejsem," odpověděla stále s pohledem upřeným na mě. Teprve potom se obrátila k bratrovi. „A ty ses oženil?"

„Ne."

Pohlédla na Hild, pak znovu na mě a právě v tu chvíli k nám přišel opat Eadred a Guthreda odvedl. Gisela se vrátila k ženě, která ji doprovázela, ale než k ní došla, ještě jednou se za mnou ohlédla a já ji tak vidím dodnes – její přimhouřená víčka, drobné klopýtnutí, když ke mně přes rameno vrhla poslední úsměv.

„Pěkná dívka," poznamenala Hild.

„Radši bych měl pěknou ženu," odpověděl jsem.

„Potřebuješ se oženit," řekla.

„Ale já jsem ženatý," připomněl jsem jí, a byla to pravda. Měl jsem ženu ve Wessexu, ženu, která mě nenáviděla. Jenže Mildrith byla nyní v

kláštеře, a zda se cítí být ženou mojí, nebo Kristovou, jsem netušil a ani se o to nestaral.

„Viděla jsem, že se ti ta dívka líbí," řekla Hild.

„Mně se líbí všechny dívky," odpověděl jsem vyhýbavě. Gisela se mi ztratila v davu, který se tlačil dopředu, aby sledoval ceremonii. Ta začala tím, že si opat Eadred odepnul od pasu meč a připnul ho ke Guthredovu nekrálovsky potrhanému a špinavému oděvu. Pak přehodil novému králi přes ramena krásný zelený plášť lemovaný kožešinou a na hlavu mu vložil bronzový kruh. Po celou dobu tohoto obřadu zněl chrámem zpěv mnichů a neumlkl, ani když Eadred vedl Guthreda kolem celého kostela, aby ho všichni viděli. Potom mu opat zvedl pravou ruku, což muselo mnohým přítomným připadat podivné, neboť novému králi visel na zápěstí otrocký řetěz. Přesto muži poklekli. Guthred znal mnohé z Dánů, kteří podporovali jeho otce, a teď se s nimi radostně zdravil. Hrál svou roli krále opravdu dobře, neboť byl inteligentní a srdečnost nemusel předstírat, přesto jsem zahlédl na jeho tváři výraz pobavení. Věřil tehdy, že je skutečně král? Myslím, že to celé bral jako dobrodružství, ale nepochybně mu dával přednost před vynášením nádoby s Eochaidovými výkaly.

Eadred pak vedl kázání, naštěstí milosrdně krátké, třebaže mluvil anglicky i dánsky. Jeho dánština nebyla nejlepší, ale postačovala k tomu, aby jí sdělil Guthredovým krajanům a přátelům, že Bůh a svatý Cuthbert vybrali nového krále. A ten stál před nimi a oni ho nadšeně zdravili. Pak opat odvedl Guthreda ke svícím hořícím uprostřed hlavní lodi. Mniši, kteří tam stáli, se rozestoupili, aby uvolnili novému králi cestu, a teprve teď jsem uviděl, že byli shromážděni kolem tří truhlic obklopených kruhem krátkých svící.

„Nyní bude vykonána královská přísaha," oznámil Eadred. Všichni křesťané znovu poklekli a jejich příkladu následovali, třebaže váhavě, i někteří pohanští Dáni.

Měl to být slavnostní okamžik, ale Guthred ho pokazil tím, že se otočil a našel pohledem mě. „Uhtrede!" zavolal, „měl bys být vedle mě. Pojď sem!"

Eadred se pokusil protestovat, ale Guthred trval na tom, že mě chce vedle sebe. Viděl jsem, že je z těch truhlic nesvůj. Byly pozlacené, na

jejich víkách se leskly těžké kovové spony a blikající svíce kolem nich vytvářely zvláštní tajemné světlo. Guthred z toho všeho usuzoval, že s celým tím místem je spojena nějaká křesťanská magie, a nevěděl, co ho čeká. Opat Eadred na mě nasupeně pohlédl. „Ty jsi Uhtred?“ zeptal se, jako by mě z něčeho podezíral.

„Pan Uhtred je velitelem mé ozbrojené družiny,“ prohlásil Guthred důležitě. Byl jsem velitelem ničeho, ale zůstal jsem vážný. „Jestli mám složit přísahu, musí přísahat se mnou,“ zdůvodnil Guthred svůj požadavek.

„Uhtred,“ opakoval opat Eadred. Znal mé jméno, samozřejmě že ho znal. Přišel z Lindisfareny, kde vládl můj rod, a v tónu jeho hlasu znělo nepřátelství.

„Jsem Uhtred z Bebbanburgu,“ řekl jsem hlasitě, aby to bylo slyšet po celém kostele, a ze zástupu mnichů se ozval sykot. Někteří se pokřižovali, jiní na mě hleděli se zjevnou nenávistí.

„On je tvůj druh?“ zeptal se Eadred Guthreda.

„Zachránil mě a je to můj přítel,“ odpověděl Guthred.

Také Eadred se pokřižoval. Neměl mě rád už od chvíle, kdy si mě spletl se svým vysněným králem, ale teď se na mě díval a z jeho pohledu na mě dštila neskrývaná zloba a zášť. Nenáviděl mě, protože příslušníci mého rodu byli pokládáni za strážce lindisfarenského kláštera, který nyní ležel v ruinách a jeho opat se musel uchýlit do exilu. „Poslal tě sem Ælfric?“ zeptal se mě.

„Ælfric…“ To jméno jsem spíš vyplivl než vyslovil. „Ælfric je samozvanec a sprostý zloděj a jednoho dne mu rozpářu jeho odporné břicho a pošlu ho pod strom světa, kde se jím bude sytit Rozparovač mrtvých.“

Teprve teď si mě Eadred správně zařadil. „Jsi tedy syn pána Uhtreda,“ řekl a pohlédl na náramky na mých pažích, mou drátěnou košili, řemeslné provedení mého meče a Thorovo kladivo na mém krku. „Chlapec, kterého vychovali Dáni.“

„Jsem chlapec,“ řekl jsem ironickým tónem, „který zabil na břehu jižního moře Ubbu Lothbroksona.“

„Je to můj přítel,“ opakoval Guthred.

Opat Eadred lehce sklonil hlavu, jako by mě tím gestem přijímal coby Guthredova druha. „Podstoupíš přísahu," řekl pak. „Přísahu, že budeš králi Guthredovi věrně sloužit."

Bezděčně jsem couvl. Přísaha je vážná věc. Blesklo mi hlavou, že když složím přísahu věrnosti králi, jenž byl otrok, přestanu být svobodný. Stanu se Guthredovým mužem, kterého přísaha zavazuje, aby za něj položil život, poslouchal jeho příkazy a sloužil mu až do smrti, a na to jsem nebyl ochoten přistoupit. Guthred postřehl mé váhání a usmál se. „Osvobodím tě," zašeptal mi dánsky a já jsem pochopil, že stejně jako já vnímá tuhle ceremonii jako hru.

„Odpřisáhni to," žádal jsem.

„Na svůj život," odpověděl ledabyle.

„Přikročíme k přísaze," zvolal nahlas Eadred, aby obnovil vážnost obřadu, neboť prostor kostela šuměl šepotem a mumláním. Opat se přitom rozhlédl, zamračil se na shromážděné a čekal, až ztichnou. Pak otevřel jednu ze dvou menších truhlic. Uvnitř ležela kniha s deskami vykládanými drahými kameny. „To je velký evangeliář Lindisfareny," řekl Eadred s téměř posvátnou úctou. Vyňal knihu z truhlice a zvedl ji clo výše, až její drahokamy zazářily v mihotavém světle svící. Všichni mniši se pokřižovali. Eadred podal těžkou knihu knězi, který mu asistoval – všiml jsem si, že se mu roztřásly ruce, jako by přijal kdovíjakou tíhu. Pak se opat sklonil k druhé z obou menších truhlic, udělal nad ní znamení kříže a odklopil víko. Z truhlice na mě zíral svrasklý obličej – tvář uťaté hlavy se zavřenýma očima. Guthred nedokázal potlačit znechucené zamručení a ve strachu, že jde o nějaké temné čáry, mi sevřel pravou paži. „To je nejzbožnější svatý Oswald," řekl Eadred, „kdysi northumbrijský král, nyní nejmilovanější svatý Všemohoucího Boha." Hlas se mu chvěl pohnutím.

Guthred couvl, jak ho ta morbidní věc odpuzovala, ale já jsem setřásl jeho ruku a přikročil k truhlici blíž, abych si Oswaldovu hlavu prohlédl. Ve své době to byl pán na Bebbanburgu a také král celé Northumbrie, ale to bylo před dvěma sty lety. Zemřel v boji proti Mercianům, kteří ho rozsekali na kusy, a já jsem pochyboval, že by někdo po porážce jeho vojska prohledal bojiště a jeho hlavu zachránil. Kůže na mrtvé tváři byla svrasklá a tmavá, ale zdála se nepoznamenána jedinou jizvou. Hlava, na

niž církevní hodnostáři vložili bronzový pozlacený kruh coby korunu, měla dlouhé zcuchané vlasy a místo, kde byla oddělena od trupu, zakrývalo zažloutlé plátno. „Milovaný svatý Oswald," řekl Eadred a znovu se pokřižoval, „nás chrání, je naším vůdcem a modlí se za nás." Svrasklé rty mrtvého krále odhalovaly tři zažloutlé zuby. Mniši, kteří klečeli nejblíž, mumlali modlitby a pomalu přitom kývali hlavami. „Svatý Oswald," zvolal Eadred silnějším hlasem, „je Boží bojovník, a dokud bude stát při nás, nikdo nás nepřemůže."

Po těch slovech obešel královu hlavu a přistoupil k poslední, největší truhlici, podobné rakvi. Celý kostel ztichl. Přítomní křesťané samozřejmě věděli, že odhalováním relikvií Eadred svolává síly nebeské, aby byly svědky přísahy, zatímco pohanští Dáni stáli, zasaženi posvátnou bází této magie, třebaže tomu, co se zde děje, přesně nerozuměli. Navíc cítili, že teď přijde další, ještě větší kouzlo, neboť jakmile se Eadred začal před největší truhlicí tiše modlit, padli mniši tváří na hliněnou podlahu. Opat se modlil dlouho. Dlouho stál vedle truhly se sepnutýma rukama a s pohledem upřeným k trámům střechy, kde poletovali vrabci. Dlouho jen pohyboval rty, ale pak se náhle sklonil, odepnul dvě masivní bronzové spony a odklopil víko.

Ve velké truhle ležela mrtvola. Byla zahalená plátnem, ale já jsem okamžitě poznal tvar těla, který se pod ním rýsoval. Guthred mi znovu sevřel paži, jako bych ho mohl před Eadredovou magií uchránit. Opat mezitím rozhalil plátno a pod ním se objevil mrtvý biskup. Byl celý v bílém, tvář zakrýval malý čtverec bílé látky obroubené zlatem. Kolem krku měl vyšívaný škapulíř a za hlavou mu ležela pomačkaná mitra. Ruce složené na hrudi spočívaly na zlatém kříži vykládaném granáty. Na jednom svraštělém prstu zářil prsten s rubínem. Někteří mniši ztěžka dýchali, jako by nemohli snést sílu posvátné energie, která vyzařovala z mrtvoly, a také Eadred se zdál tím výjevem přemožen. Sklonil se nad rakví, dotkl se čelem jejího okraje, pak se narovnal a obrátil se ke mně.

„Víš, kdo to je?" zeptal se.

„Ne"

„Ve jménu Otce, Syna i Ducha svatého," řekl, opatrně stáhl čtverec látky lemované zlatem a odkryl žlutavou tvář pokrytou tmavšími skvrnami. „To je svatý Cuthbert," pronesl slavnostním hlasem,

prodchnutým posvátnou bázní a úctou. „Tohle je náš nejsvětější, nejblahoslavenější a nejmilovanější Cuthbert. Ano, v této rakvi odpočívá sám svatý Cuthbert.“

Až do deseti let mě rodiče vychovávali v křesťanské zbožnosti a o Cuthbertovi jsem vyslechl mnoho příběhů. Dozvěděl jsem se, jak cvičil sbor tuleňů, aby zpívali žalmy, a jak za ním na malý ostrov u Bebbanburgu, kde nějakou dobu žil v odloučenosti od světa, létali orli a nosili mu jídlo. Cuthbert dokázal utišit modlitbami bouře a zachránil bezpočet plavců před utonutím. Z nebe sestupovali andělé a hovořili s ním. Jednou zachránil celou rodinu tak, že poručil plamenům, které zachvátily jejich dům, aby se vrátily zpátky do pekla, a oheň zázrakem zmizel. Jindy zase vstoupil do zimního moře, až mu voda sahala po krk, a vydržel tam v modlitbách celou noc, a když se potom za úsvitu vrátil na břeh, byla jeho mnišská kutna suchá. V době sucha vytáhl z vyprahlé země vodu, a když ptáci kradli čerstvě vysetá semena ječmene, poručil jim, aby je vrátili na místo, a oni poslechli. Alespoň tak jsem to slýchával v útlém chlapeckém věku. Cuthbert byl jistě nejslavnější northumbrijský světec, zbožný muž, který se o nás staral a k němuž jsme měli směřovat své modlitby, aby je mohl šeptat do uší Božích, a teď ležel přede mnou v zlacené a řezbami zdobené jilmové rakvi, tvář s propadlými líci a lehce pootevřenými ústy, v nichž bylo vidět pět žlutočerných zubů bez dásní, takže se zdály dlouhé jako zvířecí tesáky. Oči měl zavřené. Moje nevlastní matka se chlubila, že má hřeben svatého Cuthberta, a s oblibou mi vyprávěla, že na něm našla světcův vlas. Ten vlas měl barvu nejryzejšího zlata, ale vlasy mrtvého, který ležel přede mnou, byly černé jako uhel. A byly dlouhé a rovné a sčesané z vysokého čela a mnišské tonzury. Eadred opatrně nasadil odpadlou mitru na hlavu, pak se sklonil a políbil prsten s rubínem.

„Můžeš se podívat, že svaté tělo není vůbec zasaženo rozkladem,“ řekl Eadred hlasem chvějícím se pohnutím a úctou a pohladil kostnatou ruku mrtvého. „A tento zázrak je nezpochybnitelným důkazem jeho svatosti.“ Znovu se sklonil nad rakví a tentokrát políbil světcovy svrasklé pootevřené rty. „Ach, svatý Cuthberte,“ začal se modlit nahlas, „veď nás a doveď nás ke své slávě ve jménu Krista, který pro nás zemřel a po jehož pravici nyní sedíš v záři a slávě věčnosti, amen.“

„Amen,“ opakovali po něm mniši. Ti, co klečeli nejblíž, nyní povstali, aby na vlastní oči spatřili zázrak neporušenosti těla dávno zemřelého světce, a většina z nich se při pohledu na žlutavou tvář rozplakala.

Eadred se znovu obrátil ke mně. „V tomto chrámu, mladý muži,“ řekl, „dlí posvátný duch Northumbrie. Zde v těchto truhlicích leží naše zázraky, naše poklady, naše sláva a prostředky, pomocí nichž mluvíme s Bohem, abychom prosili o jeho ochranu. Dokud jsou tyto předrahé, vzácné a svaté relikvie v bezpečí, jsme v bezpečí i my. A kdysi,“ při tom posledním slově vstal a zesílil hlas, „kdysi byly tyto věci pod ochranou pánů z Bebbanburgu. Avšak ti selhali. Nedokázali je ochránit. Přišli pohané, mniši byli zabíjeni a bebbanburští páni se raději stáhli za zdi své tvrze, než by vyrazili proti pohanským nepřátelům a zničili je. Ale naši předkové v Kristu převzácné relikvie zachránili a od té doby putujeme touto zemí od místa k místu a stále je chováme u sebe a opatrujeme. Jednoho dne však postavíme velký chrám a všechny svaté předměty a ostatky z něj budou zářit do celé svaté země. Svatá zem je tam, kam vedu tento lid,“ mávl rukou směrem k zástupům čekajícím před chrámem. „Bůh mi seslal vojsko,“ zvolal, „a to vojsko bude vítězit. Avšak já nejsem ten, kdo ho má vést. Bůh a svatý Cuthbert mi vnukli sen, v němž mi ukázali krále, který nás všechny dovede do zaslíbené země. Ukázal mi krále Guthreda!“

Vstal, vzal Guthreda za ruku a zvedl ji do výše a celý kostel propukl v jásot. Guthred vypadal spíš překvapeně než královsky a já jsem stale hleděl dolů na mrtvého svatého.

Cuthbert byl opatem a biskupem kláštera na ostrově Lindisfarena, který se nacházel jen kousek na sever od Bebbanburgu, a tělo světce tam v kryptě leželo téměř po dvě stě let. Když však začaly být nájezdy Vikingů příliš nebezpečné, rozhodli se mniši přenést Cuthbertovy ostatky na pevninu. Od té doby s ním putovaly po Northumbrii od místa k místu, jak řekl Eadred. Opat mě neměl rád, protože můj rod selhal ve své povinnosti chránit svaté ostatky. Avšak síla Bebbanburgu spočívala především v jeho poloze na skalním útesu nad mořem. Jen blázen nebo pošetilec by se pokoušel ztéct jeho hradby a bojovat s posádkou, a kdybych si měl já vybrat, zda držet Bebbanburg, nebo bránit svaté ostatky, ponechal bych celý kalendář mrtvých svatých jejich osudu. Pro

mě nemají mrtví svatí žádnou cenu, zato pevnost, jako je Bebbanburg, je neocenitelná.

„Hle!“ zvolal Eadred, stále ještě se zvednutou Guthredovou rukou, „král Haliwerfolklandu!“

Král čeho? V první chvíli jsem si myslel, že jsem se přeslechl, ale slyšel jsem dobře. Opat skutečně řekl Haliwerfolkland a znamenalo to země lidí svatého muže. Tak nazval Eadred budoucí Guthredovo království. Cuthbert byl samozřejmě svatý muž, ale já jsem věděl, že každý, kdo se stane králem v této zemi, bude zároveň ovcí mezi vlky. A těmi vlky byli Ivarr, Kjartan a můj strýc. Měli vojsko, řádně vycvičené vojáky, a zatímco Eadred doufal, že vytvoří království na základě snu, já jsem si byl jist, že ovce v tomto snu zrozené skončí v zubech Ivarrových, Kjartanových a Ælfrikových vlků. Přesto byl Cair Ligualid stále mým nejlepším útočištěm v Northumbrii, protože mí nepřátelé by museli přejít hory, aby mě našli, a kromě toho jsem si uvědomil, že mám na tento druh šílenství chuť. Šílenství představuje změnu, změna nabízí příležitost a příležitost je krok k bohatství.

„A teď,“ Eadred pustil Guthredovu ruku a obrátil se ke mně, „přísahej ty věrnost svému králi a jeho zemi.“

Guthred na mě mrkl a já jsem poslušně klesl na kolena a natáhl se po jeho pravé ruce. „Ne, přísahej na svatého!“ zasyčel na mě Eadred.

„Na svatého?“ nechápal jsem.

„Polož své ruce na ruce svatého Cuthberta a odříkej slova přísahy,“ poručil mi Eadred.

Dotkl jsem se prstů mrtvého svatého a ucítil velký prsten s rubínem. Napadlo mi zkusit kamenem pootočit, jestli by se nedal uvolnit, ale zdálo se, že je vsazen pevně. „Přísahám, že budu tvým mužem a budu ti věrně sloužit,“ řekl jsem mrtvole. Znovu jsem zkusil kamenem pohnout, ale Cuthbertovy prsty byly tuhé a rubín se ani nehnul.

„Přísaháš to na svůj život?“ zeptal se Eadred s přísným výrazem.

Znovu jsem zkusil prstenem škubnout, ale opět se nepohnul. „Přísahám to na svůj život,“ řekl jsem uctivě, ale nikdy v celém svém životě jsem nebral žádnou přísahu tak na lehkou váhu jako tuhle. Jak se člověk může čímkoli zavazovat mrtvému?

„A přísaháš, že budeš věrně sloužit králi Guthredovi?“

„Ano, budu," odpověděl jsem.

„A že budeš nepřítelem všem jeho nepřátelům?"

„Ano."

„A že budeš sloužit svatému Cuthbertovi do konce života?" nedával mi pokoj opat.

„Ano, budu."

„Pak můžeš nejsvatějšího Cuthberta políbit," řekl Eadred. Naklonil jsem se přes okraj rakve, abych políbil složené ruce. „Ne!" protestoval opat. „Na rty!" Posunul jsem se po kolenou k hlavě a políbil mrtvolu na suché svrasklé rty.

„Chvála Bohu na nebesích," zvolal Eadred. Pak vyzval Guthreda, aby přísahal věrnost Cuthbertovi, a celý kostel sledoval, jak král otrok poklekl a políbil mrtvolu. Nato začali mniši znovu zpívat a shromážděnému lidu bylo dovoleno přistoupit blíž a zhlédnout svatého Cuthberta na vlastní oči. Viděl jsem, že se Hild celá chvěje, když padla před rakví na kolena. Po tvářích jí tekly slzy a byla tak rozrušená, že jsem ji musel zvednout a odvést pryč. Stejně pohnut byl i Willibald, ale jeho tvář zářila štěstím. Všiml jsem si také, že Gisela se mrtvole nepoklonila. Dívala se na ni zvědavě, ale posvátnost světcových ostatků pro ni zjevně nic neznamenala a já jsem usoudil, že je stále pohanka. Chvíli na mrtvé tělo hleděla, pak se obrátila ke mně a usmála se. Napadlo mi, že její oči jsou jasnější než rubín na prstu mrtvého světce.

Takhle tedy přišel Guthred do Cair Ligualidu. Když jsem o tom později přemýšlel, dospěl jsem k závěru, že to všechno byl nesmysl, a myslím si to dodnes. Ale byl to nesmysl magický, při němž jsem se zavázal přísahou věrnosti mrtvému muži a otrok se stal králem. A bohové se smáli.

Později, mnohem později, jsem poznal, že jsem dělal přesně to, čím bych se zavděčil Alfredovi – pomáhal jsem křesťanům. V těch letech probíhaly na britském ostrově dvě války – stále přetrvávaly půtky mezi Sasy a Dány, ale k nim se přidávaly boje mezi křesťanským a pohanským světem. Dánové byli většinou pohané a Sasové zase téměř všichni křesťané, takže boj národů a náboženství v podstatě splýval. Avšak v Northumbrii panoval zmatek i v tomto dělení a stalo se to zásluhou obratnosti a prozíravosti opata Eadreda.

Eadred ukončil válku mezi Sasy a Dány v Cumbralandu tím, že vybral za krále Guthreda. Ten byl samozřejmě Dán, což znamenalo, že cumbralandští Dánové byli ochotni se mu podřídit a jít za ním, a protože ho prohlásil za krále saský opat, byli stejně tak připraveni podporovat ho i Sasové. Tak došlo k sjednocení dvou největších kmenů v Cumbralandu, Dánů a Sasů, a protože Britové, kterých stále žilo v Cumbralandu dost, byli také křesťané a jejich kněží jim řekli, aby přijali Eadredovu volbu, podřídili se jí i oni.

Jedna věc však je jmenovat někoho králem a druhá, aby ten, kdo se jím stal, byl schopen vládnout. Avšak i z tohoto pohledu byla Eadredova volba chytrá. Guthred vyhovoval Dánům i Sasům, ale byl také synem Hardicnuta, který se prohlašoval za krále Northumbrie, takže Guthred měl na korunu právo a žádný z cumbralandských thénů nebyl tak silný, aby proti němu vystoupil. Ostatně sami si uvědomovali, že potřebují krále, neboť se už příliš dlouho mezi sebou svářili a trpěli tím, že se nedokázali jednotně bránit proti nájezdům Noru z Irska a divokým vpádům skotských divochů ze Strath Cloty. Tím, že Guthred spojil Dány a Sasy, mohl nyní shromáždit silnější vojsko, aby se těmto nepřátelům postavilo. Byl tu však jeden muž, který mu mohl být rivalem. Jmenoval se Ulf, Dán, jenž vlastnil panství na jih od Cair Ligualidu a byl bohatší než kterýkoliv jiný thén v Cumbralandu. Byl však starý a zchromlý, navíc neměl syny, a tak nabídl Guthredovi věrnost. Jeho potom následovali další Dánové. Jeden po druhém poklekali před Guthredem a on je pozdravil jménem, pomohl jim vstát a objal se s nimi.

„Asi bych se opravdu měl stát křesťanem," prohlásil Guthred druhý den ráno po našem příjezdu.

„Proč?" zeptal jsem se.

„Už jsem ti to řekl, abych projevil vděčnost. A neměl bys mě oslovovat pane?"

„Ano, pane."

„A nevadí ti to?"

„Říkat ti pane, pane?"

„Ne," zasmál se. „Že se stanu křesťanem."

„Proč by mi to mělo vadit?"

„Nevím. Nepřibíjejí člověka ke kříži?"

„Ale vůbec ne, jenom ho umyjí,“ odpověděl jsem.

„Umýt se můžu sám,“ řekl a svraštil čelo. „Proč se vlastně Sasové nemyjí? Nemyslím tebe, ty se myješ, ale většina Sasů se nemyje vůbec. To si tak libují ve špíně?“

„Člověk se může při mytí nachladit.“

„Já jsem se přitom nikdy nenachladil. A to je celé, že člověka umyjí?“

„Říká se tomu křest.“

„A to se budu muset vzdát ostatních bohů?“

„Očekává se to.“

„A mít jen jednu ženu?“

„Ano, jenom jednu ženu. V tom jsou přísní.“

Chvíli o tom přemýšlel. „Ale stejně to asi udělám,“ řekl potom, „protože Eadredův bůh má opravdu velkou moc. Podívej se na toho mrtvého. Je to zázrak, že ještě neshnil a nerozpadl se.“

Dánové byli Eadredovými relikviemi fascinováni. Většina z nich nechápala, proč mniši přenášeli mrtvolu, hlavu mrtvého krále a knihu zdobenou drahokamy po celé Northumbrii, ale cítili, že jsou to posvátné věci, a to na ně dělalo velký dojem. Posvátné věci mají moc. Představují cestu z našeho světa do mnohem větších a nepředstavitelných světů kdesi za ním, a někteří Dáni dokonce podstoupili obřad křtu ještě předtím, než Guthred přijel do Cair Ligualidu, aby mohli využít moc relikvií také pro sebe.

Já nejsem křesťan. Tenkrát, v těch dnech, o nichž vyprávím, nebylo dobré to přiznávat, neboť biskupové a opati měli příliš velký vliv a je snazší předstírat víru než bojovat proti zlobě a zášti. Byl jsem vychován v křesťanství, ale v deseti letech, když jsem se dostal do Ragnarovy rodiny, jsem objevil staré saské bohy, kteří byli zároveň bohy Dánů a vůbec Normanů, a jejich uctívání mi vždy připadalo mnohem rozumnější než klanět se bohu, jenž sídlí v tak vzdálené zemi, že jsem se za celý život nesetkal s nikým, kdo by tam byl. Thor a Odin chodí po našich horách, spí v našich údolích, milují naše ženy a pijí z našich pramenů a to z nich dělá v jistém smyslu naše sousedy. A také se mi na našich bozích líbí, že se nezajímají jen o nás. Křesťanský bůh je svými lidmi doslova posedlý, zatímco naši bohové se mezi sebou přou, bojují spolu, milují se a většinu času se o nás nestarají. Dokonce se zdá, že křesťanský

bůh nemá nic jiného na práci než pro nás vymýšlet všechna možná pravidla, zákazy a příkazy, co se má a nemá, a potřebuje stovky kněží a mnichů v černých kutnách, kteří dbají na to, abychom božská nařízení dodržovali. Zkrátka křesťanský bůh mi připadá jako protivný mrzoutský stařec, třebaže kněží neustále prohlašují, že nás miluje. Nikdy jsem nebyl tak hloupý, abych si myslel, že mě Thor nebo Odin nebo Hoder milují, i když doufám, že mě občas uznají za hodná své přízně.

Avšak Guthred chtěl, aby moc křesťanských relikvií sloužila i jemu, a tak k Eadredově radosti požádal, aby byl pokřtěn. Ceremonie se konala pod širým nebem hned vedle kostela a Guthreda při ní ponořili do velké kádě s vodou z řeky a všichni kněží přitom vztahovali ruce k nebi a volali Hle, Boží zázrak! Po křtu Guthreda oblékli do tuniky a Eadred ho podruhé korunoval a vložili mu na mokrou hlavu zlacený kruh mrtvého krále Oswalda. Potom mu potřeli čelo tresčím tukem, dali mu meč a štít a takhle musel políbit oba lindisfarenské evangeliáře a rty Cuthbertovy mrtvoly, kterou vynesli ven, aby se mohl shromážděný lid na světce podívat. Guthred vypadal, jako by měl z celého ceremoniálu potěšení, a opat Eadred byl tak pohnut, že vzal z rukou svatého Cuthberta kříž posázený granáty a pověsil ho novému králi na krk. Nenechal mu ho tam však dlouho a po tom, co s ním Guthreda ukázal svému otrhanému lidu, ho zase vrátil mrtvému.

Večer se pak konala hostina. Ne že by se stoly prohýbaly jídlem – po dávaly se uzené ryby, dušené skopové a tvrdý chléb –, ale piva bylo dost a druhý den ráno jsem šel s bolavou hlavou na první Guthredův witanegemot. Jako Dán nebyl zvyklý na konání poradních sborů, jichž se zúčastňovali thénové a vyšší duchovní, ale Eadred trval na tom, aby se witan sešel a aby ho Guthred řídil.

Konal se ve velkém kostele. V noci se rozpršelo a hrubými došky protékala voda, kapala dolů a shromáždění muži před ní neustále uhýbali. Další potíž spočívala v tom, že pro všechny nebylo dost stolic, takže jsme seděli v kruhu kolem Guthreda na podlaze vystlané rákosovými rohožemi. Guthred však seděl v křesle vedle otevřené rakve svatého Cuthberta. Bylo přítomno čtyřicet šest mužů, z nichž polovinu tvořili duchovní a polovinu největší majitelé půdy v Cumbralandu, Dánové i Sasové, ale v porovnání s wessexským witanegemotem to byla

chudá sešlost. Na nikom jsem neviděl žádné známky většího bohatství. Někteří z Dánů měli na pažích náramky a pár Sasů zase ozdobné brože, ale celý witan vypadal spíš jako shromáždění sedláků než králův poradní sbor.

To však nemělo vliv na Eadredovu vizi o budoucí velikosti Cumbralandu. Svou řeč začal tím, že nám sdělil, co se děje ve zbytku Northumbrie, jak se to dozvídal ze zpráv od všech duchovních po celé zemi. A tyto zprávy hovořily o tom, že Ivarr je stále v údolí řeky Tuede, kde vede boje s králem Skotů Aedem. „Kjartan Krutý sedí ve své pevnosti a nechce z ní vyjít a bojovat," řekl Eadred. „Takže zbývá Egbert z Eoferwiku a ten je slabý."

„A co Ælfric?" ozval jsem se.

„Ælfric z Bebbanburgu je vázán přísahou chránit svatého Cuthberta, ten se našeho světce neodváží zneuctít."

Možná to byla pravda, ale já jsem nepochyboval, že jako odměnu za zdrženlivost by strýc žádal mou hlavu. Už jsem dál nemluvil, jenom jsem poslouchal, jak Eadred navrhuje, abychom sebrali vojsko, vytáhli přes hory a obsadili Eoferwic. To vyvolalo u mnoha přítomných úžas. Muži se po sobě zmateně dívali, ale Eadredova autorita byla tak velká, že se zprvu nikdo neodvážil nic namítnout. Všichni předpokládali, že je král požádá, aby byli se svými ozbrojenci připraveni bojovat proti norským Vikingům z Irska nebo odrazit další útoky vedené Eochaidem ze Strath Cloty, ale teď najednou se po nich chtělo, aby vytáhli daleko od svých domovů a svrhli z trůnu krále Egberta.

Nakonec se ozval nejbohatší z Dánů v Cumbralandu Ulf. Byl to už starší, možná čtyřicetiletý muž, z mnoha šarvátek zjizvený a zchromlý, ale přesto mohl přivést Guthredovi čtyřicet až padesát vycvičených bojovníků. Jinde by to možná nebylo moc, ale v Cumbralandu to představovalo dosti velkou sílu. A Ulf chtěl vědět, proč by měl své muže vést přes hory. „V Eoferwiku žádné nepřátele nemáme," prohlásil, „naopak kolem nás je spousta nepřátel, kteří vpadnou do naší země, jakmile vytáhneme paty." Většina ostatních Dánů mumlala na souhlas.

Ale Eadred znal dobře ty, k nimž mluvil. „V Eoferwiku je velké bohatství," prohlásil.

To se Ulfovi líbilo, avšak stále zachovával opatrnost. „Bohatství?“ zeptal se.

„Stříbro,“ řekl Eadred, „a zlato a drahokamy.“

„A ženy taky?“ zvolal kdosi.

„Eoferwic je nádoba plná zkaženosti,“ odpověděl Eadric. „Je to doupě neřesti plné smilných žen. Je to město ďáblovo, které je třeba vyčistit svatým vojskem.“ Většina Dánů zajásala nadšením nad vyhlídkou, že by čistili město smilných žen, a proti tažení na Eoferwic se už žádné další námitky neozvaly.

Eadred chytře předpokládal, že jakmile budeme mít město ve svých rukou, obrátíme se na sever a eoferwičtí muži se přidají k nám. „Kjartan Krutý se proti nám nepostaví, protože je zbabělec,“ prohlásil opat. „Bude sedět ve své pevnosti jako pavouk v pavučině a my ho tam necháme, dokud nepřijde čas, abychom s ním skoncovali. A Ælfric z Bebbanburgu proti nám taky nebude bojovat, protože je křesťan.“

„Je to zrádný bastard, kterému se nedá věřit,“ poznamenal jsem, ale nikdo na to nic neřekl.

„A pak porazíme Ivarra,“ řečnil dál Eadred. Uvažoval jsem, jak by nějaké mizerné vojsko posbírané ze všech koutů mohlo porazit Ivarrovu štítovou hradbu, ale Eadred o tom žádné pochybnosti neměl. „Budou s námi bojovat Bůh a svatý Cuthbert,“ prohlásil, „a potom se staneme pány Northumbrie a všemohoucí Bůh založí Haliwerfolkland a my postavíme svatému Cuthbertovi chrám, nad jakým bude žasnout celý svět.“

O tohle Eadredovi skutečně šlo, o chrám pro Cuthberta. To byl cíl, kvůli němuž chtěl celé šílenství rozpoutat, svatyně mrtvého svatého. Kvůli tomu udělal Guthreda králem a chce nyní jít do války s celou Northumbrií. A následující den přijelo osm černých jezdců.

Měli jsme tři sta padesát čtyři muže schopné boje, z nichž jen menší část měla drátěnou košili a jen asi stovka slušné kožené odění. Ti v kožených vestách a drátěných košilích měli přilby a pořádné zbraně, meče nebo kopí, zatímco zbývající přišli se sekerami, teslicemi, srpy nebo naostřenými motykami. Eadred tomuto nesourodému houfu říkal vojsko svatého muže, ale kdybych byl tím svatým mužem já, rychle bych

se vrátil do nebe a počkal tam, až se pod mým praporcem sejde něco lepšího.

Třetinu našeho vojska tvořili Dánové, zbytek byli většinou Sasové a jen pár Britů ozbrojených dlouhými loveckými luky. To jsou mocné zbraně, proto jsem nazval Brity stráží svatého muže a řekl jim, aby se drželi v blízkosti rakve svatého Cuthberta, kterou jsme měli na svém dobyvačném tažení nést s sebou. Ale ještě jsme se nechystali vyrazit, neboť nejdřív bylo třeba shromáždit dostatek jídla pro muže a píce pro koně, kterých jsme měli pouze osmdesát sedm.

Proto jsme příjezd černých jezdců uvítali. Bylo jich osm, všichni na černých nebo hnědých koních, přičemž s sebou vedli ještě čtyři náhradní. Čtyři jezdci měli drátěné košile a zbývající dobré kožené odění a všem vlál z ramen černý plášť a všichni měli černé štíty. Přijeli do Cair Ligualidu z východu podél římské zdi, která vedla po vzdáleném břehu řeky. Tu museli přejít brodem, protože starý most strhli Norové.

Těchto osm jezdců nebyli jediní nově příchozí. Muži se do Cair Ligualidu trousili snad každou hodinu. Mnohdy to byli jen mniši, ale přicházeli i bojovníci z hor a ti byli obvykle vyzbrojeni sekerami nebo dlouhými holemi. Jen málo jich mělo železné nebo kožené odění, ale těch osm černých jezdců přijelo v plné válečné zbroji. Byli to Dánové a řekli Guthredovi, že jsou z usedlosti jakéhosi Hergista, který vlastní půdu v místě zvaném Heagostealdes. Hergist je prý starý muž, takže on sám přijet nemohl, ale poslal své nejlepší bojovníky. Jejich vůdce se jmenoval Tekil a vypadal na zdatného válečníka, neboť se pyšnil čtyřmi náramky na pažích, měl dlouhý meč a tvrdou tvář, z níž vyzařovala sebedůvěra. Ukázalo se, že je mu třicet let, a zhruba stejně staří byli i jeho muži s výjimkou jednoho, který byl téměř ještě chlapec. Ten jediný neměl žádný náramek. „A proč vás sem Hergist poslal?“ zeptal se Guthred Tekila.

„Protože Heagostealdes leží blízko Dunholmu, pane, a Hergist si přeje, abyste to vosí hnízdo zničili,“ odpověděl Tekil.

„Pak jste vítáni,“ prohlásil Guthred a dovolil všem osmi bojovníkům, aby před ním poklekli a přísahali mu věrnost. „Měl bys zařadit Tekilovy muže do mé tělesné stráže,“ řekl mi později. Stáli jsme spolu na planině jižně od Cair Ligualidu, kde jsem právě cvičil vojáky jeho tělesné stráže.

Vybral jsem do ní víceméně náhodně třicet mladých mužů, i když jsem dbal, aby polovina z nich byli Dánové a polovina Sasové, a trval jsem na tom, aby stavěli štítovou hradbu tak, že každý Dán měl za souseda Sasa. Takhle jsem je učil, jak ve štítové hradbě bojovat a modlil se ke svým bohům, aby k tomu nikdy nedošlo, protože o tom nevěděli téměř nic. Dánové byli lepší, neboť jsou k meči a štítu vychováváni, ale ani je nikdo nenaučil zásadám disciplíny ve štítové hradbě.

„Štíty se musí dotýkat, jinak jste předem mrtví!“ křičel jsem na ně. „Chcete být mrtví? Chcete mít všude kolem sebe střeva ze svých rozpáraných břich? Sevřete štíty k sobě! Takhle ne, vy hlupáci! Pravý okraj každého štítu musí být před levým okrajem štítu sousedního. Rozumíte?“ Zopakoval jsem jim to dánsky a pak jsem pohlédl na Guthreda. „Nechci, aby v tvé tělesné stráži byli Tekilovi muži.“

„Proč?“

„Protože je neznám.“

„Vždyť neznáš ani tyhle,“ ukázal na muže, které jsem cvičil.

„O těch vím, že jsou hlupáci,“ řekl jsem, „a taky že jejich matky měly držet kolena u sebe. Co to zase děláš, Clapo?“ houkl jsem na mladého neohrabaného Dána. Nevzpomněl jsem si na jeho skutečné jméno, ale všichni mu říkali Clapa, tedy Nemotora. Byl to mohutný mladík ze statku, stejně silný jako oba jeho sousedi v štítové hradbě dohromady, ale rozhodně ne nejchytřejší ze smrtelníků. Zíral na mě tupým pohledem, jako by zhola nic nechápal. Zamířil jsem k seřazeným mužům. „Co máš dělat, Clapo?“ vyštěkl jsem.

„Stát při králi, pane,“ odpověděl.

„Správně!“ řekl jsem, protože to bylo to hlavní a nejdůležitější, co jsem musel do těch třiceti mladíků natlouct. Byli králova družina, jeho tělesná stráž, takže jejich prvořadou povinností bylo stát při králi, nebo přesněji držet se v jeho blízkosti. Ale na to jsem se Clapy neptal. „Myslím ve štítové hradbě, hlupáku,“ zavrčel jsem a udeřil pěstí do jeho mohutné hrudi. „Co máš dělat ve štítové hradbě?“

Chvíli mudroval a pak se rozzářil. „Držet štít nahoře, pane.“

„Správně,“ řekl jsem a zvedl mu do obranné polohy štít, který měl spuštěný ke kolenům. „Takhle ho máš držet, chránit si břicho a hruď, ne palce u nohou! Čemu se směješ, Rypere?“ Rypere byl Sas a vedle Clapy

vypadal jako hubeňour, ale sílu nahrazoval tím, že byl chytrý jako lasička. I Rypere byla přezdívka, znamenala zloděj, jímž také Rypere byl, a kdyby existovala spravedlnost, musel by být odsouzen k bičování. Mně se však vychytralost jeho očí zalíbila a počítal jsem, že se osvědčí i jako zabiják.

„Víš, co jsi, Rypere?“ zeptal jsem se ho a přirazil mu štít na hruď. „Jsi earsling. Co je to earsling, Clapo?“

„Hovno, pane.“

„Správně, hovno. Štíty nahoru! Nahoru!“ To poslední slovo jsem houkl, jako by stáli sto kroků ode mě. „Chcete, aby se vám ostatní smáli?“ ukázal jsem na jinou skupinu budoucích vojáků, kteří spolu bojovali o kus dál na louce. Byli tam i Tekilovi muži, ale ti pouze seděli ve stínu a dívali se, jako by chtěli naznačit, že oni žádný výcvik nepotřebují.

Vrátil jsem se ke Guthredovi. „Nemůžeš mít ve své tělesné stráži jen ty nejlepší,“ řekl jsem mu.

„Proč ne?“

„Protože se může stát, že zbývající horší utečou a ty zůstaneš obklíčen. A pak tě nezachrání ani ti nejlepší a zemřeš.“

„Takhle to dopadlo, když můj otec bojoval s Eochaidem,“ přiznal.

„No vidíš. Proto nechci, aby sis do tělesné stráže vybral všechny nejlepší,“ řekl jsem. „Tekila s jeho lidmi postavíme na jedno křídlo a Ulfa na druhé.“ Ulf, povzbuzený vidinou smilných žen a truhlic plných stříbra, se nemohl dočkat, až vyrazíme do Eoferwiku. Nebyl v Cair Ligualidu, když přijeli černí jezdci, protože se rozjel se svými muži do kraje, aby sehnali píci a jídlo.

Rozdělil jsem královu stráž na dvě skupiny a nechal je bojovat proti sobě, i když jsem jim předtím poručil, aby si obalili meče plátnem, neboť jinak by se pobili. Byli horliví, ale jako válečníci nestáli za nic. Nedělalo mi žádný problém probít se jejich štítovou hradbou, ale říkal jsem si, že se to jednou naučí, pokud se v prvním skutečném boji neutkají s Ivarrovými vojáky, protože pak by zůstali všichni ležet na bojišti mrtví. Po chvíli, když se jim po tvářích lil pot a viděl jsem na nich, že toho mají dost, jsem jim nařídil odpočinek. Všiml jsem si, že se Dánové sesedli spolu a Sasové také, ale řekl jsem si, že to je jen přirozené a časem se

naučí vzájemně si důvěřovat. V podstatě byli schopni spolu mluvit, neboť oba jazyky se začaly v Northumbrii mísit. Už tak byly dost podobné a většina Sasů Dánům rozuměla, když mluvili pomalu a dost hlasitě, ale na druhou stranu to vedlo k tomu, že se oba jazyky komolily a nakonec bylo někdy těžké poznat, kdo je Sas a kdo Dán. A často byli obojí, synové dánského otce a saské matky, i když nikdy naopak. „Měl bych se oženit se Saskou," řekl mi Guthred. Došli jsme na okraj pole, kde ženy řezaly slámu a mísily ji s ovsem. Tuhle směs jsme chtěli nacpat do vaků a vzít s sebou jako krmení pro koně, až půjdeme přes hory.

„Proč Sasku?" zeptal jsem se.

„Abych ukázal, že Haliwerfolkland bude pro oba národy," odpověděl.

„Northumbrie," řekl jsem podrážděně.

„Co je s Northumbrií?"

„Tahle země se jmenuje Northumbrie, ne Haliwerfolkland."

Pokrčil rameny, jako by chtěl naznačit, že je mu to jedno. „Stejně bych se měl oženit se Saskou," řekl, „a nejlíp s nějakou pěknou. Asi tak pěknou, jako je Hild, jenže ta je moc stará."

„Hild ti připadá moc stará?"

„Potřebuju takovou, které by bylo třináct nebo čtrnáct, aby mohla rodit děti." Přelezl nízký plůtek a sestupoval po strmém břehu ke korytu říčky, která se vlévala do Hedene. „V Eoferwiku by mohlo být dost pěkných mladých Sasek, co myslíš?"

„Ale ty bys chtěl pannu, že?"

„Hm…" Zaváhal a pak přikývl. „Ano, samozřejmě."

„Možná tam jedna či dvě ještě zůstaly."

„Škoda že máš Hild," poznamenal náhle.

„Jak to myslíš?"

„Kdybys neměl ji, mohl jsem mít manžela pro Giselu."

„Hild a já jsme přátelé," řekl jsem, „jenom přátelé, nic víc." Byla to pravda. Bývali jsme i milenci, ale od chvíle, kdy Hild uviděla svatého Cuthberta, se stáhla do sebe a setrvávala v hloubavé náladě. Věděl jsem, že ji opět začal přitahovat její bůh. Zeptal jsem se jí, jestli si chce znovu obléknout kutnu a stát se jeptiškou, ale ona zavrtěla hlavou a řekla, že na to není připravená.

„Jenže Giselu bych měl provdat za nějakého krále,“ pokračoval Guthred, jako by mě neslyšel. „Možná za skotského, za Aeda. Třeba bych ho tím udržel v míru s námi. Anebo by bylo lepší provdat ji za některého z Ivarrových synů? Myslíš, že je dost hezká?“

„Samozřejmě že je.“

„Koňská hlava,“ řekl a zasmál se. „Tak jsem jí říkal, když jsme byli malí. Chytali jsme spolu koljušky.“ Náhle si stáhl boty, vstoupil do vody a začal se brodit proti proudu. Následoval jsem ho po břehu a prodíral se křovisky a bujnou trávou, jaká roste v mokřinách. Byl horký den a kolem uší mi bzučely mouchy.

„Chceš si to zkusit znovu, lovit koljušky?“ zeptal jsem se a myslel přitom na Giselu.

„Hledám ostrůvek,“ odpověděl.

„Tady?“ Byl to spíš potok než říčka a voda sahala Guthredovi sotva ke kolenům.

„Kdysi tady někde byl,“ řekl. „Když mi bylo třináct, zdál se mi dost velký.“

„Dost velký k čemu?“ zeptal jsem se. Pleskl jsem si po krku a zabil ováda. Toužil jsem shodit ze sebe v tom horku drátěnou košili, avšak už dávno jsem se naučil, že muž si musí navyknout nosit zbroj za každých podmínek, nebo jinak mu bude v bitvě vadit a bude v ní těžkopádný. Proto jsem nosil drátěnou košili téměř pořád a zvykl si na ni jako na svou druhou kůži, a když jsem ji potom svlékl, připadal jsem si, jako by mi bohové dali křídla.

„Byl dost velký na to, abych se na něj vešel s jednou Saskou,“ odpověděl a zazubil se na mě. „Jmenovala se Edith. Ta byla moje první. Rozkošná dívenka…“

„Možná ještě je rozkošná.“

Zavrtěl hlavou. „Nabral ji na rohy býk a zabil ji.“ Brodil se dál, minul místo, kde ze břehu vyčnívalo několik velkých balvanů porostlých mechem a kapradinami, a náhle vyrazil radostný výkřik. Objevil svůj ostrov a já jsem teprve teď pocítil k Edith lítost, protože to byl jen kousek vystouplého dna plný ostrých kamenů, které musely rozdírat hubená dívčí záda do krve.

Guthred se posadil a začal házet do vody oblázky. „Myslíš, že můžeme vyhrát?“ zeptal se náhle.

„Myslím, že se můžeme zmocnit Eoferwiku,“ odpověděl jsem mu, „… pokud se tam nevrátí Ivarr.“

„A pokud se vrátí?“

„Pak tě zabije.“

Zamračil se – tahle vyhlídka se mu nelíbila. „Můžeme s ním vyjednávat,“ řekl po chvilce.

„To dělal i Alfred.“

„Výborně!“ zaradoval se. „A já mu nabídnu Giselu jako manželku pro jeho syna.“

„Jenže s tebou vyjednávat nebude,“ namítl jsem, aniž jsem reagoval na jeho plány s Giselou. „Bude s tebou bojovat. Je to Lothbrok a Lothbrokové vyjednávají pouze tehdy, když potřebují získat čas. Ivarr věří jen v meč, kopí, štít, válečnou sekeru a smrt svých nepřátel. S žádným vyjednáváním s Ivarrem nepočítej. S ním musíš bojovat, a na to nemáme dost silné vojsko.“

„Ale když se zmocníme Eoferwiku, jeho obyvatelé se k nám přidají. Budeme mít silnější vojsko.“

„Ty tomu říkáš vojsko?“ zakroutil jsem hlavou. „Uvědom si, že Ivarr vede Dány zocelené v nesčetných bojích, navíc většina našich Dánů by ještě před bojem přešla na jeho stranu.“

Pohlédl na mě a v jeho upřímné tváři byl patrný zmatek. „Ale vždyť mi přísahali věrnost.“

„Přesto přejdou k němu,“ řekl jsem suše.

„Tak co tedy budeme dělat?“

„Dobudeme Eoferwic,“ odpověděl jsem. „Vydrancujeme ho a vrátíme se zpátky sem. Ivarr za námi nepotáhne, o Cumbraland nemá zájem. Budeš vládnout tady a Ivarr na tebe po čase zapomene.“

„To se Eadredovi nebude líbit.“

„Tak co tedy chce?“

„Postavit svatyni.“

„Tu může postavit tady.“

Guthred zavrtěl hlavou. „Chce ji mít na východním pobřeží, protože tam žije mnohem víc lidí.“

Podle mě chtěl Eadred svatyni, která by přitáhla tisíce poutníků, z nichž by pršel do pokladnice jeho církve stříbrný déšť. Mohl samozřejmě postavit svatyni tady, ale Cair Ligualid bylo odlehlé místo a poutníků by sem nedorazilo tolik. „Jenže král jsi ty," řekl jsem, „takže rozkazy vydávej ty, ne Eadred."

„To je pravda," připustil mrzutě a hodil do vody další oblázek. Pak svraštil čelo a pohlédl na mě. „Co vlastně dělá Alfreda dobrým králem?"

„Kdo říká, že je Alfred dobrý král?"

„Všichni. Podle otce Willibalda je to největší král od dob Karla Velikého."

„Willibald je trouba a pomatenec."

„Ty nemáš Alfreda rád?"

„Nenávidím toho bastarda."

„Ale je to válečník, vydává zákony…"

„Žádný válečník není!" přerušil jsem ho pohrdlivě. „Nerad bojuje. Musí válčit, ale nelibuje si v tom, nejspíš protože je příliš slabý a nemocný, aby stál ve štítové hradbě. Ale zákony vydává, to ano, v tom si libuje. Myslí si, že když zavede dost zákonů, podaří se mu vytvořit na zemi ráj."

„Ale proč o něm všichni říkají, že je dobrý král?" zeptal se Guthred.

Chvíli jsem pozoroval orla, jak v ladných obloucích klouzá po nebeské klenbě. „Asi proto, že je spravedlivý," řekl jsem, abych Alfredovi nekřivdil. „Chová se spravedlivě k lidem, alespoň k většině z nich. Člověk může jeho slovu věřit."

„Tak je to správné."

„Ale je moc zbožný a nedá si poradit od nikoho jiného než od kněží. Proto je to bastard."

„Já budu taky spravedlivý," řekl Guthred, „a lidé mě budou milovat."

„Ti tě milují už teď," poznamenal jsem. „Ale musí se tě taky bát."

„Bát? Mě?" To se mu zjevně moc nezamlouvalo.

„Jsi přece král."

„Budu dobrý král," prohlásil vehementně. A právě v tu chvíli na nás Tekil zaútočil.

Měl jsem to vědět. Osm skvěle vyzbrojených mužů nepojede přes půl země, aby se přidali k chátře. Někdo je sem poslal, a nebyl to žádný

Hergist z Heagostealdu, ale Kjartan Krutý! Rozzuřený ponížením svého syna poslal muže za mrtvým bojovníkem a těm netrvalo dlouho, aby zjistili, že jedeme podél římské zdi. A teď, když jsem se s Guthredem vzdálil od cvičících vojáků a ocitli jsme se v malém údolí sami, vrhli se na nás s tasenými meči.

Podařilo se mi vytáhnout Hadí dech, ale než jsem s ním stačil cokoliv udělat, Tekil mi meč srazil stranou a vzápětí na mě skočili dva jiní a svrhli mě do říčky. Rval jsem se s nimi, ale pravou paží s mečem jsem nemohl ani pohnout a na hrudi mi klečel muž a držel mi hlavu pod vodou. Zmocnila se mě hrůza – nemohl jsem dýchat a zalykal se vodou. Svět se mi propadl do tmy. Chtěl jsem křičet, ale žádný zvuk mi z hrdla nevyšel, a potom mi vytrhli Hadí dech z ruky a ztratil jsem vědomí.

Probral jsem se na oblázkovém ostrůvku, kde jsem ležel vedle Guthreda a nad námi stáli muži s meči opřenými o naše břicha a hrdla.

Tekil odsunul meč, který mě bolestivě bodal do hrdla, a poklekl vedle mě. „Jak se cítíš, Uhtrede Ragnarsone?“ zeptal se mě. „Mám dojem, že to není dlouho, co ses setkal se Svenem Jednookým. Teď ti posílá pozdrav.“

Nic jsem na to neřekl.

Tekil se usmál. „Doufám, že máš v kapse Skidbladnir, protože se vydáš na cestu. Popluješ do Niflheimu.“

Ani teď jsem neodpověděl. Vykašlával jsem vodu a lapal po dechu. Chtěl jsem bojovat, ale o břicho se mi opíral hrot meče. Tekil poslal dva muže, aby přivedli jejich koně, ale pořád jich zbývalo šest, kteří nás střežili.

„Škoda že se nám nepodařilo chytit tu tvou děvku,“ pokračoval Tekil. „Kjartan ji chtěl.“ Pokusil jsem se sebrat všechny síly a zvednout se, ale muž, který mi držel meč na břichu, na něj přitlačil a Tekil se jen smál. Potom mi odepnul opasek s mečem, vytáhl ho zpod mého těla, hmátl po váčku a radostně se zazubil, když v něm zacinkaly mince. „Máme před sebou dlouhou cestu, Uhtrede Ragnarsone, a nechceme, abys nám utekl. Sihtriku!“

Mladík – spíš ještě chlapec a jediný z nich, který neměl žádný náramek – přistoupil blíž. Viděl jsem, že je neklidný. „Prosím, pane,“ odpověděl Tekilovi.

„Pouta,“ řekl Tekil a Sihtric sáhl do koženého vaku a vytáhl okovy, jaké se nasazují otrokům.

„Toho nechte tady,“ řekl jsem a trhl hlavou směrem ke Guthredovi.

„Kjartan chce i jeho, i když po něm nedychtí tak jako po tobě,“ odpověděl Tekil. Sáhl k pasu a vytáhl nůž. Měl tenkou čepel a byl tak nabroušený, že se jeho ostří zdálo zubaté. „Dostal jsem příkaz podřezat ti šlachy pod koleny, Uhtrede Ragnarsone, protože muž, který nemůže chodit, neuteče. Takže ti nejdřív přeřízneme šlachy a pak ti vypíchneme oko. Sven řekl, že jedno ti mám nechat, aby si s tebou mohl pohrát i on, ale kdyby bylo na mně, vydloubl bych ti obě. Aspoň bys byl poslušnější. Tak které oko chceš nechat tady, Uhtrede Ragnarsone? Vyber si, levé, nebo pravé?“

Opět jsem neodpověděl. Přiznávám, že jsem měl strach. Hrozný strach! Znovu jsem se pokusil zvednout, ale na pravé paži mi klečel Tekil a levou mi držel další muž. Ucítil jsem, že se mi hrot Tekilova nože dotkl kůže těsně pod levým okem.

Tekil se usmál. „Rozluč se s ním, Uhtrede Ragnarsone,“ řekl. „Rozluč se navždy se svým okem.“ Čepel jeho strašlivého nože se mi blýskala těsně před okem. Ještě dnes, po tolika letech, tu blyštivou a oslepující čepel vidím.

A pak jsem uslyšel křik.

Kapitola třetí

Byl to Clapa. Ječel, jako když se kastruje mladý kanec, a znělo to spíš jako skřeky hrůzy než řev muže, který se vrhá do boje. Však také Clapa nikdy s nikým nebojoval a ani vlastně nevěděl, že křičí, když se řítil ze svahu. Za ním se hnali zbývající muži z Guthredovy tělesné stráže, ale Clapa je vedl. Zřejmě si neuvědomil, že má meč obalený plátnem, aby své druhy při cvičném boji nezranil, ale byl natolik obrovský a silný, že mu stačilo bít se s ním jako s kyjem. S Tekilem bylo nyní jen pět mužů a z příkrého svahu se na ně řítilo třicet mladíků. Tekil sebou při prvním Clapově výkřiku trhl a ohlédl se a ostří jeho nože mi sjelo po lícní kosti. Pokusil jsem se mu ruku s nožem chytit, ale stačil ucuknout. Vyskočil a zoufale se rozhlížel, kam utéct, ale to už byl Clapa u něj a srazil ho mečem. Tekil padl na záda a pak už jsem viděl, jak se mu Rypere chystá proseknout hrdlo. „Ne!“ vykřikl jsem. „Chci je živé!“

Přesto už zdivočelí mladíci stačili dva Tekilovy muže zabít, jednoho dokonce probodlo a rozpáralo hned několik mečů. Muž sebou ještě chvíli zmítal a proud unášel od jeho těla vodu zbarvenou doruda krví. Clapa pustil meč, vyvlekl Tekila na břeh a tam ho medvědí silou přitiskl k zemi. To už jsem byl na nohou a přistoupil k němu. „Dobře, Clapo, dobře jsi to udělal,“ řekl jsem a poplácal ho po rameni a on se na mě radostně zazubil. Sehnul jsem se, sebral Tekilův nůž a meč a odhodil je o kus dál. Rypere mezitím dobil muže, který sebou stále škubal ve vodě.

Jeden z mých chlapců utrpěl ránu mečem do stehna, ale ostatní zůstali nezraněni a teď stáli ve vodě a usmívali se na mě a čekali ode mě pochvalu jako štěňata, která zadávila svou první lišku. „Dobře jste to udělali, mládenci," řekl jsem a opravdu to provedli dobře, protože teď jsme měli Tekila a tři jeho muže jako zajatce. Byl mezi nimi i Sihtric, ten nejmladší, a když jsem si všiml, že stále svírá v ruce okovy, kterými jsem měl být spoután, vztekle jsem mu je vytrhl a udeřil ho jimi přes hlavu. „Chci, abyste chytili i ty dva další," řekl jsem Ryperovi.

„Jaké další, pane?"

„Jejich velitel poslal dva muže pro koně. Najděte je." Znovu jsem šlehl Sihtrika přes hlavu okovy – chtěl jsem, aby vykřikl, ale nevydal ze sebe ani hlásku, třebaže mu po skráni tekla krev.

Guthred seděl na ostrůvku a tvářil se užasle, jako by stále nechápal, co se vlastně stalo. „Ztratil jsem boty," řekl náhle. Zřejmě ho to znepokojovalo víc než to, že jen o vlásek unikl zajetí, nebo možná i smrti.

„Nechals je někde tam na břehu," ukázal jsem směrem proti proudu.

„Boty?"

„Samozřejmě, co jiného?" Kopl jsem Tekila do žeber, ale uškodil jsem tím spíš své botě než jemu. Měl jsem vztek – vztek sám na sebe, že jsem byl takový hlupák. Připnul jsem si opasek s mečem, pak jsem se znovu sklonil k Tekilovi a stáhl mu z paží jeho čtyři náramky. Musel vědět, jaký osud ho čeká, ale díval se na mě a na jeho tváři nebyl ani náznak strachu.

Nechal jsem odvést zajatce do města. To už jsem zjistil, že ti dva, které poslal Tekil pro koně, zřejmě zaslechli křik a dali se na útěk. Trvalo nám příliš dlouho, než jsme osedlali koně a pustili se do jejich pronásledování. Klel jsem, protože jsem nechtěl, aby nám unikli a donesli Kjartanovi zprávu o tom, co se stalo. Kdyby ti dva uvažovali rozumně, překročili by řeku a ujížděli podél římské zdi, ale zřejmě usoudili, že je příliš nebezpečné utíkat přes Cair Ligualid, a pustili se na jihovýchod. Měli se také zbavit zbývajících koní svých druhů, ale zřejmě jim bylo líto nechat je nám, protože je vzali všechny s sebou, a tak i když byla půda suchá, zanechávali za sebou dost stop, abychom je mohli sledovat. Navíc se pohybovali v neznámé zemi a dostali se příliš daleko

na jih, takže jsme jim mohli nadjet a obsadit cesty vedoucí na východ. K večeru se už za nimi hnalo šedesát jezdců, a než se snesl soumrak, dopadli jsme je v habrovém lesíku, kde se chtěli skrýt na noc.

Starší z nich se s námi pustil do boje. Věděl, že mu nezbývá mnoho života, a rozhodl se odejít raději do Odinovy síně mrtvých než skončit v hrůzách Niflheimu, a tak ze sebe vyrazil bojový řev a rozjel se proti nám. Kopl jsem Witnera do slabin, ale Guthred mi vjel do cesty. „Nech ho mně!“ křikl, tasil meč a jeho kůň vyrazil vpřed, i když hlavně proto, že ho Witnere kousl do zadku.

Guthred byl pravý král. Nevyžíval se v boji a měl mnohem méně bojových zkušeností než já, ale nyní poznal, že musí nepřítele zabít on, aby muži z jeho družiny neřekli, že se skrývá za mým mečem. A podařilo se mu to skvěle. Jeho kůň se těsně před Kjartanovým jezdcem lekl a prudce uhnul stranou, avšak to Guthredovi jen pomohlo, protože divoká rána, kterou proti němu vedl jeho sok, švihla doprázdna, zatímco Guthredovo zoufalé máchnutí zasáhlo muže do ruky, v níž držel meč. Pak už bylo pro Guthreda snadné srazit ho z koně k zemi a tam ho několika ranami dobít. Jistě z toho neměl žádný požitek, ale věděl, že to musí udělat, a později se tento jeho vítězný souboj stal legendou. Zpívaly se písně o tom, jak Guthred z Northumbrie rozsekal v boji šest zlosynů, a už vůbec nezáleželo na tom, že zabil pouze jednoho, a ještě mu k tomu pomohl lekavý kůň. Ale i to je dobré, pomyslel jsem si, král potřebuje mít štěstí. Když jsme se potom vrátili do Cair Ligualidu, dal jsem mu odměnou za jeho statečnost starou přilbu svého otce a Guthreda to velmi potěšilo.

Řekl jsem Ryperovi, aby zabil toho druhého, a on to udělal s potěšením, které slibovalo, že bude opravdu dobrý bojovník, i když to byla snadná záležitost, neboť poslední z Kjartanových mužů byl zbabělec a nechtěl bojovat. Odhodil meč, padl na kolena a roztřeseným hlasem volal, že se vzdává. Jenže já jsem s ním měl jiný úmysl.

„Zab ho!“ křikl jsem na Rypera a ten se na mě zazubil a pak jedinou ranou muže na zemi skolil.

Vzali jsme všech dvanáct koní, zabité muže jsme svlékli ze zbroje, vzali jim zbraně a jejich mrtvoly nechali napospas zvěři. Ještě předtím jsem však řekl Clapovi, aby oběma usekl hlavu. Vytřeštil na mě oči.

„Useknout jim hlavu, pane?“ zeptal se, jako by pochyboval, že to myslím vážně.

„Ano, slyšels dobře, Clapo,“ přikývl jsem. „A tohle je pro tebe,“ podal jsem mu dva z Tekilových náramků.

Pohlédl na ty kroužky, jako by to byl největší div, který kdy v životě viděl. „To je jako… pro mě, pane?“

„Zachránils nám život, Clapo.“

„Ale… to byl Rypere, ten nás přived,“ namítl. „Řek, že bysme se neměli od krále hnout, a vy jste šli pryč, tak jsme museli za váma.“

Dal jsem tedy druhé dva náramky Ryperovi a pak Clapa ťal do první mrtvoly a přesvědčil se, jak je těžké přeseknout člověku krk. Nakonec to však dokázal, a když jsme se vrátili se zkrvavenými hlavami do Cair Ligualidu, dal jsem ty první dva mrtvé vytáhnout z říčky a i jim jsem poručil utnout hlavu.

Opat Eadred chtěl nechat zbývající čtyři zajaté muže pověsit, ale já jsem ho přesvědčil, aby mi Tekila alespoň na jednu noc nechal. Vzal jsem velitele Kjartanových mužů do trosek starého domu, který museli postavit Římané. Vysoké zdi byly zbudované z otesaných kamenných bloků a zely v nich otvory po třech vysokých oknech. Dům už neměl střechu. Podlaha byla z malých černých a bílých dlaždic, které zřejmě kdysi tvořily nějaký obrazec, ale ten už byl dávno rozbit. Na místě, kde zbyla největší plocha dlaždic, jsem rozdělal oheň, jehož plameny vrhaly na staré zdi zlověstné mihotavé stíny, a ve chvílích, kdy zpoza mraků vyplul na oblohu měsíc, vnikalo dovnitř otvory po oknech jeho mdlé světlo. Tekila mi přivedli Rypere a Clapa. Chtěli zůstat a sledovat, co s ním budu dělat, ale já jsem je poslal pryč.

Tekil měl na sobě pouze špinavou halenu, protože zbroj jsme mu vzali. Tvář měl poznamenanou ranami a na rukou a nohou mu chřestily otrocké okovy, které byly původně určené mně. Posadil jsem ho na zem na vzdálený konec místnosti a sám jsem si sedl k ohni. Mlčel a jen se na mě díval. Byl to hezký muž s pevnými rysy a v jednom okamžiku mě napadlo, že kdyby to nebyl můj nepřítel, mohl bych v něm mít dobrého přítele. Všiml si mého zkoumavého pohledu a ušklíbl se. „Tys byl ten mrtvý bojovník, co?“ ozval se po chvíli.

„Myslíš?“

„Vím, že měl přilbu se stříbrnou vlčí hlavou na vrcholu, a tuhle přilbu jsem viděl u tebe," řekl a pokrčil rameny. „Ale možná ti ji jen půjčil."

„Možná."

Pousmál se. „Ten mrtvý bojovník Kjartana a Svena pěkně vyděsil. Ale o to ti šlo, že?"

„O to zřejmě šlo mrtvému bojovníkovi," odpověděl jsem.

„Usekl jsi hlavy čtyřem mým mužům. Chceš je poslat zpátky Kjartanovi?"

„Ano."

„Abys ho vyděsil ještě víc?"

„Ano."

„Ale k tomu budeš potřebovat osm hlav, ne?"

„Ano."

Zmlkl. Opřel se o zeď a hleděl oknem na mraky, které pomalu plynuly kolem srpku měsíce. Kdesi v ruinách města vyl pes a Tekil naklonil hlavu a poslouchal. „Kjartan má rád psy," řekl po chvíli. „Drží si jich celou smečku. Jsou to pěkně vzteklé bestie. Dává je k sobě, aby se spolu rvali, a pak si nechává jen ty nejsilnější a nejdivočejší. Má je v Dunholmu a používá je na dvě věci." Odmlčel se a tázavě na mě pohlédl. „To přece chceš, ne, abych ti něco řekl o Dunholmu? O jeho slabých a silných místech, o tom, kolik je tam mužů a jak by ses mohl dostat dovnitř…"

„To všechno, a ještě možná víc," odpověděl jsem.

„Jde ti o pomstu? Chceš Kjartanův život za to, že zabil hraběte Ragnara?"

„Hrabě Ragnar mě vychoval a já jsem ho miloval jako vlastního otce," řekl jsem.

„Proč ho nepřišel pomstít jeho syn?"

„Alfred ho drží jako rukojmího."

„Takže synovskou povinnost přebíráš ty?" zeptal se, ale vzápětí pokrčil rameny, jako by moje odpověď byla zbytečná. „Nebudeš to mít lehké," řekl, „zvlášť když budeš muset bojovat s Kjartanovými psy. Má je uvnitř v síni. Žijí si tam jako páni a v místnosti, kde je má, je pod podlahou zakopané všechno Kjartanovo bohatství – tolik zlata a stříbra, že si to ani

nedovedeš představit. Za celou dobu se na to Kjartan ani nepodíval, ale je to tam, zakopané v zemi pod těmi psy.“

„Oni to střeží?“ zeptal jsem se.

„Ano,“ přikývl. „To je jeden z jejich úkolů. Tím druhým je zabíjet. Roztrhají každého, na koho je Kjartan pošle. A takhle zabije tebe. Nejdřív ti vydloubne oči a pak tě hodí psům, aby tě rozsápali. Anebo z tebe zaživa stáhne kůži. Už jsem viděl, jak to dělá“

„Kjartan Krutý,“ řekl jsem.

„Ano, neříkají mu tak nadarmo.“

„Proč mu sloužíš, když je krutý?“

„Je taky štědrý,“ odpověděl. „Jsou čtyři věci, které Kjartan miluje – psi, bohatství, ženy a jeho syn. Dvě z nich mám rád i já a Kjartan mi je štědře dopřává.“

„A ty dvě, které nemáš rád?“

„Psy nesnáším a jeho syn je zbabělec.“

„Sven?“ pohlédl jsem na něj překvapeně. „Jako kluk nebyl zbabělý.“

Natáhl nohy a usmál se, když na nich zachrastily řetězy. „Odin taky přišel o oko, ale získal tím moudrost,“ řekl. „Jenže když přišel o oko Sven, naučil se mít strach. Je dost srdnatý, jestliže stojí proti slabým, ale boji se silnými se vyhýbá, jak jen může. Zato o jeho otci se nedá říct, že je zbabělý.“

„Ano, vzpomínám si, že Kjartan byl statečný.“

„Statečný, krutý a surový,“ dodal Tekil. „Teď tedy víš, že jeho síň je plná divokých psů, kteří tě roztrhají na kusy. A to je všechno, co ti řeknu, Uhtrede Ragnarsone.“

Zavrtěl jsem hlavou. „Řekneš mi mnohem víc.“

Díval se, jak přikládám na oheň další poleno. „Proč myslíš?“ zeptal se po chvíli.

„Protože v mé moci je něco, na čem ti záleží.“

„Můj život?“

„Spíš způsob tvé smrti,“ odpověděl jsem.

Pochopil a usmál se. „Slyšel jsem, že mě mniši chtějí pověsit.“

„Chtějí,“ přikývl jsem, „protože nemají představivost. Ale já jim nedovolím, aby tě pověsili.“

„A co se mnou uděláš? Dáš mě těm chlapcům, které nazýváš vojáky? Aby se na mně cvičili?“

„Ano, přesně to udělám, jestliže nebudeš mluvit. Potřebují cvičit. Ale já jim to ulehčím. Nebudeš mít meč.“

Kdyby zemřel bez meče, nedostal by se do Odinovy síně mrtvých, a to byla tak děsivá vyhlídka, že začal mluvit. Řekl mi, že Kjartan má v Dunholmu tři posádky, tedy kolem sto padesáti bojovníků. Další jsou však v usedlostech v okolí pevnosti a ti za něj také budou bojovat, jestliže je povolá. Má tedy k dispozici na čtyři stovky dobře vycvičených mužů. „A opravdu mu jsou věrní,“ varoval mě Tekil.

„Protože k nim je štědrý?“

„Nikdy jsme netrpěli nedostatkem stříbra a žen. Co víc může bojovník chtít?“

„Dostat se do síně mrtvých,“ řekl jsem a Tekil přikývl na souhlas. „Odkud ty své otroky získává?“ zeptal jsem se.

„Od obchodníků, jako byl ten, kterého jsi zabil. Nebo si je opatřujeme sami.“

„A držíte je v Dunholmu?“

Tekil zavrtěl hlavou. „Do Dunholmu přicházejí jen mladé dívky, ostatní jdou do Gyruumu. Tam máme dvě posádky.“

Tomu se dalo věřit. Byl jsem v Gyruumu, v místě, kde kdysi stával slavný klášter, než ho Ragnar Starší vypálil. Bylo to malé město na jižním břehu řeky Tině velmi blízko moře, takže se odtud dali otroci snadno dopravovat loděmi k dalším obchodům. Na gyruumském mysu se také nacházela stará římská pevnost, i když ne tak dobře hájitelná jako Dunholm. Na tom však nezáleželo, neboť kdyby se rýsovalo nějaké ohrožení, posádka by měla čas přesunout se s otroky na jih do větší pevnosti a najít útočiště tam.

„A Dunholm je nedobytný,“ prohlásil Tekil.

„Opravdu?“ zapochyboval jsem.

„Mám žížeň,“ řekl Tekil.

„Rypere!“ zavolal jsem. „Vím, že jste tady. Přineste mu pivo.“

Dal jsem Tekilovi džbánek piva, skývu chleba a kousek studeného kozího masa a on mě pak během jídla znovu ujišťoval, že Dunholm skutečně nelze dobýt.

„Kdyby to hnízdo oblehlo dostatečně velké vojsko, dobylo by ho," řekl jsem.

Svraštil čelo, jako by o tom přemýšlel. „Přiblížit se k němu můžeš od severu, ale tam je přístup hrozně strmý a úzký, takže i kdybys měl největší vojsko pod sluncem, pořád bys mohl jít proti obráncům jen s několika muži."

„Už se o to někdo pokoušel?"

„Jednou se na nás přišel podívat Ivarr, zůstal před hradbami čtyři dny, a pak odtáhl. A předtím tam byl taky syn hraběte Ragnara, ale ten odtáhl ještě dřív než Ivarr. Samozřejmě by ses mohl pokusit posádku vyhladovět, ale to by ti trvalo rok, a kdo by si mohl dovolit krmit tak dlouho obléhací vojsko?"

„Ne," zavrtěl hlavou, „Dunholm je nedobytný stejně jako Bebbanburg."

A přesto mě osud vedl k oběma těmto pevnostem. Seděl jsem a mlčky uvažoval, dokud mě Tekil nevyrušil. Zachrastil okovy, jako by zkoušel, jestli by se nedaly roztrhnout. „Pověz mi tedy, jakým způsobem mě chceš sprovodit ze světa," řekl.

„Mám ještě jednu otázku."

Pokrčil rameny. „Tak se ptej."

„Thyra Ragnarsdottir."

Bylo vidět, že jsem ho překvapil. Chvíli mlčel, ale pak si uvědomil, že jsem musel Thyru znát v dětském věku. „Roztomilá malá Thyra," řekl posměšným tónem.

„Je naživu?"

„Měla se stát Svenovou ženou," odpověděl vyhýbavě.

„A stala se jí?"

Zasmál se. „Chtěl ji dostat do postele, co jiného? Ale ještě se jí ani nedotkl. Bojí se jí. Dali ji tedy pod zámek a Kjartan naslouchá jejím snům."

„Co to má znamenat?"

„Mluví skrz ni bohové, aspoň Kjartan si to myslí."

„A co si myslíš ty?"

„Že ta čubka je bláznivá."

Pozoroval jsem ho přes plameny. „Ale žije, ne?"

„Jestli tomu chceš říkat život…“

„Takže je šílená?“

„Řeže se,“ řekl Tekil a přejel si hranou dlaně po paži. „Skučí jako pes, řeže se a kleje. Kjartan z ní má strach.“

„A Sven?“

Tekil se zašklebil. „Ten z ní má hrůzu. Nejradši by ji viděl mrtvou.“

„Tak proč ji už nezabili?“

„Protože se jí psi nechtějí ani dotknout a protože je Kjartan přesvědčený, že je věštkyně. Řekla mu, že ho zabije mrtvý bojovník, a on tomu zpola věří.“

„Mrtvý bojovník zabije Kjartana a zítra zabije tebe,“ prohlásil jsem.

Přijal svůj osud klidně. „Takže lískové pruty v zemi?“

„Ano.“

„A meč v mé ruce?“

„Třeba v obou, když budeš chtít, protože mrtvý bojovník tě zabije tak jako tak.“

Přikývl, zavřel oči a znovu se opřel o zeď. „Sihtric je Kjartanův syn,“ řekl po chvíli.

Sihtric byl ten chlapec, který s ním přijel. „Chceš říct, že je Svenův bratr?“ zeptal jsem se.

„Nevlastní,“ odpověděl. „Sihtrikova matka byla saská otrokyně. Kjartan ji předhodil psům, protože si myslel, že se ho pokusila otrávit. Možná to opravdu udělala, ale možná ho jen bolelo břicho. V každém případě ji roztrhali psi. Sihtrika nechal naživu, protože je to můj sluha a já jsem se za něj přimluvil. Je to dobrý chlapec. Udělal bys dobře, kdybys ho nechal naživu.“

„Ale já potřebuju osm hlav,“ připomněl jsem mu.

„Ano,“ povzdechl unaveně, „potřebuješ.“ Osud je neúprosný.

Opat Eadred chtěl ty čtyři pověsit. Nebo utopit. Nebo uškrtit. Zkrátka chtěl je zabít tak, aby opustili tento svět zneuctěni a všemi zapomenuti. „Chtěli zabít našeho krále!“ prohlásil s nejvyšším rozhořčením. „Proto musí zajít bídnou smrtí, tou nejbídnější!“ Opakoval ta slova, jako by si je vychutnával. Já jsem jen pokrčil rameny a podotkl, že jsem slíbil Tekilovi čestnou smrt, která by ho poslala do Valhally, ne do Niflheimu. Eadred chvíli zíral na Thorovo kladivo na mém krku a pak zasyčel, že v

Haliwerfolklandu nebude moct ten, kdo zaútočí na Cuthbertova vyvoleného, počítat s žádnou milostí.

Dohadovali jsme se na svahu pod novým kostelem a kus od nás seděli na zemi čtyři vězni, všichni v okovech a střeženi muži z Guthredovy tělesné stráže. Bylo tam také mnoho lidí z města a všichni čekali na královo rozhodnutí. Eadred na Guthreda naléhal a přesvědčoval ho, že pokud neprojeví tvrdost, mohlo by to oslabit jeho autoritu. Duchovní samozřejmě souhlasili s opatem, přičemž nejhorlivěji ho podporovali dva noví mniši, kteří právě přišli přes hory z východní Northumbrie. Jmenovali se Jasnberht a Ida, oba mladí, možná pětadvacetiletí a oba zavázaní Eadredovi poslušností. Zřejmě je před časem poslal přes hory na nějakou misi a teď se vrátili zpátky do Cair Ligualidu a horlivě opatovi přizvukovali, že vězni musí být sprovozeni ze světa potupně a v bolestech. „Spalme je!“ navrhl Jaenberht. „Spalme je, jako pohané spálili mnoho svatých mužů! Uškvařme je nad plameny pekelnými!“

„Pověsme je!“ trval na svém opat Eadred.

Uvědomil jsem si, co zřejmě opat nebral v úvahu – že se cumbralandští Dánové, kteří se přidali ke Guthredovi, cítí výroky kněží uraženi. Proto jsem vzal krále stranou. „Myslíš, že můžeš zůstat králem, když se od tebe Dánové odvrátí?“ zeptal jsem se ho.

„Samozřejmě že ne.“

„Ale když ty čtyři umučíš k smrti, to se našim Dánům líbit nebude. Budou si myslet, že stavíš Sasy nad ně.“

Guthred se zatvářil mrzutě. Vděčil za trůn Eadredovi a jistě by si ho neudržel, kdyby ho opat opustil, ale stejně tak by dopadl, kdyby přišel o podporu cumbralandských Dánů. „Co by v mé situaci udělal Alfred?“ zeptal se mě.

„Modlil by se,“ řekl jsem, „a s ním by se modlili i všichni jeho kněží a mniši. Ale nakonec by udělal všechno, co je nezbytné k zachování království.“ Guthred na mě jen civěl. „Všechno, co je nezbytné,“ opakoval jsem pomalu.

Guthred přikývl, svraštil čelo a vrátil se k Eadredovi. „Během jednoho či dvou dnů vytáhneme na východ,“ řekl tak hlasitě, aby to slyšeli i lidé v davu kolem. „Přejdeme hory a poneseme našeho světce do nového domova ve svaté zemi. Pak přemůžeme naše nepřátele, ať jsou, kdo jsou,

a založíme nové království.“ Říkal to dánsky, ale pár Dánů, kteří uměli obě řeči, to překládali ostatním do angličtiny. „Toto se stane,“ pokračoval Guthred ještě silnějším hlasem, „neboť můj přítel opat Eadred měl sen, který mu vnukli Bůh a svatý Cuthbert. Proto půjdeme jeho vizi uskutečnit s Božím požehnáním a s pomocí svatého Cuthberta a vytvoříme lepší království, posvěcené království, nad nímž bude bdít kouzelná moc křesťanství.“ Eadred se při slově kouzelná zamračil, ale neozval se proti tomu. Guthred stále ještě plně nepochopil nové náboženství, ale v podstatě řekl, co chtěl opat slyšet. „A také to bude království spravedlnosti,“ pokračoval Guthred hlasitě, „království, v němž budou mít všichni lidé víru v Boha a svého krále a přitom nebudou uctívat stejného boha.“ Všichni zpozorněli a Jasnberht a Ida se už téměř chystali protestovat, ale Guthred pokračoval: „A já nebudu král země, v níž budu nutit lidem zvyky jiných lidí. Zvykem těchto mužů,“ ukázal na Tekila a jeho druhy, „je zemřít s mečem v ruce. Tak také zemřou a Bůh bude k jejich duším milosrdný.“

Nastalo ticho. Guthred se obrátil k Eadredovi. „Někteří lidé nevěří, že můžeme porazit Dány v boji,“ řekl už mnohem tišeji. „Dopřejme jim tedy, aby to teď uviděli na vlastní oči.“

Eadred chvíli váhal a pak se strnulým výrazem přikývl. „Jak poroučíš, králi.“

A tak byly přineseny lískové pruty.

Dánové samozřejmě znali pravidla boje v prostoru vyznačeném oloupanými lískovými pruty. Je to boj, z něhož může vyjít živý jen jeden muž, a jestliže některý z bojujících z vyznačeného prostoru uteče, může být kýmkoliv zabit, protože pozbude cti a stane se ničím. Guthred chtěl bojovat s Tekilem, ale jenom to navrhl, neboť se to od něj očekávalo, a jistě netoužil postavit se zkušenému válečníkovi. Navíc bylo jasné, že já se nenechám odsunout stranou. „Všechny zabiju já,“ řekl jsem a on se se mnou nepřel.

Dnes jsem starý, tak moc starý, že už ani nevím, kolik je mi vlastně let. Muselo jich však uplynout aspoň osmdesát od chvíle, kdy má matka zaplatila za můj život životem svým, přitom jen málo z těch, kteří kdy stáli v štítové hradbě, se dožilo byť jen poloviny tohoto počtu. Vidím, jak mě lidé pozorují a čekají, kdy zemřu, a jistě se brzy dočkají. Když

jsou v mé blízkosti, tiší hlasy, aby mě nerušili, ale mě to naopak popuzuje, neboť už neslyším zdaleka tak dobře jako dřív. A taky chodím celou noc močit a kosti mám ztuhlé a staré rány bolí a každý večer, když uléhám, se ujišťuju, že mám Hadí dech nebo některý jiný ze svých mečů vedle lůžka, abych mohl sevřít jeho jílec, až si pro mě přijde smrt. A někdy, když ve tmě poslouchám, jak se na písčitém pobřeží rozlévají vlny moře a v došcích na střeše šustí vítr, vzpomínám na doby, kdy jsem byl mladý, silný a rychlý. A samolibý.

Ano, to vše ke mně patřilo. Byl jsem Uhtred, ten, který zabil Ubbu, a v roce osmistém sedmdesátém osmém, v tom roce, v němž Alfred porazil Guthruma a Guthred se stal králem Northumbrie, mi bylo pouhých jednadvacet let a mé jméno znali všude, kde muži ostří meče. Byl jsem válečník a byl jsem na to hrdý. A Tekil to věděl. I on byl skvělý bojovník, jenž vybojoval spoustu bitev, ale když vstupoval do prostoru vyznačeného lískovými pruty, věděl, že zemře.

Nebudu říkat, že jsem byl klidný. Vždy před bojem, ať se k němu schylovalo kdekoliv, na mě mí spolubojovníci hleděli a divili se, že nemám strach. Ale to bylo jen zdání. Samozřejmě že jsem měl strach. Všichni máme strach. Plíží se v člověku, hlodá v něm, oslabuje sílu jeho svalů, pokouší se mu vyprázdnit útroby a nutí ho, aby se krčil a kňučel. Avšak strach je třeba zapudit, odvrhnout ho a nahradit umem se zbraní a zuřivostí. Přestože se mě bezpočet mužů snažilo srazit k zemi a proklát a pyšnit se tak, že zabili Uhtreda, až dosud mi tyto dvě věci, um s mečem a bojová zuřivost, umožnily vyjít ze všech bojů živý. Teď, jak to vypadá, jsem už příliš starý na to, abych zemřel v boji, a tak se zřejmě vytratím do nicoty potichu a beze slávy. *Wyrd bið ful ãræd*, říkáme, a je to pravda. Všechno řídí osud.

A Tekilovým osudem bylo zemřít. Bojoval s mečem a štítem, navíc jsem mu vrátil jeho drátěnou košili, aby nikdo nemohl říct, že jsem měl proti němu výhodu, ale já jsem se rozhodl jít do boje beze zbroje. Ani štít jsem neměl. Byl jsem samolibý a věděl jsem, že se na mě bude dívat Gisela, a už předem jsem věnoval Tekilovu smrt jí. Navzdory tomu, že jsem kulhal, trval boj jen krátce. Kulhal jsem od bitvy u Ethandunu, kde jsem utrpěl ránu kopím do pravého stehna, ale to mě nijak neomezovalo. Tekil se na mě vrhl se zjevnou snahou srazit mě štítem k zemi a tam mě

zabít ranou meče, ale já jsem jeho útok snadno odvrátil a pak jsem se začal pohybovat. To je tajemství úspěchu v boji mečem – pohybovat se a být rychlý. Tančit. Ve štítové hradbě se válečník nesmí pohybovat, musí jen bodat, sekat a držet štít, ale mezi lískovými pruty znamená lehkost život. Musíte přinutit svého soka, aby reagoval na vás, a vyvést ho tím z rovnováhy. A Tekil byl pomalý, pomalejší než já, protože měl zbroj, navíc i ve zbroji bych byl rychlejší a on neměl naději mi stačit. Znovu na mě zaútočil, ale já jsem uskočil, nechal ho proletět kolem a pak mu dopřál rychlou smrt. Právě se chtěl otočit ke mně, ale já jsem byl opět rychlejší a čepel Hadího dechu tvrdě dopadla na jeho krk. Zasáhl jsem ho těsně nad okrajem drátěné košile, a protože neměl přilbu, přesekl jsem mu páteř a on se zhroutil do prachu. Zabil jsem ho rychle a poslal ho tak do síně mrtvých, kde, jak doufám, se s ním jednoho dne setkám.

Dav shromážděný kolem mi aplaudoval. Nepochyboval jsem, že Sasové mezi nimi by radši viděli, jak zajatce pálíme ohněm nebo topíme ve vodě nebo je necháváme rozdupat koňmi, ale našlo se dost těch, kteří ocenili boj na meče, a ti mi tleskali a provolávali slávu. Gisela se na mě usmívala, Hild přihlížela. Stála až vzadu s otcem Willibaldem. Už pár dní spolu dlouhé hodiny hovořili a já jsem věděl, že probírají věci kolem svého boha. Ale do toho mi nic nebylo.

Oba zajatci, kteří následovali, se tvářili zděšeně. Tekil byl jejich vůdce a tím se muž stane, když je lepší bojovník než druzí, takže v Tekilově smrti viděli svou vlastní smrt a ani jeden z nich se neodhodlal k opravdovému boji. Místo aby na mě útočili, snažili se bránit a ten druhý byl natolik dobrý, že mé výpady znovu a znovu kryl, až jsem naznačil útok na hlavu, a když zvedl štít, podrazil jsem mu nohy a znovu si vysloužil ovace davu tím, že jsem ho na zemi dobil.

Zbýval Sihtric, ten chlapec. Mnich, který chtěl Dány pověsit a nyní zcela nekřesťansky jásal nad jejich čestnou smrtí, ho vtlačil do vymezeného kruhu a já jsem viděl, že Sihtric ani neví, jak pořádně meč držet, a štít že mu je jen přítěží. Věděl, že ho v příštích okamžicích čeká smrt, a plakal.

Potřeboval jsem osm hlav a zatím jsem jich měl jen sedm. Hleděl jsem na chlapce, ale on se mi neodvážil podívat do očí, a jak přede mnou uhýbal, padl mu pohled na krvavé stopy, které zanechala mrtvá těla jeho

druhů, když je odtahovali pryč, a náhle klesl na kolena. Lidé se začali smát, zatímco mniši na mě křičeli, abych ho zabil. Nemohl jsem to udělat. Čekal jsem, co chlapec udělá, a viděl jsem, že se zoufale snaží strach přemoct. Potlačoval vzlyky a po chvíli se mu podařilo vstát, třebaže se mu nohy chvěly jako listí osiky ve větru. Zvedl štít, potáhl nosem a konečně na mě pohlédl. Ukázal jsem mu na meč a on ho poslušně zvedl, aby mohl zemřít jako muž. Na čele měl strupy zaschlé krve od toho, jak jsem ho uhodil želízky na poutání.

„Jak se jmenovala tvoje matka?“ zeptal jsem se ho. Zíral na mě a zdálo se, že není schopen promluvit. Mniši znovu žádali jeho smrt. „Jak se jmenovala tvoje matka?“ zeptal jsem se znovu.

„Elflaed,“ řekl konečně, ale tak tiše, že jsem mu nerozuměl. Zamračil jsem se a čekal, až to jméno zopakuje. „Elflaed.“

„Elflaed, pane,“ opravil jsem ho.

„Jmenovala se Elflaed, pane,“ řekl znovu.

„Byla Saska?“

„Ano, pane.“

„A opravdu se pokusila tvého otce otrávit?“

Zaváhal, ale pak si uvědomil, že teď mu už nemůže uškodit, když řekne pravdu. „Ano, pane.“

„Jak?“ Musel jsem zvýšit hlas, aby mě bylo přes hluk davu slyšet.

„Černými bobulemi, pane.“

„Myslíš rulíkem?“

„Ano, pane.“

„Kolik je ti let?“

„Nevím, pane.“

Hádal jsem mu čtrnáct. „Má tě tvůj otec rád?“ zeptal jsem se.

Díval se na mě, jako by mou otázku nechápal. „Mě? Rád?“

„Kjartan. Je to přece tvůj otec, ne?“

„Já… ani ho pořádně neznám, pane,“ vykoktal a byla to zřejmě pravda. Kjartan musel zplodit v Dunholmu spoustu spratků.

„A tvoje matka?“ zeptal jsem se.

„Tu jsem měl rád, pane,“ řekl a znovu měl blízko k slzám.

Udělal jsem krok k němu. Zvedl meč. Paže se mu chvěla, ale snažil se vzchopit. „Na kolena, chlapče,“ řekl jsem.

Poprvé se na mě podíval vzdorně. „Chci zemřít jako muž," řekl, i když mu hlas jektal strachem.

„Na kolena," zavrčel jsem a tón mého hlasu ho vylekal ještě víc, takže padl na kolena a nebyl schopen se pohnout. Přistoupil jsem až k němu. Uviděl, že jsem obrátil meč, a trhl sebou, neboť si myslel, že ho chci udeřit hruškou jílce. Neudělal jsem to, jenom jsem držel jílec meče před ním. V očích se mu vedle strachu objevil zmatek. Bál se uvěřit. „Polož na to ruce a přísahej." Stále na mě nechápavě civěl, ale pak konečně pustil štít a meč a položil ruce na jílec Hadího dechu. Vložil jsem na ně svou ruku. „Přísahej," opakoval jsem.

„Budu tvým mužem, pane," řekl a zvedl ke mně pohled, „a budu ti sloužit až do smrti."

„I po ní," řekl jsem.

„I po ní, pane. Přísahám."

Jasnberht a Ida začali protestovat. Oba dokonce vkročili do území vymezeného lískovými pruty a křičeli na mě, že chlapec musí zemřít, že je to vůle Boží, aby zemřel, a Sihtric sebou trhl, jak jsem vyškubl Hadí dech z jeho rukou a máchl jím. Čepel, na níž ještě nestačila zaschnout krev, švihla směrem k mnichům a zůstala opřená hrotem o Jaenberhtovo hrdlo. Zahltil mě hněv. Vstoupila do mě bojová zuřivost, touha po krvi a rozkoš ze zabíjení, ale tohle vše jsem musel Hadímu dechu odepřít. Cítil jsem, že se mi meč chvěje v ruce. „Sihtric je můj muž," zasyčel jsem na mnicha, „a jestliže mu někdo zkřiví vlas na hlavě, bude mým nepřítelem. A pokud mu ublížíš ty, mnichu, zabiju tebe, zabiju tě bez váhání jako psa."

To už jsem na něho řval a on přede mnou couvl. Ovládl mě takový hněv, že se mi udělalo rudo před očima.

„Je tady někdo, kde má odvahu popřít, že Sihtric je můj muž?" obrátil jsem se k lidem v davu a namířil meč na ně. „Je tu někdo takový?"

Neozvalo se jediné slovo. Troskami Cair Ligualidu zavál vítr, jako by chtěl, aby všichni ucítili pach smrti. Stále nikdo nepromluvil, nikdo nevykřikl. Jenže jejich ticho můj hněv neuspokojilo. „Chce někdo tohoto zajatce zabít?" zařval jsem znovu a zoufale si přál, aby se někdo našel a vystoupil proti mně. „Prosím, může to udělat, zabít ho tady, když klečí na kolenou. Ale nejdřív bude muset zabít mě!"

Jaenberht mě pozoroval. Měl úzký temný obličej, oči, v nichž svítila vychytralost, a křivá ústa, zřejmě po nějaké nehodě v dětství, takže se zdálo, jako by se neustále ušklíbal. Měl jsem hroznou chuť vyrvat mu tu jeho mrzkou duši z těla a nepochyboval jsem, že totéž si přeje udělat on s mou duší. Neodvážil se však ani pohnout. Nikdo se nepohnul, dokud do vymezeného kruhu nevkročil Guthred a nepodal Sihtrikovi ruku, aby mu pomohl vstát. „Vítej mezi nás," řekl chlapci.

Teď už vstoupil do kruhu i otec Willibald, který přispěchal, jakmile mě uslyšel křičet. „Už můžeš meč schovat, pane," řekl mi tiše. Byl vylekaný a neodvážil se přistoupit ke mně blíž, ale našel v sobě dost odvahy, aby mi jemně odsunul čepel Hadího dechu stranou. „Můžeš meč schovat," opakoval.

„Ten chlapec zůstane naživu," zavrčel jsem na něj.

„Ano, pane," řekl Willibald tiše, „zůstane naživu."

Gisela se na mě dívala a její oči byly stejně jasné, jako když vítala svého bratra po návratu z otroctví. Hild pozorovala Giselu. A mně stále chyběla jedna uťatá hlava.

Vyrazili jsme za úsvitu. Vojsko vytáhlo do války.

Ulfovi muži byli vpředu jako předvoj, za nimi šel houf kněží, kteří nesli tři truhlice opata Eadreda s drahocennými relikviemi, a pak jel Guthred na bílé klisně. Gisela kráčela vedle svého bratra a já jsem šel pěšky těsně za nimi. Hild mi vedla Witnera, ale když jsem viděl, že začíná být unavená, přiměl jsem ji, aby si vylezla do sedla.

Vypadala jako jeptiška. Dlouhé zlaté vlasy si spletla do copů, stočila si je kolem hlavy a přetáhla si přes ně kápi světlešedého pláště. Na krku měla pověšený obyčejný dřevěný kříž, který při jízdě stále přebírala prsty. „Dotírají na tebe, že?" poznamenal jsem v jednu chvíli.

„Kdo?"

„Kněží," řekl jsem. „Otec Willibald. Přesvědčují tě, aby ses vrátila do kláštera?"

„Bůh mě přesvědčuje," odpověděla. Podíval jsem se na ni a ona se na mě usmála, jako by mě chtěla ujistit, že mě svými problémy zatěžovat nebude. „Modlila jsem se k svatému Cuthbertovi," dodala.

„A odpověděl ti?"

Opět sáhla po křížku na krku. „Jenom jsem se modlila," řekla klidně. „To je začátek."

„Tobě se nelíbí užívat si svobody?" zeptal jsem se.

Pohlédla na mě a zasmála se. „Jsem žena, jak bych mohla být svobodná?"

Mlčel jsem a ona se na mě usmála.

„Jsem jako jmelí," dodala. „Potřebuju větev. Bez větve, na které bych mohla růst, nejsem nic." Řekla to bez hořkosti, jako člověk konstatuje zřejmou pravdu. A byla to pravda. Pocházela z dobré rodiny, a pokud by se neoddala církvi, byla by, podobně jako Æthelflaed, provdána za nějakého muže. To už je osud žen. Časem jsem poznal ženy, které se mu vzepřely, ale Hild byla jako tažné dobytče, jemuž ve svátek chybí jho.

„Ale teď jsi svobodná?" namítl jsem.

„Nejsem," odpověděla. „Jsem závislá na tobě." Pohlédla na Giselu, která hovořila s bratrem a něčemu se smála. „A ty si dáváš dobrý pozor, abys mě neuvedl do hanby." Pochopil jsem to. Chtěla říct, že ji nechci opustit a usilovat o Giselu, abych jí nezpůsobil hanbu. A to byla také pravda. Viděla, jak se tvářím, a rozesmála se. „Víš, v mnoha ohledech jsi dobrý křesťan, Uhtrede," řekla.

„Já?"

„Ano. Snažíš se přece dělat dobrou věc, ne?" Znovu se zasmála, protože můj údiv ještě vzrostl. „Ale jedno mi, prosím, slib."

„Jestli to bude v mé moci," řekl jsem opatrně.

„Slib mi, že neukradneš hlavu svatého Oswalda, abys jich měl osm."

Teď jsem se zasmál já, jistě také úlevou, že se můj slib neměl týkat Gisely. „Uvažoval jsem o tom," přiznal jsem se.

„Já vím," řekla. „Ale to by Kjartan poznal. A taky bys přivedl k zoufalství Eadreda."

„A co by na tom bylo špatného?"

Neodpověděla na to. „Sedm hlav ti stačí," prohlásila.

„Osm by bylo lepší."

„Chceš všeho příliš moc."

Těch sedm hlav jsme zašili do pytle a naložili na osla, kterého vedl na provaze Sihtric. Kolem pytle bzučely mouchy a šířil se pach, takže Sihtric musel jít osamoceně.

Byli jsme podivné vojsko. Bez všech duchovních nás šlo tři sta osmnáct mužů a za námi se táhlo přinejmenším stejně tolik žen a dětí a obvyklá smečka psů. Kněží a mnichů bylo asi šedesát nebo sedmdesát a já bych každého z nich vyměnil za další koně a bojovníky. Počítal jsem, že z těch tří set osmnácti mužů je stěží sto schopno postavit se do štítové hradby. Po pravdě řečeno byli jsme spíš houf ozbrojenců než vojsko.

Mniši za pochodu prozpěvovali. Nerozuměl jsem z toho ani slovu a předpokládal jsem, že zpívají latinsky. Rakev svatého Cuthberta měli zahalenou jemným zeleným plátnem, na němž byly vyšité kříže, a hned ráno tuhle pokrývku potřísnil trusem krkavec. V první chvíli jsem myslel, že je to zlé znamení, ale pak jsem si řekl, že krkavec je Odinův pták a Odin takhle jenom vyjádřil nelibost nad mrtvým křesťanským světcem, a tak jsem se Odinovu žertu zasmál a vysloužil si za to nenávistné pohledy Idy a Jaenberhta.

„Co budeme dělat, když před Eoferwikem zjistíme, že se Ivarr vrátil?“ zeptala se mě Hild.

„Obrátíme se a utečeme, co jiného?“ odpověděl jsem.

„Vidím, že jsi šťastný a bezstarostný,“ poznamenala.

„Ano, jsem.“

„Proč?“

„Protože jsem daleko od Alfreda,“ odpověděl jsem a uvědomil si, že je to pravda.

„Ale Alfred je přece skvělý muž,“ popíchla mě Hild.

„To je,“ odpověděl jsem. „Ale těšila ses někdy, až se ocitneš v jeho společnosti? Chtělas mu někdy udělat radost? Vzpomeneš si, že bys mu někdy řekla nějaký žert? Seděl s ním někdy někdo u ohně a dával mu hádanky? Zpívali jsme s ním? Ne! Pořád se jen trápí úvahami o tom, co si přeje jeho bůh, a vymýšlí zákony, aby se mu zavděčil. A když pro něj někdo něco udělal, nikdy toho nebylo dost, protože ten jeho mizerný bůh chce vždycky ještě víc.“

Hild na mě vrhla trpělivý úsměv, kterým obvykle odpovídala na mé urážlivé poznámky vůči jejímu bohu. „Alfred tě chce zpátky,“ řekla. „Nechce mě,“ odpověděl jsem, „chce můj meč.“

„Vrátíš se tam?“

„Ne,“ řekl jsem pevně a pokusil se dohlédnout do budoucnosti, abych posoudil, zda to může být pravda. Nevěděl jsem však, a nemohl jsem vědět, co pro mě připravily sudičky, které spřádají osudy našich životů. Doufal jsem, že se mi s tímhle houfem ozbrojenců podaří zničit Kjartana a zmocnit se Bebbanburgu, ale střízlivý rozum mi říkal, že to není možné. Na druhou stranu střízlivý rozum by si nikdy nedokázal představit, že osvobozený otrok bude přijat za krále Sasy i Dány.

„Opravdu se nikdy nevrátíš?“ zeptala se Hild znovu, jako by mé předchozí odpovědi nevěřila.

„Nikdy,“ řekl jsem a zdálo se mi, že slyším, jak se mi sudičky smějí. Měl jsem strach, že mě osud s Alfredem nerozlučně spojil, a nenáviděl jsem to pomyšlení, neboť z něj vyplývalo, že nejsem a nebudu svým vlastním pánem. Možná jsem byl i já jmelí, které musí mít svou větev. Ale taky mě vázala jedna povinnost – musel jsem vykonat krevní mstu.

Hory jsme opět přecházeli podél římské zdi. Trvalo nám to pět dní. Postupovali jsme pomalu, ale nemohli jsme jít rychleji než kněží, kteří nesli na ramenou rakev se svatou mrtvolou. Každou noc strávili repetěním modliteb a každý den se k nám přidávali noví lidé, takže když jsme poslední den táhli po rovinaté pláni směrem k Eoferwiku, měli jsme už téměř pět set mužů. V čele šel Ulf, jenž si nyní říkal hrabě Ulf, a vedl nás pod svým praporcem s orlí hlavou. Naučil se mít Guthreda rád a já a Ulf jsme byli královi nejbližší rádci. Také Eadred mu byl samozřejmě blízko, ale v otázkách války mu mohl sotva co říct, neboť byl jako většina duchovních přesvědčen, že vítězství nám přinese jeho bůh. Naproti tomu já a Ulf jsme mohli Guthredovi říct hodně, přičemž hlavní myšlenkou našich rad bylo, že pět set zpola vycvičených mužů na dobytí Eoferwiku nestačí, jestliže se Egbert rozhodne město bránit.

Jenže Egbert na to ani nepomyslel. V křesťanské svaté knize je příběh o králi, který uviděl na zdi nápis: Mene tekel ufarsin – spočteno, zváženo, rozděleno. Slyšel jsem ten příběh několikrát, ale už si nevzpomínám na podrobnosti. Vím jen, že v tom příběhu byl král a na zdi nápis, který ho vyděsil. Myslím, že ho napsal nějaký křesťan, ale nejsem si tím jist. Mohl bych poslat pro kněze své ženy, neboť teď, když jsem starý, jsem jí dovolil vydržovat si takového tvora, jenž není k ničemu dobrý – mohl bych pro něj poslat a zeptat se ho, jak to vlastně

bylo, ale on by se mi jen plazil u nohou a žebral by, abych zvýšil jeho rodině příděl ryb, piva a dříví na topení, k čemuž nemám nejmenší chuť. Musí tedy stačit, že byl kdysi král a byla zeď a na ní slova, která toho krále děsila.

Ten příběh mi nasadil do hlavy Willibald. Plakal, když jsme vstupovali do města, plakal slzy radosti, a když se dozvěděl, že Egbert se před námi nehodlá bránit, začal volat, že král uviděl na zdi nápis. Vykřikoval to pořád dokola a v tu dobu jsem nechápal, co tím míní, ale teď už to vím. Mínil tím, že Egbert věděl, že prohraje, a věděl to ještě dřív, než začal bojovat.

V Eoferwiku očekávali, že se vrátí Ivarr, a mnozí obyvatelé město ze strachu před dánskou pomstou opustili. Egbert měl samozřejmě své tělesné strážce, ale i mnozí z nich uprchli, takže mu nyní zbylo pouhých osmadvacet mužů a nikdo z nich nechtěl zemřít za krále s nápisem na zdi, a stejně tak neměli zbývající obyvatelé chuť budovat zátarasy u bran nebo stát se zbraní na valech, a tak vstoupilo Guthredovo vojsko do města, aniž se setkalo se sebemenším odporem. Byli jsme vítáni. Možná si dokonce obyvatelé města mysleli, že jsme je přišli bránit před Ivarrem, a vůbec je nenapadlo, že naším úmyslem není nic menšího než připravit Egberta o korunu. Ale i když se pak dozvěděli, že mají nového krále, nezdálo se, že by jim to jakkoli vadilo. Naopak. Největší radost jim však způsobilo, že mají ve městě svatého Cuthberta. Eadred vystavil jeho rakev v arcibiskupském kostele a sejmul z ní víko a všechen lid se shromáždil, zíral na mrtvého světce a modlil se k němu.

Arcibiskup Wulfhere už z města uprchl, ale otec Hrothweard tam stále byl a stále kázal, nebo spíš vykřikoval své šílenosti a okamžitě se přiřadil k houfu věrných Eadredových stoupenců. Myslím, že i on viděl ten nápis na zdi, zato já jsem viděl pouze kříže namalované na dveřích domů. Měly dát všem na vědomí, že uvnitř žijí křesťané, ale malovala je na dveře i většina Dánů, kteří ještě ve městě zůstali, jako ochranu před drancíři. A Guthredovi muži chtěli drancovat. Eadred jim slíbil smilné ženy a hromady stříbra, ale teď se ze všech sil snažil chránit eoferwické křesťany před Guthredovými Dány. K nějakým násilnostem došlo, ale nebylo jich moc. Lidé měli dost rozumu a sami nabízeli ozbrojencům jídlo, pivo i peníze, aby předešli loupení, a Guthred objevil v královském

sídle truhly plné stříbra a rozdal ho svým vojákům a v krčmách teklo pivo proudem, takže po nějakou dobu byli cumbralandští muži uspokojeni.

„Co by udělal Alfred?“ zeptal se mě Guthred první večer v Eoferwiku. Na tuhle jeho otázku už jsem začínal být zvyklý, neboť Guthred dospěl k přesvědčení, že Alfred je král, kterého je záhodno napodobovat. Tentokrát mi ji Guthred položil, aby se mohl rozhodnout, jak naložit s Egbertem. Egberta našli v jeho ložnici a přivedli do hlavní síně, kde padl před Guthredem na kolena a přísahal mu věrnost. Byl to zvláštní pohled – jeden král klečící před druhým, stará římská síň osvětlená září ohně, jehož kouř se převaloval pod stropem, a za Egbertem jeho dvořané a služebnictvo, všichni na kolenou, po nichž se sunuli vpřed, aby mohli slíbit věrnost Guthredovi. Egbert vypadal jako starý, nemocný a nešťastný člověk, zatímco Guthred byl panovník, z něhož vyzařovalo mládí. Našel jsem Egbertovu zbroj a dal ji Guthredovi, který si ji hned oblékl, neboť v ní vypadal ještě královštěji. Možná proto sesazeného krále pozvedl, když před ním klečel, políbil ho na obě tváře, a dokonce ho vybídl, aby se posadil vedle něho.

„Zabij toho starého bastarda,“ radil mu Ulf.

„Mám v úmyslu být k němu milosrdný,“ prohlásil Guthred velkodušně, třebaže nezářil spokojeností, jak by se dalo čekat u vítězného vojevůdce. Ukázalo se totiž, že v Eoferwiku je sotva čtvrtina očekávané kořisti. Naštěstí objevil dvě dívky, které ho potěšily a přece jen jeho náladu pozvedly.

Jakmile Eadred dodrmolil své nekonečné modlitby a ceremoniál skončil, vyšel se mnou Guthred do města. Podezíral jsem ho, že se chce ukázat v nové zbroji, ale možná si chtěl pouze vyčistit plíce od zakouřeného vzduchu, který naplňoval hlavní síň paláce. V každé krčmě si dal pivo, žertoval s muži anglicky i dánsky a políbil aspoň padesát dívek, ale pak se mnou vystoupil na ochoz hradeb a kráčeli jsme nějakou dobu mlčky, dokud jsme nedošli na východní stranu města. Tam jsme se zastavili a zahleděli k místu, kde se krajinou vinula stuha řeky, jež stříbřitě zářila svitem měsíce. „Tady zemřel můj otec,“ řekl jsem.

„S mečem v ruce?“

„Ano.“

„To je dobře,“ pokýval Guthred, když na chvíli zapomněl, že nyní je křesťan. „Dobře pro něj, ale pro tebe smutný den,“ dodal.

„Byl to pro mě dobrý den,“ odpověděl jsem, „protože mi přinesl setkání s hrabětem Ragnarem. Svého otce jsem nikdy neměl moc rád.“

„Ne?“ podíval se na mě překvapeně. „A proč?“

„Byl to nelítostný muž,“ řekl jsem. „Šel z něj strach. Lidé chtěli, aby je pochválil, ale toho se jim od něj dostalo málokdy.“

„Takže byl jako ty,“ prohlásil Guthred, a teď jsem pohlédl překvapeně já na něho.

„Jako já?“

„Ano, můj nelítostný Uhtrede. Nelítostný a plný hněvu a hrozeb. Pověz mi tedy, co mám udělat s Egbertem.“

„To, co ti radil Ulf, co jiného?“

„Ulf by nejraději zabil každého, kdo mu přijde do cesty, protože to je podle něj nejlepší způsob, jak se vyvarovat problémů,“ řekl Guthred. „Co by udělal Alfred?“

„Na tom přece nezáleží.“

„Ale ano, záleží,“ trval trpělivě na svém. „Tak mi to pověz.“

V Guthredovi bylo něco, co mě vždy nutilo říkat mu pravdu, anebo aspoň v podstatě pravdu, přitom právě teď jsem měl chuť říct mu, že Alfred by dal starého krále vyvléct na tržiště a setnout mu hlavu. Jenže to nebyla pravda. Alfred ušetřil po Ethandunu život svého zrádného bratrance, a dokonce nechal naživu svého synovce Æthelwolda, přestože Æthelvold měl větší nárok na wessexský trůn než sám Alfred a představoval pro něj hrozbu. „Nechal by ho naživu,“ řekl jsem tedy s povzdechem. „Jenže Alfred je pobožnůstkářský hlupák.“

„Ale není.“

„Věčně se bojí, že s ním Bůh nebude souhlasit.“

„To není na škodu, když se člověk něčeho bojí,“ poznamenal Guthred.

„Zabij Egberta, pane,“ vyhrkl jsem náhle. „Jestli ho necháš naživu, pokusí se získat své království zpět. Má na jihu panství, může tam shromáždit vojsko, přidat se s ním k Ivarrovi a Ivarr mu dopomůže k návratu na trůn. Egbert je nepřítel!“

„Je to starý nemocný muž a má strach,“ namítl trpělivě Guthred.

„Když je tak starý a nemocný, tak mu od té mizérie pomoz. Já to pro tebe klidně udělám. Ještě nikdy jsem nezabil krále.“

„A ty bys to rád udělal?“

„V Egbertově případě ano,“ řekl jsem. „Dovolil svým Sasům, aby zabíjeli Dány ve městě. A kromě toho není takový ubožák, za jakého ho máš.“

Guthred na mě vrhl káravý pohled. „Znám tě, Uhtrede,“ řekl. „Chlubíš se, žes zabil Ubbu Lothbroksona a srazil k zemi Sveina z Bílého koně, a teď k tomu chceš přidat, žes poslal do hrobu krále Egberta z Eoferwiku.“

„A zabil Kjartana Krutého a rozsekal na kusy Ælfrika, který mi ukradl Bebbanburg,“ dodal jsem.

„Jsem rád, že nepatřím k tvým nepřátelům,“ poznamenal Guthred s úšklebkem. „Ale pivo tady mají příliš hořké.“

„Taky ho jinak vaří,“ řekl jsem. „Jakou radu ti dal opat Eadred?“

„Stejnou jako ty a Ulf, jakou jinou?“

„Aspoň mohu jednou s Eadredem souhlasit.“

„Ale Alfred by Egberta nezabil,“ prohlásil Guthred pevně.

„Alfred je král Wessexu,“ namítl jsem. „Nestojí proti němu Ivarr a nemá rivala, jako je Egbert.“

„Ale Alfred je dobrý král,“ trval na svém Guthred.

Zakroutil jsem hlavou a ze zoufalství kopl do zdi palisády. „Proč ho chceš nechat naživu?“ naléhal jsem. „Aby tě lid miloval?“

„Ano, potřebuju, aby mě měli lidé rádi,“ odpověděl.

„Potřebuješ, aby se tě lidé báli,“ řekl jsem důrazně. „Jsi král! Musíš být nelítostný. Musí z tebe jít strach.“

„A z Alfreda jde strach?“

„Ano,“ řekl jsem a s překvapením si uvědomil, že to je pravda.

„Protože je nelítostný?“

Zavrtěl jsem hlavou. „Stačí mu, že se lidé bojí jeho nelibosti.“ Nikdy předtím mě to nenapadlo, ale teď mi to náhle bylo jasné. Alfred nebyl nelítostný, dokonce si liboval v udělování milostí, a přesto vyvolával strach. Lidé zřejmě poznali, že se podrobuje vlastní kázni, jako se oni podrobují jeho zákonům, přičemž původem Alfredovy kázně byl starch z nelibosti jeho boha. Tomu nemohl nikdy uniknout. Nikdy nemohl být tak dobrý, jak by chtěl, ale nikdy se o to nepřestával snažit. Pokud jde o mě,

už dávno jsem si zvykl, že jsem omylný, avšak Alfred se se svou omylností nikdy nesmířil.

„Rád bych, aby lidé měli strach z mé nelibosti," prohlásil Guthred.

„Pak mi dovol, abych zabil Egberta," řekl jsem, ale mohl jsem si ušetřit dech, který jsem na ta slova vynaložil. Guthred, inspirovaný obdivem k Alfredovi, Egbertův život ušetřil a nakonec se ukázalo, že udělal dobře. Dal starého krále odvézt do kláštera na jižním břehu řeky a přikázal mnichům, aby ho střežili za klášterními zdmi, kde o rok později Egbert zemřel na nemoc, která z něj udělala uzlík kostí a šlach sužovaný bolestmi. Byl pohřben ve velkém chrámu v Eoferwiku, ale já jsem u toho nebyl.

To už vrcholilo léto a každý den jsem vstával s obavou, že uvidím, jak se vrací Ivarr se svým vojskem. Místo něj však přišly zprávy o tom, že Ivarr stále svádí se Skoty těžké boje. Zprávy o bojích se šíří neustále a jen málokdy bývají pravdivé, takže jsem jim příliš nevěřil ani teď, ale Guthred se rozhodl, že jim věřit bude, a dovolil většině svých mužů, aby se vrátili do Cumbralandu a sklidili úrodu. Tak se stalo, že jsme zůstali v Eoferwiku jen s hrstkou vojáků z Guthredovy tělesné stráže. Každé dopoledne jsem s nimi cvičil boj s meči, štíty a kopími a odpoledne jsem je nutil opravovat eoferwické valy, které se už na mnoha místech rozpadávaly. Vyčítal jsem Guthredovi, že dovolil většině mužů odejít, ale on namítal, že bez sklizené úrody by lidé hladověli, navíc nepochyboval, že se všichni muži vrátí. A opět měl pravdu, vrátili se. Přivedl je z Cumbralandu Ulf a chtěl vědět, co chce král dělat s vojskem dál.

„Vytáhneme na sever, abychom vyřídili Kjartana," odpověděl Guthred.

„A Ælfrika," dodal jsem.

„Samozřejmě," přitakal Guthred.

„Kolik kořisti můžeme od Kjartana získat?" zajímal se Ulf.

„Spoustu," řekl jsem, když jsem si připomněl rozhovor s Tekilem. O divokých psech, kteří střeží Kjartanovo zlato a stříbro, jsem však pomlčel. „Kjartan je bohatší, než si dovedeme představit."

„Takže je čas začít ostřit meče," prohlásil Ulf.

„A Ælfrikovo bohatství je ještě větší," dodal jsem, ačkoliv jsem neměl ponětí, zda je na tom co pravdy.

Skutečně jsem věřil, že můžeme Bebbanburg dobýt. Ještě žádnému nepříteli se to nepodařilo, ale to neznamená, že to není možné, myslel jsem si. Všechno záleželo na Ivarrovi. Kdyby ho Guthred dokázal porazit, stal by se nejmocnějším mužem v Northumbrii, a protože to byl můj přítel, věřil jsem, že by mi potom nejen pomohl zabít Kjartana a pomstít tak smrt Ragnara Staršího, ale také vrátit se na své panství a do své pevnosti. O tom jsem to léto snil. Byl jsem přesvědčen, že moje budoucnost může být jasná pouze tehdy, když zajistím Guthredovi království. Zapomněl jsem však na zlovolnost tří sudiček u kořene stromu světa.

Otec Willibald se chtěl vrátit do Wessexu a já jsem mu to neměl za zlé. Byl Západosas a Northumbrii neměl rád. Vzpomínám si najeden večer, kdy jsme spolu jedli vařené kravské vemeno a já jsem se nacpal a pochvaloval si, že jsem se už dávno tak dobře nenajedl, zatímco chudák Willibald nedokázal spolknout jediné sousto. Vypadal, jako by se mu měl každou chvíli obrátit žaludek, a já jsem se mu posmíval, že nic nesnese a je slaboch jako všichni z jihu. Sihtric mu pak místo toho přinesl chléb a sýr a jeho porci jsem dojedl spolu s Hild. I ona byla jižanka, ale ne tak vybíravá jako Willibald. A právě ten večer, kdy se ušklíbal nad northumbrijským jídlem, nám řekl, že se chce vrátit k Alfredovi.

O tom, co se děje ve Wessexu, jsme mnoho nevěděli, vlastně jen to, že je tam nyní mír. Guthrum byl poražen a s mírovou smlouvou, kterou pak uzavřel s Alfredem, souviselo i to, že se nechal pokřtít a přijal jméno Æthelstan, což znamená vzácný kámen. A Alfred mu byl při křtu kmotrem. V každém případě však přicházely zprávy, že Guthrum, nebo jak se teď jmenoval, dodržuje mír. Další zprávy říkaly, že Alfred je živ, a to bylo asi všechno, co nám bylo o Wessexu známo.

Jednou se Guthred rozhodl, že vyšle za Alfredem poselstvo. Vybral k tomu čtyři Dány a čtyři Sasy, neboť předpokládal, že v takovém složení mohou bezpečně projet územími ovládanými Dány i Sasy, a jeho vzkaz měl Alfredovi doručit Willibald. A ten ho také zapsal. „S Boží pomocí jsem se ujal vlády v království northumbrijském…," diktoval mu Guthred.

„Které se nyní jmenuje Haliwerfolkland," napověděl mu Willibald.

Guthred mávl rukou, jako by chtěl knězi naznačit, že nechává na něm, zda uzná za vhodné to tam připsat. „A jsem rozhodnut," pokračoval Guthred, „vládnout z milosti Boží nad touto zemí v míru a spravedlnosti…"

„Ne tak rychle, pane," ozval se Willibald, jehož brk škrábal po pergamenu.

„A naučit její lid vařit správně pivo," diktoval Guthred.

„A naučit její lid…," opakoval si Willibald při psaní.

„Ne, otče!" zasmál se Guthred. „Tohle tam nepiš!"

Chudák Willibald. Dopis byl tak dlouhý, že bylo potřeba další jehněčí kůže, která se musela vyčinit, zdrsnit pemzou, potřít jemným práškem rozdělaným v oleji a pak hladit a leštit. Guthred Alfredovi psal o svatém Cuthbertovi a o tom, že přivedl vojsko svatého lidu do Eoferwiku a chce zde postavit Cuthbertovi svatyni. Sděloval mu také, že stále existují nepřátelé, kteří mohou usilovat o to, aby jeho snahy zhatili, ale zmiňoval se o nich téměř s pohrdáním, jako by pro něj Ivarr, Kjartan a Ælfric nepředstavovali nebezpečí, z něhož by si měl dělat těžkou hlavu. Guthred také žádal Alfreda, aby se za něj modlil, a ujišťoval krále Wessexu, že i za něj se budou křesťané Haliwerfolklandu každý den modlit. „Měl bych poslat Alfredovi dar," řekl nakonec. „Co by ho potěšilo nejvíc?" zeptal se mě.

„Nějaká relikvie," řekl jsem.

Myslel jsem to ironicky, ale byl to dobrý návrh, neboť Alfredovi nebylo nic dražší než ostatky svatých nebo předměty, které se k životu svatých pojí. V arcibiskupském kostele bylo uloženo mnoho těchto převzácných věcí včetně hubky, v níž podal římský voják umírajícímu Kristu na kříži ocet, a ohlávky osla proroka Balaama, i když jsem neměl tušení, kdo ten Balaam byl, a už vůbec ne, proč byl jeho osel svatý. V kostele bylo původně uloženo na tucet podobných předmětů, ale arcibiskup si je vzal s sebou, když z města utíkal, a nikdo přesně nevěděl, kde se nyní Wulfhere nachází. Já jsem předpokládal, že se uchýlil pod Ivarrovu ochranu. Hrothweard tvrdil, že má semínko z fíkovníku, o němž se mluví v evangeliáři, ale když stříbrnou skříňku otevřel, nebylo v ní nic než prach. Nakonec jsem navrhl, že bychom mohli vytrhnout dva ze tří zubů svatého Oswalda. Eadred proti tomu zprvu protestoval, ale pak

usoudil, že to není zase tak špatný nápad. Dali jsem tedy přinést kleště, otevřeli menší truhlici a jeden z mnichů dva dlouhé zažloutlé zuby vytáhl. Uložili jsme je do krásné stříbrné nádoby, v níž Eadred uchovával uzené ústřice.

Poselstvo se vydalo na cestu jednoho rána na sklonku srpna. Ještě předtím si však vzal Guthred Willibalda stranou a sdělil mu svůj poslední vzkaz Alfredovi, v němž nejdřív krále Wessexu ujišťoval, že i když je původem Dán, je také křesťan oddaný Bohu, a pak ho prosil, zda by v případě ohrožení Northumbrie nepřáteli neposlal bojovníky, kteří by mu pomohli hájit Boží zemi proti pohanům. Já jsem to považoval za močení proti větru, neboť Wessex měl dost vlastních nepřátel a neměl důvod starat se o osud Northumbrie.

I já jsem si vzal Willibalda stranou. Bylo mi líto, že odchází, protože Willibald byl dobrý člověk a měl jsem ho rád, ale viděl jsem, že se už nemůže dočkat, až znovu vstoupí na půdu Wessexu. „Chtěl bych, abys pro mě něco udělal, otče," řekl jsem mu.

„Pokud to bude v mých silách," odpověděl opatrně.

„Vyřiď královi můj pozdrav."

Willibaldovy rysy se uvolnily, jako by čekal, že splnění mé žádosti bude mnohem těžší, což ovšem bylo, jak měl později poznat. „Král se mě jistě zeptá, kdy se chceš vrátit, pane," řekl.

„Až nadejde správný čas," odpověděl jsem, ačkoliv jediným důvodem, který mě mohl v současné době přimět k návratu do Wessexu, byl můj poklad zakopaný ve Fifhadenu. Teď už jsem litoval, že jsem ho tam ukryl, neboť jsem neměl nejmenší chuť se do Wessexu vracet. „Chtěl bych také, abys vyhledal hraběte Ragnara," řekl jsem Willibaldovi.

Vytřeštil na mě oči. „Toho rukojmího?" zeptal se.

„Ano, toho," přikývl jsem. „Vyhledej ho a vyřiď mu ode mě vzkaz."

„Jestli budu moct," vrátil se k opatrnosti.

Sevřel jsem mu rameno, aby dával pozor, co řeknu, a on udělal grimasu, jako by ho to kdovíjak bolelo. „Vyhledej ho," pokračoval jsem téměř výhružně, „a předej mu můj vzkaz. Řekni mu, že chci jít na sever a zabít Kjartana. A taky mu řekni, že jeho sestra žije a že udělám všechno, abych ji našel a osvobodil. Pověz mu, že to přísahám na svůj život, a ještě mu vyřiď, aby sem přišel hned, jakmile bude volný." Nechal jsem

Willibalda, aby mi to všechno zopakoval, a přinutil ho přísahat na kříž, že můj vzkaz doručí. Moc se mu nechtělo skládat takovou přísahu, ale bál se mého hněvu, a tak prsty sevřel křížek na krku a odříkal slavnostní slib.

A potom odjel.

A my jsme znovu měli vojsko, neboť úroda byla sklizena a přišel čas vyrazit na sever.

Guthred měl k tažení na sever tři důvody. Prvním byl Ivarr, kterého musel porazit, aby měl jistotu, že ho v budoucnu neohrozí, druhým Kjartan, zhnisaná rána v těle Northumbrie, a třetím Ælfric, jehož bylo třeba donutit, aby se podrobil Guthredově královské autoritě. Nejnebezpečnějším z nich byl bezesporu Ivarr a já jsem nepochyboval, že by nás rozsekal na kusy, kdyby se vrátil s vojskem na jih. Od Kjartana tohle nehrozilo, ale přesto musel být zničen, neboť dokud žil v Northumbrii on, nemohl zde nastat mír. Nejméně nebezpečný se zdál Ælfric. „Tvůj strýc je král Bebbanburgu," řekl mi Guthred cestou na sever.

„On se tak nechává nazývat?" zeptal jsem se a cítil jsem, jak ve mně začíná kypět hněv.

„Ne, ne, na to má dost rozumu, aby to nedělal, ale v podstatě jím je. Dunholm je hraniční pevnost, takže moc eoferwického panovníka nesahá za ni."

„Kdysi býval i můj rod v Bebbanburgu královský," řekl jsem.

„Opravdu?" pohlédl na mě překvapeně. „To jste byli králové Northumbrie?"

„Bernicie," opravil jsem ho, avšak Guthred to jméno nikdy neslyšel. „Bernicie tvořila sever Northumbrie," vysvětlil jsem mu. „A všechno kolem Eoferwiku bylo království Deira."

„A Bernicie a Deira se spojily?"

„Zabili jsme jejich posledního krále," řekl jsem. „Ale to bylo dávno, ještě předtím, než přišlo křesťanství."

„Takže si činíš nárok na královský trůn?" zeptal se a k mému úžasu zazněl v jeho hlase podezíravý tón. Upřeně jsem na něj pohlédl a on se začervenal. „Tak co, jak je to?" Snažil se tvářit, že mu je jedno, co odpovím.

Zakroutil jsem hlavou a zasmál se. „Jestliže mi pomůžeš, abych se vrátil do Bebbanburgu, králi," řekl jsem, „pokleknu před tebou a budu tobě a tvým dědicům přísahat lenní věrnost na celý život."

„Dědicům?" opáčil vesele. „Už jsi viděl Osburh?"

„Ano, viděl," přikývl jsem. Osburh byla saská dívka, Egbertova neteř, kterou jsme našli po obsazení města v paláci. Bylo jí čtrnáct let, měla tmavé vlasy a pěknou kulatou tvářičku.

„Myslíš, že by mohla být Hild její společnicí, kdybych se s Osburh oženil?"

„Na to se musíš zeptat jí," odpověděl jsem. Napadlo mě, že by se Hild mohla vrátit do Wessexu s Willibaldem, ale když jsem jí to navrhl, řekla, že ještě není připravená předstoupit před Alfreda. Chápal jsem ji a nijak jsem na ni nenaléhal. „Ale myslím, že by pro ni byla pocta stát se společnicí tvé ženy," dodal jsem.

První noc jsme se utábořili u Onhripa a Guthred, Eadred a houf jeho duchovních se uchýlili do zdejšího malého kláštera. Naše vojsko nyní čítalo téměř šest set mužů, přičemž dobrá polovina z nich byla na koních, a na pláni kolem kláštera zářily táborové ohně. Jako velitel královy tělesné stráže jsem se uložil nejblíže budovám a mí mladí muži, kterých bylo nyní čtyřicet a většina z nich už měla drátěné košile ukořistěné v Eoferwiku, spali u brány kláštera.

Z kraje noci jsem držel stráž spolu s Clapou, dvěma Sasy a také se Sihtrikem. Pořád byl mým sluhou, ale už se učil vládnout mečem a štítem a počítal jsem, že za rok za dva z něj bude dobrý bojovník.

„Jsou všechny hlavy v pořádku?" zeptal jsem se ho.

„Copak je necejtíš, pane?" ozval se Clapa.

„Já myslel, že se ten zápach táhne od tebe, Clapo," odsekl jsem.

„Jsou v pořádku, pane," odpověděl Sihtric.

„Mohl jsem jich mít osm," řekl jsem a přejel prsty napříč přes Sihtrikovo hrdlo. „To by se sekalo, takový hubený krček."

„Hubený, ale tuhý, pane," zasmál se.

Právě v tu chvíli se otevřela vrata kláštera a ven vyklouzla Gisela zahalená v černém plášti. „Už bys měla spát, paní," řekl jsem jí.

„Nemůžu usnout,“ odpověděla a vrhla na mě vyzývavý pohled. „Chtěla bych se projít.“ Za lehce pootevřenými rty jí svítily zuby a v očích se jí mihotala světélka ohňů.

„A kam se chceš projít?“ zeptal jsem se.

S pohledem stále upřeným na mě pokrčila rameny a já jsem pomyslel na Hild spící v klášteře.

„Budeš velitel stráže, Clapo,“ řekl jsem. „Když přijde Ivarr, zabij ho.“

„Ano, pane.“

Slyšel jsem, jak se za námi muži pochichtávají. Zavrčel jsem na ně, aby byli zticha, a pak jsem vedl Giselu ke skupince stromů kousek od klášterní zdi, kde bylo temněji než na otevřeném prostoru. Po chvíli jsem ucítil, že se chytila mé ruky. Mlčela, spokojená, že jde blízko vedle mě. „Nemáš strach takhle v noci?“ zeptal jsem se.

„S tebou ne.“

„Když jsem byl malý, chtěl jsem se stát sceadugenganem,“ řekl jsem.

„Co je to?“ zeptala se. Bylo to saské slovo a ona ho neznala.

„Chodící stín, tvor, který se plíží tmou.“ Někde blízko zahoukala sova a Gisela mi bezděčně sevřela prst jako malé dítě.

Zastavili jsme se pod rozsochatým dubem, v jehož koruně šuměl větřík. Až sem, třebaže slabě, dosahovala zář vzdálených ohňů a já jsem otočil Giselinu tvář tak, abych na ni viděl a mohl si ji prohlížet. Dovolila mi to, a když jsem jí jemně přejel prstem po dlouhém nose, zavřela oči.

„Víš…,“ začal jsem, ale pak jsem zmlkl.

„Ano,“ hlesla tiše, jako by věděla, co jsem se jí chystal povědět.

Otočil jsem se od ní: „… nechci, aby byla Hild nešťastná.“

Chvíli mlčela. „Řekla mi, že by se vrátila do Wessexu s otcem Willibaldem, ale chce vidět, jestli se ti podaří dobýt Dunholm. Modlí se, abys to dokázal – prý by to pro ni bylo znamení od jejího boha.“

„Opravdu?“

„Ano. Čeká na znamení, jestli se má vrátit zpátky do kláštera. Řekla mi to dnes večer.“

Pochyboval jsem, že je to pravda. Pohladil jsem Giselu po tváři. „Proto bychom měli počkat, až se zmocníme Dunholmu,“ prohlásil jsem, i když jsem měl chuť zašeptat jí do ucha něco úplně jiného.

„Můj bratr říká, že budu smírčí panna," povzdechla. Za smírčí pannu se označovala panovníkova dcera nebo sestra provdaná do rodiny jeho rivala, aby tímto sňatkem nesmiřitelné soky spojila a udělala z nich přátele. Nepochyboval jsem, že Guthred myslí na Ivarrova syna, případně na nějakého skotského manžela. „Ale já nechci být smírčí panna," vyhrkla Gisela rozhořčeně. „Vrhla jsem runové hůlky a dozvěděla se z nich svůj osud."

„A co ti řekly?"

„Že budu mít dva syny a dceru."

„To je skvělé."

„Mají to být tvoji synové a tvoje dcera," řekla vzdorně.

Mlčel jsem. „Tohle ses dozvěděla z runových hůlek?" zeptal jsem se po chvíli, když už bylo ticho příliš dlouhé a cítil jsem, že něco musím říct.

„Runy nikdy nelžou," zašeptala. „Když byl Guthred zajat a odvlečen do otroctví, pověděly mi, že se vrátí a s ním přijde i můj manžel. A tys přišel."

„Ale tvůj bratr chce, abys byla smírčí panna," namítl jsem.

„Pak mě musíš unést," řekla, „po starém způsobu." Ano, takhle si za starých dob ženich opatřoval nevěstu – vtrhl do domu její rodiny a unesl ji na koni. Občas k tomu dochází ještě i dnes, ale jde spíš o jakýsi obřad, neboť únosu obvykle předchází formální vyjednávání obou rodin a nevěsta má čas připravit si své věci, než přijede jezdec.

„Unesu tě," řekl jsem a už v tu chvíli jsem věděl, že se řítím do problémů a že tohle si ode mě Hild nezaslouží. Navíc se Guthred bude cítit zrazen. A přesto jsem si Giselu přitáhl a políbil ji.

Přitiskla se ke mně a vtom se ozval křik. Držel jsem Giselu, ale strnul jsem a poslouchal. Křik k nám doléhal z tábora a ve tmě jsem viděl temné postavy mužů běžící kolem ohňů k cestě. „Něco se stalo," řekl jsem, vzal Giselu za ruku a rozběhl se s ní ke klášteru, kde už stáli Clapa a ostatní strážci s tasenými meči. Vstrčil jsem Giselu dovnitř a vytáhl Hadí dech.

Nic se však nestalo, alespoň ne nic zlého. Objevili se jen tři muži, které přivábila zář ohňů. Jeden z nich byl těžce zraněn a druzí dva ho nesli. A také přinesli zprávu. Během hodiny potom vzplálo v malém kostele

kláštera množství svící a kněží a mniši začali zpívat chvalozpěvy. Zpráva, s níž tři muži přišli ze severu, se rychle rozletěla táborem a lidé se probouzeli a přicházeli do kláštera, aby si ji poslechli ještě jednou a přesvědčili se, že je pravdivá.

„Bůh koná zázraky!“ vykřikoval k nim Hrothweard ze střechy kláštera, kam vylezl po žebříku. Byla tma, ale někteří muži přišli se zapálenými pochodněmi a v jejich světle se Hrothweard jevil jako obr. Stál na střeše se zvednutými pažemi, aby si zjednal ticho. Čekal a přehlížel tváře lidí obrácené k němu nahoru a za ním zněly slavnostní zpěvy mnichů. Kdesi ve tmě zahoukala sova a Hrothweard zaťal pěst a pozvedl ji vzhůru, jako by se chtěl dotknout oblohy ozářené měsíčním světlem. „Ivarr je poražen!“ zvolal konečně. „Chvalme Boha a všechny svaté, neboť tyran Ivarr Ivarson je poražen! Ztratil celé své vojsko!“

A lid Haliwerfolklandu, jenž se obával boje s mocným Ivarrem, křičel a radoval se, protože největší překážka, která stála v cestě Guthredově vládě nad Northumbrií, byla smetena z cesty. Teprve teď se mohl nazývat králem a také jím byl. Král Guthred.

Kapitola čtvrtá

Dozvěděli jsme se, že došlo k bitvě, strašlivé bitvě, kdy celé údolí, v němž se odehrála, páchlo krví a Ivarr Ivarson, nejmocnější Dán v Northumbrii, byl poražen Aedem Skotským.

Počet mrtvých na obou stranách byl obrovský. Druhý den ráno přišlo téměř šedesát dalších Ivarrových bojovníků a od nich jsme se o bitvě dozvěděli víc. Prchali z bojiště ve velkém houfu, aby se dokázali ubránit Kjartanovým mužům, kdyby to bylo třeba, a já jsem měl pocit, že z nich stále ještě čpí krvavý masakr, který přežili. Vyprávěli nám, že je Skotové zlákali k přechodu přes řeku do údolí, v němž chtěl Ivarr Aedovo vojsko zaskočit a pobít, neboť se domníval, že tam se Aed uchýlil. Byla to však past. Svahy hor po obou stranách údolí halila mlha, a tak nebylo vidět, že jsou obsypané skotskými bojovníky, kteří se potom na Dány vrhli se skučením a vytím jako divá zvěř. „Byly jich tisíce," řekl jeden z mužů a ještě teď se při líčení těch hrůz chvěl.

Ivarrova štítová hradba vydržela, ale já jsem si dovedl představit zuřivost boje, k němuž tam došlo. Můj otec bojoval se Skoty mnohokrát a vždy je líčil jako ďábly v lidské podobě. „Ďábli to jsou," říkal, „šílení, skučící a vyjící ďábli." A Ivarrovi Dánové nám vyprávěli, že první útok odrazili a pobíjeli ty ďábly meči a kopími, ale ze strání se hrnuly další a další skučící hordy, divocí bojovníci přelézali přes hromady mrtvol svých druhů a znovu a znovu na Dány dotírali. Ivarr se pokusil uniknout

z pasti údolí k severu a dostat se do vyšších poloh, což znamenalo doslova si cestu prosekávat těly nepřátel, ale nepodařilo se mu to. Aed potom vedl svou tělesnou stráž proti Ivarrovým nejlepším mužům a štíty se srážely a meče o sebe třeskaly a bojovníci jeden po druhém umírali. Ivarr prý bojoval jako lev, ale utržil ránu mečem do hrudi a další kopím do stehna a jeho muži ho museli odvléct ze štítové hradby. Řval na ně, že chce zemřít tváří v tvář nepřátelům, ale oni na to nedbali, odtáhli ho dozadu a dál odráželi skučící skotské ďábly. A pak už začala padat tma.

Zadní část dánského voje stále odolávala a tito bojovníci, z nichž většina krvácela z utržených ran, odnesli svého vůdce zpátky na jih k řece. Ivarrův syn Ivar, teprve šestnáctiletý mladík, shromáždil nejlehčeji zraněné muže, kteří byli schopni pokračovat v boji, a s nimi podnikl útok a prorazil svírající se kruh Skotů, ale další muži umírali, když se pokoušeli přejít ve tmě přes řeku. Někteří se v těžké zbroji utopili, jiní byli pobiti na mělčině, ale přesto se asi šestině Ivarrova vojska podařilo řeku přejít a shromážděni na druhém břehu poslouchali sténání svých umírajících druhů a řev a vytí Skotů. Za úsvitu pak znovu utvořili štítovou hradbu v očekávání, že Skotové přebrodí řeku, aby dokončili masakr, ale Aedovi muži byli téměř stejně zkrvavení a zdecimovaní jako Dáni a na nic se už nezmohli. „Pobili jsme jich stovky," řekl jeden z těch, co přežili, a později jsem se dozvěděl, že to byla pravda a Aed se odvlekl na sever, aby si vylízal rány.

Hrabě Ivarr žil. Utržil zranění, ale zůstal naživu a prý se skrývá v horách ve strachu, že by ho mohl zajmout Kjartan. Guthred proto poslal stovku jezdců na sever, aby se ho pokusili najít, a ti zjistili, že také Kjartanovi ozbrojenci pročesávají hory a hledají vůdce Dánů. Ivarr věděl, že ho jednou někdo najde, a raději se dal zajmout Guthredem, než by se stal Kjartanovým vězněm, takže se vzdal oddílu Ulfových mužů, kteří krátce po poledni přivezli zraněného hraběte do našeho tábora. Ivarr nebyl schopen jet na koni, a tak ho nesli na štítu. Doprovázel ho jeho syn a asi třicet dalších bojovníků, z nichž někteří byli stejně těžce zraněni jako jejich vůdce, ale když si Ivarr uvědomil, že se setká s mužem, jenž se zmocnil northumbrijského trůnu, trval na tom, že se postaví na nohy. Tak tedy šel. Nevím, jak to dokázal, neboť musel trpět hroznými bolestmi, ale přinutil se kulhat, nebo se spíš vléct po svých, třebaže se

vždy po pár krocích zastavoval a opíral o kopí jako o berlu. Viděl jsem, jak trpí, ale také jsem viděl pýchu, která mu nedovolovala, aby byl před Guthreda donesen.

Takhle k nám tedy došel. Při každém kroku sykal bolestí, přesto se tvářil vzdorně a v očích mu plál hněv. Já jsem se s ním ještě nikdy nesetkal, protože byl vychován v Irsku, ale vypadal stejně jako jeho otec Ivar Vychrtlý – měl stejnou tvář se zapadlýma očima, stejně žluté vlasy stažené dozadu a stejný výraz, v němž se snoubila zlovolnost s ponurou zarputilostí. A taky měl stejnou sílu.

Guthred čekal u vchodu do kláštera a vojáci jeho tělesné stráže před ním vytvořili dvě řady tak, že Ivarr musel projít mezi nimi. Vedle hlavních velitelů byli s Guthredem také opat Eadred, otec Hrothweard a ostatní duchovní. Ivarr se zastavil asi deset kroků před Guthredem a opřený o kopí si nás všechny měřil sžíravým pohledem. Podobně jako svého času Eadred i on usoudil, že král jsem já – zřejmě proto, že má drátěná košile a přilbice byly mnohem lepší než Guthredova zbroj. „Ty jsi ten chlapec, který si nechává říkat král?“ zeptal se a díval se na mě.

„Já jsem ten chlapec, který zabil Ubbu Lothbroksona,“ odpověděl jsem. Ubba byl jeho strýc a po mém výsměšném prohlášení se Ivarrova tvář zkřivila hněvem a v očích mu blýskl zvláštní zelenavý svit. Byly to hadí oči ve tváři kostlivce. Byl těžce zraněn a přišel o svou moc, ale v tuto chvíli si nepřál nic jiného než mě zabít.

„Kdo tedy jsi?“ vyštěkl na mě.

„Ty víš dobře, kdo,“ odpověděl jsem znovu tím výsměšným tónem. Byl jsem stále ještě mladý válečník a arogance ze mě jen sršela.

Guthred mi sevřel paži, jako by mi chtěl naznačit, abych už mlčel, a pak vystoupil dopředu. „Je mi líto, že tě vidím zraněného, Ivarre,“ řekl.

Ivarr se ušklíbl. „Měl by ses tím těšit a litovat bys měl jen toho, že nejsem mrtvý. Ty jsi Guthred?“

„Říkám, že je mi to líto, a líto je mi i toho, že jsi ztratil tolik mužů. Naopak se těším z každého mrtvého nepřítele, kterého jsi zabil. Jsme ti za to vděčni.“ Ustoupil zpátky a pohlédl přes Ivarra k našemu vojsku, které se mezitím shromáždilo kolem cesty. „Ivarru Ivarsonovi patří náš dík!“ zvolal, aby ho všichni slyšeli. „Odstranil ty, kteří nás ohrožovali, a

zahnal je zpátky na sever! Král Aed odkulhal domů, aby plakal nad svými ztrátami a utěšoval skotské vdovy!“

Skutečnost však byla jiná, neboť kulhal Ivarr a Aed odtáhl jako vítěz, ale Guthredova slova vyvolala jásot. Ivarr zůstal zcela ohromen. Zřejmě čekal, že ho Guthred zabije, a to také král udělat měl, jenže on místo toho jednal s Ivarrem s úctou a uznáním.

„Zabij ho, bastarda,“ zamumlal jsem směrem ke Guthredovi.

Pohlédl na mě s úžasem, jako by ho něco takového ani ve snu nenapadlo. „Proč?“ zeptal se tiše.

„Prostě ho zabij,“ řekl jsem naléhavě, „a toho parchanta, jeho syna, taky.“

„Ty jsi tím zabíjením posedlý,“ odpověděl a pobaveně zakroutil hlavou. Viděl jsem, že nás Ivarr pozoruje a ví, o čem spolu mluvíme. Guthred se znovu otočil k němu a usmál se na něj. „Jsi u nás vítán, Ivarre,“ řekl. „Northumbrie potřebuje skvělé válečníky, ale ty, pane, si teď potřebuješ odpočinout.“

Pozoroval jsem Ivarrovy hadí oči. Kromě úskočnosti a zloby v nich nyní byl údiv, ale zároveň jsem cítil, že považuje Guthreda za hlupáka. Avšak právě v tuto chvíli jsem pochopil, že Guthredův život řídí šťastný osud. *Wyrd bið ful ãræd*. Když jsem vysvobodil Guthreda ze Svenových rukou a on tvrdil, že je král, považoval jsem to za žert, a když se pak skutečně stal králem Cair Ligualidu, bral jsem to jako pokračování toho žertu, a dokonce ještě v Eoferwiku jsem si myslel, že absurdita jeho kralování nevydrží déle než pár týdnů, neboť tím pravým a krutým vládcem v Northumbrii je Ivarr. A teď stál Ivarr před námi a já jsem si znovu uvědomil, že Aed udělal práci za nás. Ivarr ztratil většinu svých mužů, navíc byl zraněn, a tak nyní zbyli v Northumbrii tři velcí páni – Ælfric, zalezlý na svém ukradeném panství v Bebbanburgu, Kjartan, černý pavouk z Gunholmu, a Guthred, jediný Dán v Británii, který vedl společně Sasy i Dány.

Zůstali jsme v Onhripu. Neměli jsme to v úmyslu, ale Guthred trval na tom, že počkáme, dokud se Ivarr nezotaví ze svých zranění. Ošetřovali ho mniši a Guthred mu nosil jídlo a pivo. Také většina bojovníků, kteří přežili prohranou bitvu a přišli s Ivarrem, si léčila různá zranění a Hild je omyla vodou a našla plátno, jímž jim rány obvázala. „Musíme jim dát

najíst,“ řekla mi, jenže v tu dobu jsme už začínali mít málo jídla i pro sebe a já jsem musel každý den vyjíždět se skupinou jezdců dál a dál, abychom obstarali obilí nebo našli domácí zvířata na porážku. Naléhal jsem na Guthreda, abychom táhli dál, protože okolí Onhripa už bylo vydrancované, ale on myslel jen na Ivarra. „Mám ho rád,“ řekl mi, „nemůžeme ho tady jen tak nechat.“

„Ale můžeme ho tady jen tak pohřbít,“ navrhl jsem.

„Je to náš spojenec,“ trval na svém Guthred a taky tomu věřil. Ivarr mu mazal med kolem úst, pěl na něj chválu a Guthred věřil každému jeho zrádnému slovu.

Mniši se o zraněného hraběte starali dobře a Ivarr se rychle zotavoval. Doufal jsem, že na svá zranění zemře, ale on po třech dnech dokázal vsednout na koně. Stále trpěl bolestmi, to bylo zřejmé, ale přinutil se dojít ke koni a vyškrábat se na něj, stejně jako se přinutil nabídnout Guthredovi přísahu lenní věrnosti.

Vlastně mu nic jiného nezbývalo. Měl teď méně než stovku mužů, z nichž mnozí si stejně jako on léčili zranění, a už nebyl tím mocným pánem jako dřív, a tak spolu se svým synem poklekl před Guthredem, sevřel mu ruce a přísahal mu věrnost. Jeho syn, šestnáctiletý Ivar, vypadal stejně jako otec i dědeček – byl hubený jako lunt a nebezpečný. Ani jednomu z nich jsem nevěřil, ale Guthred na mě nedal. Říkal, že král má být velkorysý, a byl přesvědčen, že si milosrdným přístupem k Ivarrovi krutého hraběte navždy získal a připoutal k sobě. „Tak by to udělal Alfred,“ prohlásil spokojeně.

„Alfred by si vzal syna jako rukojmího a otce poslal pryč,“ řekl jsem.

„Složil mi přísahu,“ trval na svém Guthred.

„Znovu shromáždí vojsko,“ varoval jsem ho.

„To si můžeme jen přát,“ opáčil. „Potřebujeme bojovníky.“

„Bude chtít, aby se králem stal jeho syn.“

„Nechce královský trůn pro sebe, tak proč by ho měl chtít pro svého syna?“ namítl Guthred. „Ty vidíš nepřátele, kam se jen podíváš, Uhtrede. Mimochodem nezdá se ti, že mladý Ivar je pěkný mládenec?“

„Podle mě vypadá jako vyhladovělá krysa.“

„Má správný věk pro Giselu! Budou se k sobě hodit – koňská hlava a krysí tvář,“ řekl a zazubil se na mě a já jsem měl sto chutí vrazit mu do

úsměvu pěst. „Nezdá se ti to jako skvělý nápad?“ pokračoval. „Gisela je zralá na vdávání a tenhle sňatek ke mně Ivarra připoutá.“

„A co kdybys k sobě takhle připoutal mě?“ zeptal jsem se náhle.

„My dva už jsme přátelé,“ odpověděl, aniž se přestal usmívat, „a díky Bohu za to.“

Jakmile se Ivarr dostatečně vzchopil, vytáhli jsme na sever. Ivarr byl přesvědčen, že krvavou bitvu se Skoty přežili ještě další jeho bojovníci, a tak bratři Jasnberht a Ida vyjeli v doprovodu padesáti mužů napřed. Guthred mě ujistil, že oba mniši znají dobře kraj kolem řeky Tuede a povedou jezdce, kteří budou hledat Ivarrovy zbloudilé bojovníky.

Většinu cesty jel Guthred vedle Ivarra. Cítil se velmi polichocen Ivarrovou přísahou věrnosti, kterou připisoval magickým silám křesťanství, a když Ivarr počkal na své muže a zařadil se mezi ně, zavolal si Guthred otce Hrothwearda a začal se vousatého kněze vyptávat na Cuthberta, Oswalda a nejsvětější Trojici. Chtěl vědět, co má dělat, aby mu magické síly pomáhaly ještě víc, ale Hrothweard ho svým vysvětlením jenom zmátl. „Ten syn není zároveň otec,“ zkoušel to Hrothweard znovu, „a otec není zároveň duch a duch není zároveň syn. Je to tak, že otec, syn a duch jsou jedno, neviditelné a věčné.“

„Takže jsou to tři bohové?“ zeptal se Guthred.

„Ne, jeden!“ vykřikl podrážděně Hrothweard.

„Rozumíš tomu, Uhtrede?“ ohlédl se král na mě.

„Nikdy jsem tomu nerozuměl, pane,“ odpověděl jsem. „Podle mě je to všechno nesmysl.“

„Není to žádný nesmysl!“ zasyčel na mě Hrothweard. „Představte si to jako lístek jetele, pane,“ obrátil se znovu ke Guthredovi. „Jsou to tři jednotlivé lístky, ale jedna rostlina.“

„Je to mystérium, pane,“ vmísila se do jejich rozhovoru Hild.

„Jaké mystérium?“

„Bůh je tajemný,“ pokračovala Hild, aniž dbala na Hrothweardovy zavilé pohledy, „a v jeho tajemnosti můžeme objevit zázrak. Není třeba tomu rozumět, stačí nad tím žasnout.“

Guthred se v sedle otočil, aby na Hild viděl. „Tak co, jsi ochotná stát se společnicí mé ženy?“ zeptal se vesele.

„Nejdřív musíš nějakou mít a pak uvidím,“ odpověděla.

Guthred se zazubil a otočil se zpátky.

„Myslel jsem, že ses rozhodla vrátit do kláštera," řekl jsem tiše.

„To ti prozradila Gisela?"

„Ano."

„Čekám na znamení od Boha."

„Na to, jestli dobudeme Dunholm?"

„Možná. Je to hnízdo zla. Jestli nad ním Guthred vztyčí praporec svatého Cuthberta, prokáže to Boží moc. To by mohlo být znamení, na které čekám."

„Mně se zdá, jako bys to znamení už měla," poznamenal jsem.

Uhnula dál od Witnera, který opět začal chňapat po její klisně. „Otec Willibald chtěl, abych se vrátila do Wessexu s ním," řekla, „ale já jsem mu odpověděla, že pokud mám odejít ze světa a znovu se zavřít za zdi kláštera, chci nejdřív poznat, jaký ten svět je." Na chvíli se odmlčela a pak tiše dodala: „Chtěla bych mít děti."

„Vždyť je můžeš mít," řekl jsem.

„Ne," zavrtěla hlavou. „To není v mém osudu." Opět se odmlčela a pak na mě pohlédla. „Víš, že Guthred chce provdat Giselu za Ivarrova syna?"

Její náhlá otázka mě vylekala. „Vím, že o tom uvažuje," odpověděl jsem opatrně.

„Ivarr mu dal souhlas. Včera večer."

Sevřelo se mi srdce, ale snažil jsem se nedat na sobě nic znát. „Jak to víš?" zeptal jsem se.

„Gisela mi to řekla. Je tu ale ještě nevěstino věno."

„Samozřejmě, to vždycky."

„Ivarr chce Dunholm," řekla Hild.

Chvíli mi trvalo, než jsem si uvědomil, co to znamená, ale pak jsem celý ten odporný obchod pochopil. Ivarr ztratil porážkou od Aeda většinu své moci, avšak kdyby dostal Dunholm a dunholmský ostrov, opět by se stal silným. Muži, kteří nyní slouží Kjartanovi, by přešli k němu a tímto jediným tahem by znovu nabyl své moci. „A přijal Guthred jeho podmínku?" zeptal jsem se.

„Ještě ne."

„Přece nemůže být tak hloupý, aby to udělal," řekl jsem podrážděně.

„Pokud jde o mužskou hloupost, zdá se někdy bezmezná," poznamenala uštěpačně. „Ale vzpomínáš si, cos mi řekl, když jsme opouštěli Wessex? Že Northumbrie je plná nepřátel?"

„Samozřejmě."

„Myslím, že jich je tady víc, než sis představoval," řekla. „Proto zde chci zůstat do té doby, než se ujistím, že mezi nimi přežiješ." Natáhla se a sevřela mi paži. „Někdy mám pocit, že jsem jediná přátelská osoba, kterou tu máš. Dovol mi tedy, abych zůstala v tvé blízkosti, dokud nebudu vidět, že ti nic nehrozí."

Usmál jsem se na ni a dotkl se jílce Hadího dechu. „Mě nemůže nic ohrozit," prohlásil jsem.

„Tvoje arogance brání lidem, aby viděli tvou laskavost," povzdechla vyčítavě a opět se zadívala na cestu před sebou. „Tak co hodláš udělat?"

„Dovést do konce pomstu, k níž jsem se zavázal," odpověděl jsem. „Proto jsem tady." A byla to pravda. Proto jsem jel na sever, abych zabil Kjartana a osvobodil Thyru. Jenže teď mi má povinnost pomstít smrt Ragnara Staršího ošklivě zhořkla, neboť tím, že bych ji splnil, by se stal pánem Dunholmu Ivarr a jeho syn by dostal Giselu. Cítil jsem se zrazen, i když vlastně o žádnou zradu nešlo, neboť mi Guthred Giselu nikdy neslíbil. Mohl ji provdat, za koho chtěl. „Anebo bychom se měli sebrat a odjet odsud," dodal jsem hořce.

„A kam?"

„Kamkoliv."

Hild se usmála. „Zpátky do Wessexu?"

„Ne!"

„Kam tedy?"

Nikam. Odjel jsem z Wessexu a byl jsem rozhodnut vrátit se tam, jen abych vyzvedl svůj zakopaný poklad, pokud najdu bezpečné místo, kam bych ho mohl přenést. Mou cestu životem řídil osud a stavěl mi do ní nepřátele. Na každém kroku.

Pořád ještě dost daleko od Dunholmu jsme přebrodili řeku Wiire a táhli dál k místu nazývanému místními lidmi Cuncacester, které leželo na římské cestě asi šest mil na sever od Dunholmu. Římané vybudovali u Cuncacesteru pevnůstku, jejíž hradby dosud stály, třebaže už jen jako polorozpadlé valy uprostřed zelených polí. Guthred oznámil, že se zde

zastavíme. Namítl jsem, že bychom měli pokračovat dál na jih, dokud nedojdeme k Dunholmu, ale Guthred trval na svém, a tak vznikl náš první spor. „Jaký má smysl držet vojsko dvě hodiny pochodu od nepřítele?“ zeptal jsem se.

„Eadred řekl, že se tady máme zastavit.“

„Opat Eadred? On ví, jak se dobývají pevnosti?“

„Měl v noci sen.“

„Jaký?“

„Svatý Cuthbert chce, aby mu tady postavil svatyni,“ odpověděl Guthred. „Tam na tom místě,“ ukázal na nízký pahorek, kde se kolem rakve se svatým modlili mniši.

Nerozuměl jsem tomu. Bylo to zcela nenápadné místo, výjimečné pouze těmi zbytky staré pevnosti. Byly tu kopce, pole, pár hospodářských usedlostí a malá říčka, zkrátka docela pěkný kraj, ale přesto jsem nechápal, proč by právě tohle místo mělo být tím jediným a pravým pro světcovu svatyni. „Naším úkolem je dobýt Dunholm, pane,“ řekl jsem. „A to se nám nepodaří tím, že tady postavíme kostel.“

„Ale Eadredovy sny se vždy ukázaly jako pravdivé,“ namítl Guthred, „a svatý Cuthbert mě nikdy nezklamal.“

Přel jsem se s ním a prohrál jsem. Dokonce i Ivarr mě podpořil, když řekl Guthredovi, že bychom měli postoupit dál k Dunholmu, ale sen opata Eadreda rozhodl o tom, že jsme rozbili tábor u Cuncacesteru, a mniši okamžitě zahájili práce na stavbě svatyně. Začali srovnávat vrchol kopce, kácet stromy a tam, kde měly vyrůst zdi, zarazil opat Eadred do země kůly. Chtěl, aby základy byly z kamene, a to znamenalo hledat lom, anebo ještě lépe nějakou starou římskou stavbu, kterou lze rozebrat. Musela by to však být velká stavba, neboť opat si představoval, že Cuthbertova svatyně bude větší než síně králů.

Následující den toho pozdního léta jsme se pod zářivou oblohou, v jejíchž výšinách pluly bílé obláčky, rozjeli na jih k Dunholmu. Jeli jsme se ukázat Kjartanovi a obhlédnout sílu opevnění jeho hnízda.

Vyjeli jsme se sto padesáti muži. Vpředu Guthred, vedle něj po jedné straně Ivarr a po druhé Ivarrův syn a za nimi já a Ulf. Duchovní zůstali v Cuncacesteru. Byli jsme Dáni i Sasové, bojovníci s meči i kopími a jeli jsme pod novým Guthredovým praporcem, na němž svatý Cuthbert

jednou rukou žehnal a v druhé držel lindisfarenský evangeliář vykládaný drahokamy. Nebyla to korouhev, která by člověka inspirovala k boji, alespoň ne mě, ale při pohledu na ni mě napadlo, že jsem mohl požádat Hild, aby mi zhotovila praporec s bebbanburskou vlčí hlavou. Hrabě Ulf měl svou vlajku s orlí hlavou, Guthred měl také svou a Ivarr jel pod potrhaným praporcem s dvěma havrany, který se mu podařilo zachránit z prohrané bitvy se Skoty. Jen já jsem neměl nic.

Hrabě Ulf pouze zaklel, když jsme přijeli na dohled Dunholmu, protože ještě nikdy neviděl pevnost na tak vysoké skále, navíc obtékané řekou Wiire. Nebyla to holá skála, neboť na jejích strmých svazích rostly hustě habry a jiné dřeviny, ale vrchol byl vymýcen a tam jsme uviděli pevnou dřevěnou palisádu, která chránila tři nebo čtyři budovy postavené na nejvyšším místě. Nad vchodem do pevnosti se tyčila vysoká strážní věž zakončená baštou, na níž vlál trojúhelníkový praporec s vyobrazením lodi s hadí hlavou na špici přídě jako připomínkou toho, že Kjartan býval kdysi lodním kapitánem. Pod praporcem stáli muži s kopími a na palisádě visela řada štítů.

Ulf se na pevnost dlouho mlčky díval. Po chvíli se k němu připojili Guthred a Ivarr, ale stále jsme všichni mlčeli, neboť nebylo co říct. Byl to pohled, který musel každého obléhatele od jeho úmyslu odradit. Nahoru vedla cesta, která se vinula k bráně mezi pahýly poražených stromů a balvany, ale byla tak strmá, úzká a točitá, že k její obraně nebylo třeba žádné velké vojsko. Sledoval jsem ji pohledem a viděl jsem místa, kde by celý náš voj stačilo zastavit dvacet ozbrojenců, a přitom by se na naše hlavy snášel déšť kopí a kamení. Guthred, který si po celou dobu myslel, že Dunholm nelze dobýt, na mě vrhl bezradný pohled.

„Sihtriku!“ zavolal jsem a mladík ke mně zezadu přiběhl. „Ta palisáda se táhne kolem celého vrcholu?“ zeptal jsem se.

„Ano, pane, jenom…“

„Co jenom?“

„Na jižní straně je krátký úsek, kde je holý útes. Tam žádná hradba není, tam se… hází dolů hovna.“

„Jaký útes, jak vypadá?“ zeptal jsem se a on mi naznačil rukou kolmou stěnu. „Dá se po něm vylézt?“

„Nedá, pane.“

„A co voda?“ zpovídal jsem ho dál. „Je tam nějaká studna?“

„Dvě, pane, obě vně palisády. Jedna na západní straně, ale ta se moc nepoužívá, a druhá na východní. Ta druhá je vysoko na svahu, kde rostou stromy.“

„Říkáš, že je vně palisády?“

„Ano, pane, ale taky je obehnaná dřevěnou ohradou.“

Hodil jsem mu za odměnu minci, i když mě jeho odpovědi moc nepotěšily. Původně jsem si myslel, že Kjartanovi lidé nosí vodu z řeky, a v tom případě bychom mohli někde umístit pár lučištníků, kteří by je ostřelovali. Žádný šíp však neproletí hradbou stromů a ještě dřevěnou palisádou.

„Tak co budeme dělat?“ obrátil se na mě Guthred. Měl jsem sto chutí říct mu, aby se o tom poradil se svými kněžími, kteří prosadili, že máme hlavní tábor tak daleko, ale ovládl jsem své podráždění. „Můžeš předložit Kjartanovi své podmínky, pane,“ řekl jsem, „a když je odmítne, budeš ho muset vyhladovět.“

„Letošní úroda je sklizená,“ poznamenal Guthred.

„Takže by to mohlo trvat rok,“ odpověděl jsem. „Tady přes ten úzký pás země by se musela postavit palisáda, abychom ho uzavřeli. Tím bychom mu dali poznat, že neodejdeme a že ho čeká hladovění. A když přes tu úžinu postavíme palisádu,“ vrátil jsem se k myšlence, která mě napadla, „nebudeme tady muset nechávat celé vojsko. Stačilo by asi jen šedesát vojáků.“

„Jenom šedesát?“ podivil se Guthred.

„Ano,“ přikývl jsem, „tady by jich stačilo šedesát.“ Obrovská masa skály, na které Dunholm stál, měla tvar ležící hrušky, jejíž spodní úzký konec tvořil onen útlý pás, z něhož jsme nyní obhlíželi valy pevnosti. Řeka, která plynula po naší pravé straně, obloukem obtékala skálu a pokračovala vlevo od nás. A právě tady byla vzdálenost mezi říčními břehy sotva tři sta kroků. Odhadoval jsem, že by nám trvalo týden, než bychom zde vykáceli stromy, další týden by zabralo vykopat příkop a vztyčit palisádu a třetí týden by byl třeba na její vyztužení, aby na obranu stačilo šedesát mužů. Úžina mezi břehy přitom nebyla žádný plochý pruh země, ale nerovný skalnatý hrb, takže palisáda by musela šplhat přes něj. Kdyby to byl plochý terén, pak by pouhých šedesát mužů na obranu

hradby dlouhé tři sta kroků nestačilo, ale přes větší část šíje nebylo možné kvůli ostrým skalním útesům přejít, a už vůbec nevést útok, takže těm šedesáti by zbývalo bránit jen asi tři nebo čtyři místa.

„Šedesát!“ řekl Ivarr pohrdlivě. Celou dobu mlčel, ale teď to slovo ze sebe vyrazil jako zaklení. „Bude jich třeba mnohem víc. V noci se musí vystřídat, jiní musí nosit vodu, pást dobytek a střežit říční břeh. Šedesát mužů může bránit hradbu, ale kvůli těm šedesáti bude třeba dalších dvou set,“ prohlásil a upřel na mě sžíravý pohled. Měl samozřejmě pravdu. A jestliže by muselo téměř tři sta mužů zůstat skoro rok u Dunholmu, chyběli by v posádce Eoferwiku, při hlídkách na hranicích země nebo při práci na polích, aby bylo příští rok co sklízet.

„Ale ta zeď by Dunholm porazila,“ řekl Guthred.

„Asi ano,“ souhlasil Ivarr, i když se z jeho tónu zdálo, že o tom není přesvědčen.

„Takže jediným problémem je sehnat víc mužů,“ uvažoval Guthred.

Poodjel jsem s Witnerem o kousek na východ, jako bych si prohlížel místo, kudy by mohla vést palisáda. Viděl jsem, že na baště nad hlavním vchodem do pevnosti stojí ozbrojenci a pozorují nás. „Možná by to nemuselo trvat rok,“ zavolal jsem náhle na Guthreda. „Pojď sem a podívej se na tohle.“

Pobídl koně ke mně. Díval jsem se na něj a zdálo se mi, že jsem ho nikdy neviděl tak sklesléhо. Až do této chvíle mu šlo všechno lehce, jako by to byla samozřejmost – trůn, Eoferwic, Ivarrova přísaha věrnosti, ale Dunholm byl velký zanícený vřed v tkáni království, který srazil jeho optimismus z výšin na zem. „Cos objevil?“ zeptal se, jako by mě podezíral, že jsem ho volal jen tak pro nic za nic.

Letmo jsem se ohlédl, abych se ujistil, že nás Ivarr a jeho syn nemohou slyšet, a pak jsem ukázal na řeku, jako bych uvažoval, kudy vést palisádu. „Dunholm můžeme dobýt,“ řekl jsem Guthredovi tiše, „ale nepočítej s mou pomocí, jestliže ho chceš dát za odměnu Ivarrovi.“ Otočil se ke mně. Jeho tváří se mihl lstivý výraz a já jsem věděl, že je v pokušení popřít, že by kdy slíbil Dunholm Ivarrovi. „Teď je Ivarr slabý,“ pokračoval jsem, „a tvým spojencem zůstane jen do té doby, než zase nabude síly. Umožni mu to a získáš v něm nepřítele.“

„K čemu je dobré mít slabého spojence?“ zeptal se Guthred.

„Je to pořád lepší než mít silného nepřítele, pane.“

„Ivarr se nechce stát králem, tak proč by měl být můj nepřítel?“

„Možná se nechce stát králem, ale chce krále ovládat jako štěně na řemínku. Tobě by se líbilo být Ivarrovým štěnětem?“

Pohlédl nahoru k baště nad bránou pevnosti. „Někdo musí Dunholm držet,“ namítl chabě.

„Tak ho dej mně,“ řekl jsem, „protože já jsem tvůj přítel. Nebo o tom pochybuješ?“

„Samozřejmě že nepochybuju, Uhtrede,“ řekl a dotkl se mé paže. Ivarr nás pozoroval svýma hadíma očima. „Nic jsem mu neslíbil,“ pokračoval Guthred, ale z jeho hlasu bylo cítit, že je celý nesvůj. Přesto se přinutil k úsměvu. „Takže ty bys tu pevnost dokázal dobýt?“

„Myslím, že můžeme Kjartana vylákat ven, pane.“

„Jak?“ zeptal se Guthred.

„Dnes v noci udělám kouzlo a zítra ráno přijedeš k bráně a promluvíš s ním. Řekneš mu, že ho zničíš, když zůstane v pevnosti – že začneš s pálením jeho usedlostí a ohrad s otroky v Gyruumu a zcela ho ožebračíš. Dáš mu na vědomí, že ho nečeká nic než smrt, oheň a mizérie, jestli tady zůstane, a pak mu nabídneš volný odchod. Za moře.“ To samozřejmě nebylo mým přáním. Já jsem chtěl, aby Kjartan Krutý skončil pod mým mečem, ale důležitější než má pomsta bylo v tuto chvíli dostat ho z Dunholmu.

„Tak to své kouzlo udělej,“ řekl Guthred.

„Ale předtím mi slib, že když Kjartana vystrnadím, nedáš Dunholm Ivarrovi.“

Na okamžik zaváhal, ale pak ke mně napřáhl ruku. „Jestliže se ti podaří dostat Kjartana pryč, slibuju, že dám Dunholm tobě,“ prohlásil.

„Díky, pane,“ řekl jsem a Guthred mě odměnil svým nakažlivým úsměvem.

Kjartanovi muži museli být zmatení, když jsme se pozdě odpoledne obrátili a odjeli. Neodjeli jsme však daleko a utábořili se jen kousek na sever od pevnosti, kde jsme zapálili ohně, abychom dali Kjartanovi vědět, že jsme stále nablízku. A když potom padla tma, vrátil jsem se spolu se Sihtrikem k Dunholmu. Byl jsem připraven udělat kouzlo, jímž bych Kjartana vyděsil, a k tomu jsem se potřeboval stát

sceadugenganem, chodícím stínem. Sceadugengan chodí po světě v noci, kdy se každý počestný člověk bojí opustit dům. Noc je čas, kdy ze svých skrýší vycházejí a potulují se po zemi podivní tvorové, jako jsou vlkodlaci, duchové, diví muži, skřítci nebo krvelačné šelmy.

Já jsem se však noci nikdy nebál. Od dětství jsem se cvičil v chození noční tmou, až jsem se stal jedním z těch tvorů, kterých se lidé bojí, a v tu noc jsem stoupal se Sihtrikem nahoru k dunholmské bráně. Sihtric vedl naše koně a ti, stejně jako on, byli neklidní a měli ve tmě strach. Obloha byla zatažená, takže nesvítil měsíc a já jsem měl co dělat, abych rozeznal cestu krok před sebou. Dokonce jsem tápal Hadím dechem jako holí, abych nenarazil na strom nebo na balvan nebo se nezřítil ze svahu. Postupovali jsme pomalu a Sihtric se držel cípu mého pláště, aby se neztratil. Jakmile jsme se však dostali výš, začalo to být lepší, protože v pevnosti plály ohně a vedly nás. Navíc jsem v jejich záři viděl temné siluety stráží na baště nad bránou, zatímco oni nás vidět nemohli, ani když jsme došli k místu, kde cesta trochu klesala před závěrečným stoupáním k bráně. Celý svah od tohoto místa k úpatí palisády byl vymýcen, aby se případní nepřátelé nemohli nepozorovaně dostat až k hradbě a překvapivě zaútočit.

„Zůstaň tady," řekl jsem Sihtrikovi. Potřeboval jsem, aby mi hlídal koně, štít, přilbici a vak s useknutými hlavami, které jsem vzal s sebou. Ukázal jsem mu, aby se schoval za skupinku stromů a čekal tam na mě.

Vyplížil jsem se z okraje lesa před vymýceným svahem a došel asi padesát metrů od brány. Tam jsem položil vak s hlavami na cestu a otevřel ho. Cítil jsem, jak se mi mezi prsty hemží červi, když jsem je vytahoval. Postavil jsem je tak, aby hleděly mrtvýma očima k bráně, otřel si do trávy ruce lepkavé páchnoucím slizem a pak jsem na chvíli strnul. Nikdo mě neviděl ani neslyšel. Všude kolem byla tma, v korunách stromů šuměl vítr a dole zurčela přes balvany voda v řece. Vrátil jsem se k Sihtrikovi a vzal si od něj kus černého plátna, kterým jsem si zakryl obličej až po oči a vzadu ho zavázal. Potom jsem si nasadil přilbu, zvedl jsem ze země štít a čekal.

Obloha byla stále zatažená a šedavé světlo úsvitu se objevovalo pomalu. Nebylo to poprvé, co jsem viděl, jak noc pozvolna přechází ve svítání. Prvním příznakem nového dne je, když se tma nad východním

obzorem začíná měnit v mdlou neurčitou šeď. To je doba, kdy už není tma, ale ještě není světlo ani stíny, jenom chladná šedivost, a kdy se netopýři, tyto létající stíny, vracejí do svých úkrytů. Čím víc potom obloha na východním obzoru bledne, tím tmavší se zdají kmeny stromů a bezbarvý šedivý svět se připravuje na okamžik, v němž ho náhle ozáří první paprsky slunce. Ještě předtím se však probouzejí ptáci a začínají zpívat. Teď v pozdním létě jich nebylo tolik jako na jaře nebo zkraje léta, ale poznal jsem, že nadcházející den zdraví střízlíci, ledníčci a čermáčci a na stráni kousek pode mnou ťukala do stromu žluna. Temné koruny stromů se měnily v tmavě zelené, a dokonce na jednom z těch nejbližších jsem začínal rozeznávat jasně červené trsy jeřabin. A někdy v tu dobu uviděly stráže hlavy. Zaslechl jsem výkřik, pak ještě jeden a na ochozu bašty se objevili další ozbrojenci. Ale já jsem stále čekal. Viděl jsem, že se na baště tísní čím dál víc temných postav, a pak se konečně brána otevřela a ven vyšli dva muži. Vrata za nimi okamžitě zabouchla a vzápětí zaduněla těžká závora. Oba muži váhali. Stál jsem ukrytý za stromy, Hadí dech v ruce, lícní štíty odklopené, ale pod přilbou místo obličeje pouze černé plátno. Drátěnou košili, kterou mi Hild vycídila říčním pískem, mi halil černý plášť a na nohou jsem měl vysoké černé boty. Opět jsem byl mrtvý bojovník a čekal jsem, až oba Kjartanovi muži dojdou k hlavám vyrovnaným v řadě na cestě. Konečně se nad nimi sklonili, jednu z nich zvedli a ten, který ji držel, zavolal na baštu, že to jsou hlavy Tekilových mužů, a zeptal se, co mají dělat.

Odpověděl mu Kjartan. Byl jsem si jist, že je to on, třebaže jsem mu neviděl do tváře, ale jeho hlas jsem poznal bezpečně. „Odkopněte je pryč!“ houkl. Oba muži poslechli a jednu po druhé odkopávali hlavy z cesty do vysoké trávy.

A zrovna když se chystali na tu poslední, vystoupil jsem z úkrytu.

Uviděli vysokou postavu v lesklé zbroji, s mečem v jedné a štítem v druhé ruce, ale bez tváře. Zůstal jsem stát deset kroků od nich. Stál jsem bez hnutí a nic jsem neříkal. Chvíli na mě zírali, pak jeden z nich zaječel jako ženská a oba se otočili a prchali zpátky k bráně. Pořád jsem jen bez hnutí stál a právě v tu chvíli vyšlo slunce. Kjartanovi muži na mě zírali a v ranním světle viděli mrtvého muže s černou tváří, v lesklé zbroji a blyštivé přilbě, mrtvého bojovníka s mečem a štítem. Nechal jsem je, aby

si mě prohlédli, ale dřív, než by se rozhodli poslat na mě psy, aby zjistili, jestli jsem zjevení, nebo tvor z masa a krve, jsem se vrátil do stínu pod stromy, kde čekal Sihtric.

Udělal jsem, co se dalo, abych Kjartana vyděsil. Teď bylo na Guthredovi, aby ho přesvědčil, že mu nezbývá než se vzdát, a pak, jak jsem se odvažoval doufat, se mocná pevnost na skále stane mou a Gisela s ní. A odvažoval jsem se v to doufat, protože jsem považoval Guthreda za svého přítele a věřil mu. Představoval jsem si tedy svou budoucnost v stejně jasném světle jako budoucnost krále Northumbrie. Viděl jsem dokonanou pomstu na Kjartanovi, viděl jsem své muže, jak podnikají nájezdy na bebbanburské panství, aby oslabili mého strýce, a také jsem viděl Ragnara, jak se vrací do Northumbrie, aby bojoval po mém boku. Zkrátka zapomněl jsem na bohy a svůj osud jsem si spřádal sám tak, jak mi vyhovovalo, zatímco tři sudičky u kořenů stromu světa se smály.

Dopoledne se k Dunholmu vrátilo třicet jezdců. Vedl nás Guthred, ale před námi jel Clapa se zelenou větvičkou v ruce na znamení, že přijíždíme v míru. Všichni jsme měli zbroj, i když já jsem nechal svou krásnou přilbici u Sihtrika. Zprvu jsem uvažoval, že si znovu upravím maskování jako mrtvý bojovník, ale pak jsem si uvědomil, že ten už svou úlohu sehrál a teď zbývá zjistit, zda jeho jitřní zjevení dostatečně zapůsobilo. Vystoupili jsme po příjezdové cestě k místu, odkud jsem ráno sledoval, jak dva Kjartanovi muži odkopávají useknuté hlavy. Tam jsme se zastavili, a zatímco Clapa mával zelenou větvičkou, čekali jsme a pozorovali bránu.

Viděl jsem, že Guthred je neklidný.

„Jak dlouho nám bude trvat, než zítra dorazíme do Gyruumu?“ zeptal se.

„Do Gyruumu?“ pohlédl jsem na něj nechápavě.

„Myslel jsem, že tam zítra zajedeme a vypálíme Kjartanovy ohrady pro otroky. Můžeme s sebou vzít sokoly a zalovit si.“

„Pokud vyjedeme za úsvitu, mohli bychom tam být kolem poledne,“ odpověděl mu Ivarr.

Pohlédl jsem na západ, kde se začaly kupit zlověstně temné mraky. „Zdá se, že se blíží déšť,“ poznamenal jsem.

Ivarr zaplácl ováda na krku svého koně. „Ti bastardi s námi nechtějí mluvit," řekl a zamračeně hleděl k bráně.

„Rád bych tam zítra zajel," ozval se opět Guthred, jako by v tuto chvíli byla nejdůležitějším problémem cesta do Gyruumu.

„Vždyť tam nic není," namítl jsem.

„Kjartan tam má ohrady pro otroky, sám jsi mi řekl, že je musíme zničit. Kromě toho mě napadlo, že bych mohl navštívit tamní starý klášter. Slyšel jsem, že je to skvělá stavba."

„Tak tam jeď, až přejde špatné počasí, které se k nám žene," řekl jsem.

Na to už Guthred neodpověděl, protože z bašty nad bránou konečně zazněl zvuk rohu. Zmlkli jsme. Po chvíli se brána otevřela a proti nám vyjelo asi dvacet jezdců.

Vedl je Kjartan na velkém strakatém koni. Byl to mohutný muž s širokým obličejem, bohatým rozsochatým vousem a očima, z nichž sršela podezíravost. V ruce třímal těžkou válečnou sekeru a držel ji se stejnou lehkostí, jako by to byl jezdecký bičík. Na hlavě měl přilbu, k níž byl připevněn pár havraních křídel, a z ramenou mu splýval špinavý bílý plášť. Zastavil pár kroků od nás a chvíli si nás beze slova prohlížel. Snažil jsem se zpozorovat v jeho očích strach, ale viděl jsem v nich jen nepřátelství a zlovolnost. Když konečně promluvil, zněl jeho hlas kupodivu tiše a mírně. „Je mi líto, že se ti nepodařilo zabít Aeda, Ivarre," řekl.

„Jsem živ," odpověděl Ivarr suše.

„To mě těší," prohlásil Kjartan a pak si dlouhým pohledem změřil mě. Stál jsem stranou od ostatních na mírné vyvýšenině. Nepochyboval jsem, že mě Kjartan poznal – že poznal adoptivního Ragnarova syna, jehož zásluhou přišel jeho syn o oko. Rozhodl se však, že mě nebude brát na vědomí, a znovu se obrátil k Ivarrovi. „Potřeboval jsi čaroděje, abys porazil Aeda," řekl.

„Proč čaroděje?" zeptal se výsměšně Ivarr.

„Je známo, že Aed má strach ze starých magií," odpověděl Kjartan. „Nikdy nebojuje proti tomu, kdo umí srážet hlavy pomocí kouzel."

Ivarr na to nic neřekl, jenom se otočil a pohlédl na mě. Tím ovšem Kjartanovi prozradil, že mrtvý bojovník jsem já a nečelí tedy žádným temným kouzlům, ale starému nepříteli. A potvrzením, že to Kjartan

pochopil, byl výraz úlevy, který se mihl jeho tváří. Dokonce se zasmál krátkým pohrdlivým uchechtnutím, ale stále mě ignoroval a obrátil se ke Guthredovi. „A kdo jsi ty?“ zeptal se.

„Tvůj král,“ odpověděl Guthred.

Kjartan se znovu zasmál. Jakmile zjistil, že o něj neusilují magické síly, nabyl jistoty, že ho nemůže nikdo a nic ohrozit. „Tohle je Dunholm, chlapče,“ řekl posměšně, „tady žádného krále nemáme.“

„Přesto jsem zde,“ odpověděl Guthred, jako by se ho urážka nedotkla, „a zůstanu tady, dokud tvé kosti nevybělí dunholmské slunce.“

Kjartan se zatvářil pobaveně. „Chceš říct, že mě hodláš vyhladovět? Ty s těmi svými kněžími? Poslouchej mě, chlapče – v řece jsou ryby a ve vzduchu létají ptáci… Dunholm nevyhladovíš. Můžeš tu čekat do skonání světa a po celou tu dobu budu mít víc jídla než ty. Proč mu to neřekneš, Ivarre?“ Ten jenom pokrčil rameny, jako by se ho Guthredovy úmysly s Dunholmem netýkaly. „Takže,“ pokračoval Kjartan a položil si sekeru na rameno na znamení, že ji nebude potřebovat, „co mi chceš nabídnout, chlapče?“

„Můžeš odtáhnout se svými muži do Gyruumu,“ odpověděl Guthred, „a taky ti opatřím lodě, abys mohl odplout. Mohou s tebou odejít všichni tví lidé, ale tomu, kdo bude chtít zůstat v Northumbrii, nebudeme bránit.“

„Hraješ si na krále, chlapče,“ řekl Kjartan a pohlédl na Ivarra. „A ty jsi teď jeho spojenec?“

„Ano, jsem,“ odpověděl Ivarr, jako by se za to styděl.

Kjartan se obrátil zpátky ke Guthredovi. „Víš, chlapče, mně se v Dunholmu líbí. Líbí se mi tu a nepřeju si nic jiného, než aby mě tu všichni nechali na pokoji. Neusiluju o tvůj trůn, nechci tvou půdu, i když bych nepohrdl tvou ženou, pokud nějakou máš a je dost pěkná. Takže teď ti činím nabídku já – přestaň mě obtěžovat a já zapomenu, že existuješ.“

„Rušíš můj mír,“ řekl Guthred.

„Jestli se nesebereš a nezmizíš odtud, poseru ti tvůj mír odshora dolů, chlapče,“ zavrčel Kjartan a v jeho hlase zazněla taková síla a jistota, že sebou Guthred trhl.

„Takže mou nabídku odmítáš?“ zeptal se. Tenhle střet s Kjartanem prohrál a uvědomoval si to.

Kjartan zakroutil hlavou, jako by shledával svět ještě truchlivějším, než za jaký ho dosud měl. „Tady toho nazýváš králem?“ obrátil se k Ivarrovi. „Jestli potřebuješ krále, hledej muže.“

„Slyšel jsem,“ ozval jsem se poprvé já, „že tenhle král projevil dost mužnosti, aby odshora dolů pochcal tvého syna. A taky jsem slyšel, že Sven se od něj odplazil s pláčem. Zplodil jsi zbabělce, Kjartane.“

Zvedl sekeru z ramene a ukázal jí na mě. „S tebou mám nevyřízené účty,“ řekl. „Dnes ještě nenastal den, kdy tě přinutím vřískat jako žena při porodu, ale nepochybuj o tom, že ta chvíle přijde.“ Plivl na mě, pak bez dalšího slova otočil koně a rozjel se k bráně. Jeho muži ho následovali.

Guthred se za ním díval. Já jsem však pohlédl na Ivarra. Bylo mi jasné, že mě prozradil úmyslně, a taky jsem věděl proč – Guthred mu řekl, že když Dunholm padne, dostanu ho já, a tak dělal všechno, aby nepadl. I on si mě změřil pohledem, pak něco tiše řekl svému synovi a oba se zasmáli.

„Během dvou dnů začneš se stavbou hradby,“ řekl mi Guthred. „Dám ti na to dvě stě mužů.“

„Proč nezačít hned zítra,“ zeptal jsem se.

„Protože zítra pojedeme do Gyruumu. Budeme lovit!“

Pokrčil jsem rameny. Králové mají své rozmary a tenhle král chtěl zítra lovit.

Vrátili jsme se do Cuncacesteru a uviděli jsme, že mniši Jaenberht a Ida se už vrátili z pátrání po dalších Ivarrových bojovnících, kteří přežili prohranou bitvu. „Našli jste někoho?“ zeptal jsem se, když jsme sesedali z koní.

Jaenberht na mě pouze zíral, jako by nechápal, na co se ptám, a Ida rychle zavrtěl hlavou. „Ne, nikoho,“ odpověděl.

„Takže jste jen marnili čas,“ řekl jsem.

Jaenberht se ušklíbl, nebo to byl pouze můj dojem z jeho křivých úst. Oba pak odešli s Guthredem, aby mu pověděli o své cestě, zatímco já jsem vyhledal Hild, abych se jí zeptal, jestli křesťané mohou vyslovovat

kletby, a pokud ano, chtěl jsem ji požádat, aby proklela Ivarra hned několikrát za sebou. „Pošli na něj vašeho ďábla," řekl jsem jí.

Ten večer se Guthred pokusil pozvednout našeho ducha tím, že uspořádal hostinu. Zabral statek pod kopcem, na němž opat Eadred zamýšlel postavit kostel, a pozval všechny muže, kteří byli toho dne s námi při setkání s Kjartanem, a hostil nás vařeným skopovým, čerstvými pstruhy a výborným chlebem. Po jídle začal hrát harfeník a já jsem pak vyprávěl o tom, jak se Alfred vypravil do Cippanhammu v přestrojení za hráče na harfu. Všichni se smáli, když jsem řekl, že ho jeden Dán srazil pěstí, protože se mu jeho hra nelíbila.

Na hostině byl i opat Eadred, a když odešel Ivarr, vyzval nás, abychom společně vykonali večerní modlitbu. Křesťané se shromáždili na jedné straně ohně a Gisela tak zůstala se mnou u dveří. Měla u pasu dlouhý měšec z jehněčí kůže, a když Eadred začal monotónním hlasem odříkávat modlitbu, měšec rozvázala a vytáhla z něj svazek runových hůlek. Byly tenké a bílé. Pohlédla na mě, jako by mě žádala o svolení, zda je může vrhnout, a když jsem přikývl, podržela je nad zemí, zavřela oči a pustila je.

Hůlky se jako vždy v nepořádku rozpadly a každá ukazovala jiným směrem. Gisela vedle nich poklekla. Pozoroval jsem její tvář poznamenanou ostrými stíny od ohně. Dlouho hleděla na změť hůlek, jednou či dvakrát se podívala na mě a pak se najednou rozplakala. Dotkl jsem se jejího ramene. „Co se stalo?" zeptal jsem se.

Místo odpovědi začala kvílet. Zvedla hlavu a s pohledem upřeným na chuchvalce kouře pod krovem plakala a hlasitě naříkala. „Ne!" křičela a vylekaný Eadred zmlkl. „Ne!" Hild rychle přiběhla k ní, objala ji kolem ramen a snažila se ji utěšit, ale Gisela se jí vymanila a znovu se sklonila nad runovými hůlkami. „Ne!" vykřikla znovu.

„Giselo!" Teď už u ní byl i její bratr. „Giselo!"

Otočila se k němu a vší silou ho udeřila přes tvář. Dýchala, jako by ji někdo honil, téměř lapala po dechu a Guthred, s tváří zrudlou po jejím políčku, vztekle sebral hůlky ze země.

„To jsou pohanské čáry, pane," ozval se Eadred, „odporné pohanské čáry."

„Odveď ji pryč,“ řekl Guthred Hild. „Zaveď ji do její chýše.“ Hild pak za pomocí dvou služek plačící Giselu odvedla.

„Ďábel ji trestá za čarování,“ prohlásil Eadred.

„Co viděla?“ zeptal se mě Guthred.

„Nevím. Neřekla to.“

Chvíli na mě hleděl a já jsem měl dojem, že se mu v očích zaleskly slzy. Pak se rychle otočil a hodil runové hůlky do ohně. Vzplály jako troud, zapraskaly a za chvíli z nich zůstaly jen pokroucené zuhelnatělé zbytky. „Co si raději vybereš, sokola, nebo jestřába?“ zeptal se mě Guthred. Zůstal jsem na něj zmateně zírat. „Zítra jedeme lovit,“ dodal na vysvětlenou. „Tak čemu dáš přednost?“

„Sokolovi,“ odpověděl jsem.

„Budeš tedy lovit s Bleskem,“ řekl. Blesk byl jeden z jeho loveckých ptáků.

„Gisela je nemocná,“ oznámila mi později ten večer Hild. „Má horečku. Neměla jíst to maso.“

Druhý den ráno jsem koupil od jednoho z Ulfových mužů svazek runových hůlek. Byly černé a delší než ty spálené a musel jsem za ně zaplatit pěknou sumu. Zašel jsem s nimi do Giseliny chýše, ale jedna z žen, které se o ni staraly, mi řekla, že Giselu postihla ženská nemoc a nemůžu k ní. Dal jsem jí hůlky, aby je předala Gisele. Dnes vím, že bych udělal líp, mnohem líp, kdybych je zahodil. Místo toho jsem šel lovit.

Byl horký letní den. Na západním obzoru se stále kupily temné mraky, ale nezdálo se, že by k nám postoupily blíž, než byly včera, a slunce pálilo tak, že jen málo z mužů, kteří s námi jeli jako stráž, si obléklo drátěnou košili. Nepředpokládali jsme, že bychom se setkali s nepřítelem. Vedl nás Guthred a kromě mě ho doprovázeli ještě Ivarr a jeho syn, dále Ulf a mniši Jasnberht a Ida – ti s námi jeli proto, aby se modlili za mnichy povražděné v Gyruumu, jak mi vysvětlil Guthred. Samozřejmě jsem jim neřekl, že jsem byl tomu masakru přítomen, neboť to bylo dílo Ragnara Staršího. Měl k tomu důvod. Předtím mniši pobili Dány a Ragnar je za to potrestal, i když se tehdy říkalo, že mniši žádné Dány nezabili a zemřeli tak jako nevinní mučedníci. Ve skutečnosti to byli zlovolní vrazi žen a dětí, ale jakou váhu má pravda, když legendu o nevinných mučednících šířili kněží?

Guthred byl ten den podivně rozjařený. Neustále mluvil, smál se vlastním žertům, a dokonce se snažil vtipkovat o Ivarrově tváři podobné umrlčí lebce. Naproti tomu Ivarr byl zamlklý a kromě několika rad synovi o tom, jak se loví se sokolem, skoro nepromluvil. Guthred mi dal svého sokola, ale zprvu jsme jeli lesnatou krajinou, kde se sokolem lovit nelze, takže jeho jestřáb byl ve výhodě a podařilo se mu dostat ve větvích dva havrany. Guthred pokaždé zavýskl radostí. Teprve když jsme vyjeli z lesa do otevřené krajiny a pokračovali podél řeky, mohl vyletět i můj sokol, aby se po chvíli vrhl střemhlav na kačenu. Minul ji a kačena uletěla do bezpečí olšového hájku. „Dnes máš prostě smůlu," řekl mi Guthred.

„Mám dojem, že brzy budeme mít smůlu všichni," ukázal jsem na temná mračna na západě. „Počítám, že nás stihne bouře."

„Možná někdy v noci," mávl nedbale rukou, „ale do večera těžko." Předal svého jestřába sluhovi a totéž jsem udělal já se sokolem. Měli jsme teď řeku po levé straně a před námi se rýsovaly pozůstatky vypáleného gyruumského kláštera postaveného v místě, kde se nad rozlehlými plochami solných bažin zvedal nízký vrch. Právě probíhal odliv a ustupující voda odkryla množství proutěných vrší, které se táhly k nedalekému ústí řeky do moře.

„Gisela má horečku," řekl mi Guthred.

„Slyšel jsem."

„Eadred se jí dotkl plátnem, které zakrývá Cuthbertův obličej. Prý ji to vyléčí."

„Doufám, že má pravdu," poznamenal jsem pochybovačně. Před námi jel Ivarr se synem a s tuctem svých mužů v drátěných košilích. Kdyby se jim teď zachtělo, klidně mohli mě a Guthreda zabít, a tak jsem přitáhl uzdu Guthredova koně, abychom počkali na Ulfa a jeho družinu.

Guthred nic nenamítal, ale tvářil se pobaveně. „Už to není náš nepřítel, Uhtrede."

„Jednoho dne ho budeš muset zabít, pane," řekl jsem. „Pak budeš v bezpečí."

„A teď nejsem?"

„Máš příliš malé vojsko a nedostatečně vycvičené bojovníky," odpověděl jsem. „A Ivarr se opět pozvedne, o tom nepochybuj. Najme

Dány, zkušené válečníky, kteří umí bojovat ve štítové hradbě, a nevzdá se, dokud nebude stejně silný jako dřív. Teď je slabý, ale to nebude trvat věčně. Proto chce Dunholm, to by ho velmi posílilo.“

„Já vím,“ povzdechl Guthred. „Tohle všechno vím.“

„A když provdáš Giselu za Ivarrova syna, kolik myslíš, že tím získáš víc mužů?“

Ostře na mě pohlédl. „A kolik mužů mi přivedeš ty?“ vyštěkl, a aniž čekal na mou odpověď, pobídl koně a rozjel se do svahu k pobořenému klášteru, který Kjartanovi muži používali jako svou základnu. Nad kamennými zdmi vztyčili doškovou střechu, uprostřed postavili ohniště a kolem něj měli tucet paland na spaní. Zřejmě se však vrátili do Dunholmu ještě předtím, než jsme překročili řeku při tažení na sever, protože jsme tam neobjevili žádné známky jejich nedávné přítomnosti. Ohniště bylo vychladlé. Za kopci v širokém údolí mezi klášterem a starou římskou pevností byly ohrady pro otroky sestavené z proutěných plotů. Všechny ale byly opuštěné. Ve staré pevnosti žili nějací lidé, jejichž úkolem bylo zapálit oheň v signálním majáku, kdyby se k řece blížili jezdci. Pochyboval jsem, že to někdy museli udělat, neboť žádný Dán by na Kjartanovo panství nevjel. Zato pod kopcem, v místě, kde se řeka Tině stáčela k moři, teď stála loď. Guthred se na ni chvíli díval s chmurným výrazem, jako by cítil, že s tou lodí je spojeno něco zlověstného. Pak přikázal mužům své tělesné stráže, aby začali pálit proutěné ploty spolu s doškovou střechou nad troskami kláštera. „Všechno spalte!“ poručil a chvíli sledoval, jak jeho rozkaz plní. „Nezajedeme se podívat, co je ta loď zač?“ zeptal se mě potom.

„Obchodní,“ řekl jsem. Byla to dánská loď, protože jiné se podél tohoto pobřeží neplavily, ale zcela jistě ne válečná, neboť její trup byl kratší a širší, než mají bojová plavidla.

„Tak jim pojďme říct, že tady už jim žádné obchody nepokvetou,“ prohlásil Guthred, „alespoň ne s otroky.“

Pobídli jsme koně a rozjeli se k východu. Za námi se vydalo asi tucet mužů, mezi nimi Ulf, Ivarr a jeho syn, ale také Jaenberht, který se snažil Guthreda přemluvit, aby začal s obnovou kláštera.

„Nejdřív musíme dokončit kostel svatého Cuthberta,“ odpověděl mu Guthred.

„Ale klášter musí být obnoven," trval na svém Jasnberht. „Žil tady nejsvětější Beda."

„Samozřejmě že ho obnovíme," sliboval Guthred a zastavil u povaleného kamenného kříže, který ležel zpola zabořený do země, zarostlý trávou a plevelem. Byla to krásná kamenická práce, v jejímž reliéfu se proplétaly šelmy, šlahounovité rostliny a svatí. „A tenhle kříž taky znovu vztyčíme," dodal Guthred a rozhlédl se po krajině, v níž se řeka stáčela širokým obloukem k moři. „Krásné místo," řekl.

„Ano, krásné," souhlasil jsem.

„Jestli se sem mniši vrátí, můžeme tu znovu obnovit vzkvétající život," uvažoval. „Jsou tu ryby, sůl, dá se tu pěstovat obilí i dobytek. Jak vlastně získává Alfred peníze?"

„Daněmi."

„A vybírá daň i od církve?"

„Velmi nerad," odpověděl jsem, „ale když přijde těžká doba, dělá i to. Koneckonců musejí přece nějak zaplatit za to, že je chrání."

„A razí své vlastní mince?"

„Ano, pane."

„Hrome, nikdy jsem netušil, jak je složité panovat," zakroutil Guthred hlavou. „Možná bych měl Alfreda navštívit a požádat ho o radu."

„To by se mu líbilo," poznamenal jsem.

„Myslíš, že by mě přijal přátelsky?" zeptal se opatrně.

„Určitě."

„I když jsem Dán?"

„Pro něj jsi hlavně křesťan," řekl jsem.

Chvíli o tom přemýšlel a pak se rozjel k cestě, která se vinula bažinami a překračovala mělký potok, v němž dva muži kladli pasti na úhoře. Oba padli na kolena, když jsme je míjeli, a Guthred jim věnoval úsměv, i když ho těžko mohli vidět, protože měli skloněné hlavy. Jiní čtyři muži se brodili k pobřeží ze zakotvené lodi. Ani jeden z nich neměl zbraň a já jsem předpokládal, že nás pouze přicházejí pozdravit a ujistit, že vůči nám nechovají nepřátelské úmysly. „Pověz mi," obrátil se ke mně náhle Guthred, „je Alfred jiný, protože je křesťan?"

„Ano," odpověděl jsem.

„A v čem to spočívá?"

„V tom, že chce být dobrý, pane.“

„A k tomu naše náboženství neponouká, že?“ řekl, jako by zapomněl, že i on už je křesťan.

„Myslíš?“

„Odin a Thor chtějí, abychom byli stateční a uctívali je, ale nežádají od nás, abychom byli dobří.“

„To ne,“ souhlasil jsem.

„Takže tím je křesťanství jiné.“ Zastavil koně v místě, kde cesta končila na nízkém písčitém pahorku. Ti čtyři muži stáli asi sto kroků od nás na oblázčitém pobřeží. „Dej mi svůj meč,“ řekl náhle Guthred.

„Proč?“

Trpělivě se usmál. „Ti plavci jsou neozbrojeni, Uhtrede, a já chci, abys za nimi šel a promluvil s nimi. Proto nech meč u mě.“

Měl jsem s sebou pouze Hadí dech. „Nemám rád, když jsem neozbrojen,“ namítl jsem.

„Je to slušnost, Uhtrede,“ trval na svém a natáhl ke mně ruku.

Nepohnul jsem se. Nikdy jsem neslyšel, že by nějaké pravidlo slušnosti vyžadovalo, aby pán odložil meč předtím, než bude mluvit s obyčejnými námořníky. Pohlédl jsem na Guthreda a pak jsem zaslechl zachrastění čepelí vytahovaných z pochev.

„Dej mi svůj meč a běž promluvit s těmi muži,“ opakoval Guthred. „Já ti podržím koně.“

Vzpomínám si, že jsem se rozhlédl kolem a viděl za sebou mokřiny a před sebou oblázčité pobřeží. Napadlo mě, že mi nezbývá nic jiného, než dát koni ostruhy a vyrazit pryč, ale Guthred už chytil mou uzdu. „Běž je mým jménem pozdravit,“ řekl změněným hlasem.

Ještě pořád jsem mu mohl uzdu vytrhnout a odcválat pryč, ale v dalším okamžiku už kolem mě byli Ivarr a jeho syn. Oba třímali v rukou meče a Ivarrův hřebec stál v cestě Witnerovi, který po něm vztekle chňapal. Uklidnil jsem koně. „Co to děláš, pane?“ zeptal jsem se Guthreda.

Zprvu mlčel, dokonce se zdálo, že mi nedokáže pohlédnout do očí, ale po chvíli mi odpověděl. „Sám jsi řekl, že Alfred by udělal to, co je nezbytné k zachování království. A to se teď snažím dělat já.“

„A co je to?“

Měl tolik slušnosti, že upadl do rozpaků. „Ælfric z Bebbanburgu mi přivádí vojsko, aby mi pomohl dobýt Dunholm," řekl. Nezmohl jsem se na slovo a jen jsem na něj hleděl. „Přichází mi složit přísahu věrnosti," dodal Guthred.

„Tutéž, kterou jsem ti složil já," řekl jsem hořce.

„A já jsem ti před ní slíbil, že tě jí zprostím," odpověděl. „A to teď činím."

„Takže mě vydáváš mému strýci?" zeptal jsem se.

Zavrtěl hlavou. „Ano, Ælfric žádal tvůj život, ale já jsem to odmítl. Jsi volný, Uhtrede, a můžeš odejít. Vlastně musíš. To je všechno. Odejdi někam daleko. Pochop, výměnou za tvůj exil získám spojence s mnoha muži ve zbrani. Měl jsi pravdu, potřebuju je, potřebuju bojovníky a Ælfric z Bebbanburgu mi je poskytne."

„A proč musím odejít do exilu neozbrojen?" zeptal jsem se a položil ruku na jílec Hadího dechu.

„Dej mi ten meč," řekl místo odpovědi. Postřehl jsem, že za mnou stojí dva Ivarrovi ozbrojenci s tasenými meči.

„Proč musím odejít neozbrojen?" opakoval jsem svou otázku.

Guthred krátce pohlédl na loď a znovu se obrátil ke mně. Teprve teď se přinutil dodat, co ještě zbývalo. „Protože se musíš stát tím, čím jsem byl já. To je má cena za Dunholm."

Na okamžik se mi sevřelo hrdlo a nebyl jsem schopen dýchat ani ze sebe vypravit slovo. Chvíli mi trvalo, než jsem sám sebe přesvědčil, že tím opravdu míní to, co tím mínil. „Prodáváš mě tedy do otroctví?" zeptal jsem se.

„Naopak," odpověděl. „Musel jsem zaplatit, abych z tebe udělal otroka. A teď běž a buď s Bohem, Uhtrede."

V tu chvíli jsem Guthreda nenáviděl, třebaže už tehdy se ve mně ozvalo cosi, co mi říkalo, že je pouze tvrdý a bezohledný a že to jsou vlastnosti nezbytné k vládnutí. Já jsem mu mohl nabídnout jen dva meče, nic víc, kdežto můj strýc Ælfric mu mohl přivést tři sta mečů a kopí. A Guthred si vybral. Musel jsem připustit, že se ukázal jako chytrý vládce a vybral si dobře, zatímco já jsem se projevil jako hlupák, neboť jsem nepoznal, kam věci spějí.

„Běž," řekl Guthred o poznání tvrději a já, hnán hněvem a touhou po pomstě, jsem kopl Witnera do slabin a vyrazil vpřed. Jenže v cestě mi stál Ivarrův hřebec. Witnere do něj narazil jako do zdi, padl na kolena a to mě vrhlo na jeho šíji. „Nezabíjej ho!" vykřikl Guthred a Ivarrův syn mě udeřil plochou čepele meče do hlavy. Padl jsem na zem, a než jsem se stačil vzpamatovat a vstát, držel Ivarr Witnera za uzdu a Ivarrovi muži stáli nade mnou s tasenými meči.

Guthred se ani nepohnul, jenom mě pozoroval, ale za ním se radostně šklebil křivohubý Jasnberht. A v tu chvíli jsem to pochopil. „To ti poradil ten bastard?" zasyčel jsem na Guthreda.

„Bratři Jaenberht a Ida přišli z Bebbanburgu, od tvého strýce," přiznal Guthred.

V tu chvíli jsem si v plné hořkosti uvědomil, jaký jsem byl hlupák. Jasnberht a Ida přišli do Cair Ligualidu. Takže už tehdy se začalo vyjednávat o mém osudu! A já jsem nic nevěděl ani netušil a nezajímal se o ně.

Oprášil jsem si kalhoty. „Mohl bys mi udělat laskavost, pane?" zeptal jsem se Guthreda.

„Pokud budu moct."

„Dej můj meč a mého koně Hild. Dej jí všechny mé věci a řekni jí, aby mi je schovala."

Chvíli mlčel. „Už se nevrátíš, Uhtrede," řekl pak tiše.

„Udělej mi tu laskavost, pane," trval jsem na svém.

„Dobře, udělám," slíbil, „ale nejdřív mi odevzdej meč."

Odepnul jsem Hadí dech. Ještě i teď jsem byl v pokušení vytrhnout ho z pochvy a švihnout jím kolem sebe, ale věděl jsem, že bych byl vzápětí mrtev, a tak jsem jen políbil jílec a podal ho Guthredovi. Pak jsem si stáhl z paže náramky, znaky bojovníka. „I tohle dej Hild," požádal jsem Guthreda.

„Dám," přikývl a vzal si je. Potom se obrátil k čtyřem mužům, kteří na mě čekali. „Našel je hrabě Ulf," řekl a kývl směrem k čekajícím otrokářům. „Nevědí, kdo jsi. Vědí jen, že tě mají odvézt pryč." Aspoň to, napadlo mě. Kdyby mě znali a věděli, jak po mně Ælfric touží nebo kolik by jim Kjartan Krutý zaplatil za mé oči, nepřežil bych déle než pár dní. „A teď jdi," poručil mi Guthred.

„Mohls mě nechat odvézt pryč,“ řekl jsem hlasem plným trpkosti.

„Tvůj strýc si stanovil cenu a já ji musím zaplatit,“ odpověděl. „Chtěl tvou smrt, ale nakonec přijal tohle řešení.“

Pohlédl jsem za něj tam, kde se na západním obzoru kupila mračna jako hory. Už byla blíž a zdála se temnější. Zvedal se chladný vítr. „I ty musíš jít, pane,“ řekl jsem. „Blíží se bouře.“

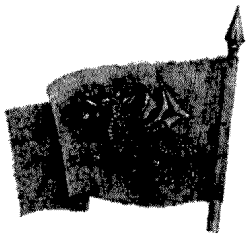
Nic na to neodpověděl a já jsem šel pryč. Všechno řídí osud. Tři sudičky u kořenů stromu života se rozhodly, že zlaté vlákno, které do mého života přinášelo štěstí, je u konce. Vzpomínám si, jak mé boty skřípaly na oblázcích a jak mi nad hlavou létali svobodní bílí rackové.

Nebyla pravda, že ti čtyři jsou neozbrojení. Neměli sice meče ani kopí, ale měli krátké klacky. Dívali se, jak se blížím, a Guthred s Ivarrem se dívali, jak se vzdaluju, a já jsem věděl, co se stane, a ani jsem se nepokusil bránit. Šel jsem k těm čtyřem mužům a jeden z nich vykročil proti mně a udeřil mě do břicha, až mi vyrazil dech, a druhý mě udeřil do hlavy a já jsem padl na oblázky a pak jsem dostal další ránu a padl jsem do tmy. Byl jsem northumbrijský velmož, velký bojovník, který zabil na břehu moře Ubbu Lothbroksona a srazil Sveina z Bílého koně.

A teď jsem byl otrok.

ČÁST DRUHÁ

Rudá loď

Kapitola pátá

Kapitán, můj pán, se jmenoval Sverri Ravnson a byl to jeden z těch čtyř, kteří mě přivítali ranami klackem. Byl o hlavu menší než já, o deset roků starší a dvakrát tak široký. Měl tvář plochou jako list vesla, nos zlámaný tak, že ztratil jakýkoliv tvar, černý vous prokvetlý šedivými prameny a tři zuby. Neměl žádný krk a byl to jeden z nejsilnějších mužů, s jakými jsem se kdy setkal. A o co byl silnější, o to méně mluvil.

Sverri Ravnson byl kupec a svou loď pojmenoval příznačně *Obchodník*. Bylo to pevné plavidlo, dobře postavené a dobře vystrojené, s lavicemi pro šestnáct veslařů, i když v době, kdy jsem se zařadil do Sverriho posádky, jich měl pouze jedenáct, takže byl rád, že je doplním na sudý počet. Také všichni ostatní veslaři byli otroci. Nikdo z pěti svobodných členů posádky se vesel ani nedotkl. Ti byli k tomu, aby vystřídali Sverriho u kormidelního vesla, dohlíželi na to, abychom se pořádně opírali do vesel, a hlídali nás. A taky aby shodili naše těla do moře, kdybychom zemřeli. Dva z nich byli, stejně jako Sverri, Norové, dva Dánové a zbývající pátý byl Frís. Jmenoval se Hakka, a právě on mi přikoval na nohy otrocké okovy. Předtím mě však svlékli, přičemž mi nechali jen košili, a pak mi jeden hodil špinavé a zavšivené kalhoty. Když mi Hakka upevnil okovy, roztrhl mi na levém rameni košili a vyřezal mi krátkým nožem do kůže v nadloktí velké písmeno S na znamení, že jsem Sverriho otrok. Po ruce se mi řinula krev, ale za chvíli

ji začaly smývat první sprškydeště, který se spustil z mračen, jež přihnal vítr od západu. „Správně bych ti to měl vypálit, ale na lodi není kde rozdělat oheň," řekl mi Hakka. Pak přinesl z podpalubí hrst špíny a vetřel mi ji do čerstvých ran. Věděl, co dělá. Rány se mi zanítily a dostal jsem horečku, ale když jsem se uzdravil, zůstala mi na paži Sverriho značka. A mám ji tam dodnes.

Cejch otroka se mi téměř nestačil zahojit, neboť hned první noc jsme se všichni ocitli blízko smrti. Během chvíle se zvedl prudký vichr, jenž vzedmul klidnou hladinu řeky, a Obchodník škubal kotevním lanem zmítán vlnami se zpěněnými hřebínky a bičován deštěm, který do nás šlehal téměř souběžně s hladinou. Loď se vzpínala jak splašený kůň a otřásala se, a protože odliv slábl, vichr a vodní proudy se nás snažily vrhnout na břeh. Kotva, která nebyla nic jiného než velké kamenné kolo, se začala posouvat po dně. „Vesla!" zařval Sverri a já jsem myslel, že chce, abychom veslovali proti větru a tahu proudu, ale on místo toho přesekl kožené kotevní lano, jež se chvělo napětím, a Obchodník poskočil vpřed. „Veslujte, bastardi!" řval Sverri. „Veslujte, k čertu!"

„Veslujte!" hulákal po něm jako ozvěna Hakka a šlehl po nás bičem. „Veslujte!"

A tak jsme v bouři vypluli na moře. Kdybychom zůstali na řece, vrhly by nás živly na břeh. Přesto jsme tomu nebezpečí ještě neunikli, protože odliv ustával a bylo jisté, že příliv, který měl následovat, nás opět požene k pobřeží. Sverri měl podpalubí plné zboží a bál se, že kdybychom skončili na břehu, rozkradla by mu všechno lůza z gyruumských chatrčí. Usoudil proto, že je lepší riskovat smrt na moři než být zabit a okraden na břehu, a tak nás vyhnal do šedivého vířícího chaosu vichru, temnoty a vody. Chtěl obrátit od ústí řeky na sever a držet se při pobřeží, což nebyl špatný nápad, neboť jsme při troše štěstí mohli najít útočiště v závětří nějaké zátoky a tam bouři přečkat. Nepočítal však s odlivem, který ještě zcela neustal, a ať jsme se opírali do vesel sebesilněji a ať nás šlehal po zádech sebevíc, nebyli jsme s to lodí vládnout. Naopak živly nás stahovaly dál na moře a během chvíle jsme museli přestat veslovat, ucpat otvory pro dříky vesel a začít vylévat vodu. Celou noc jsme vynášeli vodu z podpalubí a vylévali ji do bouřícího moře, jako by jí mělo málo, a vzpomínám si, jak jsem byl vyčerpaný a jaký jsem měl strach z těch

temných mořských sil, které si s námi pohrávaly a bouřily pod námi. Občas se loď stočila k vlnám bokem a v těch chvílích jsem byl přesvědčen, že se musí převrhnout, a vzpomínám si, že jsem se zoufale držel lavice a neupevněná vesla se smýkala po palubě a tloukla do všeho, na co narazila, zatímco mě až po stehna zaplavovala voda. Přesto se Obchodník stále držel a my jsme vylévali vodu, až jsme padali vyčerpáním, a já dodnes nechápu, jak je možné, že jsme se nepotopili.

Úsvit zastihl naši loď plnou vody na rozhněvaném, avšak už ne běsnícím moři. Všude kolem nás byly pouze převalující se vlny a žádná pevnina v dohledu. Měl jsem nohy zkrvavené od okovů, ale stále jsem vyléval vodu. Už jen já sám. Ostatní otroci – ještě jsem neznal ani jednoho z nich jménem – leželi zhrouceni na lavicích a posádka byla zalezlá pod kormidelní plošinou, na níž stál Sverri a zápasil s kormidelním veslem. Cítil jsem, že mě sleduje, že se dívá, jak nosím v džberech vodu a vylévám ji přes pažení. Toužil jsem nechat toho a klesnout. Byl jsem vyčerpaný, zkrvavený a potlučený, ale nechtěl jsem projevit slabost, a tak jsem vyléval dál, jeden džber za druhým, a už jsem necítil ruce a žaludek se mi obracel a oči mě pálily od soli a zmáhalo mě zoufalství. Přesto jsem neustal. Na vodě v podpalubí plavaly zvratky, ale ne moje.

Nakonec mě zastavil sám Sverri. Přišel ke mně, dotkl se mých zad krátkým bičem a já jsem se zhroutil na lavici. O chvíli později nám dva jeho muži přinesli okoralý chléb rozmáčený mořskou vodou a měch vyčpělého piva. Nikdo nepromluvil. Zdvihací lana ve větru tloukla o krátký stěžeň, kolem lodi se převalovaly vlny a studený vichr šlehal moře i loď deštěm. Sevřel jsem Thorovo kladivo pověšené na krku. Nechali mi ho, protože to byla ubohá věcička vyřezaná z volské kosti a neměla žádnou cenu. Modlil jsem se ke všem bohům, které jsem znal. Děkoval jsem Njordovi za to, že mě nechal na bouřícím moři naživu, a ostatní bohy jsem prosil, aby mi pomohli pomstít se. Uvažoval jsem, že Sverri a jeho muži musí usnout, a já je pak zabiju, ale usnul jsem dřív než oni, a když se nakonec vítr vybouřil a ochabl, spali jsme všichni, až nás otroky nakonec posádka kopanci probudila. Potom jsme vytáhli plachtu a nechali se hnát větrem a deštěm k šedivému východu.

Čtyři veslaři byli Sasové, tři Norové, tři Dánové a poslední byl Ir. Seděl na lavici proti mně a zprvu jsem nevěděl, že je Ir, neboť skoro nemluvil. Byl hubený, šlachovitý, měl tmavé vlasy a temnou pleť, a třebaže mohl být jen o rok či o dva roky starší než já, měl tělo zjizvené jako starý válečník. Všiml jsem si, že ho Sverri sleduje, jako by se bál, že s ním budou problémy, a když se později toho dne vítr stočil k jihu a Sverri nám poručil, abychom se opět chopili vesel, zkřivila se Irova tvář potlačovaným hněvem. Zeptal jsem se ho, jak se jmenuje, a Hakka to postřehl, přihnal se ke mně a šlehl mě přes tvář koženou knutou. Z nosu mi začala téct krev. Hakka se rozesmál, ale když jsem ani nehnul brvou a nejevil známky bolesti, šlehl mě vztekle znovu. „Mlč!“ vyštěkl na mě. „Nesmíš mluvit, nejsi nic. Co jsi?“ Neodpověděl jsem mu, a tak mě šlehl ještě silněji. „Co jsi?“ křičel. „Nic,“ zamumlal jsem.

„Řekl jsem ti, že nesmíš mluvit,“ zavrčel vztekle a opět mě šlehl knutou přes tvář a pak přes hlavu. Smál se, jak mě doběhl a donutil přes zákaz promluvit, a pak se konečně vrátil na příď. Veslovali jsme tedy mlčky, a když padla tma, mohli jsme spát. Předtím však spojili všechny naše okovy řetězem. Tohle dělali před každou nocí a vždy u toho byl lučištník s šípem nasazeným na tětivu pro případ, že by se někdo chtěl vrhnout na muže, který se nad námi právě skláněl.

Sverri věděl, jak je třeba zacházet s otroky na lodi. V prvních dnech jsem se snažil hledat příležitost, která by mi umožnila bojovat o svobodu, ale na žádnou jsem nepřišel. Okovy na nohou nám nikdy nesejmuli. Když jsme zakotvili v přístavu, nahnali nás do prostoru pod kormidelní plošinou, který pak uzavřeli prkny a ta zatloukli hřeby. Tam jsme spolu mohli mluvit, a takhle jsem se dozvěděl něco o ostatních otrocích. Ty čtyři Sasy prodal do otroctví Kjartan. Byli to rolníci a proklínali křesťanského boha za to, že připustil, aby tak trpěli. Norové a Dánové byli zloději, zlá a primitivní individua, která odsoudili k otroctví jejich vlastní lidé. Nejméně jsem se dozvěděl o Finanovi, o tom Irovi, neboť byl málomluvný a jakoby neustále ve střehu. Byl z nás nejmenší, byl však silný a měl ostré rysy zvýrazněné černým vousem. Podobně jako Sasové byl křesťan, aspoň jsem tak soudil podle dřevěného křížku, který se mu houpal na koženém řemínku na krku. Někdy ho políbil a držel přitisknutý ke rtům, jako by se k němu tiše modlil. Všiml jsem si,

že sice nemluví, ale velmi pozorně poslouchá, když ostatní otroci mluvili o ženách, o jídle a o svých dřívějších životech, přičemž si troufám říct, že si ve všech třech případech vymýšleli. Já jsem většinou mlčel, podobně jako Finan, třebaže ten si někdy tiše zpíval ve svém jazyce, když ostatní spali.

Z našeho temného vězení nás pustili, jen když potřebovali, abychom naložili zboží. Ukládali jsme ho do hlubokého prostoru ve středu lodi pod stěžněm. Posádka se občas v přístavu opila, ale dva z nich zůstali vždy střízliví a ti nás střežili. Někdy, když jsme zakotvili mimo přístav v pobřežních vodách, nám Sverri dovolil zůstat na palubě, ale spojil všechny naše okovy řetězem, aby se nikdo z nás nemohl pokusit o útěk.

Má první plavba na Obchodníkovi vedla od pobřeží Northumbrie sužovaného bouřemi do Fríska, kde jsme se proplétali mezi nízkými ostrůvky, písčitými mělčinami a lesknoucími se plochami bažin, které za sebou zanechával odliv. Zastavili jsme se v jakémsi bídném přístavu, kde nakládaly zboží jiné čtyři lodě, přičemž veslařské posádky všech tvořili otroci. Tam jsme naplnili útroby Obchodníka kůžemi z úhořů, uzenými rybami a vydřími kožešinami.

Z Fríska jsme vypluli na jih k zemi Franků. To, že jsme u Franků, jsem se dozvěděl nepřímo od Sverriho, když vystoupil na břeh a vrátil se ve špatné náladě. „Pokud si někdo myslí, že je Frank jeho přítel, může si být jistej, že se zatraceně mýlí," zamumlal ke svým mužům. Všiml si, že se na něj dívám, a uhodil mě rukou, přičemž mi roztrhl čelo stříbrným prstenem se smaragdem, který nosil. „Frankové jsou bastardi!" zavrčel. „Bastardi hamižní!" Večer pak rozhodil po kormidelní plošině runové hůlky. Stejně jako všichni námořníci byl i Sverri pověrčivý a v koženém vaku měl svazek černých hůlek a já, zavřený pod plošinou, jsem slyšel, jak hůlky zachrastily na prknech nade mnou. Zřejmě z jejich seskupení vyčetl, že situace není beznadějná, neboť se rozhodl u franckých škudlilských bastardů zůstat a všechno své zboží prodal, protože koncem třetího dne jsme začali nakládat čepele mečů, hlavice kopí, kosy, drátěné košile, tisové kmeny a balíky ovčí vlny. S tímto nákladem jsme vypluli na sever – daleko na sever, až do dánských a švédských zemí. Francké čepele byly mezi bojovníky vysoce ceněny a tisové kmeny se zase

štípaly na radlice pluhů, takže Sverri vše dobře prodal a za utržené peníze naplnil loď železnou rudou, s níž jsme opět zamířili na jih.

Sverri uměl zacházet s otroky, ale ještě lépe uměl vydělávat peníze. Mince se mu do lodi doslova hrnuly a on je všechny shromažďoval ve velké dřevěné truhlici uložené v podpalubí. „Rádi byste se k nim dostali, co, hošánci?“ pošklebovalse nám, když jsme se jednou plavili podél jakéhosi bezejmenného pobřeží. „Ale to se vám nikdy nepovede.“ Vždy, když ho přepadly myšlenky na to, že bychom ho mohli okrást, začal řečnit. „Myslíte si, že na mě vyzrajete? Zapomeňte na to! To vás dřív zabiju. Utopím vás jako štěňata! Rozsekám vás na kusy a hodím rybám!“ Mlčeli jsme a on řečnil a vymýšlel, co všechno s námi udělá.

Přišla zima. Nevěděl jsem, kde jsme, měl jsem jen hrubou představu, že někde na severu, zřejmě v moři, které obklopuje zemi Dánů. Když jsme vyložili náš poslední náklad, veslovali jsme s prázdnou lodí podél neobydleného písčitého pobřeží, až nakonec Sverri stočil loď do zátoky lemované rákosím, a tam jsme najeli na bahnitý břeh. Právě vrcholil příliv a posádka stačila loď uvázat ještě předtím, než začala voda opadávat. Nikde nebyla vidět žádná osada, jen dlouhé nízké stavení s rákosovou střechou porostlou mechem. Z otvoru ve střeše stoupal kouř. Z domu vyšla žena, a sotva uviděla Sverriho, jak seskakuje z lodi, rozběhla se s radostným výkřikem k němu a on ji chytil do náruče a zatočil se s ní. Za chvíli vyběhly ven tři děti a on dal každému hrst stříbrných mincí, pak je po jednom vyhazoval do vzduchu a radoval se s nimi.

Pochopil jsem, že tady Sverri hodlá přečkat zimu, což se potvrdilo, když nám poručil vynést z lodi kameny, které sloužily jako zátěž, odstrojit plachtu a lanoví, sundat stěžeň a pak Obchodníka vytáhnout po kulatých kmenech tak vysoko na břeh, aby k němu nedosáhl vrcholící příliv. Byla to těžká loď a Sverri musel požádat souseda z druhé strany bažiny, aby nám přišel pomoct s párem volů. Přitom nás nejstarší Sverriho potomek, asi desetiletý chlapec, s velkým potěšením píchal volským bodcem. Za domem stála chýše pro otroky. Byla celá i se střechou sroubená ze silných kmenů a spali jsme v ní s okovy na nohou. Přes den jsme pracovali – oškrabávali z trupu vytažené lodi špínu, řasy a přisáté vodní živočichy. Také podpalubí jsme čistili nebo jsme rozložili

plachtu, aby ji umyl déšť, a přitom jsme kradmo, ale o to dychtivěji pozorovali Sverriho ženu, která spravovala potrhaná místa pomocí kostěné jehly a ovčích střívek. Byla to podsaditá žena s krátkýma nohama, silnými stehny a kulatou tváří poďobanou spoustou drobných důlků po nějaké nemoci. Ruce měla červené a zhrublé od práce a od vody. Byla všechno, jen ne pěkná, ale my jsme byli vyhladovělí po ženách a nemohli jsme z ní spustit oči. Sverri si toho všiml a velmi ho to pobavilo, dokonce jí jednou rozhalil košili a ukázal nám její kyprá bílá ňadra a pak se smál našim vytřeštěným pohledům. Snil jsem o Gisele. Snažil jsem se vybavit si její tvář, ale nedařilo se mi to, a ani sny o ní mi nepřinášely útěchu.

K jídlu nám dávali ovesnou kaši, polévku z úhořů a tvrdý chléb, a když přišel první sníh, hodili nám špinavé vesty podšité beránkem a my jsme se ve své chýši choulili zimou, poslouchali skučení větru a skulinami mezi kmeny pozorovali padající vločky sněhu. Byla zima, hrozná zima a jeden ze Sasů zemřel. Dostal horečku a do pěti dnů byl pryč. Doslova. Dva Sverriho muži odnesli jeho tělo k řece a hodili za hranici ledu, aby je příští odliv odnesl do moře. Nedaleko od Sverriho domu byl les a každých pár dní nás do něj odvedli, dali nám sekery a poručili, abychom nadělali dříví na topení. Řetězy na poutech jsme měli záměrně tak krátké, abychom v nich nemohli udělat plný krok, a když jsme pracovali se sekerami, střežili nás muži ozbrojení luky a kopími. Věděl jsem, že bych zemřel dřív, než bych některého z nich sekerou ohrozil, přesto jsem byl v pokušení to zkusit. Dřív než já se toho odvážil jeden z Dánů. Náhle se otočil, vyrazil ze sebe výkřik a nemotorně se rozběhl proti našim hlídačům, ale než mohl udělat víc, klesl k zemi s šípem v břiše a Sverriho muži ho pak pomalu dobíjeli. Dávali si záležet, aby nezemřel hned, a po celou dobu, kdy mu zasazovali rány, muž strašlivě řval, zmítal sebou a krev stříkala široko kolem něj. Byla to pro nás lekce a já jsem se z ní poučil, a tak jsem poslušně porážel stromy, osekával větve, štípal pomocí palice a klínu kmeny a potom se vracel do naší chýše.

„Jestli se někdo z těch jeho malých parchantů ke mně přiblíží, chytím ho a zardousím jako hada," prohlásil následující den Finan.

Překvapeně jsem na něj zíral, protože to byl nejdelší slovní projev, jaký jsem od něj slyšel. „Lepší by bylo držet ho jako rukojmího," řekl jsem.

„Jenže oni si dávaj pozor," dodal Finan, aniž reagoval na moji poznámku. Mluvil dánsky, ale trochu jinou dánštinou, než na jakou jsem byl zvyklý. „Tys byl bojovník?" zeptal se mě.

„Jsem bojovník," odpověděl jsem. Seděli jsme spolu před chýší na kousku trávy, kde roztál sníh, a tupými noži kuchali sledě. Kolem poletovali a poskakovali rackové a čekali na vnitřnosti. Hlídal nás jeden ze Sverriho mužů. Seděl s lukem položeným na kolenou a u pasu měl ještě meč. Uvažoval jsem, z čeho Finan usoudil, že jsem bojovník, když jsem o svém životě nemluvil. Dokonce jsem nikomu ani neprozradil své pravé jméno a řekl jsem, že se jmenuju Osbert. Tak jsem se původně opravdu jmenoval, ale později, když byl můj starší bratr zabit, mě přejmenovali na Uhtreda, neboť otec trval na tom, že jeho nejstarší syn musí být Uhtred. Jako otrok jsem se však vrátil k Osbertovi. Uhtred bylo hrdé jméno, jméno bojovníka, a já jsem se rozhodl držet ho v tajnosti, dokud se z otrockého jha neosvobodím. „Proč si myslíš, že jsem bojovník?" zeptal jsem se Finana.

„Protože ty bastardy pořád sleduješ," odpověděl. „Pořád čekáš na příležitost."

„Stejně jako ty," řekl jsem.

„Říkali mně Finan Hbitý, protože jsem kolem svých nepřátel tančil," prohlásil s hrdostí. „Tančil a zabíjel je." Rozpáral břicho další ryby a vnitřnosti vyhodil na sníh, kde se o ně servalo pár racků. „Byly doby," pokračoval, „kdy jsem měl pět kopí, šest koní, dva meče, krásnou drátěnou košili a přilbu, která zářila jako oheň. A taky jsem měl ženu s vlasy až do pasu a s úsměvem jasnějším než polední slunce. A teď kuchám sledě," dodal hořce. „Ale jednou se sem vrátím. Vrátím se a zabiju Sverriho, udělám z jeho ženy děvku, uškrtím jeho děti a vezmu si jeho peníze. Má je tady všechny, někde je tady zakopal."

„Víš to jistě?"

„Co s nima moh udělat? Nesežral je, protože nesere stříbro. Takže je musí mít tady."

„A kde to vlastně jsme?" zeptal jsem se.

„V Jutsku. Jeho žena je Dánka. Vrací se sem každou zimu.“

„A kolikátou zimu tady jsi ty?“

„Třetí,“ odpověděl.

„Jak ses dostal do otroctví?“

„Došlo k boji,“ řekl a hodil další vykuchanou rybu do rákosového košíku. „Bojovali jsme proti Norům a oni nás porazili. Padl jsem do zajetí a ti bastardi mě prodali Sverrimu. A co ty?“

„Zradil mě můj pán.“

„Takže další parchant, kterýho je třeba zabít, co? Mě taky zradil můj pán.“

„Jak?“

„Nezaplatil za mě výkupné, protože chtěl mou ženu. Proto mě nechal v zajetí! A já se teď modlím, aby zdechl jako prašivej pes, aby jeho ženy dostaly vředy, aby mu pochcípal všechen dobytek a jeho děti zašly ve vlastních hovnech.“ Zachvěl se, jako by nebyl s to snést palčivost svého hněvu.

Oteplilo se, od moře se přihnaly deště se sněhem a led na říčce pomalu roztával. Začali jsme vyřezávat z vyschlého smrkového dřeva nová vesla, a než jsme s tím byli hotovi, zmizel sníh úplně. Místo něj však přišly šedivé ranní mlhy, a když je slunce rozpustilo, objevila se na okrajích rákosového houští první kvítka. Jaro se rychle hlásilo ke slovu, a tak jsme začali utěsňovat dobytčí srstí, mechem a smolou škvíry v lodi. Potom jsme ji znovu vyčistili od špíny, kterou přinesla zima, spustili na vodu, vrátili do podpalubí zátěžové balvany, znovu vsadili stěžeň a upevnili na ráhno plachtu. Nakonec Sverri objal ženu, políbil jedno po druhém děti a vydal se mělkou vodou k lodi. Dva jeho muži mu pomohli na palubu a my jsme se chopili vesel.

„Zaberte, bastardi!“ houkl Sverri. „Pořádně zaberte!“

A my jsme zabrali.

Hněv vás může v těžkých chvílích držet při životě, ale jen to, nic víc. Byly dny, kdy mě zmáhala nemoc a cítil jsem se příliš slabý, abych jen zvedl veslo, a přesto jsem vesloval, protože kdybych ochabl, shodili by mě do moře. Vesloval jsem, až ze mě lil pot, až jsem zvracel a chvěl se, a vesloval jsem, i když mě bolel každý sval v těle. Vesloval jsem v dešti i v pálícím slunci, ve větru i v plískanici. Vzpomínám si, že jsem měl

horečku a myslel jsem, že umírám. Dokonce jsem si přál umřít, ale Finan mě potichu proklínal. „Jsi mizernej slabej Sas," spílal mi, „ubohej Sasík, kterej nic nevydrží." Něco jsem na to zamumlal a on mi spílal dál, teď už tak hlasitě, že to zaslechl i Hakka na přídi. „Oni chtěj, abys natáh brka, ty bastarde," hučel do mě Finan, „tak se seber a dokaž jim, že se toho nedočkaj. Zaber, Sasíku, zaber." Hakka přiběhl a šlehl ho knutou. Dostal jsem se z toho a jindy jsem zase podobným způsobem posloužil Finanovi. Vzpomínám si, jak jsem ho podpíral a cpal mu prsty do úst ovesnou kaši. „Jez, ty mizero!" syčel jsem na něj. „Musíš jíst! Nesmíš těm parchantům dopřát tu radost, že bys umřel." A Finan neumřel.

To druhé léto jsme zamířili na sever. Vpluli jsme do řeky, která se proplétala krajem plným močálů a bříz, končinami, kde se v zastíněných místech držely i v létě ostrůvky sněhu. V osadách roztroušených mezi břízami jsme kupovali sobí kůže, dopravovali je zpátky k moři a vyměňovali za mroží kly a velrybí kostice, za které jsme pak opět získávali jantar a kajčí peří. Převáželi jsme však také slad, tulení kůže, kožešiny a nasolené maso, železnou rudu nebo ovčí vlnu. V jedné zátoce obklopené skalami jsme strávili dva dny nakládáním břidlice, z níž se dají dělat brousky, a Sverri ji vyměnil za hřebeny zhotovené z jeleních parohů, velká kola řemenů z tuleních kůží a tucet těžkých bronzových ingotů. S tím vším jsme se pak vrátili zpátky do Jutska a zakotvili v Haithabu, což byl velký obchodní přístav, tak velký, že tam měli tábor pro otroky, obehnaný vysokou dřevěnou hradbou, kam nás odvedli a kde nás střežili ozbrojenci s kopími.

Finan tam objevil jednoho Ira, s nímž se znal, a já zase Sasa, který byl zajat Dány usídlenými na pobřeží Východní Anglie. Od něj jsem se dozvěděl, že se král Guthrum vrátil do Východní Anglie, nechává si říkat Æthelstan a staví kostely. Řekl mi také, že pokud ví, je Alfred pořád živ. Východoangličtí Dánové se prý už nepokusili vpadnout do Wessexu, avšak Alfred přesto buduje na hranicích pevnůstky. O Alfredových dánských rukojmích nevěděl nic, takže mi nemohl říct, jestli je už Ragnar na svobodě, a o Guthredovi a Northumbrii také neměl žádné nové zprávy. Postavil jsem se tedy doprostřed ohrady a hlasitě zavolal: „Je tady někdo z Northumbrie?" Všichni na mě tupě zírali, jako by o žádné Northumbrii v životě neslyšeli. Zavolal jsem ještě jednou a

tentokrát se ozvala jakási žena z druhé strany plotu, který odděloval mužskou část ohrady od ženské. Přišel jsem blíž a odstrčil dva muže, kteří pozorovali ženy škvírami mezi prkny. „Ty jsi z Northumbrie?“ zavolal jsem na ženu, která mi odpověděla.

„Jo, z Onhripu,“ odpověděla. Dozvěděl jsem se, že je Saska, dcera koželuha, a je jí patnáct let. Její otec dlužil peníze hraběti Ivarrovi, a protože neměl čím zaplatit, vzal si Ivarr ji a prodal ji Kjartanovi.

V první chvíli jsem myslel, že jsem se přeslechl. „Kjartanovi?“ zeptal jsem se nevěřícně.

„Jo, Kjartanovi,“ odpověděla. „Ten mě znásilnil a pak mě prodal těmhle bastardům.“

„Kjartan je naživu?“ vyptával jsem se dál a můj úžas vzrůstal.

„Ano, je.“

„Ale vždyť jeho pevnost byla obležena,“ namítl jsem.

„Když jsem tam byla já, tak ne.“

„A co Sven, jeho syn?“

„Ten mě znásilnil taky,“ odpověděla.

Později, mnohem později jsem se dozvěděl víc a dal si všechno dohromady. Guthred a Ivarr se spojili s mým strýcem Ælfrikem a pokusili se Kjartana vyhladovět a donutit ho, aby se jim podrobil. Přišla však tuhá zima, vojsko zasáhly nemoci a Kjartan všem třem nabídl, že jim zaplatí tribut, a oni jeho stříbro přijali. Guthred si navíc vymohl na Kjartanovi slib, že přestane útočit na kláštery a vraždit duchovní. Kjartan ho nějakou dobu dodržoval, ale církev byla bohatá a Kjartanovi nedávalo její bohatství spát, a tak neuplynul ani rok a svůj slib porušil a pár mnichů zabil nebo prodal do otroctví. Také roční poplatek, který měl platit Guthredovi, Ivarrovi a Ælfrikovi, zaplatil jen jednou a pak už nikdy. Nic se tedy nezměnilo. Kjartan byl na několik měsíců pokořen, ale pak posoudil sílu svých nepřátel a shledal ji natolik chabou, že se jí přestal bát. O Gisele nevěděla koželuhova dcera nic, dokonce o ní nikdy ani neslyšela. Usoudil jsem, že Gisela zřejmě zemřela, a ten večer mě zmohlo zoufalství a plakal jsem jako dítě. Vzpomněl jsem si také na Hild a uvažoval, co se stalo s ní. Také o ni jsem se bál, a pak jsem si vybavil onu noc, kdy jsem pod košatým bukem Giselu políbil, a přemýšlel jsem o všech svých snech, které byly nyní v troskách. A tak jsem plakal.

Kdysi – připadalo mi to tak dávno – jsem se ve Wessexu oženil, ale o své ženě jsem nic nevěděl, a abych řekl pravdu, ani jsem se o ni nezajímal. Zásluhou nešťastné náhody mi zemřel jediný syn, u Ethandunu mi Dánové zabili Iseult, přišel jsem i o Hild, o jejímž osudu jsem neměl potuchy, a k dovršení všeho jsem ztratil všechnu naději získat Giselu. A v tu noc mě z toho všeho zaplavila sebelítost, a tak jsem se děl v baráku pro otroky a po tváři se mi koulely slzy, a když mě uviděl Finan, rozplakal se taky a já jsem věděl, že si připomněl domov. Snažil jsem se znovu v sobě rozdmýchat hněv, neboť pouze ten udrží člověka v zoufalství při životě, avšak hněv nepřicházel. Zůstávaly jen hořkost a pláč. Nemohl jsem ho zastavit. Byla to noc zoufalství, noc, kdy jsem si uvědomil, že mým osudem je veslovat a veslovat, a až jednou padnu, svrhnou mě přes palubu.

„Ty a já…," řekl Finan a odmlčel se. Byla tma a navzdory létu chladno.

„Co ty a já?" zeptal jsem se. Měl jsem zavřené oči a pokoušel se tak potlačit slzy.

„S meči v ruce, kamaráde," řekl. „Ty a já. Jednou k tomu dojde." Chtěl říct, že jednou se nám podaří osvobodit a pak se pomstíme.

„Zase jen sny," odpověděl jsem.

„Ne!" vyrazil ze sebe vztekle. Přisunul se ke mně a oběma rukama sevřel mou ruku. „Nevzdávej to," zavrčel na mě. „Jsme přece bojovníci!"

Býval jsem bojovník, pomyslel jsem si hořce. Byla doba, kdy jsem se hrdě vypínal v lesklé zbroji a na hlavě jsem měl přilbici s vlčí hlavou, a teď tu ležím v zablešených hadrech, špinavý, slabý a plný zoufalství.

„Vem si to," řekl Finan a strčil mi cosi do ruky. Byl to hřeben z parohů, jeden z těch, které jsme vezli na prodej. Finanovi se ho podařilo ukrást a schovat v hadrech. „Nikdy to nevzdávej," řekl a já jsem si jím začal pročesávat vlasy slepené špínou, které mi nyní sahaly skoro až k pasu. Pročesával jsem si je, vybíral ze zubů hřebenu vši a druhý den mi Finan vlasy spletl a já jsem udělal totéž jemu. „Takhle nosí vlasy bojovníci v našem kmeni," vysvětlil mi, „a ty a já jsme bojovníci, rozumíš? Nejsme otroci, jsme bojovníci!" Byli jsme hubení, špinaví a

rozedraní, ale zoufalství v nás pominulo, jako se přežene bouře, a vrátil se hněv, který ve mně obnovil pevnost.

Následující den jsme nakládali ingoty mědi, bronzu a železa, pak jsme kouleli na záď sudy piva a zbývající místo pro náklad jsme naplnili nasoleným masem, pecny chleba upečeného natvrdo a bečkami nasolených tresek. Sverri si samozřejmě našich spletených vlasů všiml. „Myslíte si, že se dostanete k ženským, co?“ posmíval se nám. „Anebo si na ně dokonce hrajete?“ Mlčeli jsme a on se jen zubil. Měl neobvykle dobrou náladu. Rád se plavil po moři, rád na něm podnikal cesty a podle množství potravin, které jsme nakládali, jsem soudil, že tentokrát se chystá na dlouhou plavbu. To se také potvrdilo. Čas od času se obracel k runovým hůlkám a ty mu zřejmě řekly, že jeho obchod bude vzkvétat, protože koupil tři nové otroky. Všichni byli Frísové. Chtěl mít dostatek veslařů pro nadcházející cestu. Ta však začala špatně, neboť sotva jsme vypluli z Haithabu, pustila se za námi jakási loď. Piráti, prohlásil Hakka zlověstně. Pluli jsme na sever s vytaženou plachtou a ještě jsme veslovali, ale pirátská loď nás stejně doháněla, protože byla delší a štíhlejší, a nakonec nás před pronásledovateli zachránila noc. Byla to však noc plná napjatého očekávání. Složili jsme vesla a stáhli plachtu, abychom nedělali žádný hluk. Ve tmě jsme slyšeli šplouchání vesel druhé lodi a Sverri a jeho lidé se krčili vedle nás s meči v rukou, připraveni nás zabít, kdyby někdo vykřikl. Přesto jsem byl v pokušení to udělat a také Finan mi později řekl, že se chystal bouchnout dlaní do boku lodi, ale oba jsme si včas uvědomili, že by nás Sverri okamžitě zabil, a tak jsme zůstali tiše a cizí loď proplula ve tmě kolem nás, a když nastal úsvit, byla pryč.

K přepadení na moři však docházelo zřídka. Stejně jako vlk nerdousí vlka a sokol se nevrhá na sokola, tak i Normané málokdy ohrožují Normany, i když se samozřejmě najdou zoufalci, jež situace dožene, aby zaútočili na Dána nebo Nora. Jsou to vyvrženci, kteří nepatří do žádného společenství, lidé opovrhovaní, ale obávaní, třebaže je nakonec vždy někdo dopadne a buď povraždí, nebo uvrhne do otroctví. Přesto se stále objevují noví a odvažují se rizika pirátství v naději, že se jim podaří zmocnit se nějaké bohaté kořisti, která jim pomůže nejen k návratu do lidského společenství, ale ještě navíc k moci v něm. V tu noc jsme jim

však unikli a druhý den jsme pluli na sever, pořád dál a dál na sever a následující noc, stejně jako mnoho dalších, jsme strávili na moři. A pak se jednoho rána objevila na obzoru temná linie pevniny, a když jsme připluli blíž, uviděl jsem rozeklané útesy, o něž se tříštily vlny a zalévaly je bílou pěnou. Myslel jsem, že jsme u konce dlouhé cesty, ale Sverri nehledal pevninu. Místo toho stočil loď k západu a krátce nato dokonce k jihu, až jsme nakonec zakotvili v zálivu nějakého ostrova.

Finan si v první chvíli myslel, že jsme v Irsku, ale muži, kteří k nám připluli v malém člunu z kůže, nemluvili jeho řečí. Kolem celého severního pobřeží Británie se nachází spousta ostrovů a já jsem usoudil, že tohle je jeden z nich. Věděl jsem také, že na nich žijí divošské kmeny, a to zřejmě bylo známo i Sverrimu, protože vůbec nevystoupil na pevninu a za pár mizerných mincí koupil od domorodců něco raccích vajec, sušených ryb a kozího masa. Následující den jsme veslovali proti ostrému větru a tak jsme pokračovali celý den. Začal jsem tušit, že směřujeme do nedozírných pustin moře na západě. Kdysi mě Ragnar Starší před těmito končinami varoval. Říkal, že za nimi jsou neznámé země, ale nikdo z těch, kteří se k nim vypravili, se už nevrátil zpátky. Tvrdil, že jsou to země obývané dušemi zemřelých námořníků, země šedivé, plné chladných mlh a pustošivých bouří, a právě k nim jsme nyní mířili a Sverri stál u kormidelního vesla a na jeho ploché tváři zářil šťastný výraz. Vzpomněl jsem si, že podobný pocit jsem zažíval i já – pocit radosti z plavby na dobré lodi, z tepu jejího života v žerdi kormidelního vesla.

Pluli jsme celé dva týdny. Sledovali jsme cestu, po níž táhnou velryby, a také se kolem naší lodi tyto obludy vynořovaly, aby si nás prohlédly nebo vystříkly gejzír vody. Vzduch byl čím dál chladnější a obloha neustále zatažená mraky a já jsem poznal, že Sverriho muži jsou neklidní. Zřejmě si mysleli, že jsme zabloudili, a já jsem si to myslel taky. Byl jsem přesvědčen, že můj život skončí tam, kde končí moře, v obrovských vírech, jež vtahují lodě do svých hlubin. Nad námi poletovali mořští ptáci, jejichž křik zněl v chladné bílé mlze jako zoufalé varování, a kolem lodi se převalovaly velryby a my jsme veslovali, až jsme necítili ruce a záda. Moře bylo šedé, vzedmuté, chladné a nekonečné a pouze

jediný den nám vál příznivý vítr, abychom mohli plout pod plachtou a jen se dívat, jak kolem trupu ubíhá syčící šedivá vodní masa.

A pak jsme připluli k mysu země ohně, které někteří říkají Thule a na níž jsou prý kouřící hory a zázračná jezírka s horkou vodou, i když já jsem žádné neviděl. Nebyla to však jen země ohně, ale také ledu. Byly tam celé ledové hory a ledové řeky a místní lidé lovili tresky větší než dospělý muž, takže jsme jedli jako už dávno ne a Sverri byl šťastný. Jiní obchodníci se báli cesty, kterou jsme podnikli, ale on se jí odvážil a odměnou mu bylo, že své zboží prodal za třikrát vyšší ceny, než jaké by dostal v Dánsku nebo u Franků, i když samozřejmě musel něco obětovat na dary místním pánům. Prodal však zbytek ingotů a místo nich naložil velrybí kostice, mroží kly a mroží a tulení kůže. Věděl, že když se mu podaří dopravit je domů, vydělá na nich velké peníze. Měl samozřejmě výbornou náladu a vyhlídka na skvělý obchod ho naplnila takovou velkorysostí, že nás pustil na pobřeží, kde jsme v jedné dlouhé chýši, v níž to páchlo po velrybách, popíjeli trpké březové víno. Stále jsme měli pouta, a to nejen na nohách, ale ještě řetěz na krku, navíc Sverri najal několik místních mužů, aby nás střežili. Tři z nich byli ozbrojeni dlouhými těžkými kopími, která se u nich používají k zabíjení velryb, a zbývající čtyři měli nože na vyřezávání velrybího tuku. Sverri si byl jistý, že se na ně může spolehnout, a poprvé od chvíle, kdy jsem se stal jeho majetkem, se s námi uráčil promluvit. Chlubil se, jakou cestu podnikl, a dokonce ocenil naši námahu u vesel. „Ale vy dva mě nenávidíte, co?“ nadhodil s pohledem upřeným na mě a na Finana.

Nic jsem na to neřekl.

„To víno je výborný,“ podotkl Finan. „Jsme ti za něj vděčni.“

„Mroží chcanky to jsou, a ne víno,“ ušklíbl se Sverri a hlasitě říhl. Byl opilý. „Nenávidíte mě,“ pokračoval a pobaveně se na nás usmíval. „Pozoruju vás už delší dobu a vím, že mě nenávidíte. Vidím vám to na očích. Ostatní maj ze mě strach, ale vy… vy byste mě odkrouhli, kdyby se vám naskytla příležitost, ani bych si nestačil uprdnout. Myslím, že bych se vás měl zbavit, jednoduše vás hodit rybám, co říkáte?“ Neříkali jsme nic. V ohništi zapraskalo březové poleno a vyprsklo pár jisker. „Jenže jste dobrý veslaři,“ mumlal dál Sverri. „Kdysi jsem jednoho svýho otroka osvobodil. Dal jsem mu svobodu, protože jsem ho měl rád.

Věřil jsem mu, dokonce jsem ho nechal kormidlovat, jenže on se mě za mou dobrotu pokusil zabít. A víte, co jsem s ním udělal? Přibil jsem jeho mizernou mrtvolu na příď a nechal ji tam shnít. Ale aspoň jsem dostal lekci. Teď vím, že jste tu kvůli tomu, abyste veslovali, nic víc. Abyste veslovali, pracovali a pak zdechli.“ Chvíli nato usnul a my taky a druhý den ráno jsme znovu byli na palubě Obchodníka a bičováni studeným deštěm od té podivné země ohně a ledu odplouvali.

Cesta zpátky na východ trvala mnohem méně dní, protože nám vál příznivý vítr, a tak jsme znovu přezimovali v Jutsku. A znovu jsme se chvěli zimou v chýši pro otroky a znovu poslouchali, jak Sverri v noci heká v posteli se svou ženou. Pak přišel sníh, řeku spoutal led a nastal rok osmistý osmdesátý a já jsem žil třiadvacet let a věděl jsem, že mě nečeká nic jiného než smrt s okovy na nohou, protože Sverri byl ostražitý, chytrý a nelítostný. A pak připlula rudá loď.

Ne že by byla natřená načerveno, to ne. Ke stavbě lodí se většinou používá dubové dřevo, které postupem času tmavne, ale tahle loď byla z borového dřeva, a když na ni zasvítilo šikmé ranní nebo podvečerní slunce, zdálo se, že má barvu tmavnoucí krve.

Tak se nám jevila, když jsme ji spatřili poprvé. Bylo to večer v den, kdy jsme spustili Obchodníka na vodu, a rudá loď byla dlouhá, nízká a štíhlá. Objevila se na východním obzoru a pod špinavě šedou plachtou, přeškrtanou čarami zpevňujících lan, plula k nám. Sverri uviděl na její přídi zvířecí hlavu, a protože usoudil, že je to pirátská loď, zamířili jsme rychle k pobřeží do vod, které znal. Byla tam mělčina a rudá loď váhala, zda nás má následovat. Veslovali jsme úzkými zátokami a vyháněli z nich vodní ptactvo a rudá loď zůstávala v dohledu, i když mimo duny. A potom padla tma a my jsme náhle obrátili, nechali se unášet odlivem zpátky na moře a Sverriho muži nás šlehali, abychom veslovali ze všech sil, protože chtěli pryč od pobřeží, uniknout té lodi. Po noci přišlo chladné a mlhavé ráno, a když se mlha zvedla, žádnou rudou loď jsme neviděli.

Pluli jsme pak do Haithabu, abychom se poohlédli po zboží k prvnímu obchodu nové sezóny, ale když jsme se blížili k přístavu, spatřil Sverri rudou loď znovu. Už opět mířila k nám a Sverri divoce zaklel. Byli jsme od ní proti větru, a tedy ve výhodě, ale přesto se nás pokusila dostihnout.

Plula hnána vesly, a protože měla nejméně dvanáct lavic, byla by za jiných podmínek mnohem rychlejší než naše loď. Proti větru však na nás nestačila a následující ráno jsme pluli na prázdném moři opět sami. Přesto Sverri rudou loď proklínal. Vrhl runové hůlky a ty ho přesvědčily, aby od záměru plout do Haithabu upustil, proto jsme zamířili k břehům země Švédů, kde jsme naložili bobří kožešiny a ovčí vlnu.

Tohle zboží jsme vyměnili za svazky tenkých svící a svitky vosku. Potom jsme znovu vezli železnou rudu a takto uplynulo jaro a přišlo léto a rudou loď jsme už nespatřili a zapomněli na ni. Sverri usoudil, že teď už není důvod bát se plavby do Haithabu, a tak jsme se tam vypravili s nákladem sobích kůží. Řekl jsem, že jsme na rudou loď zapomněli, ale v přístavu se Sverri dozvěděl, že rudá loď nezapomněla na nás. Aniž se staral, co budeme nakládat, rychle se vrátil na palubu a já jsem zaslechl, jak mluví se svými muži. Rudá loď prý křižuje podél pobřeží a hledá Obchodníka. Říká se, že je dánská a posádku tvoří bojovníci.

„A co jsou zač?“ zeptal se Hakka.

„Nikdo neví.“

„A proč nás hledají?“

„Jak to mám vědět?“ zavrčel Sverri, ale byl tak znepokojený, že rozhodil po palubě runové hůlky a dozvěděl se z nich, že by měl okamžitě odplout. Předpokládal, že si někde udělal nepřítele, ale nevěděl, kdo jím je, a tak jsme zamířili do místa v blízkosti jeho zimoviště, kde nechal vynést na břeh dary. Sverri měl ochránce. Skoro každý obchodník nějakého má a ten Sverriho se jmenoval Hyring, vlastnil velké panství a Sverri mu každou zimu platil stříbrem, za což Hyring poskytoval ochranu jemu i jeho rodině. Na moři však pro něj mohl Hyring sotva co udělat, zřejmě mu však slíbil, že se pokusí zjistit, komu rudá loď patří a jaký zájem ho žene za Obchodníkem. Sverri však nemohl čekat dlouhé týdny, až se Hyring něco dozví, a tak jsme vypluli do Severního moře a obchodovali tam s nasolenými sledi. Také jsme poprvé od doby, kdy jsem se stal otrokem, zamířili do Británie. Přistáli jsme v ústí jedné východoanglické řeky – nikdy jsem se nedozvěděl, jak se jmenovala –, naložili tam ovčí vlnu a dopravili ji do země Franků, kde jsme za ni koupili náklad železných ingotů. To bylo cenné zboží, neboť francké železo je považováno za nejlepší na světě, a také jsme koupili sto

vysoce ceněných franckých čepelí mečů. Sverri jako vždy Franky proklínal za jejich neústupnost, ale on sám byl ještě neústupnější. Přesto se uvolil zaplatit vysoké ceny, které Frankové požadovali, neboť věděl, že když železo a čepele prodá v severských zemích, vynese mu to i tak vysoký zisk.

Od Franků jsme tedy vypluli na sever. Léto končilo, nad našimi hlavami táhla k jihu velká hejna husí a druhý den plavby jsme znovu spatřili rudou loď. Čekala na nás u fríského pobřeží. Od doby, kdy jsme ji viděli naposledy, už uplynuly týdny a Sverri zřejmě věřil, že od něj Hyring tuhle hrozbu nějak odvrátil. Jenže rudá loď na nás čekala jen kousek od pobřeží, a protože tentokrát byla výhoda větru na její straně, zamířili jsme místo útěku ke břehu. Sverriho muži nás zběsile bičovali. Při každém rázu jsem hekal, aby to vypadalo, že vesluju ze všech sil, ale ve skutečnosti jsem se snažil loď zpomalovat, aby nás naši pronásledovatelé dostihli. Už jsem rudou loď jasně viděl. Pozoroval jsem, jak se zvedají a opět klesají křídla jejích vesel a jak její příď rozráží vodu, až se kolem ní vytváří bílé krajkoví zpěněných vln. Byla mnohem delší než Obchodník a mnohem rychlejší, ale Sverri poznal, že musí mít větší ponor než my, a proto se rozhodl vplout do pobřežních vod Fríska. Z toho měl každý kapitán za normálních okolností strach.

Není to pobřeží skalnaté jako mnohá jiná na severu, nejsou tam ostré útesy, na nichž by se i dobrá loď mohla roztříštit na kusy, naopak je to změť ostrůvků, zátok a bažinatých mokřin porostlých rákosím. Celé míle a míle tam člověk nevidí nic jiného než nebezpečné mělčiny, přičemž cesty, jimiž lze proplout, jsou vyznačeny tyčemi zabodnutými do bahna. Jenže Frísové jsou piráti a s oblibou takto vyznačují falešné kanály, které zavedou loď do pasti, kde při odlivu uvízne, a pak se na ni lidé z okolních osad vrhnou jako vodní krysy, pozabíjejí posádku a loď vyplení.

Sverri však i zde obchodoval a jako dobrý kapitán si pamatoval, které cesty jsou správné a které falešné. Rudá loď nás dohánělа, ale Sverri nepropadal panice. Stačil jsem ho při veslování pozorovat a viděl jsem, že mu oči těkají hned nalevo, hned napravo, aby se správně rozhodl, kudy plout dál, pak zabral kormidelním veslem a navedl loď do kanálu, který si zvolil. Vybíral si ta nejmělčí místa a nejtočitější zátočiny a

bohové museli stát při něm, neboť i když jsme občas zachytili vesly o bahnitý břeh, ani jednou jsme neuvízli. Naproti tomu rudá loď musela postupovat mnohem opatrněji, protože byla větší a její kapitán zřejmě neznal pobřeží tak dobře jako Sverri, a tak se jsme ji brzy nechali za sebou.

Potom jsme ale museli překonat větší rozlohu otevřeného moře a tam se k nám opět začala přibližovat. Sverri však našel na protější straně další kanál a zde nás poprvé zpomalil. Poslal Hakku na příď a ten spouštěl do vody provázek zatížený na konci olůvkem a hlásil mu hloubku. Pomalu jsme se sunuli bludištěm vody a bahna směrem na severovýchod, a když jsem v jednu chvíli pohlédl k východu, poskočilo mi srdce vzrušením, neboť se mi zdálo, že Sverri konečně udělal chybu. Kanál, kterým jsme pluli, byl vyznačen zapíchnutými tyčemi, ale za touto cestou a plochým bahnitým ostrůvkem, na němž se to jen hemžilo vodním ptactvem, byly vidět ještě vyšší tyče vyznačující ještě hlubší kanál, který zabíhal do pevniny tak, že se jím mohla rudá loď dostat před nás. A naši pronásledovatelé tuto příležitost zpozorovali a využili ji. Viděl jsem, jak jejich vesla šlehají hladinu a loď se nejvyšší rychlostí žene před nás, jenže pak se náhle zadrhla a vesla, která do té chvíle pravidelně máchala jako křídla obrovského ptáka, se rázem změnila ve změť dřev narážejících do sebe.

Sverri se rozchechtal. Věděl, že ten hlubší kanál je falešný, a radoval se, že se rudá loď chytila do pasti. Teď už jsem ji viděl zcela jasně, loď plnou ozbrojených mužů v drátěných košilích, Dánů s meči a kopími – loď, která najela na mělčinu a uvízla na ní.

„Vaše matky jsou smradlavý kozy a vy jste jejich bobky," řval na ně Sverri, i když jsem pochyboval, že se to donese až k nim. „Jste kozí hovna! Nejdřív se naučte řídit loď a pak někoho pronásledujte, bastardi mizerný!"

Vpluli jsme do dalšího kanálu a rudou loď nechali za sebou. Hakka byl stále na přídi – pořád měřil provázkem s olůvkem hloubku, a aniž se ohlédl, křičel údaje na Sverriho. Tenhle nový kanál nebyl nijak vy značený a museli jsme plout zoufale pomalu, protože Sverri se bál, abychom nedopadli stejně jako naši pronásledovatelé. Viděl jsem, jak se posádka rudé lodi daleko za námi zoufale snaží své plavidlo uvolnit.

Muži odložili zbroj a po pás v bahnité vodě loď zvedali a vlekli do větší hloubky, a ještě než padla tma, se jim to podařilo. To už jsme však byli daleko a za chvíli nás zahalila noc.

Strávili jsme ji v zálivu hustě obrostlém rákosím. Sverri se neodvážil vystoupit na břeh. Na blízkém ostrově zřejmě žili nějací lidé, protože ve tmě blikaly jejich ohně. Žádná jiná světla jsme však neviděli a to znamenalo, že osada na ostrově je široko daleko jediná. Věděl jsem, že to dělá Sverrimu starost, neboť ohně mohly přilákat naše pronásledovatele, a tak nás při prvních náznacích svítání kopanci probudil a vy pluli jsme do dalšího vyznačeného kanálu. Zdálo se, že tato cesta se vine kolem pobřeží ostrova na otevřené moře, protože jsme v dálce viděli vzedmuté vlny korunované bílými hřebínky. Bylo to jako včera – opatrně jsme pluli mezi bahnitými břehy plnými rákosí a Hakka stál na přídi a měřil hloubku. Tahle plavební cesta byla obzvlášť mělká, takže jsme neustále zachytávali listy vesel o dno a vířili bahno, ale přesto jsme se sunuli podél zabodnutých značek vpřed. A potom Hakka vykřikl, že rudá loď je opět za námi.

Byla však daleko. Její posádku skutečně přilákaly ohně v osadě na ostrově, jak Sverri předpokládal, ale skončili u jižní strany ostrova a teď je od nás dělilo bludiště bahnitých břehů a zátočin. Nemohli plout na západ na otevřené moře, neboť tam na dlouhé, zpola zaplavené pobřeží neustále útočily vlny, takže si museli vybrat – buď se pustit za námi, nebo se nás pokusit obeplout ve směru k jihu a najít si na otevřený oceán jinou cestu.

Rozhodli se pustit za námi a my jsme sledovali, jak si razí cestu podél jižního břehu ostrova a hledají kanál k místu, kde jsme strávili noc. My jsme zatím pokračovali na sever. A pak se zpod kýlu ozvalo tiché zaskřípání, loď se lehce zatřásla a zastavila se. „Zpátky!“ zařval Sverri. Zabrali jsme opačným směrem, ale nepohnuli jsme se ani o píď. Ohlédl jsem se po rudé lodi – v šedavém světle svítání a lehké mlze byla sotva vidět. Probíhal odliv. Mezi odlivem a přílivem zůstávala na některých místech stojatá voda a Sverri napjatě zíral do dálky a vyhlížel, zda se už neblíží přílivová vlna, která by nás mohla vyprostit. Jenže hladina se ani nepohnula.

„Vyskákejte ven a tlačte!“ houkl na nás po chvíli Sverri.

Poslechli jsme a snažili se loď uvolnit, nebo aspoň druzí se o to snažili, ale já a Finan jsme to jen předstírali. Přes veškeré úsilí ostatních se však loď ani nepohnula. Najela na dno zdánlivě lehce a tiše, a přesto na něm uvízla pevně a Sverri, stále u kormidelního vesla, zoufale sledoval, jak se k nám rákosím prodírají ostrované, a ještě zoufaleji, jak do širokého zálivu vplouvá rudá loď. Viděl blížící se smrt.

„Vyhazujte náklad!“ houkl na nás.

Muselo to pro něj být těžké rozhodnutí, ale zřejmě usoudil, že je lepší přijít o všechno než zemřít, a tak jsme začali svrhávat železné ingoty přes palubu. Teď už jsme se s Finanem neulejvali, protože Sverri stál nad námi a šlehal nás po zádech, aby nás přinutil k většímu úsilí, a tak jsme házeli výsledek jeho celoročního obchodního úsilí do bahna a kalné vody. Dokonce i čepele mečů tam končily a po celou dobu se k nám rudá loď blížila, a když jsme svrhli poslední ingot, byla od nás jen asi čtvrt míle. To už však začal příliv a voda kolem vyhozeného nákladu začala vířit a proudit směrem k pevnině.

„K veslům!“ houkl Sverri. Ostrované stáli a pozorovali nás. Neodvažovali se blíž, neboť se báli ozbrojených mužů na rudé lodi. Konečně se naše loď uvolnila a Sverri nás hnal k severu. Bojovali jsme s přílivem a při každém rázu vesel zabírali zpola do vody a zpola do bahna, ale Sverri na nás řval, abychom veslovali víc, pořád víc. Rozhodl se riskovat, že opět najedeme na mělké dno, avšak bohové mu přáli, neboť se nám podařilo dostat do ústí kanálu, a pak už se naše loď znovu ocitla na otevřeném moři a její příď rozrážela vlny, až stříkala pěna, a když dal Sverri vytáhnout plachtu, vyrazili jsme plnou rychlostí k severu, zatímco rudá loď zůstávala trčet tam, kde jsme předtím uvízli my. Najela na vyhozené ingoty, a protože její ponor byl hlubší, trvalo jí dlouho, než se odtud dostala, a když konečně vyplula z kanálu, byli jsme už daleko, navíc kryti clonou deště, který se přihnal od západu.

Sverri políbil Thorovo kladivo. Přišel o všechno zboží, ale byl bohatý muž a mohl si to dovolit. Teď už však s jistotou věděl, že ho rudá loď pronásleduje a zůstane při pobřeží, dokud nás nenajde, a tak když se večer snesla tma, nechal stáhnout plachtu a poručil nám veslovat.

Pluli jsme na sever. Rudá loď byla stále za námi, ale daleko, navíc nás čas od času skryly prudké dešťové přeháňky, a když se přihnala ta

nejprudší, dal Sverri stáhnout plachtu, otočil loď na západ proti větru a jeho muži nás biči pohnali do práce. Dokonce se dva z nich chopili vesel, abychom unikli za temnící se obzor dřív, než rudá loď pozná, že jsme změnili směr. Razili jsme si cestu vpřed proti větru a vlnám a začínalo na nás doléhat vyčerpání – aspoň já jsem si při každém záběru myslel, že na ten další už nemám síly. Otrocká dřina však skončila s příchodem temné noci. Sverri už neviděl vlny valící se od západu, a tak nám dovolil, abychom vytáhli vesla a ucpali otvory pro dříky, a pak už jsme padli na palubu a leželi jako mrtví, zatímco loď se zdvíhala a padala a kolébala, jak si s ní ve tmě pohrávalo vzduté moře.

Ráno nás zastihlo na moři samotné. Vítr a déšť šlehaly od jihu, takže jsme vytáhli plachtu a vítr nás hnal po šedé hladině správným směrem. Občas jsem se podíval dozadu, zda zahlédnu rudou loď, ale viděl jsem jen valící se vlny, táhnoucí mračna a šlehající clony deště a mezi tím ptáky, kteří poletovali v ostrém větru jako cáry bílého plátna. A Obchodník se tomu větru poddal a voda se hnala kolem nás a Sverri u kormidelního vesla zpíval na oslavu toho, že se mu podařilo uniknout tajemnému nepříteli. Sverri se radoval, ale mně nezbývalo než opět plakat. Nevěděl jsem, co je ta rudá loď zač, kdo se na ní plaví a s jakými úmysly nás tak vytrvale pronásleduje, ale byl jsem si jist, že to je Sverriho nepřítel, a každý nepřítel mého nepřítele byl mým přítelem. Avšak teď byl pryč. Unikli jsme mu.

Vrátili jsme se do Británie. Sverri tam původně nemínil plout a také jsme už nevezli žádný náklad, který by mohl prodat, třebaže měl na lodi ukrytou truhlici s penězi na další zboží. Teď už však věděl, že je zřejmě bude potřebovat na jiný účel než obchodní – na to, aby přežil. Unikl sice rudé lodi, ale bylo mu jasné, že pokud se přiblíží ke svému domovu, najde ji, jak křižuje podél jutských břehů, a já jsem nepochyboval, že už teď uvažuje o jiném místě, kde by přečkal zimu v bezpečí. To ale znamenalo najít pána, který by mu poskytl ochranu, až loď vytáhne na břeh a bude ji čistit, opravovat a utěsňovat spáry. A jestliže ho najde, bude mu muset zaplatit. Občas někdo z nás veslařů zaslechl pár slov z toho, co říkal svým mužům, a postupně jsme si z těch útržků dali dohromady, že chce naložit poslední náklad, odvézt ho do Dánska, tam

ho prodat a pak najít přístav, kde by mohl loď nechat, dojet do svého domova koňmo a vzít si tam další stříbro na obchody v příštím roce.

Byli jsme u britského pobřeží, ale kde přesně, to jsem nepoznal. Věděl jsem jen, že je to Východní Anglie, neboť jsem viděl útesy a hory.

„Tady není co koupit," stěžoval si Sverri.

„Co tak vlnu?" navrhl Hakka.

„Za jakou cenu v tomhle období?" zabručel vztekle Sverri. „Navíc by nám nabídli jen to, co neprodali na jaře, svinstvo zasraný od hoven. To bych radši vzal dřevěné uhlí."

Jednou jsme se uchýlili na noc do ústí nějaké řeky a chvíli nato se na pobřeží objevili ozbrojení jezdci a pozorovali nás. Nepoužili však žádnou z rybářských loděk vytažených na břehu, aby k nám připluli a navrhli nám, že když je necháme na pokoji, nechají na pokoji oni nás. Ještě než se začalo stmívat, vplula do ústí řeky další obchodní loď a zakotvila blízko nás. Její dánský kapitán připlul na malém člunu k nám a potom seděli se Sverrim pod kormidelní plošinou a zřejmě si vzájemně sdělovali, co kdo ví nového. My jsme samozřejmě nic z toho nezaslechli, jen jsme viděli, že spolu popíjejí a hovoří. Kapitán cizí lodi odplul chvíli předtím, než jeho loď zahalila tma, a zdálo se, že Sverriho něčím potěšil, neboť ráno Sverri zakřičel směrem k cizí lodi pár slov díků, zvedl kotvu a poručil nasadit vesla. Nefoukal téměř žádný vítr, hladina byla klidná a my jsme veslovali podél pobřeží na sever. Díval jsem se na pevninu, a když jsem viděl kouř stoupající z osad, pomyslel jsem si, že tam leží svoboda.

Snil jsem o svobodě, ale teď jsem už přestával věřit, že se jí kdy dočkám. Zdálo se mi, že musím zemřít, jako zemřelo pod Sverriho bičem mnoho jiných veslařů. Z těch jedenácti, které měl, když jsem přišel na loď, už zbyli jen čtyři a jedním z nich byl Finan. Teď nás bylo čtrnáct, neboť Sverri vždy ty, co zemřeli, nahrazoval novými otroky, a od té doby, co ho začala pronásledovat rudá loď, přikoupil ještě další, abychom byli rychlejší. Někteří kapitáni obchodních lodí najímali k veslům svobodné muže, neboť ti prý pracují ochotněji a s větším úsilím, ale na druhou stranu se dožadují podílu na zisku. Sverri byl však skrblík.

Později v to dopoledne jsme připluli k ústí jiné řeky a já jsem uviděl na mysu na jižním břehu vysoký signální maják připravený k zapálení,

kdyby bylo potřeba varovat lidi v osadách kolem před nájezdníky. V tu chvíli mě napadlo, že už jsem tenhle maják jednou viděl. Byl stejný jako stovka jiných, a přesto jsem ho poznal a náhle jsem věděl, že stojí na troskách římské pevnosti v místě, kde mé otroctví začalo. Vrátili jsme se k ústí řeky Tine.

„Koupíme otroky," oznámil nám Sverri. „Otroky, jako jste vy, bastardi, akorát že ne úplně jako vy, protože to jsou ženy a děti. Skotové. Je mezi vámi někdo, kdo mluví tím jejich zatraceným jazykem?" Nikdo neodpověděl. Nevím, k čemu potřeboval někoho, kdo mluví skotsky, když řeči jeho biče rozuměl každý otrok.

Sverri nerad převážel otroky jako zboží, protože to vyžadovalo, aby je někdo neustále hlídal a krmil, ale kapitán druhé obchodní lodi, který u něj byl na návštěvě, mu řekl o ženách a dětech zajatých nedávno při jednom z nesčetných výpadů do země Skotů, a tihle otroci skýtali největší naději na zisk. Nejhezčí ženy a děti se daly prodat za vysoké ceny na trhu s otroky v Jutsku a Sverri potřeboval udělat dobrý obchod, a tak jsme během přílivu zamířili do Tine. Pluli jsme do Gyruumu a Sverri čekal, až voda dosáhne nejvyšší přílivové hranice vyznačené chaluhami a jinými náplavami, a pak jsme přirazili ke břehu. Tohle nedělal často, aby najel s Obchodníkem na mělčinu, ale teď chtěl, abychom před návratem do Dánska oškrábali trup, navíc živé zboží se lépe nakládá, když je loď u břehu. Všiml jsem si, že ohrady pro otroky jsou obnoveny a nad troskami kláštera je opět došková střecha. Takže všechno bylo při starém.

Sverriho muži nám nasadili na krk otrocké okovy spojené vzájemně řetězem, abychom nemohli uprchnout, a pak, zatímco se on brodil solnou bažinou a stoupal ke klášteru, jsme my kameny oškrabávali trup. Finan si při práci zpíval ve své rodné irštině, ale občas po mně vrhl úšklebek. „Co tak vytrhat těsnění spár, Osberte?" nadhodil v jednu chvíli.

„Abychom šli ke dnu?"

„Jo, ale Sverri by šel s námi."

„To bych ho radši nechal naživu, abychom ho mohli zabít," řekl jsem.

„A taky ho zabijeme," odpověděl Finan.

„Nikdy se nevzdávej naděje, že?"

„Zdá se mi o tom," řekl Finan. „Od tý doby, co se objevila rudá loď, už třikrát."

„Jenže rudá loď je pryč,“ poznamenal jsem.

„Říkám ti, že ho zabijeme. Rozpářeme ho a pak si zatančím na jeho střevech.“

Příliv dosáhl vrcholu kolem poledne a během celého odpoledne voda opadla tak, že Obchodník zůstal ležet na břehu vysoko nad místem, kam dosahovaly vlny. To znamenalo, že se mohl spustit na vodu až někdy pozdě v noci, kdy bude opět vrcholit příliv. Sverri byl vždycky nesvůj, když neměl loď na vodě, a já jsem věděl, že bude chtít do večera naložit náklad, aby ji mohl při nočním přílivu spustit. Měl už připravenou kotvu, takže stačilo ve tmě stáhnout loď do vody a zakotvit ji uprostřed řeky, abychom mohli hned za úsvitu vyplout.

Koupil třiatřicet otroků. Těm nejmladším bylo pět nebo šest let a nejstarším možná sedmnáct až osmnáct a všechno to byly děti nebo dívky, ani jediný muž. Už jsme skončili s čištěním trupu lodi a seděli na břehu, když je přivedli, a pak jsme jen na dívky zírali chtivýma očima mužů, kteří si musí ženy odříkat. Dívky plakaly, a tak se dalo těžko říct, zda je některá z nich pěkná. Plakaly, protože se staly otrokyněmi, protože byly násilím odvlečeny ze své země a ze svých domovů a protože se bály moře a nás. Přivedlo je asi deset ozbrojených mužů na koních. Žádného z nich jsem nepoznal. Pak přišel k řadě spoutaných Sverri, dětem prohlédl zuby a dívkám rozhalil haleny, aby se podíval, jaká mají ňadra. „Ta zrzka ti vynese pěkný peníze,“ zavolal na něj jeden z ozbrojenců.

„To čekám od všech,“ odpověděl.

„Včera večer jsem si s ní švihnul, takže budeš mít možná dva otroky za jednu cenu.“

Otroci už byli předtím spoutaní a Sverri tedy musel zaplatit i za okovy a řetězy, stejně jako pro ně musel nakoupit jídlo a vodu, aby je udržel naživu během cesty do Jutska. Všechno jsme však museli přinést na loď z kláštera, a tak nás Sverri vedl přes solnou bažinu, mělký potok a pak nahoru k povalenému kříži, kde stál vůz a u něj čekalo šest mužů na koních. Na voze byly bečky s pivem, bedny s nasolenými sledi a uzenými úhoři a pytle s jablky. Sverri do jednoho jablka kousl, zašklebil se a sousto vyplivl. „Červivý,“ prohlásil a hodil nakousnuté jablko nám. I když se po něm natáhlo víc rukou, podařilo se mi, že jsem ho chytil já.

Rozlomil jsem ho napůl a rozdělil se s Finanem. „Ti se servou i o červivý jabko," prohlásil pohrdlivě Sverri a pak vysypal na prkna vozu váček s penězi. „Na kolena, bastardi," zavrčel na nás, když uviděl, že k vozu přijíždí další jezdec.

Poslušně jsme padli na kolena. „Musíme ty mince přezkoušet," řekl ten, co právě přijel. Poznal jsem ho po hlase. Stačilo těch pár slov a okamžitě jsem věděl, že je to Sven. Sven Jednooký.

A díval se na mě.

Sklopil jsem hlavu a zakousl se do jablka.

„Jsou to francký deniery," řekl Sverri hrdě a podal pár mincí Svenovi.

Ten na něj ani nepohlédl a stále zíral na mě. „Kdo je to?" zeptal se.

Sverri se podíval, na koho ukazuje. „Osbert," odpověděl a vybral pár jiných mincí. „A tohle jsou Alfredovy pence," řekl a podával je Svenovi.

„Osbert?" opakoval Sven, aniž ze mě spustil zrak. Nechápal jsem, co ho na mně upoutalo. Nevypadal jsem ani trochu jako Uhtred z Bebbanburgu. Tvář mi změnily nové jizvy a zlomený nos, vlasy jsem měl jako zdrchaný slaměný došek, rozsochatý vous mi trčel na všechny strany a kůži jsem měl tmavou jako namořené dřevo, a přesto na mě Sven stále zamračeně hleděl. „Pojď sem, Osberte," poručil mi.

Nemohl jsem jít daleko, protože mě řetěz poutal k ostatním otrokům, ale vstal jsem, posunul se k němu blíž a znovu jsem poklekl, neboť jsem byl otrok a on pán.

„Podívej se na mě," zavrčel.

Poslechl jsem a podíval se do jeho jediného oka. Měl na sobě krásnou drátěnou košili, z ramen mu splývал krásný plášť a seděl na krásném koni. Zacukal jsem tváří a nechal z úst skanout slinu, jako bych byl napůl blázen, a ještě jsem se přihlouple zasmál a zakýval hlavou a on usoudil, že jsem jen další otrok, který se z dřiny u vesel pomátl, a mávl rukou a konečně si vzal od Sverriho mince. Nějakou dobu se dohadovali, ale pak přece jen Sven uznal dostatek mincí za dobré stříbro a Sverri nám poručil, abychom odnesli bečky a bedny na loď.

Cestou k lodi mě Sverri bouchl dlaní do ramene. „Cos to dělal za kašpařiny?" zeptal se.

„Nevím, co myslíš, pane."

„Jak ses třásl jako idiot. A jak sis slintal na bradu."

„Asi na mě jde nějaká nemoc, pane.“

„Ty toho chlapa znáš?“

„Ne, pane.“

Zřejmě jsem ho nepřesvědčil, ale nic se nedozvěděl, a pak už mě nechal na pokoji. Viděl však, že při zdvíhání beček a beden na palubu lodi se už netřesu a neslintám, a muselo mu být jasné, že mé podivné chování před Svenem nezpůsobila žádná nemoc. Zřejmě mu to stále vrtalo hlavou a pak ho něco napadlo. „Poslyš,“ bouchl mě znovu do ramene, „ty pocházíš odtud, co?“ vyštěkl na mě.

„Odtud, pane?“ zatvářil jsem se nechápavě.

Opět mě udeřil těžkou dlaní, tentokrát silněji. Ostatní otroci stáli a dívali se na nás, ale soucítil se mnou jen Finan, i když nemohl nic dělat.

„Jasně že pocházíš odsud,“ zavrčel Sverri. „Jak jsem na to moh zapomenout.“ Ukázal na Svena, který jel pomalu do kopce k troskám kláštera. „Co s ním máš, se Svenem Jednookým?“

„Nic, pane,“ odpověděl jsem. „Nikdy předtím jsem ho neviděl.“

„Lžeš, parchante!“ zahřměl. Měl obchodnický instinkt pro příležitosti, které by mohly skýtat zisk, a tak poručil svým lidem, aby mě odpoutali od ostatních. Okovy na nohou mi samozřejmě nechal, stejně jako řetěz na krku, jehož konec uchopil a vedl mě jako dobytče zpátky ke klášteru. Nedošli jsme však dál než na oblázčitý břeh, neboť i Svenovi setkání se mnou dál vrtalo hlavou. Moje tvář se mu zjevovala v těch nejhorších snech a zřejmě mu teprve teď došlo, že něco z ní zahlédl v přihlouple se tvářícím zjevu zpustlého a zjizveného Osberta, protože otočil koně a následován šesti jezdci cválal zpátky k nám.

„Na kolena!“ vyštěkl na mě Sverri.

Poklekl jsem.

Sven zastavil na břehu.

„Podívej se na mě!“ poručil mi znovu. Zvedl jsem hlavu a z úst mi do vousu skanula slina. Zaškubal jsem hlavou a Sverri mě udeřil. „Kdo je to?“ zeptal se Sven.

„Řekl, že je Osbert, pane,“ odpověděl Sverri.

„On ti to řekl?“

„Tady mi ho předali, odtud jsem si ho odvedl. Pak mi řekl, že se jmenuje Osbert.“

Sven se zasmál. Seskočil z koně, přistoupil ke mně a zvedl mi bradu, aby mi viděl do tváře. „Tady ti ho předali?“ obrátil se ke Sverrimu.

„Dal mi ho král Guthred, pane.“

Teď už Sven věděl, kdo jsem, a jeho jedno oko zasvítilo nenávistí a triumfem. Udeřil mě pěstí. Udeřil mě tak tvrdě, že jsem na okamžik ztratil vědomí a padl na zem. „Uhtred!“ zasyčel. „Jmenuje se Uhtred!“

„Pane!“ ohradil se Sverri a chystal se mě bránit – ne z lásky ke mně, ale protože vycítil, že by mohl ze situace vytěžit a získat za mě nečekané peníze.

„Ten otrok je můj,“ prohlásil Sven a vytáhl meč.

„Může být tvůj, pane, když ho koupíš,“ odpověděl Sverri uctivě, ale pevně.

„Vezmu si ho, i kdybych měl tebe i všechny tvé muže zabít, Sverri,“ prohlásil Sven. „Takže cena za něj je tvůj život.“

Sverri věděl, že prohrál. Uklonil se, pustil řetěz, za který mě držel, a odstoupil a já jsem bez rozmyšlení řetěz chytil a švihl jím po Svenovi. Konec mu šlehl těsně před obličejem a donutil ho uskočit, ale to už jsem prchal, nebo spíš skákal jako raněný srnec. Okovy na nohou mi nedovolily běžet, a tak jsem neměl jinou možnost než se vrhnout do řeky. Brodil jsem se mělčinou, a když jsem se otočil připravený znovu použít řetěz jako zbraň, poznal jsem, že to je můj konec. Svenovi jezdci se už hnali za mnou a já jsem zoufale couval do větší a větší hloubky, odhodlaný raději se utopit, než trpět muka, která mi před smrtí připraví Sven.

A pak se Svenovi ozbrojenci zastavili. Sven se protlačil kolem nich, ale i on se vzápětí zarazil. To už jsem byl ve vodě až po prsa, stále s řetězem v rukou, i když jsem s ním v hloubce nemohl švihat, a smiřoval se s tím, že se vrhnu do náruče temné smrti v řece, když jsem uviděl, že Sven couvá. Potom se dokonce obrátil a brodil se zpátky a utíkal ke svému koni. Otočil jsem se, abych zjistil, z čeho dostal strach.

A uviděl jsem to. Od moře připlouvala loď hnaná vesly i stoupajícím přílivem. Byla to rudá loď!

Kapitola šestá

Rudá loď se rychle blížila. Na špici přídě se vypínala rozšklebená dračí hlava s černými zuby a kolem pažení stáli ozbrojení muži v drátěných košilích a přilbách. Připlouvala, provázená šplouchánim vesel, křikem bojovníků a hukotem vln, které se rozbíhaly do stran od výboku vysoké přídě, a blížila se tak rychle, že jsem musel uhnout stranou. Veslaři naposledy udeřili listy vesel do vody, naposledy zabrali, a pak už se rudá loď přehnala kolem mě. Viděl jsem, jak se na okamžik nade mnou tyčí její temný trup, potom mě jedno z vesel udeřilo do boku a srazilo pod hladinu, a když jsem se vynořil, loď se skřípotem najela do oblázků, s trhnutím se zastavila a z přídě začali okamžitě seskakovat na břeh i do vody muži, bojovníci v železném odění, s meči, kopími, sekerami a štíty. Nebyla to žádná obchodní loď, ale loď plná Vikingů připravených zabíjet.

Sven prchal. Doběhl ke svému koni, nasedl a ujížděl přes bažinu pryč, zatímco šest jeho statečnějších mužů se vrhlo do boje. Jejich koně však vzápětí padli pod meči a sekerami útočníků a jezdci shození na zem byli do jednoho pobiti. Stál jsem ve vodě, která se už začala barvit stružkami krve, a civěl na to vše s otevřenými ústy, neschopen uvěřit, že to, co vidím, je skutečnost. Sverri klečel s rukama nad hlavou na znamení, že nemá zbraň.

Kapitán rudé lodi, bojovník s blyštivou přilbou korunovanou rozepjatými orlími křídly, vedl své muže na cestu, která se táhla přes bažinu vzhůru k troskám kláštera. Nechal šest bojovníků na břehu a jedním z nich byl obr vysoký jako sosna a široký jako sud, který třímal obrovskou sekeru zbrocenou krví. Díval se směrem ke mně, pak si sundal přilbu a zazubil se, jako by předpokládal, že ho znám. A já jsem ho znal.

Byl to Steapa.

Steapa Tupec nebo také Steapa Chytrý, jak se v žertu říkalo, protože nevynikal bystrou myslí. Zato vynikal silou a bojovým uměním. Muž, jenž byl kdysi mým úhlavním nepřítelem a později se stal mým přítelem, stál na břehu a smál se na mě a já jsem nechápal, jak se ocitl západosaský bojovník na vikinské lodi. A pak jsem začal křičet. Křičel jsem jako pominutý, protože jsem byl svobodný a protože se mi zdálo, že Steapova široká zjizvená tvář je tou nejkrásnější tváří, jakou jsem spatřil ode dne, kdy jsem byl na tomto pobřeží naposledy.

Doploužil jsem se vodou ke břehu a objal ho. Rozpačitě mě poplácal po zádech, ale ústa měl stále od ucha k uchu, neboť byl šťastný. „Co ti to udělali, pane?“ ukázal na okovy na mých nohou.

„Mám je tam už víc než dva roky,“ odpověděl jsem.

„Roztáhni nohy, pane,“ řekl.

„Pane?“ ozval se Sverri. Slyšel, co Steapa říká, a saskému slovu pane rozuměl. Vstal a udělal váhavý krok směrem k nám. „Opravdu ti řekl pane?“

Neodpověděl jsem mu, jen jsem na něho hleděl a on opět padl na kolena. „Kdo jsi?“ zeptal se úzkostně, jako by si začínal uvědomovat, co ho zřejmě čeká.

„Chceš, abych ho zabil?“ zavrčel Steapa.

„Ještě ne,“ řekl jsem.

„Držel jsem tě při životě,“ skuhral Sverri, „krmil tě.“

„Mlč!“ okřikl jsem ho a on zmlkl.

„Dej nohy od sebe, pane,“ řekl znovu Steapa. „Napni ten řetěz.“

Udělal jsem to. „Buď opatrný,“ dodal jsem.

Máchl sekerou. Zkrvavené ostří se mihlo kousek od mého rozkroku a dopadlo na napnutý řetěz. Rána mi srazila nohy k sobě a málem jsem

upadl. „Stůj klidně,“ napomenul mě Steapa, znovu se rozmáchl a tentokrát už řetěz praskl. „A teď zase můžeš svobodně chodit, pane,“ řekl a já jsem chodil, i když za mnou chřestily oba konce řetězu.

Došel jsem k mrtvým a vybral si dva meče. „Tamtoho osvoboď taky,“ řekl jsem Steapovi a ukázal na Finana. Steapa tedy přesekl další řetězy a Finan se rozběhl ke mně. Neobjal mě, ale hleděli jsme na sebe a v očích se nám leskly slzy radosti. Pak jsem mu podal meč. Chvíli se na něj díval, jako by nevěřil, že se ho může dotknout, ale potom pevně sevřel jílec a zavyl k temnící se obloze jako vlk. Teprve potom mě objal. Cítil jsem, že pláče. „Jsi svobodný,“ řekl jsem.

„A jsem znovu bojovník,“ dodal. „Jsem Finan Hbitý.“

„A já jsem Uhtred.“ Uvědomil jsem si, že jsem to jméno použil poprvé od chvíle, kdy jsem odsud odplul jako otrok. „Uhtred, pán na Bebbanburgu.“ Obrátil jsem se ke Sverrimu. Cítil jsem, že se ve mně vzdouvá hněv. „Jsem pán Uhtred,“ opakoval jsem, „muž, který zabil na břehu moře Ubbu Lothbroksona a poslal do síně mrtvých Svena z Bílého koně. Jsem Uhtred,“ zasyčel jsem na něj bez sebe hněvem. Přistoupil jsem k němu a zvedl mu hrotem meče bradu. „Jsem Uhtred,“ řekl jsem ještě jednou, „a ty mě budeš oslovovat pane.“

„Ano, pane.“

„A tohle je Finan z Irska,“ pokračoval jsem, „i jemu budeš říkat pane.“

Sverri se podíval na Finana, ale nedokázal vydržet jeho pohled a sklopil oči. „Pane,“ hlesl tiše.

Chtěl jsem ho zabít, ale přece jen se mi zdálo, že Sverriho užitečnost na tomto světě ještě není vyčerpána, a tak jsem vzal Steapův nůž, rozřízl jím otrokáři halenu a obnažil mu paži. Třásl se přitom jako osika, neboť si myslel, že mu chci podříznout hrdlo, ale já jsem se spokojil s tím, že jsem mu vyřezal do kůže na paži písmeno S a do rány vetřel písek.

„A teď mi pověz, otroku, jak dát pryč tohle,“ dotkl jsem se nožem okovů na nohou.

„K tomu je třeba kovářského nářadí, pane,“ odpověděl.

„Jestli chceš zůstat naživu, modli se, abychom nějaké našli.“

Napadlo mě, že takové nářadí musí být v rozvalinách kláštera, protože tam Kjartan nasazoval okovy svým otrokům, a Steapa poslal dva muže, aby se podívali po čemkoli, co by nám pomohlo zbavit se nenáviděných

řetězů. Finan mezitím zabil Hakku, aby aspoň tak ukojil svůj hlad po pomstě, když jsem mu nedovolil rozsekat na kusy Sverriho.

Skotští otroci civěli v naprostém úžasu, jak Hakkova krev stéká do řeky vedle Sverriho lodi. Finan tančil a zpíval radostí, když byl s Hakkou hotov, a pak povraždil jednoho po druhém i zbývající členy Sverriho posádky.

„Kde jste se tu vzali?“ zeptal jsem se Steapy.

„Byli jsme za tebou posláni,“ odpověděl hrdě.

„Posláni? Kým? Kdo vás poslal?“

„Přece král,“ odpověděl.

„Guthred vás poslal, abyste mě osvobodili?“

„Guthred?“ Pohlédl na mě zmateně, jako by to jméno nikdy neslyšel, a zavrtěl hlavou. „Ne, pane. Král Alfred, kdo jiný?“

„Alfred vás poslal?“ zíral jsem na něj ohromeně. „Alfred?“

„Ano, Alfred,“ přikývl.

„Ale vždyť to jsou Dánové,“ ukázal jsem na ty muže z posádky rudé lodi, kteří zůstali na břehu spolu se Steapou.

„Některý jo,“ řekl, „ale většina z nás jsou Západosasové. Alfred nás poslal.“

„Alfred?“ opakoval jsem, i když jsem věděl, že musím vypadat jako blb. Jenže tomu, co říkal Steapa, jsem opravdu nemohl uvěřit. „Alfred pro mě poslal Dány?“

„Celej tucet, pane,“ přikývl znovu Steapa. „A jsou tady proto, že jdou za ním,“ ukázal na kapitána s okřídlenou přilbou, který se vracel k řece. „Je Alfredovým rukojmím,“ dodal, jako by to vše vysvětlovalo, „a mě Alfred poslal, abych ho hlídal.“

Rukojmí? Teprve teď jsem si uvědomil, kdo má ve znaku orlí křídla, a šoupavým krokem s chřestícími řetězy za sebou jsem se vydal vstříc kapitánovi rudé lodi. Blížící se bojovník sňal přilbu, a třebaže jsem pro slzy jeho tvář stěží rozeznával, zvolal jsem jeho jméno. „Ragnare!“ vykřikl jsem. „Ragnare!“

Smál se na mě a pak mě objal a dvakrát se se mnou zatočil a teprve potom mě pustil a odstrčil od sebe. „Páchneš jako tchoř,“ řekl, „a jsi ten nejošklivější, nejvlasatější a nejvousatější bastard, na jakého kdy musely

mé oči pohlédnout. Měl bych tě hodit krabům, ale který slušný krab by si chtěl zadat s něčím tak odpudivým?“

Smál jsem se a plakal zároveň. „Prý tě poslal Alfred,“ řekl jsem potom.

„Poslal,“ přikývl, „ale kdybych věděl, jaký špinavý a zpustlý tvor se z tebe stal, odmítl bych to,“ pokračoval šťastný Ragnar ve své tirádě. Podobně jako Steapa měl ústa od ucha k uchu a ten úsměv mi připomněl jeho otce – jeho skvělý humor a sílu.

Ragnar mě znovu objal. „Jsem tak rád, že tě zase vidím, Uhtrede Ragnarsone,“ řekl.

Ragnarovi muži zahnali zbývající Svenovy ozbrojence na útěk. Samotnému Svenovi se podařilo ujet a nepochyboval jsem, že hnal svého koně až do Dunholmu. Spálili jsme ohrady, všechny otroky osvobodili a ten večer mi při záři hořících proutěných plotů rozbili okovy a já jsem pak ještě několik dnů zvedal při chůzi nohy jako čáp, neboť jsem si nemohl zvyknout, že už mě nic neomezuje.

Umyl jsem se a rudovlasá skotská otrokyně mi pod dohledem Finana ostříhala vlasy. „Jmenuje se Ethne,“ řekl mi. Zřejmě uměl její jazyk, nebo z něj uměl aspoň tolik, aby si rozuměli, i když jsem si při pohledu na ně pomyslel, že tihle dva by se domluvili i beze slov. Ethne našla mezi mrtvými Svenovými muži dva, kteří ji znásilnili, vypůjčila si od Finana meč a zohavila jejich mrtvoly. Finan se na ni díval a byl na ni hrdý. Pak vyměnila meč za nůžky, a když mi ostříhala vlasy a upravila vous a já jsem si oblékl koženou vestu, čisté kalhoty a pořádné boty, stal se ze mě úplně jiný člověk. Potom jsme v pobořeném klášterním kostele jedli a já jsem seděl se svým přítelem Ragnarem a poslouchal vyprávění o tom, jak došlo k mé záchraně.

„Honili jsme se za vámi celé léto,“ řekl.

„Vím, viděli jsme vás.“

„Samozřejmě, přece jste nás nemohli přehlédnout… s tímhle trupem. Nemám rád lodě z borového dřeva. Jmenuje se Dračí oheň, ale já jí říkám Červí dech. Trvalo mi měsíc, než jsem ji připravil k plavbě. Patřila muži, který byl zabit u Ethandunu, a do té doby, než ji dal Alfred nám, hnila na Temes.“

„A proč tě Alfred za mnou poslal?“

„Prohlásil, žes mu u Ethandunu vybojoval trůn," řekl Ragnar a zazubil se. „Jenže znáš Alfreda, vždycky přehání. Dovedu si představit, že ses potloukal po bojišti a křičel jsi, mával mečem a dělal všechno, abys Alfreda oklamal."

„Ano," řekl jsem tiše a vybavil si ten dlouhý travnatý kopec a zoufalý boj, který jsem na něm podstoupil. „Ale já jsem si myslel, že si toho Alfred nevšiml."

„Ale všiml," pokýval hlavou Ragnar, „ale neudělal to jen z čisté lásky k tobě. Získal tím klášter jeptišek."

„Cože?"

„Říkám, že tím získal klášter jeptišek. Bůhví, k čemu mu bude. Kdybych byl na jeho místě, vyměnil bych tě spíš za bordel. Jenže Alfred dostal klášter jeptišek a zdá se, že ho tenhle obchod plně uspokojil."

A pak přede mnou začaly vystupovat obrysy toho, co se dělo po mém zotročení. Toho večera jsem ten příběh ještě neslyšel celý, ale později jsem si dával dohromady kousek po kousku a teď vám ho mohu povědět. Všechno začalo u Hild.

Guthred splnil svůj slib a zachoval se k ní čestně. Dal jí můj meč a mou přilbu, nechal jí také mou kroužkovou košili a mé náramky a potom ji požádal, aby byla společnicí jeho novomanželky královny Osburh, saské neteře sesazeného krále Eoferwiku. Hild však měla pocit, že mě zradila, a trápily ji výčitky svědomí, navíc usoudila, že ji její bůh potrestal za to, že dala přednost poznávání světa před klášterní řeholí, a tak prosila Guthreda, aby jí dovolil vrátit se do Wessexu a znovu vstoupit do jejího bývalého řádu. Guthred ji chtěl mít v Northumbrii, ale ona ho úpěnlivě prosila, aby ji nechal jít, a řekla mu, že to od ní žádá Bůh a svatý Cuthbert. A protože svatému Cuthbertovi nemohl Guthred odporovat, svolil, aby se přidala k poslům, jež vysílal k Alfredovi. Tak se Hild vrátila do Wessexu a tam se setkala se Steapou, který ji měl vždycky rád.

„Vzala mě do Fifhadenu," řekl mi Steapa ten večer, když jsme seděli uprostřed zdí pobořeného kláštera a dívali se na hořící proutěné ploty.

„Proč do Fifhadenu?"

„Abysme vyzvedli tvůj poklad," odpověděl Steapa. „Hild mně ukázala, kde je, a já jsem ho vykopal. Pak jsme ho odvezli k Alfredovi a všechno jsme před ním vysypali na podlahu. Jenom zíral."

Ten poklad byla Hildina zbraň. Pověděla králi Wessexu o Guthredovi a o tom, jak mě zradil, a slíbila mu, že pokud pošle bojovníky, aby mě našli a osvobodili, dá za všechno to stříbro, které leželo před ním na podlaze síně, postavit dům Boží, v němž se bude kát ze svých hříchů a zůstane tam do konce svého života jako nevěsta Kristova. Vzala na sebe pouta odříkání a služby Bohu, aby mohla být ze mě sejmuta železná pouta otroka.

„Je tedy znovu jeptiška?" zeptal jsem se.

„Chtěla to," odpověděl Steapa. „Řekla, že si to tak přeje Bůh, a Alfred jí to splnil."

„Takže tě Alfred pustil?" obrátil jsem se na Ragnara.

„Doufám, že to udělá, až tě přivezu do Wessexu. Pořád jsem rukojmí, protože zatím mi Alfred jenom dovolil, abych tě hledal. Samozřejmě jsem mu musel přísahat, že se vrátím – ostatně stejně by nás brzy pustil všechny. Guthrum je hodný jako beránek. Teď si říká král Æthelstan."

„Je ve Východní Anglii?"

„Ano," přikývl Ragnar, „ve Východní Anglii. A staví tam kostely a mužské kláštery."

„Takže se z něj opravdu stal křesťan?"

„Stejně pobožnůstkářský jako Alfred," povzdechl Ragnar. „Guthrum byl vždycky hlupák. Zkrátka Alfred pro mě poslal a řekl mi, abych se tě pokusil najít. Dovolil mi, abych si s sebou vzal muže, kteří mi sloužili ve vyhnanství, a ty zbývající sehnal Steapa. Jsou to samozřejmě Sasové, ale jako na veslaře si na ně nemůžu stěžovat."

„Steapa řekl, že je tady proto, aby tě hlídal," poznamenal jsem.

„Steapo!" zvolal Ragnar a rozhlédl se kolem, aby ho našel ve tmě mezi ohni, „ty mizero jeden mizerná. Tys řekl, že jsi tady, abys mě hlídal?"

„Taky je to pravda, pane," odpověděl Steapa.

„Jsi parchant a mizera. Ale bojuješ dobře," zašklebil se Ragnar a znovu se obrátil ke mně. „A já jsem tady, abych tě přivedl zpátky k Alfredovi."

Hleděl jsem do ohně, v němž rudě žhnuly a kroutily se pásy proutěných plotů. „Thyra je v Dunholmu," řekl jsem, „a Kjartan je pořád naživu."

„Do Dunholmu se vypravím, až mě Alfred pustí," řekl Ragnar. „Nejdřív tě musím dovézt do Wessexu, odpřisáhl jsem to. Přísahal jsem, že nebudu rušit northumbrijský mír, jenom tě osvobodím a přivezu zpátky. A Alfred si samozřejmě ponechal Bridu."

Brida byla jeho žena.

„Jako vězně?"

„Jako rukojmí za mě. Ale propustí ji a potom seženu peníze a muže a smetu Dunholm z povrchu zemského."

„Ty nemáš peníze?"

„Ne tolik, kolik bude třeba."

Pověděl jsem mu tedy o Sverriho domě v Jutsku a o spoustě peněz, které tam jsou někde zakopané – aspoň jsme o tom byli přesvědčeni. Ragnar o tom přemýšlel a já jsem přemýšlel o Alfredovi.

Alfred mě neměl rád. Nikdy, dokonce byla doba, kdy mě nenáviděl, ale já jsem mu sloužil, bojoval za něj a vybojoval mu hodně, a on se mi za to odměnil almužnou. Dal mi pět kůží, zatímco já jemu království. Přesto jsem nyní vděčil za svou svobodu jemu a stále jsem nemohl pochopit, proč to udělal. Možná jen proto, že mu Hild nabídla klášter a on ho chtěl. A také chtěl, aby se kála. V každém případě obě tyto okolnosti vyústily v to, že se rozhodl mě zachránit. Natáhl se na tu dálku ke mně a vytrhl mě z otroctví a já jsem usoudil, že je přece jen štědrý. Věděl jsem však, že za to budu muset zaplatit a že Alfred bude chtít víc než jen Hildinu duši a nový klášter. Že za to bude chtít mě. „Doufal jsem, že se už nikdy nebudu muset do Wessexu vrátit," řekl jsem.

„Tak teď se do něj vrátíš," opáčil Ragnar, „protože jsem Alfredovi přísahal, že tě přivezu. A kromě toho tady zůstat nemůžeme."

„To ne," souhlasil jsem.

„Zítra ráno zde bude Kjartan se stovkou mužů."

„Spíš se dvěma stovkami."

„Takže musíme zmizet," prohlásil Ragnar a zatvářil se zamyšleně. „Říkáš, že v Jutsku je poklad?"

„Velkej poklad," ozval se Finan.

„Myslíme si, že je zakopaný v jedné rákosové chýši," dodal jsem. „Hlídá ho tam žena se třemi dětmi."

Ragnar se díval otvorem po dveřích ven, kde mezi chýšemi, postavenými kolem staré římské pevnosti, stále ještě blikalo pár ohňů. „Do Jutska plout nemůžu," řekl pak tiše. „Přísahal jsem Alfredovi, že se vrátím, jakmile tě najdu."

„Tak tam může plout někdo jiný," navrhl jsem. „Máš teď dvě lodě. A Sverri jim ukáže, kde má peníze zakopané, když mu naženeme dost velký strach."

A tak druhý den ráno vyplulo dvanáct Ragnarových Dánů na Obchodníkovi na moře. Ragnar svěřil velení Rollovi, svému nejlepšímu kormidelníkovi, a Finan si vyprosil, že může plout s nimi. Doprovázela ho skotská dívka Ethne, nyní už v drátěné košili, s přilbou na hlavě a dlouhým mečem u pasu. Sverriho připoutali k veslařské lavici, a když loď odplouvala, viděl jsem, že ho Finan šlehá stejným bičem, který po tolik měsíců dopadal na naše záda.

Obchodník tedy odplul a my jsme potom převezli na rudé lodi skotské otroky přes řeku na severní břeh a tam je pustili na svobodu. Vypadali vyděšeně a nevěděli, co dělat, a tak jsme jim dali pár hrstí mincí, které jsme vzali ze Sverriho pokladny, a řekli jim, že když půjdou pořád podél mořského pobřeží, dostanou se s trochou štěstí domů. Pomyslel jsem si, že pravděpodobněji skončí jako zajatci v bebbanburské pevnosti a budou znovu prodáni do otroctví, ale s tím jsme nemohli nic dělat. Nechali jsme je jejich osudu, odstrčili rudou loď od břehu a zamířili na moře.

Ještě jsme však nestačili doplout tak daleko, aby nám zmizel z očí kouř z našich včerejších ohňů, když se na gyruumském kopci objevili jezdci v drátěných košilích a přilbách na hlavě. Byl jich plný vrchol kopce a část z nich sjela dolů a cválala přes solnou bažinu až na oblázčitý břeh. Ale to bylo všechno. Přijeli pozdě, neboť naše loď, hnána vesly i odlivem, už směřovala na otevřené moře. Stál jsem na zádi a pohlížel k místu, kde moje otroctví začalo i skončilo. Viděl jsem na břehu houfy Kjartanových mužů a nepochyboval jsem, že je nevidím naposledy. Ale pak už Dračí oheň sledoval oblouk, jímž se řeka stáčela k moři, a vesla pravidelně šplouchala do vody a slunce jiskřilo na hřebenech vln a šlehalo

stříbřitými šípy a nad našimi hlavami se vznášel orlovec a já jsem nastavil větru tvář, po níž mi tekly slzy.

Slzy radosti.

Trvalo nám tři týdny, než jsme dopluli do Lundene – museli jsme zaplatit stříbrem, neboť Dánové vymáhali poplatek z každé lodi, která veslovala proti toku řeky Temes –, a další dva dny jsme pluli do Readingu. Tam jsme vytáhli Dračí oheň na mělčinu a za Sverriho peníze koupili koně. Ve Wessexu už nastal podzim, čas mlh a orání polí. Sokoli stěhovaví se vrátili z krajů, kam odletěli na letní měsíce, a dubové listí se barvilo do bronzových odstínů, jež rozechvíval vítr.

Jeli jsme do Wintanceasteru, neboť jsme se doslechli, že tam je nyní Alfred se svým dvorem. Po příjezdu do města jsme se však dozvěděli, že král odjel na jeden ze svých statků, a když zašlo slunce za lešení kolem velkého rozestavěného kostela a bylo zřejmé, že ten den se už Alfred nevrátí, nechal jsem Ragnara v krčmě U Dvou jeřábů a zamířil na severní okraj města. Musel jsem se zeptat, kudy dál, a ukázali mi dlouhou cestu s hlubokými blátivými kolejemi. Ryli na ní dva vepři a z jedné strany ji ohraničovala vysoká městská palisáda a z druhé dřevěná ohrada s nízkými vraty označenými křížem. Před nimi dřepělo v blátě a dobytčím trusu několik žebráků v rozedraných hadrech. Někteří neměli ruku nebo nohu, byli plní ošklivých boláků a jedna slepá žena dokonce držela špinavé dítě. Když jsem se k nim blížil, polekaně se odsunuli stranou.

Zabouchal jsem na vrata. Už jsem se chystal zabouchat ještě jednou, když se v nich otevřelo malé okénko. Řekl jsem, co chci, a okénko se opět zavřelo. Čekal jsem. Dítě plakalo a jeho slepá matka ke mně natáhla dřevěnou misku. Po vrcholu ohrady přeběhla kočka. Odkudsi se zvedlo hejno špačků a odletělo k západu. Pak kolem přešly dvě ženy s velkými otepmi klestí na zádech a za nimi hnal jakýsi muž krávu. Když mě míjel, uctivě sklonil hlavu, protože jsem opět vypadal jako pán. Byl jsem oblečený v kůži a u boku mi visel meč, třebaže to nebyl Hadí dech. Černý plášť jsem měl u krku sepnutý velkou stříbrnou sponou se vsazeným jantarem, kterou jsem vzal jednomu ze zabitých Sverriho mužů, ale byla to má jediná ozdoba, protože o všechny náramky jsem přišel a žádné nové jsem ještě nezískal.

Konečně vrzly kožené závěsy, vrata se otevřela a nějaká malá žena mi pokynula, abych šel dál. Sklonil jsem hlavu a vstoupil dovnitř. Žena za mnou zavřela a pak mě vedla přes trávník, na němž jsem si mohl otřít podrážky, abych nevstupoval do kostela s botami od pouličního trusu. Žena mě uvedla dovnitř, na chvíli poklekla před oltářem, zamumlala modlitbu a potom mi ukázala na další dveře. Vešel jsem jimi do prázdné místnosti se zdmi z propleteného proutí omazaného hlínou. Jediným zařízením tam byly dvě stolice. Žena mi řekla, že si mohu na jednu z nich sednout, a otevřela okenici, aby místnost osvětlilo zapadající slunce. Po rákosové rohoži na podlaze přeběhla myš. Žena odešla a nechala mě samotného.

Opět jsem čekal. Na střeše zakrákal havran a odněkud zblízka jsem slyšel pravidelné zvuky mléka crčícího do díže. Hned za oknem čekala další kráva s plným vemenem. Do ticha opět zakrákal havran a vzápětí se otevřely dveře a dovnitř vešly tři jeptišky. Dvě starší zůstaly stát u zdi, zatímco třetí, sotva na mě pohlédla, začala tiše plakat. „Hild," řekl jsem a vstal, abych ji objal, ale ona natáhla ruku a naznačila mi, abych se jí nedotýkal. Pořád plakala, ale zároveň se smála a pak si zakryla obličej dlaněmi a zůstala tak.

„Bůh mi odpustil," promluvila konečně, aniž sundala ruce.

„To jsem rád," řekl jsem.

Potáhla nosem, nechala ruce klesnout a ukázala mi, abych si opět sedl. Posadila se proti mně. Chvíli jsme se na sebe jenom dívali a já jsem si uvědomil, jak moc mi chyběla – ne jako milenka, ale jako přátelská duše. Chtěl jsem ji obejmout a ona to zřejmě vycítila, protože se napřímila, jako by mi chtěla naznačit odstup.

„Jsem teď abatyše Hildegyth," prohlásila upjatě.

„Zapomněl jsem, že tvé pravé jméno je Hildegyth," odpověděl jsem.

„Jsem ráda, že tě zase vidím," řekla stále tím upjatým tónem. Měla na sobě tuniku z hrubé šedivé látky přepásanou konopným provazem a vlasy jí zakrývala těžká kápě. Na krku jí visel prostý dřevěný křížek, s nímž si neustále v prstech pohrávala. „Modlila jsem se za tebe."

„Zdá se, že tvé modlitby byly vyslyšeny."

„A taky jsem vzala tvé peníze," dodala s nepatrným nádechem svého starého šelmovství.

„Můžeš si je nechat.“

Pak mi pověděla o klášteře. Dala ho postavit za peníze z fifhadenského pokladu a teď v něm bylo šestnáct řádových a osm laických sester. „Naše životy jsou zasvěceny Kristu a svatému Heddovi,“ řekla. „Víš, kdo byl svatý Hedda?“

„Nikdy jsem o něm neslyšel,“ odpověděl jsem.

„Svatý Hedda se narodil v Northumbrii a byl to první biskup ve Wintanceasteru. Pověsti říkají, že to byl nejsvětější člověk, a my jsme si ho vybraly, protože ty také pocházíš z Northumbrie a jen zásluhou tvých peněz jsme mohly tento dům Boží postavit ve městě, v němž svatý Hedda kázal. Slíbily jsme, že se k němu budeme modlit každý den, dokud se nevrátíš, a teď mu budeme každý den děkovat za to, že naše modlitby vyslyšel.“

Nic jsem na to neřekl, neboť jsem nevěděl, co odpovědět. Tehdy se mi zdálo, že se Hild chová nepřirozeně, jako by se snažila přesvědčit sebe i mě, že je šťastná, ale mýlil jsem se. Později jsem si uvědomil, že moje přítomnost v ní oživovala nepříjemné vzpomínky, a časem jsem poznal, že byla skutečně šťastná. Konečně se cítila být prospěšná. Usmířila se se sebou, a když zemřela, začalo se o ní mluvit jako o svaté. Není to tak dávno, co mi jeden biskup vyprávěl o svaté Hildegyth jako o zářném příkladu křesťanské lásky k bližním a mravní neposkvrněnosti a já jsem byl v pokušení říct mu, že jsem s ní nejednou obcoval mezi pryskyřníky. Naštěstí jsem se opanoval a svou škodolibost potlačil. S tou křesťanskou láskou k bližním však měl pravdu. Hild mi vysvětlila, že smyslem založení kláštera svatého Heddy nebylo jen modlit se za toho, z jehož prostředků vznikl, tedy za mě, ale především léčit nemocné. „Jsme celý den v jednom kole,“ řekla, „a taky celou noc. Přijímáme nemocné a zbědované a pečujeme o ně. Určitě i nyní čekají před našimi dveřmi další.“

„Ano, čekají,“ potvrdil jsem.

„Tihle lidé dávají našemu životu smysl, jsme jejich služebníky,“ pokračovala Hild a pak se na mě usmála. „A teď mi pověz, jak došlo k to mu, za co jsem se modlila. Chci znát tvůj příběh.“

A tak jsem jí ho pověděl, i když jsem jí nevyprávěl všechno. Zlehčil jsem své otroctví, řekl jsem jen, že jsem byl celou dobu v okovech,

abych nemohl utéct. Vyprávěl jsem jí však o plavbách, o zvláštních zemích, jež jsem navštívil, a lidech, které jsem tam viděl. Pověděl jsem jí také o zemi ledu a bříz, kde leží sníh téměř celý rok, a nakonec jsem řekl, že jsem šťastný za nabytou svobodu a vděčný za to, že mi k ní dopomohla.

Skončil jsem a ona mlčela. Venku stále crčelo do díže mléko. Po okenním parapetu poskakoval vrabec, načechral si peří a uletěl. Hild na mě hleděla, jako by se do mě snažila proniknout a poznat, zda vše, co jsem řekl, je pravda. „Bylo to zlé?“ zeptala se potom.

Chvíli jsem odolával pokušení to popřít, ale pak jsem pokrčil rameny. „Bylo,“ přikývl jsem.

„Ale teď jsi opět pán Uhtred,“ řekla, „a já ti mohu vrátit tvé věci.“ Kývla na jednu z jeptišek a ta odešla. „Schovávaly jsme ti všechno,“ dodala vesele.

„Všechno?“ pohlédl jsem na ni.

„Všechno kromě koně,“ řekla smutně. „Toho nemám. Jak se jmenoval, Witnere?“

„Ano.“

„Je mi to líto, ale byl ukraden.“

„Ukraden? Kým.“

„Ivarr si ho odvedl.“

Nic jsem na to neřekl, protože se vrátila jeptiška s plnou náručí zbraní a zbroje. Měla vše – přilbu, koženou vestu, drátěnou košili, všechny mé náramky a také Hadí dech a Vosí žihadlo – a složila to přede mnou. Sehnul jsem se, a když jsem se dotkl jílce Hadího dechu, vstoupily mi do očí slzy. „Kroužková košile byla potrhaná, tak jsem ji nechala u králova zbrojíře opravit,“ poznamenala Hild.

„Díky.“

„Modlím se,“ pokračovala po chvíli, „aby ses nechtěl králi Guthredovi mstít.“

„Uvrhl mě do otroctví,“ řekl jsem ostře. Stále jsem se dotýkal meče. Vzpomněl jsem si, kolikrát jsem se v posledních dvou letech cítil zoufalý, kolikrát jsem si řekl, že už zřejmě nikdy neuchopím žádný meč, neřkuli Hadí dech, a teď jsem ho měl před sebou a mé prsty se pomalu svíraly kolem jeho jílce.

„Guthred udělal to, co cítil, že je pro jeho království nejlepší," řekla Hild. „A je křesťan."

„Uvrhl mě do otroctví," opakoval jsem.

„Musíš mu odpustit," prohlásila rezolutně, „jako jsem já odpustila mužům, kteří mi uškodili, a jako odpustil Bůh mně. Byla jsem hříšnice," pokračovala, „velká hříšnice, ale Bůh se mě dotkl, naplnil mě svou milostí a tak mi odpustil. Proto mi musíš přísahat, že Guthreda ušetříš své msty."

„Nic přísahat nebudu," odpověděl jsem tvrdě, stále s mečem v ruce.

„Ty nejsi zlý, Uhtrede," řekla. „Vím to. Byl jsi ke mně laskavější, než jsem si zasloužila. Buď tedy laskavý i ke Guthredovi. Je to dobrý člověk."

„Připomenu si to, až se s ním setkám," řekl jsem vyhýbavě.

„A připomeň si také, že litoval toho, co musel udělat, a že to udělal v dobré víře, že jen tak zachrání své království. A ještě si připomeň, že jako pokání dal tomuto domu peníze. Potřebujeme hodně stříbra. Bědných a nemocných je vždycky dost, ale prostředků na almužny málo."

Usmál jsem se. Vstal jsem, odepnul od pasu meč, který jsem vzal jednomu ze Svenových mužů u Gyruumu, a potom i sponu, jež mi držela plášť u krku, a vše, meč, sponu i plášť jsem pustil na rákosovou rohož. „Tyhle věci můžeš prodat," řekl jsem. Pak jsem si oblékl svou starou koženou vestu a drátěnou košili, připnul si k pasu své meče a nasadil přilbici s vlčí hlavou. Drátěná košile mi po těch dvou letech připadala neskutečně těžká a také mi byla velká, protože jsem u Sverriho vesla zhubl. Navlékl jsem si náramky na paže a pohlédl na Hild. „Ale jedno ti slíbit mohu, abatyše Hildegyth," řekl jsem. Podívala se na mě a opět viděla Uhtreda, jakého znala dřív, neohroženého bojovníka v lesklé zbroji. „Budu podporovat tvůj klášter," prohlásil jsem, „budu ti dávat peníze, budu dbát, abys nestrádala, a vždy se budeš moct spolehnout na mou ochranu."

Usmála se na mě, pak sáhla do taštičky zavěšené u pasu a podala mi malý stříbrný křížek. „A tohle je můj dar tobě," řekla. „Moc bych chtěla, abys ho choval ve stejné úctě jako já. Na tomto kříži zemřel náš Pán, aby vykoupil hříchy nás všech, tedy i hříchy tvé, pane Uhtrede."

Dala mi ten křížek a naše prsty se dotkly a já jsem jí pohlédl do očí. Bezděčně uhnula, ale začervenala se a vzápětí se na mě znovu podívala zpod zpola sklopených víček. Na kratičkou chvíli jsem viděl Hild, jakou jsem znal, křehkou krásnou Hild, ale pak se ovládla a opět nasadila upjatý výraz. „A teď můžeš jet za Giselou," řekla.

Do této chvíle jsem se o Gisele ani nezmínil a nyní jsem předstíral, že si pracně vzpomínám, kdo to vlastně je. „Ta už musí být vdaná," řekl jsem, „pokud je vůbec naživu."

„Když jsem opouštěla Northumbrii, tak naživu byla," odpověděla Hild, „ale to už je rok a půl. Po tom, co udělal Guthred s tebou, se svým bratrem nepromluvila jediné slovo. Hodiny a hodiny jsem ji utěšovala. Byla jen samé slzy a hněv. Je to silné děvče."

„Děvče na vdávání," řekl jsem.

Hild se usmála. „Přísahala, že bude čekat na tebe."

Dotkl jsem se jílce Hadího dechu. Gisela… Doufal jsem, že na mě nezapomněla, nemohl jsem se té naděje zbavit, i když mě mučila obava, že je to naděje planá, vzešlá z horečných snů otroka připoutaného k veslařské lavici.

„Možná na tebe opravdu čeká," dodala Hild. Pak ode mě odstoupila a opět promluvila odměřená abatyše Hildegyth. „Ale teď už musíme pokračovat v modlitbách, podávání jídla chudým a léčení nemocných."

A tak mě propustila. Vyšel jsem ven a znovu se ocitl v prachu a blátě uličky. Žebráci byli vpuštěni dovnitř a já jsem se opřel o dřevěnou ohradu kláštera a se slzami v očích hleděl do prázdna. Lidé, kteří procházeli kolem, se mi obloukem vyhýbali, neboť jsem měl u pasu dva meče a oblečen jsem byl jako do války.

Gisela… Možná na mě skutečně čeká, uvažoval jsem, i když jsem tomu moc nevěřil, protože byla příliš cenná jako smírčí panna. Přesto jsem věděl, že jakmile to bude možné, vypravím se zpátky na sever. Že si pojedu pro Giselu. Sevřel jsem v dlani stříbrný křížek, až se mi jeho hrany bolestivě zaryly do kůže ztvrdlé od Sverriho vesla. Pak jsem vytáhl z pochvy Hadí dech. Hild se o jeho čepel starala dobře, leskla se, namazaná tukem, aby nerezivěla. Zvedl jsem meč ke rtům a dlouhou čepel políbil. „Budeš zabíjet nepřátele a konat pomstu," zašeptal jsem.

A také to dělal.

Druhý den jsem vyhledal kováře, ale pokusil se mě odbýt s tím, že má moc práce a k mé zakázce by se dostal až za mnoho dní. Řekl jsem mu, že buď udělá ještě toho dne, co od něj chci, nebo už neudělá nikdy nic. A tak jsme se nakonec dohodli. Hadí dech je skvělý meč. Zhotovil ho kovář Ealdwulf v Northumbrii a jeho čepel je pružná a zároveň pevná, a když ho Ealdwulf koval, chtěl jsem, aby mi obyčejný železný jílec vyzdobil stříbrem nebo zlaceným bronzem. Kovář to však odmítl. „Je to nástroj," řekl, „jenom nástroj. Něco, co ti ulehčuje práci."

Nechal jsem si tedy na kov jílce přidělat úchop z jasanového dřeva, aby mi lépe seděl v ruce, a za roky používání má dlaň dřevo dokonale vyhladila. Taková rukojeť je však nebezpečná, neboť může v boji klouzat, zvlášť je-li zkrvavená, a tak jsem nyní chtěl od kováře, aby mi na železo jílce přinýtoval nový dřevěný úchop a do hrušky vsadil Hildin stříbrný křížek.

„Udělám to, pane," řekl.

„Ještě dnes?"

„Budu se snažit, pane," odpověděl váhavě.

„Radím ti, aby se ti to podařilo a udělals práci dobře," řekl jsem. Vytáhl jsem Hadí dech, a když jsem naklonil čepel k ohni kovářovy výhně, zaleskla se v jeho záři a vystoupily na ní obrazce. Ealdwulf ji zhotovil skováním tří rovných a čtyř zkroucených železných tyčí, pak ji rozžhavil ve výhni a znovu koval a opět žhavil a koval, a ještě i potom, co se z těch sedmi železz stala jediná lesklá čepel, zůstal na ní patrný zvláštní vzor po zkroucených tyčích, připomínající svíjivé praménky hadího dechu. To byl původ názvu mého meče.

„Je to pěkná zbraň, pane," poznamenal kovář.

„Je to zbraň, která zabila na břehu moře Ubbu," řekl jsem a pohladil čepel.

„Ano, pane," hlesl a teď se už na mě díval s neskrývaným strachem.

„A ty uděláš svou práci ještě dnes," dodal jsem důrazně, položil meč a pochvu na lavici opálenou od žhavých želez a vedle jílce přidal Hildin křížek a stříbrnou minci. Teď už jsem nebyl bohatý, ale ani ne chudý a

nepochyboval jsem, že mi Hadí dech a Vosí žihadlo pomohou opět zbohatnout.

Byl krásný podzimní den. Svítilo slunce a v jeho záři se dřevo nového Alfredova kostela lesklo jako zlato. Spolu s Ragnarem jsem seděl na čerstvě posekaném trávníku dvora a čekal na krále. Ragnar pozoroval mnicha, který nesl do královského skriptoria náruč pergamenů. „Všechno je tady zapsané," řekl Ragnar. „Všechno! Umíš číst?"

„Umím číst i psát."

Ohromeně na mě pohlédl. „A je to k něčemu dobré?"

„Zatím mi to k ničemu dobré nebylo," připustil jsem.

„Tak proč se to lidé učí?"

„Oni mají celé své náboženství zapsané," řekl jsem. „My ne."

„Zapsané?" pohlédl na mě nechápavě.

„Mají knihu a v ní je všechno."

„A proč to potřebují mít zapsané?"

„Nevím. Prostě to zapisují. A taky samozřejmě zapisují zákony. To je Alfredova oblíbená činnost, vydávat zákony, a všechny pak musí být zapsané v knihách."

„Když musí být zákony zapsané, aby si je člověk pamatoval, pak je jich příliš," poznamenal Ragnar.

Náhle nás vyrušil dětský křik. Jakýsi malý chlapec proti čemusi protestoval a do toho se mísil smích děvčátka. Vzápětí se holčička objevila za rohem. Bylo jí asi deset let, zlaté vlasy jí zářily jako slunce a držela v rukou dřevěného vyřezaného koníka, kterého zjevně vzala chlapci. Ten se za ní hnal, aby jí ho opět sebral. Děvčátko, které běželo přes trávník a mávalo vyřezávaným koníkem jako trofejí, bylo štíhlounké, skotačivé a vesele se smálo, zatímco poněkud těžkopádný chlapec neměl daleko k pláči. Nemohl holčičku chytit, protože byl pomalejší, ale když zlatovláska uviděla mě, vytřeštila na mě oči a zastavila se před námi. Chlapec k ní doběhl, ale lekl se nás a neodvážil se vzít si hračku zpátky. V tu chvíli se za rohem objevila chůva a ztěžka oddychujíc na obě děti zavolala. „Edwarde! Æthelflaed!"

„To jsi ty?" řekla Æthelflaed s pohledem upřeným na mě a oči se jí rozzářily radostí.

„Ano, já,“ přikývl jsem a vstal, neboť Æthelflaed byla králova dcera a Edward byl následník trůnu, který by měl po smrti svého otce Alfreda převzít vládu nad Wessexem.

„Kde jsi byl tak dlouho?“ zeptala se, jako by mě postrádala týden.

„V říši obrů,“ odpověděl jsem, „a v zemi, kde oheň teče jako voda a kde jsou hory z ledu a kde sestry nikdy neubližují mladším bratříčkům.“

„Nikdy?“ zeptala se se smíchem.

„Já chci koníka,“ vykřikl Edward. Pokusil se jí dřevěnou hračku vytrhnout, ale Æthelflaed ji zvedla, aby na ni nedosáhl.

„Když chceš něco od děvčete, nepoužívej k tomu sílu, chlapče,“ poučil Ragnar Edwarda. „Na ženy musíš lstí.“

„Co je to lstí?“ zeptal se Edward.

Ale Ragnar se už obrátil k Æthelflaed. „Nemá ten kůň hlad?“ zeptal se jí.

„Ne,“ zavrtěla hlavou. Věděla, že Ragnar chce Edwardovi předvést, co je to lest, ale byla odhodlaná nedat se.

„Udělám kouzlo a ukážu ti, jak se pase na trávě,“ zkoušel to Ragnar.

„To nejde,“ trvala na svém Æthelflaed.

„Jak to můžeš vědět?“ snažil se dál Ragnar. „Já jsem byl v zemi, kde dřevění koně chodili každé ráno na pastvu a do večera vždycky tráva vyrostla tak, že se dotýkala nebe. A dřevění koně ji pak vždycky přes den spásli, že nic nezbylo.“

„Nespásli,“ vrtěla Æthelflaed zlatou hlavičkou a smála se.

„Však uvidíš,“ nevzdával se Ragnar, „řeknu kouzelné slůvku a tvůj koník se začne pást.“

„To je můj koník,“ ozval se Edward.

„Jaké kouzelné slůvko?“ zeptala se zvědavě Æthelflaed.

„Předvedu ti to, ale musíš postavit koně na trávu,“ řekl Ragnar.

Æthelflaed pohlédla na mě, ale já jsem jen pokrčil rameny. Znovu se tedy obrátila k Ragnarovi, a když viděla, že se tváří vážně, vyhrála v ní zvědavost a postavila dřevěného koníka na trávu, aby to kouzelné slovo uslyšela. „Tak udělej kouzlo.“

„Musíš zavřít oči, třikrát se rychle zatočit a pak nahlas zavolat Havacar.“

„Havacar?“

„Pozor!“ zatvářil se Ragnar polekaně, „kouzelná slůvka se nesmějí říkat jen tak nazdařbůh.“

Æthelflaed tedy zavřela oči a třikrát se zatočila, ale Ragnar mezitím ukázal na hračku a kývl na Edwarda. Ten ji chytil a utíkal s ní k chůvě, takže když se Æthelflaed zastavila a zavolala kouzelné slovo, byl koník pryč.

„Tys mě podvedl!“ vykřikla dívenka na Ragnara.

„Ale zato ses naučila důležitou věc,“ řekl jsem a dřepl si k ní, jako bych jí chtěl sdělit tajemství. Naklonil jsem se a zašeptal jí do ucha: „To, že nikdy nesmíš věřit Dánům.“

Byla už natolik rozumná, že se tomu zasmála. Znala mě dobře a za dlouhých deštivých zimních dnů v sumorsaetských bažinách, kam se Alfred uchýlil s rodinou jako psanec, si mě oblíbila a já jsem si zase oblíbil ji. Natáhla ruku a dotkla se mého nosu. „Jak se ti to stalo?“ zeptala se.

„Jeden zlý muž mi ho zlomil,“ odpověděl jsem. Byl to Hakka. Udeřil mě, protože se mu zdálo, že nevesluju ze všech sil.

„Je celý pokřivený,“ zasmála se Æthelflaed.

„Aspoň jím můžu čichat pokřivené vůně.“

„A co se stalo s tím zlým mužem, který ti to udělal?“

„Je mrtvý,“ řekl jsem.

„To je dobře.“ Odmlčela se a pak náhle vyhrkla: „Já se budu vdávat.“

„Vdávat? Opravdu?“

„Za Æthelreda z Mercie,“ prohlásila hrdě, ale pak si všimla, že jsem svraštil čelo, a zamračila se. Hned jsem se ovládl.

„Za mého bratrance?“ zeptal jsem se a snažil se tvářit potěšeně.

„Æthelred je tvůj bratranec?“ zeptala se.

„Ano.“

„Budu jeho ženou,“ pokračovala, „a budu žít v Mercii. Byl jsi někdy v Mercii?“

„Byl.“

„Je tam pěkně?“

„Bude se ti tam líbit,“ řekl jsem, ačkoliv jsem o tom pochyboval, zvlášť když se stane ženou mého nafoukaného a veledůležitého bratrance, ale to jsem jí samozřejmě říct nemohl.

„Šťourá se Æthelred v nose?“ vyzvídala Æthelflaed.

„To nevím,“ zasmál jsem se.

„Edward se šťourá v nose a pak to jí. Fuj!“ ušklíbla se, potom se ke mně naklonila, dala mi pusu na zlomený nos a odběhla k chůvě.

„Pěkné děvče,“ poznamenal Ragnar.

„O to větší škoda, že má být obětována mému bratranci.“

„Proč škoda?“

„Protože je to nafoukaný pitomec,“ řekl jsem. „Přivedl pár mužů k Ethandunu, opravdu jen pár, ale stačilo ho to vynést mezi královy oblíbence. Je mi jasné, o co Alfredovi jde,“ pokračoval jsem. „Æthelred se stane po smrti svého otce ealdormanem Mercie a tímhle sňatkem se Mercie spojí s Wessexem.“

Ragnar zavrtěl hlavou. „V Mercii je příliš mnoho Dánů a ti nikdy nepřipustí, aby tam znovu vládli Sasové.“

„Alfred by neobětoval svou dceru nějakému Mercianovi, kdyby nedoufal, že tím něco získá,“ namítl jsem.

„Ten, kdo chce něco získat, musí mít odvahu,“ řekl Ragnar. „Nestačí napsat nějakou smlouvu a myslet si, že tím vyhrál. Musí riskovat. A Alfred je příliš opatrný.“

Pousmál jsem se. „Opravdu si to myslíš?“

„Samozřejmě,“ prohlásil Ragnar pohrdavým tónem.

„Ne vždy je opatrný,“ řekl jsem, ale pak jsem se zarazil a uvažoval, zda mu mám prozradit, na co jsem myslel.

Všiml si mého váhání. „Co tím chceš říct?“ zeptal se.

Stále jsem váhal, ale pak jsem usoudil, že ničemu neuškodím, když mu to řeknu. „Vzpomínáš si na ten zimní večer v Cippanhammu, kdy jsme spolu popíjeli v kostele a vy jste byli všichni přesvědčeni, že Wessex už padl?“

„Samozřejmě že si vzpomínám.“

Guthrum vtrhl do Wessexu v zimě a zdálo se, že teď už si poslední saské království definitivně podmaní, neboť západosaské vojsko se rozpadlo a vlastně přestalo existovat. Část thénů uprchlá do cizích zemí, další se dohodli s Guthrumem, že ho budou podporovat, nebo aspoň nepůjdou proti němu, aby si uchránili majetky, a Alfred byl zahnán jako psanec na bažinaté území u Sumorsaetu. Ale přestože byl poražen, nebyl

zlomen a vyjel spolu se mnou a několika dalšími muži na výzvědy do Cippanhammu, kde se Guthrum usadil na zimu. Pak se přes mé varování odvážil sám přestrojený za harfeníka až do samotného města a jeho opovážlivost skončila málem špatně, neboť nebyl dost vychytralý, aby se choval a jednal jako zvěd. Naštěstí jsem ho našel a zachránil a krátce nato jsme vešli do královského kostela, do něhož se uchýlili před zimou Guthrumovi vojáci. Tam jsem uviděl Ragnara. „A vzpomínáš si," pokračoval jsem, „že jsem měl s sebou sluhu, který na mě čekal u vchodu do kostela? Přes hlavu měl přetaženou kápi a já jsem mu poručil, že nesmí promluvit."

Ragnar svraštil čelo, chvíli si tu zimní noc vybavoval a pak přikývl. „Ano, vzpomínám si na to."

„Žádný sluha to nebyl," řekl jsem. „Byl to Alfred."

Zíral na mě a já jsem tušil, co se mu honí hlavou – že jsem mu tehdy v Cippanhammu lhal a že kdyby věděl, kdo ten sluha skrytý pod kápí je, mohl ještě v tu noc dobýt pro Dány celý Wessex. V prvním okamžiku jsem litoval, že jsem mu to řekl, ale pak se jeho tvář místo hněvu rozjasnila a rozesmál se. „Takže to byl Alfred? Opravdu to byl on?"

„Šel do města sám, aby si své nepřátele prohlédl. A já jsem ho přišel zachránit."

„Šel sám do Guthrumova tábora?"

„Nebál se riskovat," řekl jsem, abych se vrátil k původnímu tématu.

Avšak Ragnar se nemohl odpoutat od myšlenek na tu vzdálenou zimní noc. „Proč jsi mi to tenkrát neřekl?" zeptal se.

„Protože jsem mu přísahal věrnost."

„Zahrnuli bychom tě bohatstvím," řekl. „Byl bys bohatší než král. Dali bychom ti lodě, muže, koně, stříbro, ženy… cokoliv! A nemusel jsi udělat víc než promluvit."

„Přísahal jsem mu věrnost," opakoval jsem a znovu si připomněl, jak blízko jsem byl tomu, abych Alfreda zradil. Už jsem měl ta slova na jazyku. V tu noc opravdu stačila tři slova. Stačilo ukázat a říct – tamhle je Alfred – a způsobil bych, že už by Anglii nikdy nevládl žádný Sas a z Wessexu by se stalo dánské království. Přitom bych neudělal nic víc, než prozradil muže, jehož jsem neměl rád, někomu, koho jsem miloval jako vlastního bratra. A přesto jsem mlčel. Přísahal jsem Alfredovi věrnost a

otěže cti nás nutí jít cestami, které si nevybíráme. „*Wyrd bið ful ãræd*,“ řekl jsem.

Vše řídí osud. Ovládá nás, jako my ovládáme otěžemi koně. Myslel jsem, že jsem unikl Wessexu a Alfredovi, a přesto jsem byl zde, zpátky v jeho paláci, a on se odpoledne za klapotu kopyt a ruchu sluhů, mnichů a kněží vrátil. Dva muži odnesli královy osobní věci do jeho ložnice a jeden z mnichů odvezl plnou káru dokumentů, které zřejmě Alfred na své jednodenní cestě potřeboval. Kolem přešel rychlým krokem kněz s oltářní pokrývkou a krucifixem a dva další odnášeli do královského paláce relikvie, jež s sebou Alfred vozil na všech cestách. Následoval houf tělesných strážců, jediných mužů, kteří směli v králově přítomnosti nosit zbraň, a po nich další kněží, všichni drmolící mezi sebou, s Alfredem uprostřed. Nezměnil se. Pořád vypadal spíš jako písař než jako král, bledý a učený. Kněží s ním naléhavě hovořili a on poslouchal a pokyvoval hlavou. Oblečen byl prostě a v černém plášti vypadal jako duchovní. Na hlavě neměl královskou čelenku, pouze vlněnou čepici. Šel a držel za ruku své děti a já jsem si všiml, že Æthelflaed už zase má Edwardova koníka. Poskakovala po jedné noze a tahala otce od kněží a Alfred se nechal, neboť měl Æthelflaed rád a nedokázal jí nic odepřít. Ale pak jsem si uvědomil, že se ho děvčátko snaží odvléct na trávník k nám. A Alfred se nebránil.

Oba jsme poklekli. Klečel jsem se skloněnou hlavou.

„Uhtred má zlomený nos,“ hlásila Æthelflaed otci, „a ten, kdo mu to udělal, už je mrtvý.“

Královská ruka mi zvedla hlavu a já jsem pohlédl na podlouhlou bledou tvář s bystrýma očima. Alfred vypadal vyčerpaně, zřejmě ho postihl další z jeho častých záchvatů bolestí břicha, které dělaly z jeho života jedno neustávající utrpení. Díval se na mě se svým obvyklým strohým a vážným výrazem, ale přece jen se přiměl k lehkému úsměvu. „Myslel jsem, že už tě nikdy neuvidím, pane Uhtrede,“ řekl.

„Jsem ti dlužen dík, pane, a tak ti ho nyní vyslovuji,“ odpověděl jsem pokorně.

„Vstaňte,“ řekl a oba jsme vstali. Alfred pohlédl na Ragnara. „Brzy tě propustím, pane Ragnare.“

„Díky, pane.“

„Do týdne zde uspořádáme slavnost. Budeme se radovat z dokončení stavby našeho nového kostela a při té příležitosti dojde k oficiálnímu zasnoubení této mladé dámy s panem Æthelredem. Svolal jsem witan a žádám vás, abyste zde zůstali do doby, než oslavy skončí.“

„Ano, pane,“ řekl jsem. Popravdě řečeno nepřál jsem si nic jiného než odjet do Northumbrie, ale byl jsem Alfredovi zavázán vděčností a jeden nebo dva týdny jsem mohl počkat.

„A během té doby,“ pokračoval král, „se možná rozhodnu o jisté věci…,“ odmlčel se, jako by uvažoval, jestli neřekl příliš, „…o věci, v níž byste mi mohli být prospěšní,“ dokončil.

„Ano, pane,“ řekl jsem znovu a on přikývl a odešel.

A tak jsme zůstali. Město se v očekávání oslav naplnilo lidem. Přijeli všichni, kdo vedli Alfredovo vojsko u Ethandunu, a radostně se se mnou zdravili. Byli tu Wiglaf ze Sumorsaetu a Harald z Defnasciru a Osric z Wiltunsciru i Arnulf ze Suth Seaxy. Všichni se stali mocnými wessexskými velmoži, neboť stáli při svém králi v době, kdy se zdálo, že jeho osud je zpečetěn. Tomu jsem rozuměl, ale nechápal jsem, proč Alfred nepotrestal ty, kteří ho v nejtěžší době opustili. Například Wilfrith zůstal ealdormanem Hamptonsciru, třebaže utekl před Guthrumem k Frankům, a Alfred se k němu choval až s přehnanou zdvořilostí. Na druhou stranu bylo jasně patrné, že mezi těmi, kteří zůstali a bojovali, a těmi, kteří utekli, se vytvořil odstup, jenž je oddělovaL.

Město se rovněž zaplnilo nejrůznějšími kejklíři, chodci na chůdách a muzikanty, ale největší úspěch sklízel jakýsi zarputilý Mercian jménem Offa se smečkou cvičených psů. Byli to jen teriéři, jací se obvykle používají k lovu krys, avšak Offa je naučil tančit, chodit po zadních nohou nebo skákat přes obruč. Jeden pes dokonce jezdil s uzdou v zubech na poníkovi, zatímco ostatní obcházeli s malými koženými nádobami na krku obecenstvo a vybírali peníze. K mému překvapení byl Offa pozván i do králova paláce. Překvapivé to bylo proto, že Alfred si v podobných nicotnostech nikdy neliboval. Pro něj byl nejlepší zábavou rozhovor o teologických záležitostech, ale nyní Merciana se psy pozval a já jsem předpokládal, že to udělal pro zábavu svých dětí. Také já s Ragnarem jsme na tom představení byli a tam jsem se setkal s otcem Beoccou.

Chudák Beocca. V očích se mu zaleskly slzy, když viděl, že jsem živ. Vlasy, vždy rudé jako oheň, měl nyní silně prokvetlé šedinami. Bylo mu přes čtyřicet let, už tedy vstoupil do věku starců, a jedno z jeho šilhavých očí se zkalilo, jako když se do čiré vody nalije mléko. Také kulhal a měl ochrnutou levou ruku a za všechna tato postižení se mu lidé vysmívali, i když se toho nikdo neodvážil přede mnou. Beocca mě jako otcův kněz a můj první učitel znal od dětských let, a třebaže ke mně po celou dobu choval city kolísající mezi otcovskou láskou a nenávistí k pohanovi, vždy mi byl dobrým přítelem. Byl také dobrý kněz, chytrý muž a jeden z Alfredových kaplanů a duchovní služba králi ho naplňovala štěstím. Teď však překypoval štěstím z toho, že mě vidí, i když jsem se mu musel pro slzy radosti jevit rozmazaně. „Tak ty jsi živ," opakoval už poněkolikáté a nemotorně mě objal.

„Mě není lehké sprovodit ze světa, otče."

„To není, to máš pravdu," pokýval hlavou, „i když jako dítě jsi byl neduživý."

„Já?"

„Nejmenší podsvinče z vrhu, říkával tvůj otec. Ale pak jsi začal růst jako z vody."

„A nezastavil jsem se, že?"

„Podívej, není to úžasné?" ukázal Beocca na dva psy, kteří chodili po zadních nohou. „Mám rád psy," pokračoval. „Měl by sis s Offou promluvit."

„O čem?" zeptal jsem se překvapeně a podíval se na Merciana, který dirigoval své psy tak, že na ně luskal prsty a hvízdal.

„Pobýval letos v létě v Bebbanburgu," odpověděl Beocca. „Vyprávěl mi, že tvůj strýc přebudoval síň. Je prý teď větší než dřív. A Gytha je už po smrti. Chudák Gytha," pokřižoval se, „byla to dobrá žena."

Gytha byla má nevlastní matka. Po otcově smrti před eoferwickými valy se provdala za mého strýce, a tak se vlastně podílela na jeho zločinu vůči mně, jímž si protiprávně přisvojil Bebbanburg. Nic jsem na zprávu o Gythině smrti neřekl, ale když skončilo představení s cvičenými psy a Offa spolu s dvěma ženami, které mu asistovaly, sbíral obruče a honil psy do klece, vzal jsem si ho stranou a řekl mu, že bych s ním chtěl mluvit.

Offa byl zvláštní muž. Byl vysoký jako já, tvářil se ponuře, zdál se chytrý, a co mi připadlo nejpodivnější, byl to křesťanský kněz. Skutečně to byl otec Offa. „Už mi šla celá církev na nervy," řekl mi v krčmě U Dvou jeřábů, kde jsem mu koupil korbel piva. „A taky moje žena mi šla na nervy," dodal, „ta ještě víc než církev."

„Takže jsi od ní odešel?"

„Odtančil jsem," řekl. „Odskákal radostí, a kdyby mi dal Bůh křídla, odletěl bych jako pták vypuštěný z klece."

Už přes deset let se toulal po světě, nebo spíš po saských a dánských zemích v Británii, a všude ho vítali, neboť přinášel lidem smích, třebaže se při hovoru mračil a tvářil se zasmušile. Beocca měl však pravdu. Offa pobýval v létě v Northumbrii a já jsem nepochyboval, že tam pozorně sledoval vše, co viděl. Dokonce tak pozorně, že jsem pochopil, proč ho Alfred pozval s jeho psy do královského paláce. Zkrátka Offa byl jedním ze zvědů, kteří přinášeli zprávy z celé Británie na západosaský dvůr. „Tak mi pověz, co se v Northumbrii děje," požádal jsem ho.

Zvedl hlavu a zadíval se na stropní trámy. U Dvou jeřábů bylo zvykem, že když si host zaplatil některou z děvek, jež krčma kromě piva nabízela, udělal na trám zářez, a zdálo se, že se Offa dal do počítání těch zářezů. To ovšem mohlo trvat pěkně dlouho. Naštěstí po chvíli opět pohlédl na mě a zamračil se. „Zprávy, pane," řekl pomalu, „jsou stejné zboží jako pivo, kůže nebo děvky. Zprávy se prodávají a kupují." Odmlčel se a čekal, až položím na stůl minci, pak na ni pohlédl, zívl a mlčel dál. Vytáhl jsem tedy další stříbrňák a položil ho vedle prvního.

„Kde chceš, abych začal?" zeptal se mě a mlčel dál. Vytáhl jsem tedy další stříbrňák a položil ho vedle prvního. „Kde chceš, abych začal?" zeptal se mě znovu.

„Na severu."

Řekl mi, že ve Skotsku je klid. Král Aed má píštěl a to ho prý zaměstnává tak, že nemá na žádné výboje ani pomyšlení, i když zlodějům dobytka panovníkův píštěl nijak nebrání, aby vyráželi k nájezdům do Northumbrie, jak byli zvyklí po celá staletí. A pak jsem se dozvěděl, že můj strýc Ælfric si nyní nechává říkat pán z Bernicie.

„To se chce stát králem Bernicie?" zeptal jsem se.

„Chce, aby ho nechali všichni na pokoji," řekl Offa. „Nikoho nenapadá, shromažďuje peníze, uznává Guthreda za krále a dbá, aby měl meč pořád ostrý. Není žádný hlupák. Vítá dánské osadníky, protože mu poskytují ochranu před Skoty, ale do Bebbanburgu pustí jen ty Dány, kterým důvěřuje. Prostě se stará, aby byla pevnost bezpečná."

„Ale chce se stát králem, ne?" opakoval jsem svou otázku.

„Já vím jen, co dělá. Co chce, to je mezi ním a jeho bohem," odpověděl Offa a ušklíbl se.

„A jeho syn žije?"

„Teď už má dva syny. Oba jsou ještě mladí, ale jeho žena zemřela."

„Už jsem slyšel."

„Jeho starší syn si oblíbil mé psy a chtěl, aby mu je otec koupil. Neprodal jsem je."

Řekl mi ještě pár dalších novinek o Bebbanburgu a z nich mě nejméně potěšila ta, že strýc kromě rozšíření síně nechal zesílit a zvýšit vnější zeď a malou bránu. Zeptal jsem se Offy, zda se svými psy zavítal i do Dunholmu. Ostře se na mě zadíval a pak před sebou udělal znamení kříže. „Do Dunholmu se nikdo nehrne," odpověděl. „Tvůj strýc mi poskytl na cestu přes Kjartanovo území ozbrojený doprovod a já jsem mu byl za to vděčný."

„Takže Kjartanovi se vede dobře?" zeptal jsem se, aniž jsem se snažil potlačit nenávist v hlase.

„Roztahuje svá chapadla jako chobotnice," řekl Offa, a když viděl, že z toho nejsem chytrý, odpověď doplnil. „Samozřejmě že se mu vede dobře. Loupí, znásilňuje, zabíjí a číhá před Dunholmem. Ale jeho vliv sahá dál, mnohem dál. Má peníze a kupuje si za ně přátele. Jestli si nějaký Dán stěžuje na Guthreda, můžeš si být jist, že má v měšci Kjartanovy stříbrňáky."

„Myslel jsem, že se Kjartan uvolil platit Guthredovi tribut," poznamenal jsem.

„Ano, uvolil, ale platil ho jen rok. Pak už se musel dobrý král Guthred smířit s tím, že z něj víc nedostane."

„On si nechává říkat dobrý král Guthred?" zeptal jsem se.

„Tak ho nazývají v Eoferwiku," odpověděl Offa, „ale jen křesťané. Dánové ho považují za důvěřivého hlupáka."

„Protože je křesťan?“

„Je Guthred křesťan?“ uvažoval Offa. „Tvrdí, že je, a chodí do kostela, ale já si myslím, že pořád ještě z poloviny věří ve staré bohy. Ne, Dánové ho nemají rádi kvůli tomu, že straní křesťanům. Pokouší se vybírat od Dánů daň na církev a to není moc chytrý nápad.“

„Jak dlouho se tedy dobrý král Guthred udrží?“ zeptal jsem se.

„Za proroctví si počítám víc,“ řekl Offa. „Znáš to, co je bezcenné, bývá obvykle drahé.“

Tentokrát jsem do měšce nesáhl. „Co Ivarr?“ zeptal jsem se.

„Co s ním má být?“

„Pořád uznává Guthreda za krále?“

„Zatím ano,“ odpověděl opatrně. „Ale hrabě Ivarr je už znovu nejsilnějším mužem v Northumbrii. Slyšel jsem, že z Kjartana vytáhl peníze a vybudoval za ně nové vojsko.“

„Proč?“

„Proč asi?“ ušklíbl se Offa.

„Aby dosadil na trůn svého muže?“

„Zřejmě ano,“ přikývl. „Ale i Guthred má vojsko.“

„Saské?“

„Křesťanské. Ale většinou saské.“

„Takže se schyluje k válce uvnitř Northumbrie?“

„Uvnitř Northumbrie se vždycky schylovalo k válce.“

„A Ivarr v ní zvítězí, protože je nelítostný.“

„Teď už je opatrnější, než býval,“ řekl Offa. „Aed mu dal před třemi lety lekci, kterou si pamatuje dodnes. Ale časem samozřejmě zaútočí…, až si bude jist vítězstvím.“

„Takže Guthred musí zlikvidovat Ivarra a Kjartana, jestli se chce udržet.“

„Na to jsem já moc malý pán, abych prohlašoval, co musí udělat král. Já učím tančit psy, ne muže vládnout. Chceš se dozvědět něco o Mercii?“

„Chci se dozvědět něco o Guthredově sestře.“

Offa se usmál. „O té? Je jeptiška.“

„Gisela?“ vytřeštil jsem na něj oči. „A jeptiška? Stala se křesťankou?“

„O tom pochybuju,“ řekl. „Ale tím, že vstoupila do řádu, si zajistila ochranu.“

„Před kým?“

„Před Kjartanem. Chtěl, aby se vdala za jeho syna.“

To bylo další překvapení. „Ale vždyť Kjartan Guthreda nenávidí,“ namítl jsem.

„Přesto se Kjartan rozhodl, že by nebylo špatné, kdyby se Guthredova sestra stala ženou jeho jednookého syna. Podle mě pomýšlí na to, že se jednou stane králem Eoferwiku, a Svenův sňatek s Guthredovou sestrou by mu k tomu pomohl. V každém případě poslal do Eoferwiku své lidi a nabídl Guthredovi peníze, mír a slib, že přestane sužovat křesťany. A podle mě byl Guthred náchylný jeho nabídku přijmout.“

„Mír s Kjartanem? Copak může být někdo tak pošetilý?“

„Ten, kdo je v tísni, potřebuje spojence – spojence a peníze. A Guthred je obdařen osudovou smůlou, že vždy a za každých okolností věří u lidí v to lepší. Jeho sestru však tahle nemoc nepostihla, proto utekla do kláštera.“

„Kdy?“

„Minulý rok. Kjartan vzal její odmítnutí jako další urážku a pohrozil jí, že ji jednou jeho vojáci znásilní.“

„A pořád v tom klášteře je?“

„Pořád, alespoň když jsem pobýval v Eoferwiku. Tam je bezpečná před všemi sňatky. Možná nesnáší muže jako spousta jeptišek, ale pochybuju, že ji tam její bratr nechá dlouho. Zná cenu, kterou pro něj má jako smírčí panna.“

„Pořád doufá, že ji provdá za Kjartanova syna?“ zeptal jsem se opovržlivě.

„Ne, k tomu už nedojde,“ prohlásil Offa a nalil si ze džbánu pivo. „Víš, kdo je otec Hrothweard?“

„Odporný chlap,“ řekl jsem a připomněl si, jak tenhle kněz pobláznil v Eoferwiku dav a poštval ho k vraždění Dánů.

„Ano, je to neobyčejně odporný člověk,“ souhlasil Offa. „Právě on přišel na nápad uvalit na Dány církevní daň, ale taky králi navrhl, aby provdal svou sestru za čerstvého vdovce, tvého strýce. A to se Guthredovi zřejmě zalíbilo. Řekl si, že Ælfric potřebuje ženu, a kdyby mu ji dal, možná by byl ochotný poslat své kopiníky na jih. To by zvýšilo Guthredovu moc.“

„Ale tím by Ælfric nechal Bebbanburg bez obrany," poznamenal jsem.

„Podle mě stačí šedesát mužů, aby udrželi Bebbanburg do soudného dne," řekl Offa. „Guthred potřebuje větší vojsko a dvě stě mužů z Bebbanburgu by pro něj byl dar z nebes. V každém případě by za to byl ochoten obětovat sestru. Ivarr by samozřejmě dělal všechno možné, aby tomu sňatku zabránil. Nemůže potřebovat, aby se Sasové ze severní Northumbrie spojili s eoferwickými křesťany. Takže, vážený pane," prohlásil a odsunul židli, jako by chtěl naznačit, že to už je vše, co mi byl ochoten říct, „v Británii je mír s výjimkou Northumbrie, kde je Guthred až po uši v potížích."

„A v Mercii nejsou potíže?"

Zavrtěl hlavou. „Žádné, které by stály za zmínku."

„A ve Východní Anglii?"

Chvíli mlčel. „Tam také ne," řekl potom. Věděl jsem, že to zaváhání bylo úmyslné, aby mě navnadil, a tak jsem čekal. Jenže Offa se na mě pouze nevinně díval, takže jsem povzdechl, vytáhl další minci a položil ji před něj. Zazvonil s ní o desku stolu, aby se ujistil, že stříbro je dobré. „Král Æthelstan," řekl, „tedy dřívější Guthrum, vyjednává s Alfredem. Alfred si myslí, že to nevím, ale vím to. Dělí si mezi sebou Anglii."

„Jak dělí?" pohlédl jsem na něj. „Anglie přece není jejich, aby si ji mohli dělit."

„Dánům připadne Northumbrie, Východní Anglie a severovýchodní část Mercie," pokračoval Offa, aniž reagoval na můj údiv. „A Wessex získá severozápadní část Mercie."

Zíral jsem na něj, jako bych tomu nevěřil. „Na to Alfred nepřistoupí," namítl jsem.

„Ale ano, přistoupí."

„Chce celou Anglii."

„Chce, aby byl Wessex v bezpečí," řekl Offa a roztočil minci na stole.

„Takže je ochoten vzdát se poloviny Anglie?" zeptal jsem se. Stále jsem tomu nemohl uvěřit.

Offa se usmál. „Uvažuj takhle, pane," řekl. „Ve Wessexu nejsou žádní Dánové, zato je spousta Sasů tam, kde vládnou Dáni. Kdyby se Dáni zavázali, že nebudou na Alfreda útočit, mohl by se cítit bezpečný. Na druhou stranu – za jakých okolností se mohou cítit bezpeční Dáni? I

kdyby Alfred desetkrát řekl, že je nechá na pokoji, stále mají na svém území tisíce Sasů a ti proti nim mohou kdykoliv vystoupit, zvlášť kdyby je k tomu někdo z Wessexu podnítil. Král Æthelstan sice uzavřel s Alfredem smlouvu, ale ta by v takovém případě neměla cenu ani toho pergamenu, na němž je napsaná.“

„Myslíš, že by ji byl Alfred schopen porušit?“

„Ne otevřeně, ale mohl by dát podnět ke vzpouře Sasů. Bude podporovat křesťany, rozdmýchávat nepokoje a po celou dobu se zapřísahat přátelstvím s Dány až za hrob. Všichni si Alfreda představujeme jako pobožnůstkářského vzdělance, ale málokdo si uvědomuje, že jeho ambice se rozprostírají od Wessexu až po Skotsko. Ty ho vidíš, jak se modlí, a já zase, jak sní. Vysílá k Dánům misionáře a ty si myslíš, že to je všechno, ale kdykoliv nějaký Sas zabije Dána, můžeš si být jist, že mu zbraň vložil do ruky Alfred.“

„Alfred ne!“ řekl jsem. „Jeho bůh mu nedovoluje chovat se proradně.“

„Co ty víš o Alfredově bohu?“ poznamenal Offa pohrdlivě a pak zavřel oči. „’I vydal nám Hospodin Bůh náš našeho nepřítele, a porazili jsme ho a s syny jeho i se vším lidem jeho,‘“ zarecitoval zpěvavým hlasem a pokračoval: „’Vzali jsme toho času všecka města jeho a dali v prokletí lid těch všech měst, i ženy i děti, žádného nepozůstavivše.‘ Takhle jedná Alfredův bůh, pane Uhtrede. Chceš slyšet ještě něco z Písma svatého? ’A nebylo města, kteréž by ostáti mohlo před námi; všecka nám dal Hospodin Bůh náš.‘“ Otevřel oči a pohlédl na mě. „Alfred věří Božím slibům a sní o zemi zbavené všech pohanů – o zemi, z níž jsou nepřátelé zcela vymýceni a žijí v ní pouze bohabojní křesťané. Jestliže je na britském ostrově někdo, koho je třeba se bát, pane Uhtrede, pak je to král Alfred,“ řekl a vstal. „Musím se podívat, jestli ty hloupé ženštiny nakrmily mé psy.“

Sledoval jsem ho, jak odchází, a pomyslel si, že je to chytrý muž, který Alfreda pochopil nesprávně.

A přesně to Alfred chtěl, abych si myslel.

Kapitola sedmá

Witan je shromáždění královské rady tvořené předními muži království a nyní se sešlo u příležitosti vysvěcení nového Alfredova kostela a k oslavě Æthelflaedina zasnoubení s mým bratrancem. Ragnar a já jsme neměli právo na witanu promluvit, a tak zatímco shromáždění zasedalo, jsme popíjeli v městské krčmě. Teď už Alfred dovolil Bridě, aby se k nám připojila, a na Ragnarovi bylo hned znát, že je v její blízkosti mnohem šťastnější. Brida byla Saska z Východní Anglie a kdysi také moje milenka, ale to jsme ještě oba byli spíš děti. Nyní se z Bridy stala žena a víc Dánka než Saska. Ragnar se s ní nikdy oficiálně nesezdal, ale byla jeho přítelkyní, milenkou, rádkyní a čarodějkou. On byl světlovlasý a ona černovláska, on se vždy nenasytně cpal, zatímco ona se v jídle nimrala, a on byl hlučný a nevázaný, kdežto ona tichá a uvážlivá, avšak žádný z těchto rozdílů jim nebránil, aby spolu byli šťastni. Já jsem celé hodiny vyprávěl Bridě o Gisele a Brida mě trpělivě poslouchala. „Opravdu myslíš, že na tebe čeká?“ zeptala se mě potom.

„Doufám v to,“ odpověděl jsem a dotkl se Thorova kladiva.

„Chudák děvče,“ řekla a zasmála se. „Jsi tedy zamilovaný?“

„Ano.“

„Takže znovu?“

Seděli jsme v krčmě U Dvou jeřábů den před Æthelfladiným oficiálním zasnoubením a tam nás našel otec Beocca. Ruce měl celé potřísněné inkoustem. „Tys zase psal," vybafl jsem na něj.

„Sepisujeme seznam fyrdů všech hrabství," odpověděl. „Všichni muži mezi dvanácti a šedesáti lety musí nyní složit přísahu věrnosti králi. Já ten seznam sestavuju, ale už nám došel inkoust."

„Není divu, když jsi jím celý pomazaný," prohlásil jsem.

„Mísí teď nový," pokračoval, aniž reagoval na mou kousavou poznámku, „ale to nějakou dobu trvá, a tak jsem si řekl, že byste třeba rádi viděli nový kostel."

„Já bych rád viděl něco úplně jiného," řekl jsem.

Otec Beocca však trval na tom, že nám ukáže kostel, a musel jsem přiznat, že jsme užasli nad jeho krásou. Byl větší než jakákoliv síň, kterou jsem kdy viděl. Tyčil se do závratné výše a jeho strop spočíval na těžkých dubových trámech, do nichž řezbáři vyřezali výjevy ze života svatých a králů. Řezby byly navíc zvýrazněné barvami a koruny králů, svatozáře a křídla světců zlacené nejlepším mistrem tohoto oboru, kterého Alfred pozval až ze země Franků, jak jsme se dozvěděli od Beoccy. Podlahu tvořily velké ploché kameny, takže nebylo třeba žádných rákosových rohoží a psi nevěděli, kam močit. Alfred sice poručil, že žádný pes nesmí být dovnitř vpuštěn, ale oni se tam stejně vždy nějak vloudili, a proto král jmenoval strážce, který dostal bič, a jeho úkolem bylo vyhánět psy z hlavní lodi. Jenže hlídač měl jen jednu nohu – o tu druhou přišel u Ethandunu – a pohyboval se velmi ztěžka, takže psům nedělalo potíže, aby jeho biči hravě unikli. Spodní část zdí kostela byla z otesaného kamene, zatímco horní část a střecha z trámů. Těsně pod střechou se nacházela vysoká okna vyplněná tabulkami z rohoviny, aby dovnitř nepršelo. Každý kousek vnitřních zdí pokrývaly panely z vypnuté kůže s vymalovanými výjevy z nebes a pekla. Nebesa byla obydlena Sasy, zatímco na Dány zbývalo jen peklo, i když jsem si s překvapením všiml, že do plamenů pekelných padali také dva kněží. „Jsou i špatní kněží, kteří se nějak provinili," vysvětloval mi Beocca s vážnou tváří. „Naštěstí jich není moc."

„Ale jsou i dobří kněží," řekl jsem k jeho potěšení. „A když o nich mluvím, neslyšel jsi něco o otci Pyrligovi?"

Pyrlig byl Brit, který se mnou bojoval u Ethandunu, a já jsem si ho velmi oblíbil. Mluvil dánsky a teď jsem o něm věděl jen to, že byl vyslán jako jeden z Guthrumových kněží do Východní Anglie.

„Koná práci pro slávu našeho Pána," odpověděl Beocca vroucně. „Vyprávěl mi, že Dánové se nechávají křtít ve velkém počtu. Teď už věřím, že se nám podaří obrátit ty pohany na pravou víru."

„Až na tohoto pohana," ozval se Ragnar a ukázal na sebe.

Beocca zavrtěl hlavou. „I do tebe jednoho dne vstoupí Kristus, pane Ragnare, a ty užasneš nad jeho milostí."

Ragnar na to nic neřekl, i když jsem viděl, že i na něho udělal nový Alfredův kostel velký dojem. Před vysokým oltářem pokrytým červeným plátnem, velkým jako plachta dračí lodi, se nacházel náhrobek svatého Swithuna opatřený zlatým zábradlím. Na samotném oltáři stálo ve stříbrných svícnech dvanáct krásných svící, jež obklopovaly velký stříbrný kříž vykládaný zlatem, a Ragnar při pohledu na něj zamumlal, že jen tento předmět by stál za to, aby se člověk měsíc plavil a pak kvůli němu obléhal město. Každé z ramen kříže sloužilo jako relikviář; byly tam skříňky ze stříbra a zlata vykládané drahokamy a některé opatřené malým křišťálovým okénkem, jímž bylo možné zahlédnout uloženou relikvii. Byl tam prsten Maří Magdalény a zbytek pírka holuba, kterého vypustil Noe z archy. Dále tam byla rohovinová lžíce svatého Kenelma, dóza naplněná prachem z hrobu svatého Heddy a kopyto osla, na němž jel Ježíš do Jeruzaléma. Kus plátna, jímž Marie Magdaléna omývala Ježíšovy nohy, byl uložen v nádherné zlaté truhlici a vedle ní v docela malém pouzdru spočíval Guthredův dar, dva zuby svatého Oswalda, stále ještě v stříbrné nádobě na uzené ústřice, která vypadala ve srovnání s nádherou ostatních schránek uboze. Beocca nám ukázal všechny posvátné poklady, ale nejvíc byl hrdý na kousek kosti, na nějž jsme se dívali přes střípek zakaleného křišťálu. „Tohle jsem objevil já," řekl, „a je to velmi vzrušující." Zvedl víko skříňky a vytáhl kost, která vypadala k nerozeznání od zbytků po hostině. „To je aestel svatého Ceddy!" oznámil nám hlasem chvějícím se úctou. Udělal znamení kříže a díval se na úlomek žlutavé kosti podobný hrotu šípu svým jediným dobrým, i když šilhavým okem, jako by ta věc právě teď spadla z nebe.

„Cože to je svatého Ceddy?" zeptal jsem se.

„Aestel.“

„Co je to aestel?“ zeptal se Ragnar. Po všech těch letech, která strávil ve Wessexu jako rukojmí, už mluvil dobře anglicky, ale některým slovům stále nerozuměl.

„Pomůcka ke čtení,“ odpověděl mu Beocca. „Sledují se tím řádky. Takové ukazovátko.“

„A to si nemohl ukazovat prstem?“ zajímal se Ragnar.

„Prst by mohl udělat šmouhu od inkoustu. Aestel je čistý.“

„A tenhle aestel opravdu patřil svatému Ceddovi?“ zeptal jsem, jako bych nevycházel z úžasu.

„Ano, opravdu,“ přikývl vzrušeně Beocca. „A objevil jsem ho já! Měli ho v malém kostelíku v Dornwaraceasteru, přičemž tamní kněz je naprostý hlupák a nemá ponětí, o jakou vzácnost jde. Aestel byl uložen v rohovinové skříňce, která nesla jméno svatého Ceddy, a ten kněz dokonce ani nebyl schopen si to přečíst. Považte, negramotný kněz! Tak jsem ten drahocenný předmět vzal k sobě.“

„Chceš říct, žes ho ukradl?“

„Převzal jsem ho do své péče,“ prohlásil uraženě.

„A až se staneš svatým ty, někdo vezme jednu z tvých smradlavých bot, dá ji do zlaté skříňky a bude se jí klanět a vzhlížet k ní jako ke svátosti, že?“

Beocca zrudl. „Ty si mě dobíráš, Uhtrede, jen si mě dobíráš,“ řekl a zasmál se, ale z jeho ruměnce jsem poznal, že jsem se dotkl jeho tajné touhy. Přál si, aby byl jednou prohlášen za svatého. A proč ne? Byl to dobrý muž, lepší než mnozí z těch, které jsem poznal a nyní jsou uctíváni jako světci.

To odpoledne jsme s Bridou navštívili Hild a já jsem dal jejímu klášteru třicet stříbrných, tedy téměř všechny peníze, které jsem měl, ale Ragnar si byl jist, že jeho lidé brzy přivezou z Jutska Sverriho poklad, a já jsem si byl zase jist, že se se mnou podělí. Proto jsem ty peníze Hild dal, aniž jsem si dělal starost, zda mi nebudou chybět, a ji zase potěšilo, když uviděla stříbrný křížek vsazený do jílce Hadího dechu. „Tak teď musíš svůj meč užívat rozumně,“ řekla mi přísně.

„Vždycky ho užívám rozumně.“

„Uvědom si, že nyní se v něm tvá síla spojuje se silou Boží," prohlásila, „a tu nelze používat ke konání zla."

Pochyboval jsem, že se budu jejím ponaučením řídit, ale rád jsem ji viděl. Alfred jí dal darem trochu prachu z hrobu svatého Heddy a ona mi řekla, že ho smíchala s tvarohem a tak z něj zhotovila zázračnou medicínu, kterou už vyléčila aspoň tucet nemocných. „Jestliže někdy onemocníš," řekla mi, „musíš přijít sem a já smísím prach z Heddova hrobu s čerstvým tvarohem a pomažu tě jím."

S Hild jsem se uviděl i následující den, když jsme se všichni shromáždili v novém kostele při příležitosti jeho vysvěcení a Æthelflaediných zásnub. Hild, spolu s ostatními jeptiškami z Wintanceasteru, seděla v postranní lodi, zatímco já, Ragnar a Brida jsme museli stát až někde u vchodu do kostela, protože jsme přišli pozdě. Byl jsem vyšší než většina lidí kolem, ale přesto jsem z ceremoniálu mnoho neviděl, a možná proto se mi zdál nekonečný. Biskupové odříkávali modlitby, kněží stříkali svěcenou vodu a sbor mnichů zpíval. Pak měl arcibiskup z Contwaraburgu dlouhé kázání, v němž se k mému údivu ani slovem nezmínil o novém kostele nebo o zasnoubení královy dcery, zato se rozhořčoval nad tím, že wessexští duchovní nosí krátké kleriky, zatímco by měli nosit dlouhé. „Tyto barbarské zvyky," hřímal arcibiskup, „urážejí Svatého otce v Římě a musí být neprodleně zastaveny i za cenu exkomunikace." Všiml jsem si kousek od nás kněze v krátké klerice, který se po arcibiskupových slovech snažil stát na pokrčených nohou, aby vypadal jako trpaslík v dlouhé kutně. Pak opět zapěli mniši a potom můj bratranec, rudovlasý a sebejistější než kdy jindy, přistoupil pyšným krokem k oltáři a Alfred přivedl po jeho bok malou Æthelflaed. Arcibiskup k nim něco zamumlal, postříkal je svěcenou vodou a poté představil čerstvě zasnoubený pár kongregaci a celý kostel propukl poslušně v jásot.

Nato začala blahopřání snoubenci, zatímco Æthelflaed odvedli. Æthelredovi bylo dvacet let, o jedenáct let víc než Æthelflaed, a byl to malý, ryšavý, nafoukaný mladík, navýsost přesvědčený o vlastní důležitosti. Jenže veškerá jeho důležitost spočívala v tom, že byl synem svého otce, nejvyššího ealdormana jižní Mercie, což byla oblast nejméně zasažená dánskými osídlenci, a proto se počítalo s tím, že se Æthelred

jednoho dne stane vůdcem svobodných mercijských Sasů. Zkrátka Æthelred mohl dovést velkou část Mercie pod wessexskou vládu a to byl hlavní důvod, proč mu Alfred dal za manželku svou dceru. Konečně, pozdravován wessexskými velmoži, zamířil Æthelred středem hlavní lodi k východu. A právě v tu chvíli mě uviděl a překvapeně na mě pohlédl.

„Slyšel jsem, žes padl na severu do zajetí," řekl.

„Slyšels dobře," odpověděl jsem.

„A teď jsi tady. Právě ty jsi muž, kterého potřebuju," řekl, jako by byl neochvějně přesvědčen, že ho mám rád, v čemž se nemohl víc mýlit. Ostatně Æthelred nepochyboval, že ho obdivuje celý svět a všichni touží jenom po tom, aby je zahrnul mezi své přátele. „Král mi projevil velkou důvěru a pověřil mě velením své tělesné stráže."

„Opravdu?" zeptal jsem se překvapeně.

„Alespoň do doby, než převezmu od svého otce jeho povinnosti."

„Doufám, že se mu daří dobře," opáčil jsem suše.

„Je nemocný," řekl, skoro jako by z toho měl radost, „takže nevím, jak dlouho budu moct Alfredovi sloužit coby velitel jeho tělesné stráže. Ale v každém případě bych byl rád, kdybys v ní byl ty."

„To bych radši kydal hnůj," odpověděl jsem a ukázal na Bridu. „To je Brida, vzpomínáš si na ni?" zeptal jsem se. „Před deseti lety ses ji pokusil znásilnit."

Zrudl a rychle zamířil pryč. Brida se rozesmála, ale hned ztichla a uklonila se, protože kolem nás procházela Alfredova žena Ælswith. Ta nás však zcela ignorovala, což mě nepřekvapilo, neboť ani mě, ani Bridu neměla ráda. Zato její nejbližší společnice Eanflaed se na nás usmála a já jsem jí poslal vzdušný polibek. „Kdysi to byla děvka v jedné krčmě a teď vládne královu služebnictvu," řekl jsem Bridě.

„K tomu je jí třeba gratulovat," poznamenala.

„Ví Alfred, že byla děvka?" zeptal se Ragnar.

„Tváří se, že neví," řekl jsem.

Jako poslední přešel kolem Alfred. Vypadal nezdravě, ale to u něj ne bylo nic neobvyklého. Všiml si mě a zpola ke mně naklonil hlavu, ale neřekl nic. Když jsme však čekali, až tlačenice u východu opadne, přiběhl za mnou Beocca. „Po poledních modlitbách máš navštívit krále,"

oznámil mi. „A ty taky, pane Ragnare," dodal. „Mám vás k němu zavést."

„Budeme u Dvou jeřábů," řekl jsem.

„Nevím, proč jste si tu krčmu tak oblíbili."

„Protože je to zároveň bordel, to je jasné," odpověděl jsem. „A když tam přijdeš, otče, nezapomeň udělat zářez do trámu na znamení, že jsi obskočil jednu z jejich dam. Doporučuju ti Ethel. Má jen jednu ruku, ale nevěřil bys, jaké zázraky s ní dokáže."

„Milosrdný Bože, Uhtrede, jakými ošklivostmi se zaobírá tvá mysl! Kdyby mi někdy bylo souzeno oženit se, a modlím se k Bohu, aby mi to štěstí dopřál, chtěl bych přistoupit ke své nevěstě neposkvrněný."

„I já se za to budu modlit, otče," řekl jsem a myslel jsem to upřímně. Chudák Beocca, byl tak ošklivý… Přesto snil o ženě, i když dosud žádnou vhodnou neobjevil a já jsem pochyboval, že kdy objeví. Jistě, našlo by se dost žen ochotných se za něj provdat bez ohledu na jeho šilhání, kulhání a další postižení, protože byl privilegovaný kněz, kterého si vysoko cenil samotný král, avšak Beocca si představoval, že bude zasažen láskou. Obhlížel krásné ženy, snil své beznadějné sny a odříkával modlitby. Někdy jsem uvažoval, že ho třeba jednou odmění nějakou krásnou ženou ta jeho nebesa, ale nic z toho, co jsem slyšel o křesťanském nebi, nenaznačovalo, že by se tam o podobná potěšení starali.

Hned odpoledne pro nás tedy Beocca přišel ke Dvěma jeřábům. Všiml jsem si, že se podíval na trámy a zhrozil se množství zářezů na nich, ale nic k tomu neřekl. Vedl nás pak do královského paláce, u jehož vchodu jsme museli odevzdat meče. Ragnarovi Beocca řekl, aby počkal na nádvoří, zatímco mě vedl k Alfredovi do jeho malé komnaty v římské budově, která tvořila jádro wintanceasterského paláce. Už jsem v té Alfredově komůrce jednou byl, takže mě nepřekvapilo její skrovné zařízení ani hromady pergamenových svitků, jež se vršily na širokém okenním parapetu. Zdi byly kamenné, nabílené vápnem, takže tam bylo dost světla, a přesto z nějakého důvodu hořelo v koutě několik svící, přičemž na každé byly na palec od sebe hluboké zářezy. Svíce tam zjevně neplály kvůli světlu, neboť velkým oknem dovnitř zářilo jasné podzimní slunce, ale nechtěl jsem se ptát, jaký je jejich účel. Říkal jsem

si, že mi to třeba Alfred poví sám. Jenom jsem si pomyslel, že každá z těch svící je možná za jednoho ze světců, k nimž se Alfred modlí, a zářezy představují hříchy, které je třeba spálit. Alfred si hříchy velmi silně uvědomoval, zvláště moje.

Přijal nás v hnědé kutně, v níž vypadal jako mnich, a stejně jako Beocca měl ruce potřísněné inkoustem. Byl bledý a působil ještě churavějším dojmem než při ranním ceremoniálu. Slyšel jsem, že se mu opět vrátily bolesti břicha, a čas od času to potvrdila bolestná grimasa na jeho tváři. Přivítal nás však vcelku vřele. Poklekl jsem před ním. „Doufám, že se těšíš dobrému zdraví, pane Uhtrede," řekl.

„Ano, nemohu si stěžovat," odpověděl jsem, „a totéž přeju tobě, pane."

„Bůh na mě seslal bolesti," povzdechl, „ale jistě v tom je nějaký záměr, takže tomu musím být rád. Přišel s tebou i hrabě Ragnar?"

„Ano. Čeká venku, pane."

„Výborně," řekl. Stál jsem na jediném volném kousku, který na mě v malé místnůstce zbyl, přičemž ony záhadné svíce zabíraly víc místa. Beocca se držel vedle Steapy u zdi. Překvapilo mě, že je tu i Steapa. Alfred se rád obklopoval chytrými lidmi, mezi něž se dal Steapa při nejlepší vůli těžko počítat. Narodil se jako otrok a teď byl bojovník a popravdě řečeno nehodil se k ničemu jinému než k hltání piva a sekání do králových nepřátel. A nutno říct, že obě tyto činnosti zvládal s neobyčejnou zdatností. Teď však stál hned za královým vysokým psacím stolkem a tvářil se rozpačitě, jako by si sám nebyl jist, proč tu vlastně je.

Myslel jsem, že Alfred chce, abych mu vylíčil své zážitky z otrocké služby na obchodní lodi, neboť rád naslouchal vyprávění o vzdálených zemích a cizích národech. O tom se však ani nezmínil a místo toho se mě zeptal, co si myslím o Guthredovi. Odpověděl jsem, že ho mám rád, a Alfred se zatvářil překvapeně. „Navzdory tomu, co ti udělal?" zeptal se.

„Neměl moc na výběr, pane," odpověděl jsem. „Sám jsem mu radil, že král musí být nelítostný, chce-li ubránit své království."

„Ale přesto," řekl a díval se na mě, jako by pochyboval, že to myslím upřímně.

„Kdybychom my poddaní očekávali od krále vděčnost, nevycházeli bychom ze zklamání," prohlásil jsem s naprosto vážným výrazem.

Ostře na mě pohlédl a pak vybuchl v smích. „Chyběl jsi mi, Uhtrede. Jsi jediný, kdo si dovolí být ke mně drzý.“

„On to tak nemyslel, pane,“ ozval se úzkostně Beocca.

„Ale myslel, samozřejmě myslel,“ řekl Alfred. Odsunul stranou pergameny na okenním parapetu a na uvolněné místo se posadil. „Co říkáš na mé svíce?“ zeptal se náhle.

„Myslím, že v noci by byly užitečnější,“ odpověděl jsem rozvážně.

„Snažím se zhotovit si časomíru,“ řekl.

„Jakou časomíru?“

„Něco, co by mi odměřovalo plynutí času během dne.“

„To přece odměřuje slunce, pane,“ namítl jsem, „a v noci hvězdy.“

„Ne každý dokáže vidět slunce za mraky,“ poznamenal sarkasticky. „Zářezy na svících by měly vyznačovat hodiny a já se snažím najít vzdálenost, která by tomu odpovídala nejpřesněji. Jestliže se mi podaří najít svíci, na níž by se vypálilo čtyřiadvacet dílků mezi jedním a druhým polednem, umožní mi to určit přesný čas v kteroukoliv denní i noční dobu, chápeš?“

„Ano, pane.“

„Musíme se snažit správně využívat čas, jenž nám je vyměřen,“ řekl, „a proto je třeba vědět, kolik ho uplynulo a kolik ještě zbývá.“

„Ano, pane,“ opakoval jsem a div jsem přitom nezívl.

Alfred povzdechl, pak se rozhlédl po pergamenech naskládaných vedle sebe a vybral z nich jeden, opatřený velkou pečetí ze zeleného vosku. „Tohle je list od krále Guthreda,“ řekl. „Žádá mě o radu a já mám v úmyslu mu ji poskytnout. Proto chci vypravit do Eoferwiku posla a otec Beocca se uvolil, že se toho úkolu ujme.“

„Bude to pro mě čest, pane,“ ozval se Beocca šťastně, „velká čest.“

„Ale otec Beocca také poveze vzácný dar pro krále Guthreda,“ pokračoval Alfred, „a musí tedy mít náležitou ochranu. Proto ho budou doprovázet bojovníci. Myslel jsem, že bys mu tu ochranu mohl poskytnout ty. Ty spolu se Steapou. Co na to říkáš?“

„I pro mě to bude velká čest,“ odpověděl jsem, tentokrát velmi živě, neboť jsem nemyslel na nic jiného než na Giselu, a ta byla v Eoferwiku.

„Ak musel bys přistoupit na to, že velitelem poselstva bude otec Beocca. Je mým vyslancem a ty bys musel poslouchat jeho rozkazy. Souhlasíš s tím?“

„Samozřejmě, pane,“ řekl jsem, i když jsem si vzápětí uvědomil, že není mou povinností přijímat Alfredovy příkazy. Nevázala mě k tomu žádná přísaha a nebyl jsem Západosas, ale on mě žádal o něco, co jsem chtěl udělat, a tak jsem mu nepřipomněl, že nemá mé slovo.

Jenže on to nepotřeboval připomínat. „Všichni tři se vrátíte před Vánoci, abyste mi ohlásili výsledek poselství,“ řekl. „A jestliže mi to neodpřisáhneš,“ pohlédl na mě, „a neodpřisáhneš, že budeš mým mužem, nikam tě nepošlu.“

„Takže žádáš mou přísahu?“ zeptal jsem se.

„Trvám na ní, pane Uhtrede,“ řekl.

Váhal jsem. Neměl jsem chuť stát se znovu Alfredovým mužem, na druhou stranu jsem cítil, že za tím takzvaným poselstvím je mnohem víc než jen odpověď na Guthredovu žádost. Kdyby chtěl Alfred poskytnout králi Northumbrie pouze radu, mohl mu přece odpovědět stejným způsobem, jakým se na něj obrátil Guthred. Anebo k němu poslat půltucet kněží, kteří by hučeli Guthredovi do uší. Jenže místo toho posílal Alfred Steapu a mě, dva muže, kteří se hodí pouze k jedinému poselství – k poselství meče. Navíc Beocca, i když nepochybně dobrý člověk, byl stěží reprezentativní vyslanec. Z toho všeho jsem si vyvodil, že hlavním Alfredovým záměrem je dostat mě a Steapu na sever. A k čemu jinému než k tomu, abychom vykonali něco, co lze konat pouze mečem? To mě povzbudilo, ale přesto jsem váhal. Alfred si toho všiml a začal být podrážděný.

„Mám ti připomenout, že jsem si tvým osvobozením z otroctví přivodil spoustu problémů?“ řekl už poněkud tvrdším tónem.

„A proč jsi to tedy udělal, pane?“ zeptal jsem se.

Beocca zasyčel nevolí, že jsem okamžitě a bez výhrad nevyhověl královým přáním, a Alfred se tvářil uraženě. Zřejmě však uznal, že si má otázka zasluhuje odpovědi. Pokynul Beoccovi, aby byl zticha, a chvíli si pohrával s rozlomenou pečetí na pergamenu, který držel. „Abatyše Hildegyth mě k tomu přiměla,“ řekl konečně, ale opět se odmlčel. Čekal jsem. Pohlédl na mě a viděl, že nevěřím, že by za jeho rozhodnutím

osvobodit mě byly pouze Hildiny prosby. Pokrčil rameny. „Navíc mám pocit," pokračoval, „že jsem ti zůstal za tvé služby v Æthelingaegu dlužen."

To se stěží dalo považovat za omluvu, ale v každém případě tím uznal, že pět kůží nebyla odpovídající odměna za záchranu království. Sklonil jsem hlavu. „Díky, pane," řekl jsem, „budu ti přísahat." Nechtělo se mi do toho, ale jakou jinou možnost jsem měl? Takhle jsou řízeny naše životy. Celé roky jsem kolísal mezi příchylností k Dánům a loajalitou k Sasům, a teď jsem stál vedle blikající časomíry a znovu se dával do služeb krále, kterého jsem neměl rád. „Ale mohu se zeptat, pane," pokračoval jsem, „proč potřebuje Guthred tvou radu?"

„Protože už ho Ivarr Ivarson začíná mít dost," odpověděl Alfred, „a protože má jiného, mnohem poddajnějšího kandidáta na northumbrijský trůn."

„Anebo na ten trůn pomýšlí sám," poznamenal jsem.

„Myslím, že Ivarr netouží po povinnostech a zodpovědnosti královského úřadu," řekl Alfred. „Touží jen po moci. Chce peníze a bojovníky a potřebuje někoho, kdo by vnucoval Sasům jeho vůli a vybíral od nich daně. A k tomu se nejlépe hodí Sas." To samozřejmě dávalo smysl, tak byli Dáni zvyklí vládnout nad dobytým saským územím. „Ale Guthreda už k tomu nechce," dodal Alfred.

„Proč?"

„Protože král Guthred se snaží uplatňovat zákony stejně na Dány i Sasy."

Vzpomněl jsem si na Guthredovo přání být spravedlivým králem. „A to je špatné?" zeptal jsem se.

„Je to pošetilé," odpověděl Alfred. „Není rozumné nařizovat, aby každý poddaný bez rozdílu, pohan i křesťan, odevzdával desátek křesťanské církvi."

O téhle církevní dani se zmínil i Offa a já jsem to považoval za něco ještě horšího než pošetilost a nerozum. Desátek byla jedna desetina ze všeho, co poddaný vypěstoval nebo vyrobil, a pohanští Dáni takové zákony nikdy nemohli přijmout. „Myslel jsem, že ty tohle schvaluješ, pane," popíchl jsem ho.

„Desátky samozřejmě schvaluji, ale musí být odevzdávány z ochotného srdce," odpověděl podrážděně.

„Hilarem datorem diligit Deus" ozval se Beocca, jako by nepochyboval, že tomu rozumím. „Tak stojí v Písmu svatém."

„Ochotného dárce miluje Bůh," přeložil mi to Alfred. „Jestliže je půda z poloviny v rukou pohanů a z poloviny křesťanů, nepřispěješ k jednotě tím, že budeš urážet cítění mocnější poloviny. Guthred musí být pro Dány Dán a pro křesťany křesťan. To je rada, kterou mu posílám."

„A bude mít Guthred dost sil na to, aby potlačil vzpouru Dánů, pokud k ní dojde?" zeptal jsem se.

„Má saský fyrd, nebo aspoň to, co z něj zbylo, a taky dánské křesťany, třebaže těch je jen hrstka. Řekl bych, že je schopen dát dohromady kolem šesti set bojovníků, i když těch, na které by se mohl spolehnout v opravdovém boji, by byla méně než polovina."

„A Ivarr?"

„Ten by mohl mít k tisícovce mužů, a pokud by se k němu přidal Kjartan, měl by jich mnohem víc. A Kjartan Ivarra podněcuje ke vzpouře."

„Kjartan nevytáhne paty z Dunholmu," řekl jsem.

„Nemusí je vytáhnout," opáčil Alfred. „Stačí, aby poslal Ivarrovi na pomoc dvě stě mužů. A jak jsem slyšel, Kjartan chová ke Guthredovi obzvlášť silnou nenávist."

„Protože Guthred pomočil jeho syna," prohlásil jsem.

„Cože udělal?" zíral na mě král nechápavě.

„Pomočil ho," opakoval jsem. „Pěkně ho zkropil, byl jsem u toho."

„Panebože," zakroutil hlavou Alfred. Zřejmě si pomyslel, že všichni, kdo žijí na sever od Humberu, jsou barbaři.

„Takže Guthredovi nezbývá, než aby Ivarra i Kjartana zničil, že?"

„To už je na něm, jak se rozhodne," řekl Alfred, jako by s tímhle názorem nechtěl nic mít.

„Musí se snažit být s nimi v míru," ozval se Beocca a zamračil se na mě.

„Vždycky je třeba usilovat o mír," souhlasil Alfred, i když bez velkého nadšení.

„Jestliže máme poslat mezi northumbrijské Dány misionáře, musí tam být mír,“ trval na svém Beocca.

„Jak jsem řekl, vždycky je třeba usilovat o mír,“ opakoval Alfred stejně chladně jako předtím a já jsem si pomyslel, že tohle je pravý obsah jeho odpovědi Guthredovi. Věděl, že mír nelze udržet.

Vzpomněl jsem si na to, co mi řekl cvičitel tančících psů Offa o Giselině sňatku s mým strýcem. „Guthred by mohl přesvědčit Ælfrika, aby ho podporoval,“ poznamenal jsem.

Alfred na mě vrhl hloubavý pohled. „A ty bys nebyl proti tomu, pane Uhtrede?“

„Ælfric je samozvanec,“ řekl jsem. „Přísahal, že mě uznává jako dědice Bebbanburgu, a pak tu přísahu porušil. Byl bych proti tomu, jestli se ptáš na mé mínění, pane.“

Alfred se podíval na svíce, které nejen odměřovaly čas, ale také očazovaly nabílenou stěnu. „Tahle,“ ukázal na jednu, „hoří příliš rychle.“

Olízl si prsty, plamen uhasil a svíci uložil do koše k několika dalším, které už vyřadil. „Je nanejvýš žádoucí, aby v Northumbrii vládl křesťanský král,“ řekl stále s pohledem upřeným na svíce. „A nejlépe, kdyby to byl i nadále Guthred. Je Dán, a jestliže se nám podaří vštípit Dánům lásku ke Kristovi, budeme potřebovat dánského krále, který je křesťan. V žádném případě však nepotřebujeme, aby Kjartan a Ivarr vedli proti křesťanům válku. Vím, že kdyby mohli, neváhali by naši církev zničit.“

„Kjartan by zcela jistě neváhal,“ přikývl jsem.

„A pochybuji, že tvůj strýc je natolik silný, aby Kjartana a Ivarra porazil, i kdyby byl ochoten spojit se s Guthredem,“ pokračoval Alfred. „Ne,“ zavrtěl hlavou, odmlčel se a chvíli uvažoval, „jediným rozumným řešením je, aby Guthred udržel s pohany mír. To je rada, kterou mu posílám.“ Při těch posledních slovech se obrátil k Beoccovi, takže je adresoval jemu.

Kněz se zatvářil potěšeně. „Moudrá rada, pane,“ řekl, „chvála Bohu.“

„A když mluvíme o pohanech,“ vrátil se Alfred pohledem ke mně, „co hodlá hrabě Ragnar dělat, když ho propustím?“

„Vím jen, co nehodlá dělat – nebude bojovat za Ivarra.“

„Víš to jistě?“

„Ragnar nenávidí Kjartana," řekl jsem, „a jestliže se Kjartan spojí s Ivarrem, bude Ragnar nenávidět oba. Ano, pane, vím to jistě."

„Takže když Ragnara propustím a dovolím mu jít s tebou na sever, neobrátí se proti Guthredovi?"

„Obrátí se proti Kjartanovi, ale co si bude myslet o Guthredovi, to nevím."

Alfred chvíli uvažoval a pak přikývl. „Pokud je proti Kjartanovi, mělo by to stačit," řekl, pohlédl na Beoccu a usmál se. „Tvým posláním v tomto poselství, otče, je kázat Guthredovi o míru. Musíš ho přesvědčit, aby byl Dán mezi Dány a křesťan mezi Sasy."

„Ano, samozřejmě, pane," přikyvoval Beocca, ale bylo zjevné, že neví, co si myslet. Alfred mluvil o míru a posílal ke Guthredovi bojovníky, protože věděl, že dokud jsou Kjartan a Ivarr naživu, žádný mír nebude. Neodvažoval se to však vyslovit otevřeně, aby severští Dánové neobvinili Wessex, že se vměšuje do northumbrijských záležitostí, neboť to by posílilo Ivarra. A Alfred chtěl, aby na northumbrijském trůnu zůstal Guthred, protože Guthred byl křesťan a křesťanská Northumbrie přijme mnohem lépe saské vojsko, až tam vtáhne, pokud k tomu kdy dojde. Bylo mu jasné, že Ivarr a Kjartan by udělali z Northumbrie pohanskou pevnost, kdyby mohli, a tomu chtěl zabránit. Proto chtěl od Beoccy, aby kázal mír a usmiřování, ale posílal s ním Steapu, Ragnara a mě s našimi meči. Měli jsme být jeho líticemi války a Alfred moc dobře věděl, že si nenecháme od Beoccy poroučet.

Alfred snil a jeho sen se rozprostíral po celém ostrově Británii.

A já jsem se znovu stal jeho mužem, třebaže to bylo to poslední, co jsem si po Ethandunu přál. Ale teď jsem jím byl, protože mě Alfred posílal na sever a na severu byla Gisela a já jsem chtěl jít za ní. Proto jsem před Alfredem poklekl, vložil své ruce mezi ruce jeho, řekl slova přísahy a tak ztratil svou nově nabytou svobodu. Potom byl ke králi povolán Ragnar a také on před ním poklekl a svobodu získal.

A následujícího dne jsme všichni vyjeli na sever.

Gisela už byla vdaná.

Dozvěděl jsem se to od Wulfhera, arcibiskupa z Eoferwiku, a ten to musel vědět, neboť, jak nám řekl, sám oddací ceremonii ve svém velkém kostele vedl. Zdálo se, že jsem přijel o pět dní později, a když jsem se tu

zprávu dozvěděl, propadl jsem stejnému zoufalství, jaké mě přivedlo k pláči v Haithabu. Gisela byla vdaná.

V době, kdy jsme dorazili do Northumbrie, už nastal podzim. Na obloze pluli sokoli a občas se vrhali po slukách nebo vlaštovkách, které se shlukovaly na opuštěných polích rozmáčených vodou. Až do nedávných dnů to byl pěkný slunečný podzim, ale pak, právě když jsme projížděli přes Mercii, se od západu přihnaly deště. Bylo nás deset: Ragnar s Bridou, Steapa, já, otec Beocca a tři sluhové, kteří vedli soumary obtížené našimi štíty, zbrojí, nějakým šatstvem na převlečení a dary, jež Alfred posílal Guthredovi, a nakonec ještě dva Ragnarovi muži, kteří s ním sdíleli úděl rukojmích. Všichni jsme jeli na skvělých koních, jimiž nás vybavil Alfred, a mohli bychom jet rychle, kdyby nás nezpomaloval Beocca. Nerad cestoval na koňském hřbetu, a třebaže měl sedlo své klisny vyložené dvěma tlustými beránčími kůžemi, přesto si neustále stěžoval a skučel bolestí od otlačeného zadku. Vlastně neustále ne, protože si celou cestu nacvičoval řeč, kterou chtěl pozdravit krále Guthreda, a tak dlouho si ji přeříkával, až jsme z toho byli všichni otrávení. V Mercii nás nepotkaly žádné nepříjemnosti, neboť to, že s námi byl Ragnar, nám zajišťovalo příznivé přijetí ve všech dánských síních. V severní Mercii stále vládl saský král jménem Ceolwulf, avšak skutečnou moc drželi pevně v rukou velcí dánští páni. Hranici mezi Mercii a Northumbrií jsme překročili bičováni hustým deštěm, který nás provázel až do Eoferwiku.

A tam jsem se dozvěděl, že Gisela je vdaná. A nejen vdaná, ale že už je pryč, že odjela z Eoferwiku spolu se svým bratrem. „Sám jsem ten obřad prováděl a tomu sňatku požehnal," řekl nám arcibiskup Wulfhere. Usrkával ze lžíce kroupovou polévku a z bílého vousu mu visely dlouhé klihovité sliny. „Ta pošetilá dívka celý obřad proplakala a byla pláčem tak zmožená, že se nemohla zúčastnit mše. Ale to už na věci nic nezměnilo, je vdaná."

A já jsem byl na dně hlubiny zoufalství. Pět dní, jen tolik mě od ní dělilo. Osud je neúprosný. „Myslel jsem, že se uchýlila do kláštera," vyhrkl jsem, jako bych tím mohl něco změnit.

„Žila v klášteře," řekl Wulfhere, „ale tím, že dáš kočku do stáje, z ní neuděláš koně. Schovávala se tam, nic jiného. A byla to pro ni moc

pohodlná skrýš. To děvče je náramně zhýčkané, to je její potíž. Umožnili jí žít v klášteře, ale za celou dobu tam nemusela říct jedinou modlitbu. Potřebovala řemen, pořádný výprask, to by jí podle mě prospělo. V každém případě teď už v klášteře není, Guthred ji odtud vytáhl a provdal ji.“

„Za koho?“ zeptal se Beocca.

„Za pána Ælfrika, za koho jiného?“

„A Ælfric přijel do Eoferwiku?“ zeptal jsem se užasle, neboť můj strýc opouštěl Bebbanburg stejně nerad jako Kjartan bezpečí Dunholmu.

„Nepřijel,“ odpověděl Wulfhere. „Poslal několik svých mužů a jeden z nich stál před oltářem místo něj. Byl to sňatek v zastoupení – zcela podle zákonů.“

„Ano,“ potvrdil Beocca.

„Kde tedy teď Gisela je?“ zeptal jsem se.

„Odjela na sever,“ řekl Wulfhere a mávl rohovinovou lžící. „Všichni odjeli, její bratr ji veze do Bebbanburgu. Je s nimi opat Eadred a samozřejmě s sebou má ostatky svatého Cuthberta. A taky je s nimi ten hrozný člověk, ten Hrothweard. Nemůžu toho idiota ani vystát. On přesvědčil Guthreda, aby vymáhal od Dánů desátek pro církev. Řekl jsem králi, že je to nesmysl a hloupost, ale Hrothweard tvrdil, že mu to vnukl samotný svatý Cuthbert, takže moje slovo nic neznamenalo. Teď se už možná dávají Dánové dohromady a zřejmě bude válka.“

„Válka?“ pohlédl jsem na něj. „Guthred vyhlásil Dánům válku?“ To se mi nezdálo možné.

„Samozřejmě že ne!“ řekl Wulfhere a utřel si rukávem pobryndaný vous. „Ale musejí ho nějak zastavit.“

„Jak zastavit? V čem?“ zeptal se Ragnar.

„V jeho cestě, v čem jiném? Aby nedojel až do Bebbanburgu, protože v den, kdy doveze svou sestru a svatého Cuthberta do Bebbanburgu, mu Ælfric poskytne dvě stě kopiníků. A to Dánové nepřipustí! Celkem s Guthredem vycházeli, i když jen proto, že je příliš slabý a nedokázal je stisknout, ale kdyby získal těch dvě stě flinkových kopiníků, vystoupí proti němu a rozmáčknou ho jako veš. Opravdu si myslím, že Ivarr už teď shromažďuje vojsko, aby ten nesmysl zastavil.“

„Oni s sebou vzali svatého Cuthberta?“ zeptal se užasle Beocca.

Arcibiskup na něj pohlédl a svraštil čelo. „Ty jsi podivný vyslanec," řekl.

„Proč podivný, pane?"

„Vždyť se ani neumíš podívat na člověka zpříma. Copak Alfred nemá někoho lepšího než takového ohavu? Vzpomínám si, že kdysi, ještě za pána Uhtreda, byl v Bebbanburgu taky šilhavý kněz."

„To jsem byl já," řekl Beocca horlivě.

„Nesmysl. Ten chlapík, o kterém mluvím, byl mladý a rudovlasý. Přines stoličky, ty hlupáku!" vyštěkl na sluhu. „Všech šest. A mně přines ještě kousek chleba." Wulfhere byl připravený uprchnout, jakmile válka mezi Guthredem a Dány vypukne, a jeho služebnictvo bylo zaneprázdněné přípravou vozů, volských potahů a soumarů a balením cenností z jeho velkého kostela, aby je mohl odvézt někam do bezpečí.

„Král Guthred s sebou vzal svatého Cuthberta, protože to je Ælfrikova cena," dodal arcibiskup směrem k nám.

Pochopil jsem, že můj strýc usiluje o moc. Guthred byl slabý, měl však velký poklad v podobě těla svatého Cuthberta a Ælfric věděl, že když se mu podaří světcovy ostatky získat, stane se jakýmsi kyardiánem northumbrijského křesťanstva. Navíc bude moct vybírat peníze od poutníků. „Takže Ælfric se snaží obnovit Bernicii," řekl jsem, „a nebude trvat dlouho a prohlásí se králem."

Wulfhere se na mě podíval, jako by usoudil, že nejspíš nebudu naprostý hlupák. „Máš pravdu," řekl, „a ty jeho dvě stovky kopiníků zůstanou u Guthreda tak měsíc, víc ne. Pak se vrátí do Bebbanburgu a Dánové si upečou Guthreda nad ohněm. Já jsem ho varoval. Řekl jsem mu, že ostatky svatého Cuthberta mají větší cenu než dvě stě kopiníků, ale on je zoufalý a neví co dělat. Pokud se s ním chcete setkat, musíte jet na sever." Wulfhere nás přijal, protože jsme byli Alfredovi vyslanci, ale nenabídl nám ani jídlo, ani útočiště před nepohodou a bylo zřejmé, že si nepřeje nic jiného než vidět co nejdřív naše záda.

„Jeďte na sever," opakoval, „a možná toho hlupáka ještě zastihnete živého."

Vrátili jsme se do krčmy, kde na nás čekali Steapa s Bridou, a já jsem proklínal tři sudičky, které mě nechaly přijít tak blízko, aby mi pak dopřály jen kruté zklamání. Gisela byla pryč čtyři dny, což bylo dost

času na to, aby ji Guthred dovezl do Bebbanburgu, a zoufalá snaha jejího bratra získat flinkovu podporu zřejmě vyprovokovala Dány ke vzpouře. Hněv roztrpčených Dánů mi však na srdci neležel, já jsem myslel pouze na Giselu.

„Musíme jet na sever a najít krále," prohlásil Beocca.

„Jakmile vkročíš do Bebbanburgu, Ælfric tě zabije," řekl jsem. Když Beocca uprchl z Bebbanburgu, vzal s sebou všechny dokumenty, které dokazovaly, že jsem právoplatným dědicem panství. A Ælfric věděl, že ty dokumenty existují, proto mě chtěl odstranit.

„Neodvážil by se zabít kněze, pokud nechce, aby jeho duše upadla do zatracení," namítl Beocca. „Navíc jsem vyslanec. Nemůže zabít králova vyslance."

„Dokud je v bezpečí uvnitř Bebbanburgu, může si dělat, co se mu zamane," řekl Ragnar.

„Možná Guthred do Bebbanburgu vůbec nedojel," ozval se Steapa. Překvapilo mě, že vůbec promluvil, a tak jsem si ani neuvědomil, co řekl. A zdálo se, že ani ostatní tomu nevěnovali pozornost, protože na to nikdo neodpověděl. „Jestli nechtěj, aby se to děvče stalo Ælfrikovou ženou, tak mu nedovolej tam dojet," dodal Steapa.

„Kdo?" zeptal se Ragnar.

„Přece Dáni, pane," odpověděl Steapa.

„A taky musí cestovat pomalu," přidala se Brida.

„Proč?" nechápal jsem.

„Řekl jsi, že s sebou veze Cuthbertovo tělo."

Vznítila se ve mně jiskra naděje – uvědomil jsem si, že Steapa a Brida mají pravdu. Guthred mohl mířit do Bebbanburgu, ale nemohl cestovat rychleji, než jsou schopni jít nosiči truhly s Cuthbertovými ostatky. Navíc se dalo čekat, že se ho Dánové pokusí zastavit a možná s ním udělat ještě něco horšího. „Takže teď už může být mrtvý," řekl jsem.

„Je jen jeden způsob, jak to zjistit," prohlásil Ragnar.

Vyrazili jsme za úsvitu a dali se římskou cestou na sever. Jeli jsme, jak nejrychleji to šlo. Až dosud jsme Alfredovy koně šetřili, ale teď jsme je hnali naplno, i když jsme stále museli brát ohled na Beoccu. Opět se spustil déšť. Zpočátku to byl jen lehký deštík, ale postupně houstl a cesta začala být zrádná. Také vítr se zvedl a šlehal nám do tváří a pak v dálce

zahřmělo a déšť ještě zesílil, takže jsme byli promočení, prochladlí a celí zastříkaní blátem. Koruny stromů se zmítaly a prudké poryvy větru z nich strhávaly poslední zhnědlé listí – byl to zkrátka den, kdy je nejlépe schoulit se někde uvnitř u ohně a nevytáhnout paty.

A pak jsme vedle cesty našli první mrtvá těla. Byli to dva muži a krev z jejich ran už dávno smyl déšť. Vedle jednoho z nich ležel zlomený srp. O půl míle dál na sever leželi další tři mrtví, z nichž dva měli na krku dřevěný křížek, takže to byli Sasové. Beocca udělal nad jejich mrtvolami znamení kříže a krátce se pomodlil. Kdesi v kopcích na západě šlehl blesk a potom Ragnar ukázal dopředu a já jsem v hustém dešti uviděl, že u cesty je jakási osada. Bylo to několik nízkých chýší, kostel a uvnitř dřevěné ohrady budova s vysokou střechou.

U ohrady bylo uvázáno na dvě desítky koní. Vtom z brány vyběhlo asi deset nebo dvanáct mužů s meči a kopími, nasedli na koně a rozjeli se po cestě směrem k nám. Jakmile však uviděli náramky na Ragnarových a mých pažích, zpomalili.

„Jste Dánové?“ křikl na ně Ragnar.

„Ano, Dánové!“ odpověděli. Sklonili meče a kopí a obrátili koně, aby nás doprovodili. „Viděli jste nějaké Sasy?“ zeptal se jeden z nich Ragnara.

„Jenom mrtvé.“

Ustájili jsme koně v jedné z chýší, i když jsme museli strhnout část střechy, abychom zvětšili vchod a mohli koně zavést dovnitř. V chýši žila saská rodina – všichni se krčili co nejdál od nás. Žena plakala a prosebně k nám vztahovala ruce. „Moje dcera je nemocná,“ říkala v slzách.

Děvčátko leželo v tmavém koutě a chvělo se. Zdálo se mi spíš vyděšené než nemocné. „Kolik je jí let?“ zeptal jsem se.

„Jedenáct, pane…, myslím,“ odpověděla matka.

„Znásilnili ji?“

„Ano, pane. Čtyři muži.“

„Teď už se jí nic nestane,“ řekl jsem a dal jí stříbrnou minci jako náhradu za poškozenou střechu. Nechali jsme v chýši Alfredovy sluhy a dva Ragnarovy muže, aby hlídali koně, a pak jsme se připojili k Dánům ve vysoké síni, v jejímž středu hořel velký oheň. Muži shluklí kolem něj

nám udělali místo, třebaže nevěděli, co si o nás myslet, když cestujeme s křesťanským knězem. Měřili si zmáčeného a zabláceného Beoccu podezíravými pohledy, ale nikdo z nich nepochyboval, že Ragnar je Dán, navíc ne ledajaký, jak poznali podle náramků na jeho pažích, a tak mlčeli. Jejich vůdce se dokonce Ragnarovi lehce uklonil. „Já jsem Hakon," řekl. „Hakon z Onhripa."

„A já Ragnar Ragnarson," odpověděl Ragnar. Mě a Steapu nepředstavil, ale Bridu ano. „To je moje žena," dodal a kývl směrem k ní hlavou.

Hakon věděl, kdo Ragnar je, což mě nepřekvapovalo, protože Ragnarovo jméno bylo v hornatém kraji západně od Onhripa dobře známé.

„Nebyls jako rukojmí ve Wessexu, pane?" zeptal se.

„Byl, ale už nejsem," odpověděl stroze Ragnar.

„Tak tě tedy vítám doma, pane," řekl Hakon.

Přinesli nám všechno jídlo, co měli – chléb, sýr i jablka. „Viděli jsme u cesty mrtvé," poznamenal Ragnar. „To je vaše práce?"

„Byli to Sasové, pane. Musíme jim bránit, aby se dávali dohromady."

„U těch, co jsme viděli, se vám to povedlo dokonale," poznamenal Ragnar a Hakon se usmál. „Kdo vám k tomu dal rozkaz?" zeptal se Ragnar.

„Hrabě Ivarr, pane, ten nás shromáždil. Když vidíme nějaké ozbrojené Sasy, zabíjíme je."

Ragnar trhl hlavou směrem k Steapovi. „Tenhle je taky Sas, a ozbrojený."

Hakon pohlédl na zlověstně se tvářícího obra. „Ale ten je s tebou, pane," odpověděl.

„Proč vás vlastně Ivarr shromažďuje?" chtěl vědět Ragnar.

A teď jsme se začali celou tu historii dozvídat, nebo aspoň to z ní, co věděl Hakon. Guthred jel stejnou cestou jako my na sever, ale Kjartan poslal své ozbrojence, aby ho zastavili. „Guthred s sebou nemá víc než sto padesát kopiníků," prohlásil Hakon, „a Kjartan jich má dvě stovky, možná ještě víc. Guthred se nemůže odvážit boje."

„Kde tedy teď je?"

„Snaží se uprchnout, pane."

„Kam?“

„Myslíme si, že na západ, směrem ke Cumbralandu.“

„A Kjartan ho nepronásleduje?“

„Kjartan se nehne dál od Dunholmu než na pár mil, pane. Bojí se, že by na Dunholm mohl zaútočit Ælfric z Bebbanburgu, kdyby se vzdálil.“

„A kam jedete vy?“ zeptal se Ragnar.

„Do Thresku. Tam se máme připojit k panu Ivarrovi,“ dodal Hakon.

„Do Thresku?“ pohlédl na něj Ragnar zmateně. Thresk byla osada na břehu jezera, které leželo pár mil odtud na východ. Vše nasvědčovalo tomu, že Guthred jede dál na západ, přitom Ivarr shromažďoval muže na východě. Ale pak to Ragnar pochopil. „Takže Ivarr hodlá zaútočit na Eoferwic?“

Hakon přikývl. „Chce se zmocnit Guthredova sídelního města, pane,“ řekl. „Kam jinam by měl jít?“

„Třeba proti Bebbanburgu?“ nadhodil jsem.

„Guthreda sledují jezdci,“ pokračoval Hakon, „a jestliže se pokusí jít na sever, znovu proti němu vytáhne Kjartan,“ dodal a dotkl se jílce meče. „Vyřídíme Sasy jednou provždy, pane. Ivarr bude potěšen, že ses vrátil.“

„Můj rod nikdy nebojoval a nebude bojovat po Kjartanově boku,“ řekl Ragnar tvrdě.

„Ani kdyby šlo o kořist?“ zeptal se Hakon. „Slyšel jsem, že v Eoferwiku je jí spousta.“

„Eoferwic už byl vypleněn,“ poznamenal jsem. „Kolik toho tam mohlo zbýt?“

„Pořád dost,“ řekl Hakon.

Pomyslel jsem si, že Ivarr zvolil chytrou strategii. Guthred, doprovázen hrstkou bojovníků, navíc s přítěží kněží, mnichů a rakve s mrtvým světcem, se plahočil nepohodou northumbrijského podzimu a Ivarr se toho chystal využít. Chtěl se zmocnit Eoferwiku a královského paláce, ale také posádky, která tvoří základ královy moci. A mezitím Kjartan zabrání Guthredovi, aby se dostal do bezpečí Bebbanburgu.

„Komu patří tahle síň?“ zeptal se Ragnar.

„Patřila jednomu Sasovi, pane,“ odpověděl Hakon.

„Patřila?“

„Tasil meč," vysvětlil Hakon. „Ohrožoval nás, takže teď už je mrtvý – on i všichni jeho lidé, kromě dvou dcer," ukázal do zadních prostor síně. „Jsou ve chlévě, kdybys je chtěl."

Postupně přijížděli další Dánové. Všichni mířili do Thresku a síň, v níž jsme skončili, jim byla vítaným útočištěm před deštěm, který se teď změnil v bouři. U ohně však bylo teplo a také dostatek piva, takže mnozí už začali být opilí a rozjaření. A jejich rozjařenost byla pochopitelná, neboť Guthred udělal strašlivou chybu. Vyrazil na sever s příliš malým oddílem bojovníků a s vírou, že proti němu Dánové nic nepodniknou. Jenže v tom se mýlil, neboť před nimi se nyní rýsovala vidina snadného vítězství a bohaté kořisti.

Zabrali jsme pro sebe jednu z paland na spaní u boční zdi síně. „Takže teď musíme jet do Sinningthwaitu," prohlásil Ragnar.

„Ano, hned ráno," souhlasil jsem.

„Proč do Sinningthwaitu?" zeptal se Beocca.

„Protože tam jsou mí muži," odpověděl Ragnar. „A to teď potřebujeme – muže."

„Musíme najít Guthreda."

„A k tomu potřebujeme muže," řekl jsem, „a meče." Northumbrie spěla k chaosu a nejlepší způsob, jak ho přežít, je obklopit se spolehlivými muži s meči a kopími.

Tři opilí Dáni nás pozorovali, jak spolu mluvíme – zřejmě je zaujalo, nebo možná uráželo, že v našem hovoru má slovo i křesťanský kněz.

Po chvíli vstali, přišli k nám a chtěli vědět, kdo Beocca je a proč ho s sebou máme.

„Máme ho s sebou pro případ, že bychom neměli co jíst," odpověděl jsem jim. Kupodivu je to uspokojilo a žert pak koloval po celé síni a vzbuzoval výbuchy smíchu.

Během noci bouře ustala. Ještě sice občas zahřmělo, ale již jen zdálky, a také déšť pomalu ustával a hvízdání větru v doškách na střeše sláblo, takže když jsme ráno vyšli ven, už pouze mrholilo a ze střechy porostlé mechem kapala voda. Oblékli jsme si drátěné košile, nasadili přilby, a zatímco Hakon a ostatní Dánové vyjeli na východ směrem k Thresku, my jsme se obrátili na západ do hor.

Myslel jsem na Giselu ztracenou někde v horách, oběť zoufalství svého bratra. Guthred zřejmě usoudil, že je příliš pozdní roční čas na shromažďování vojska, a doufal tedy, že se mu podaří proklouznout kolem Dunholmu, aniž se Dánové pokusí proti němu vystoupit. Byla to však chybná úvaha a teď stál na pokraji propasti, která znamenala ztrátu všeho, co měl. „Vezmeme ho na jih k Alfredovi, jestliže ho najdeme?“ zeptal se mě Beocca během jízdy.

„Jestli ho vezmeme na jih k Alfredovi?“ opakoval jsem, jako by mi nebylo jasné, na co se ptá. „Proč?“

„Abychom mu zachránili život. Je křesťan a ve Wessexu bude vítán.“

„Alfred chce, aby byl králem tady,“ odpověděl jsem.

„Na to je už pozdě,“ povzdechl Beocca.

„Není,“ řekl jsem, „není na to pozdě.“ Beocca na mě hleděl, jako by pochyboval o mém zdravém rozumu, a možná na jeho pochybách něco bylo, ale já jsem si uvědomil, že v chaosu, který se už už chystal zaplavit Northumbrii, je jedna věc, na kterou Ivarr nepomyslel. Zřejmě byl přesvědčen, že už má vítězství jisté. Ozbrojení muži, kteří poslechli jeho výzvu, se scházeli a Kjartan zahnal Guthreda do pustého středu země, kde žádné vojsko nemohlo v chladu, větru a dešti dlouho přežít. Ivarr však zapomněl na Ragnara. Ragnar byl dlouho pryč, přesto stale vlastnil v horách panství a na něm měl muže, kteří mu byli zavázáni přísahou.

A tak jsme jeli do Synningthwaitu, a když jsme sestupovali do údolí, cítil jsem, že se mi svírá hrdlo, neboť zde, nedaleko Synningthwaitu, jsem vyrůstal. Tady mě vychovával Ragnarův otec a tady jsem se učil bojovat a prožíval první lásku. Tady jsem byl šťastný, ale tady jsem také viděl, jak Kjartan spálil Ragnarovu síň a povraždil všechny, kteří žili pod její střechou. Od té doby jsem zde nebyl – až teď.

Ragnarovi muži žili v osadě a v nedalekých horách, třebaže první, koho jsem uviděl, byla Ethne, skotská otrokyně, kterou jsme osvobodili v Gyruumu. Nesla dvě vědra s vodou a nepoznala mě, dokud jsem na ni nezavolal jménem. Pustila vědra a s křikem pádila k chýším a za chvíli se z jedněch nízkých dveří vynořil Finan. Také on vykřikl radostí a objevovali se další muži a ženy a vzápětí nám vycházel vstříc celý dav hlaholící radostí, protože Ragnar se vrátil ke svým lidem.

Finan ani nečekal, až seskočím z koně, běžel vedle mě a zubil se. „Chceš vědět, jak zemřel Sverri?“ zeptal se mě.

„Pomalu?“ hádal jsem.

„A hlasitě,“ dodal. „A vzali jsme všechny jeho peníze.“

„Je jich hodně?“

„Víc, než si dovedeš představit,“ řekl triumfálně. „Pak jsme zapálili jeho dům a nechali jeho plačící ženu a děti tam.“

„Nechali jste je naživu?“

Finan se zatvářil rozpačitě. „Ethně jich bylo líto. A to, jak jsme zabili jeho, nám přineslo dost potěšení.“ Znovu se na mě zazubil. „Takže jdeme do války?“

„Ano, jdeme do války.“

„Proti tomu bastardovi Guthredovi, co?“

„Máš chuť proti němu bojovat?“

„Poslal k nám kněze, aby nám řekl, že musíme platit církvi peníze. Vyhnali jsme ho.“

„Myslel jsem, žes byl křesťan.“

„Ještě jsem,“ ohradil se, „ale to ať mě radši čert veme, než bych dal desetinu svejch peněz nějakýmu knězi.“

Synningthwaitští muži předpokládali, že budou bojovat za Ivarra. Byli Dáni a nastávající válku chápali jako boj Dánů proti Sasům, jimiž se cítili utlačováni. Nikdo z nich se však do takového boje nehrnul, protože ani Ivarra neměli rádi. Ivarrovy výzvy, aby se všichni Dánové shromáždili pod jeho praporcem, dorazily do Synningthwaitu před pěti dny a Rollo, který zde v Ragnarově nepřítomnosti poroučel, zatím čekal, jak se situace vyvine dál. Teď tedy leželo rozhodnutí na Ragnarovi a ten ještě týž večer svolal všechny muže před svou síň, kde pod nízkými dešťovými mraky hořel velký oheň. Chtěl se zeptat na jejich mínění. Mohl jim poručit, aby udělali, co chce on, ale většinu z nich už tři roky neviděl a potřeboval zjistit, jaká mezi nimi panuje nálada. „Nejdřív je nechám mluvit a pak jim řeknu, co budeme dělat,“ prohlásil.

„A co budeme dělat?“ zeptal jsem se.

„To ještě sám nevím,“ odpověděl a zazubil se.

První promluvil Rollo. Řekl, že nechová ke Guthredovi nenávist, ale pochybuje, že Guthred je pro Northumbrii tím nejlepším panovníkem.

„Země potřebuje krále," řekl, „a měl by to být král čestný, silný a spravedlivý. Guthred není silný ani spravedlivý, protože straní křesťanům." Mezi shromážděnými se ozvalo souhlasné mumlání.

Beocca seděl vedle mě a to málo, čemu z Rollovy řeči rozuměl, ho stačilo vyvést z klidu. „Alfred přece podporuje Guthreda," zasyčel na mě.

„Mlč," varoval jsem ho.

„Guthred," pokračoval Rollo, „od nás chce, abychom platili daň křesťanským kněžím."

„A děláte to?" zeptal se Ragnar.

„Ne!"

„Jestliže nechcete mít za krále Guthreda, kdo by jím tedy měl být?" zeptal se Ragnar. Nikdo se neozval. „Ivarr?" pokračoval Ragnar. Odpovědělo mu mlčení, které se dalo považovat za nesouhlas. Nikdo neměl Ivarra rád, ale promluvit se odvážil jen Beocca. Stačil však vyhrknout jedno slovo a pak už jen hekl, protože jsem ho ostře rýpl do žeber. „Nebo hrabě Ulf?" ptal se dál Ragnar.

„Ten už je moc starý," řekl Rollo. „A kromě toho se vrátil do Cair Ligualidu a chce tam zůstat."

„Je nějaký Sas, který by nás Dány nechal na pokoji?" pokračoval Ragnar a znovu se nedočkal odpovědi. „Takže by měl být králem Dán?"

„Musí to být Guthred!" vyštěkl Beocca.

Rollo udělal krok dopředu, jako by chtěl dodat důležitosti tomu, co se chystal říct. „Půjdeme za tebou, pane," prohlásil s pohledem upřeným na Ragnara, „protože ty jsi čestný, silný a spravedlivý." Všichni ostatní, shromáždění kolem ohně, potvrdili jeho slova bouřlivým halasem a souhlasnými výkřiky.

„To je zrada!" zasyčel Beocca.

„Mlč!" okřikl jsem ho znovu.

„Ale Alfred nám řekl…"

„Alfred tu není," řekl jsem, „a my tu jsme, tak mlč."

Ragnar hleděl dlouho do ohně. Byl to velmi hezký muž s výraznými rysy, upřímnou tváří a vždy veselý, ale v tu chvíli vypadal jako člověk, který se ocitl v nesnázích. Konečně zvedl hlavu a podíval se na mě. „Ty bys mohl být králem," řekl.

„Mohl," souhlasil jsem.

„Jsme tu proto, abychom podpořili Guthreda!" vyhrkl znovu Beocca.

„Finane," řekl jsem, „vedle mě stojí šilhavý, kulhavý a ochrnutý kněz a už hodnou chvíli mi pije krev. Jestliže ještě jednou promluví, podřízni mu krk."

„Ale Uhtrede…," vyjekl Beocca.

„Tohle mu ještě prominu," řekl jsem Finanovi, „ale při příštím slově ho pošli k jeho předkům."

Finan se zazubil a vytáhl meč. Beocca zmlkl.

„Ty bys mohl být králem," opakoval Ragnar a já jsem cítil, že na mě Brida upírá své tmavé oči.

„Mí předci byli králové," odpověděl jsem, „a jejich krev je ve mně. A je to krev Odinova." Můj otec, třebaže křesťan, byl vždy hrdý na to, že původ našeho rodu pochází od boha Odina.

„A byl bys dobrý král," pokračoval Ragnar. „Králem by měl být Sas a ty jsi Sas, který miluje Dány. Ano, mohl bys být král Uhtred, vládce nad Northumbrií. Proč ne?" Brida mě stále pozorovala. Věděl jsem, že vzpomíná na noc, kdy zemřel Ragnarův otec a Kjartan s bandou řvoucích ozbrojenců pobíjel muže a ženy, kteří vybíhali z hořícího domu. „Tak co?"

Přiznávám, že jsem měl sto chutí říct ano. Kdysi byli příslušníci mého rodu králi Bernicie a teď jsem měl před sebou nabídku, abych usedl na northumbrijský trůn. S Ragnarem po boku bych si mohl být jist podporou Dánů a Sasové by dělali, co bych jim řekl. Ivarr by se samozřejmě vzepřel, stejně jako Kjartan a můj strýc, ale to by nebylo nic nového a já jsem nepochyboval, že bych bojoval líp než Guthred.

A přesto mi bylo jasné, že mým osudem není stát se králem. Poznal jsem mnohé krále a věděl jsem, že život panovníka není jen stříbro, hostiny a ženy. Alfred vypadal unavený a utrápený tíží svých vladařských povinností, třebaže svůj podíl na tom mělo jeho špatné zdraví a neschopnost nést tyto povinnosti lehce a s nadhledem, avšak byl to pravý panovník oddaný svému úkolu. Král musí vládnout, dbát, aby mezi thény jeho království panoval mír, a bránit se rivalům, kteří ho ohrožují. A také musí udržovat plnost pokladnice, sjízdnost cest, nedobytnost pevností a sílu vojska. Na to vše jsem pomyslel ve chvíli,

kdy na mě Ragnar a Brida napjatě hleděli a Beocca vedle mě zadržoval dech, a pak jsem si uvědomil, že takovou odpovědnost nést nechci. Chtěl jsem stříbro, hostiny a ženy, ale tak, abych přitom nemusel sedět na trůnu. „Být králem není v mém osudu," řekl jsem.

„Nemůžeš vědět, co v něm je," namítl Ragnar.

Díval jsem se, jak se kouř z ohně vine k chladné obloze poseté hvězdami. „V mém osudu je být vládcem v Bebbanburgu, to vím. A taky vím, že z Bebbanburgu Northumbrii vládnout nelze. Ale možná bys to měl být ty, možná sudičky připravily tobě osud krále Northumbrie."

Zavrtěl hlavovou. „Můj otec a jeho otec a otec jeho otce byli všichni Vikingové. Plavili se tam, kde mohli něco ukořistit. Tak si pomohli k bohatství a já jdu jejich cestou. Naším životem je smích, pivo, stříbro a boj. Kdybych se stal králem, musel bych chránit to, co mám, před těmi, kteří by mi to chtěli vzít. Jinými slovy, z Vikinga by se stal pastýř. Ale já chci zůstat svobodný. Chci mít nad sebou plachtu vzdutou větrem a v ruce meč, jehož čepel se blyští v slunci. Nechci se sklánět pod tíží povinností." Uvažoval stejně jako já, jenom to vyjádřil výmluvněji. Náhle se usmál a na jeho tváři se objevila úleva, jako by ze sebe shodil pouta. „Chci být bohatší, než je kterýkoliv král," zvolal ke svým lidem, „a vy budete bohatí se mnou."

„A kdo tedy bude král?" zeptal se Rollo.

„Guthred," odpověděl Ragnar.

„Díky bohu," řekl Beocca.

„Ticho," zasyčel jsem.

Viděl jsem, že Ragnarovi muži nejsou volbou svého vůdce nadšeni. Opět za ně promluvil Rollo, hubený, vousatý a věrný. „Guthred straní křesťanům," namítl. „Je víc Sas než Dán. Jednou nás přinutí modlit se k tomu jejich ukřižovanému bohu."

„Udělá, co mu řekneme," prohlásil jsem pevně. „A nejdřív ze všeho ho přesvědčíme, že žádný Dán nebude platit desátek jeho církvi. Uděláme z něj takového krále, jako byl Egbert – bude naslouchat přáním Dánů." Beocca něco mumlal, ale já jsem na něj nedbal. „Záleží jen na tom, který Dán mu bude říkat, co si přeje. A kdo to bude? Ivarr? Nebo Kjartan? Nebo Ragnar?"

„Ragnar!" zvolali všichni jako jeden muž.

„A mým přáním,“ řekl Ragnar a popošel blíž k ohni, aby ho plameny osvětlovaly jasněji a vypadal tak větší a mocnější, „mým přáním je, aby byl Kjartan zničen. Jestliže Ivarr porazí Guthreda, vyjde z toho Kjartan posílen. A Kjartan je můj nepřítel. Kjartan je náš nepřítel! Mezi jeho rodem a rodem mým leží krevní msta a teď přišel čas, abych ji vykonal. Vytáhneme na pomoc Guthredovi, ale pokud s námi nebude ochoten jít na Dunholm, přísahám, že ho zabiju a nastoupím na trůn místo něj. Říkám však otevřeně, že větší radost by mi způsobilo rozsekat Kjartana na kusy než stát se králem celého světa. Necítím nepřátelství vůči Guthredovi, Sasům nebo křesťanům, cítím nenávist vůči Kjartanovi Krutému.“

„Navíc v Dunholmu je bohatství,“ dodal jsem. „Tolik bohatství, že si to nedovedete představit.“

„Takže najdeme Guthreda a budeme bojovat za něj,“ oznámil Ragnar.

Ještě před chvílí chtěli, aby je Ragnar vedl proti Guthredovi, a teď přijali s nadšením zprávu, že budou bojovat za něj. Bylo to sedmdesát bojovníků, žádné velké vojsko, ale v Northumbrii patřili k nejlepším a nyní bušili meči do štítů a volali Ragnarovo jméno.

„Teď už můžeš mluvit,“ obrátil jsem se k Beoccovi.

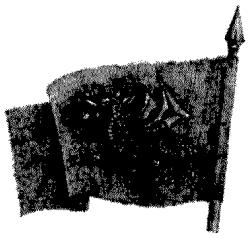
Jenže teď už neměl co říct.

Druhý den za úsvitu a jasné oblohy jsme vyjeli hledat Guthreda.

A Giselu.

ČÁST TŘETÍ

Chodící stín

Kapitola osmá

Se Steapou a se mnou nás bylo sedmdesát šest bojovníků. Všichni jsme jeli na koních, všichni jsme měli zbraň, kroužkovou košili nebo kožené odění a přilbu. S námi však také jelo na menších koních asi čtyřicet sluhů, kteří nám nesli štíty a vedli náhradní koně. Ty jsem však mezi bojovníky nepočítal. Byly doby, kdy mohl Ragnar vést přes dvě stě bojovníků, ale mnozí zemřeli u Ethandunu a další si během dlouhých měsíců Ragnarovy nepřítomnosti našli nové pány. Přesto těch sedmdesát šest představovalo slušnou sílu. „Jsou to praví Dáni, divocí válečníci," řekl s hrdostí Ragnar.

Jel do boje pod svým praporcem s orlím křídlem. Bylo to skutečné orlí křídlo přibité na vrcholu dlouhé žerdě a Ragnarova přilba byla vyzdobena dvěma takovými křídly, rozepjatými jako při letu dravce. „O tomhle jsem snil," řekl mi, když jsme jeli k východu, „o tom, že zase vytáhnu do boje. Celou dobu, co jsem byl rukojmí, jsem si to představoval. Tomu, když jede bojovník do války, se v životě nic nevyrovná, Uhtrede, vůbec nic!"

„A co ženy?" zeptal jsem se.

„Ženy a boj!" řekl, „ženy a boj!" Zavýskl bujnou radostí a jeho kůň vztyčil uši a pár kroků poskočil, jako by sdílel pocit štěstí svého pána. Jeli jsme v čele houfu, i když Ragnar vyslal tucet mužů na malých lehkých koních daleko dopředu na průzkum. Vyptávali se pastevců, poslouchali co se říká, větřili jako psi a předáváním signálů jeden

druhému hlásili Ragnarovi, jaká je situace před námi. Skutečně byli jako psi, kteří slídí po Guthredově stopě. Čekali jsme, že povede na západ směrem ke Cumbralandu, ale dopoledne uplývalo a naši zvědové stále směřovali k východu. Postupovali jsme pomalu, což přivádělo otce Beoccu k zoufalství, ale nemohli jsme jet rychle, dokud jsme nevěděli kam. A pak konečně zvědové dospěli k závěru, že stopa vede na východ, pobídli své koníky tím směrem a my jsme je následovali. „Podle mě se Guthred snaží dostat zpátky do Eoferwiku," uvažoval Ragnar.

„Na to je už pozdě," poznamenal jsem.

„Anebo propadl panice a neví, co dělá," řekl Ragnar vesele.

„To spíš," souhlasil jsem.

Byla s námi i Brida, spolu s dvaceti dalšími ženami. Měla kožený krunýř, černý plášť u krku sepnutý stříbrnou sponou, vlasy stočené a upevněné na hlavě černou stuhou a u pasu se jí houpal dlouhý meč. Stala se z ní elegantní žena, z níž vyzařovala autorita, a mně se zdálo, že se otec Beocca nemůže s její proměnou smířit. Byla vychována jako křesťanka, ale později od této víry odstoupila, a to Beoccu popuzovalo, i když jsem měl podezření, že ho mnohem víc dráždí její ženská krása. „Je to čarodějka," zasyčel mi do ucha.

„Jestli je čarodějka, pak je to ta pravá osoba, kterou bys měl mít vedle sebe," řekl jsem.

„Bůh nás za to potrestá," varoval mě.

„Tohle není země tvého boha," odpověděl jsem. „Tohle je země Thorova."

Pokřižoval se, aby od sebe odvrátil zlo obsažené v mých slovech. „Cos to včera večer blábolil?" pokračoval podrážděně. „Jak jsi na to při šel, že bys mohl být králem?"

„Jak? Docela prostě. Na rozdíl od tebe, otče, pocházím z královského rodu. Ty, jestli se nemýlím, pocházíš z rodu pasáků vepřů."

Neodpověděl na můj výpad a dál vedl svou. „Král je panovník z Boží milosti. Je to osoba vybraná Bohem a zástupem svatých. Svatý Cuthbert vložil Northumbrii do Guthredových rukou, tak jak sis mohl myslet, že nastoupíš na jeho místo? Jak tě to mohlo vůbec napadnout?"

„Právě teď mě napadá, že se klidně můžeme otočit a vrátit domů," řekl jsem.

„Vrátit se domů?“ opakoval Beocca polekaně. „Proč?“

„Protože když vybral Guthreda za krále Cuthbert, určitě ho taky Cuthbert ubrání. Nás Guthred nepotřebuje, půjde do boje se svatým. Anebo už do něj šel. Uvažovals o tom?“

„O čem?“

„Že by už mohl být Guthred v tuhle chvíli poražen. Že už je možná mrtvý, anebo se plouží s Kjartanovými řetězy na nohou.“

„Bůh nás ochraňuje,“ prohlásil Beocca a znovu udělal znamení kříže.

„Neměj strach, ještě ho Kjartan nedostihl,“ ujistil jsem ho.

„Jak to víš?“

„Protože jsme se dosud nesetkali s prchajícími z rozprášeného Guthredova houfu,“ řekl jsem, i když jsem si nemohl být jist, že je Guthred stále na svobodě a živ. Možná právě teď bojuje. Na druhou stranu mi něco říkalo, že se mu pořád daří unikat, a dokonce se nenachází příliš daleko od nás. Těžko ten pocit popsat. Je to instinkt, něco stejně obtížně vysvětlitelného jako vzkaz bohů, obsažený v klouzavém letu ptačího pírka, jež se snáší k zemi. Ale já jsem se naučil těmto pocitům věřit.

Ukázalo se, že i tentokrát mi můj instinkt napovídal správně, neboť když se chýlilo k polednímu, uviděli jsme, že k nám přes pláň porostlou vřesem cválá jeden z našich zvědů, až jeho koníkovi vlála hříva. Dorazil k nám a ještě celý udýchaný hlásil Ragnarovi, že v údolí řeky Swale objevili velký houf mužů a koní. „Jsou u Cetrehtu, pane,“ dodal.

„Na naší straně řeky?“ zeptal se Ragnar.

„Ano, na naší, pane,“ přikývl zvěd, „ve staré pevnosti. Uvězněni v pasti.“

„Jak to?“

„Před pevností stojí jiní ozbrojenci,“ odpověděl zvěd. Nebyl tak blízko, aby rozeznal praporce, ale zatímco se vracel se zprávou k nám, další dva zvědové se pokoušeli sjet do údolí a dozvědět se víc.

Zrychlili jsme. Vítr opět přihnal temné mraky a kolem poledne se spustila krátká, ale prudká přeháňka. Sotva přestalo pršet, vrátili se i ti dva, co sjeli do údolí. „V pevnosti je Guthred,“ hlásil jeden z nich.

„A kdo jsou ti před pevností?“ chtěl vědět Ragnar.

„Kjartanovi lidé, pane,“ odpověděl zvěd. „Mluvili jsme s nimi.“

Zubil se radostí, neboť věděl, že se blíží boj.

„Je jich šedesát, pane. Jenom šedesát.“

„A je s nimi Kjartan? Nebo Sven?“

„Ne, pane. Vede je muž jménem Rolf.“

„Vy jste s ním mluvili?“

„Mluvili a pili pivo, pane. Hlídají Guthreda, aby neutekl. Chtějí ho tam držet, dokud nepřitáhne Ivarr.“

„Takže čekají na Ivarra, ne na Kjartana?“

„Kjartan zůstává v Dunholmu, pane,“ řekl zvěd. „Aspoň tohle nám řekli. A taky že jakmile Ivarr umístí v Eoferwiku posádku, hned nato vytáhne na sever.“

„V údolí je šedesát Kjartanových mužů,“ zvolal Ragnar ke svým bojovníkům a ruka mu mimovolně sklouzla k jílci Srdcerváče. To byl jeho meč a Ragnar mu dal stejné jméno, jaké nesl meč Ragnara Staršího, aby si tím neustále připomínal povinnost pomstít otcovu smrt. „Šedesát mužů, které je třeba pobít,“ dodal a zavolal na sluhu, aby mu přinesl štít. Pak se znovu obrátil k zvědům. „A za koho považovali vás?“ zeptal se.

„Řekli jsme jim, že sloužíme Hakonovi, pane.“

Ragnar jim dal každému stříbrnou minci. „Udělali jste to dobře,“ pochválil je. „A s kolika muži je Guthred v pevnosti?“

„Rolf řekl, že jich má nejméně sto, pane.“

„Sto? A to se nepokusil probít se ven přes šedesát nepřátel?“

„Ne, pane.“

„To je král!“ poznamenal Ragnar pohrdlivě.

„Kdyby se s nimi pustil do boje, nemuselo by mu jich nakonec zbýt ani padesát,“ řekl jsem.

„A co tedy dělá jiného, aby se zachránil?“

„Zřejmě se modlí.“

Později jsme se dozvěděli, že Guthred podlehl panice. Uvědomil si, že už se do Bebbanburgu nedostane, a tak se obrátil na západ ke Cumbralandu v naději, že tam najde někoho, kdo mu poskytne útočiště. Počasí ho však zpomalilo, a když všude kolem viděl projíždět houfy jezdců, dostal strach, že ho v horách některý z nich ze zálohy přepadne. Znovu tedy změnil úmysl a rozhodl se pro návrat do Eoferwiku. Nedojel však dál než ke staré římské pevnosti, která kdysi střežila brody přes

řeku Swale u Cetrehtu. To už věděl, že se ocitl v zoufalé situaci. Někteří jeho bojovníci mu už utekli, neboť si spočítali, že když zůstanou s králem, nečeká je nic jiného než smrt, a Guthred tedy vyslal posly, aby se pokusili přivést pomoc od northumbrijských křesťanských thénů. Jenže my už jsme věděli, že mu žádnou pomoc nepřivedou, protože jsme jejich mrtvoly viděli ležet u cesty. A teď byl Guthred v pasti a šedesát mužů ho v ní drželo do doby, než přijede Ivarr, aby ho zabil.

„Jestli se Guthred modlí, pak byly jeho modlitby vyslyšeny," prohlásil Beocca.

„Chceš říct, že nás poslal křesťanský bůh?" zeptal jsem se.

„A kdo jiný?" odsekl podrážděně a začal si upravovat černou kutnu. „Až předstoupíme před Guthreda, musíš mě nechat promluvit jako prvního," řekl mi.

„Myslíš, že teď je čas na ceremonie?"

„Jsem Alfredův vyslanec!" prohlásil sveřepě. Jeho podráždění se vzedmulo, jako když se po prudkém dešti vylije voda z břehů. „Ty nemáš ponětí o tom, co je důstojnost! Jsem vyslanec krále Wessexu! Co sis vlastně myslel, když jsi včera řekl tomu irskému divochovi, aby mi podřízl hrdlo?"

„Myslel jsem si, že je to jediný způsob, jak dosáhnout toho, abys byl zticha, otče."

„Až se vrátíme, povím o tvé nestoudnosti Alfredovi, tím si můžeš být jist. Všechno mu povím."

Takhle řečnil ještě hodnou chvíli, ale já už jsem ho neposlouchal, neboť jsme dojeli na vrchol kopce a před námi se otevřel výhled na Cetreht a tok řeky Swale, vinoucí se v zákrutech údolím. Římská pevnost stála nepříliš daleko od jižního břehu řeky. Její hliněné valy tvořily rozlehlý čtverec, jenž obklopoval osadu s kostelem uprostřed. Za pevností se nacházel kamenný most, který postavili Římané, aby mohli vést dál svou velkou cestu z Eoferwiku na pustý sever, a jeho polovina se stale ještě klenula nad řekou.

Když jsme přijeli blíž, uviděl jsem, že pevnost je plná koní a lidí. Na střeše kostela vlál praporec a já jsem předpokládal, že je to Guthredova korouhev s vyobrazením svatého Cuthberta. Na severním břehu bylo vidět několik jezdců, kteří střežili brod, aby přes něj nemohl Guthred

uniknout, zatímco zbývající Rolfovi muži na koních stáli na pláni jižně od pevnosti. Byli jako lovečtí psi číhající u liščí nory.

Ragnar zastavil a jeho muži se začali připravovat k boji. Navlékali si na paže řemení štítů, uvolňovali si meče v pochvách a čekali na Ragnarovy příkazy. Znovu jsem se zadíval do údolí. Pevnost poskytovala Guthredovým lidem jen chabou ochranu. Její hliněné valy byly zvětralé a zpola sesuté do příkopu, navíc neměla žádnou palisádu, takže se dalo dovnitř dostat bez překonávání jakékoliv překážky. Těch šedesát jezdců před pevností do ní mohlo bez problému vjet, aniž sesedli z koní, ale zatím se spokojovali s tím, že objížděli kolem a pokřikovali na ty uvnitř urážky. Část Guthredových mužů je pozorovala z valů a další byli shromážděni kolem kostela. Už nás na kopci spatřili a museli si myslet, že jsme posila jejich obléhatelů, protože spěchali ke zbytkům opevnění na jižní straně. Díval jsem se na osadu uvnitř pevnosti. Je tam i Gisela? Připomněl jsem si její podobu, to, jak pohazuje hlavou a jak se její tmavé oči snoubí s černými vlasy, a bezděčně jsem popojel o několik kroků dopředu. Strávil jsem víc než dva roky v pekle u Sverriho vesla a po celou tu dobu jsem snil o chvíli, kdy znovu stanu před ní – před Giselou. A tak jsem nečekal na Ragnara, zaťal svému koni ostruhy a sám se rozjel do údolí.

I když ne tak docela sám, neboť za mnou se pustil Beocca se zoufalým voláním, že jako Alfredův vyslanec musí jet v čele, aby stanul před Guthredem první. Nedbal jsem na něj a v půli cesty dolů spadl Beocca z koně. Zaslechl jsem jeho výkřik, a když jsem se ohlédl, uviděl jsem, že se belhá za svou klisnou a snaží se znovu nasednout.

Krajinu, stále ještě zmáčenou deštěm, nyní ozářilo jasné podzimní slunce. Měl jsem štít s vyleštěnou puklicí uprostřed, na sobě vycíděnou drátěnou košili a na hlavě blýskavou přilbu, a když se mi ještě na pažích leskly mosazné náramky, musel jsem se jevit jako zářivý válečník, který se žene do boje, aby sám pobil všechny nepřátele. Znovu jsem se ohlédl a uviděl, že už i Ragnar se rozjel dolů, ale míří šikmo po svahu k východu, zřejmě aby odřízl Kjartanovým mužům nejpříhodnější ústupovou cestu přes louky na východním břehu.

Dojel jsem na úpatí svahu a vyrazil přes pláň k římské cestě. Minul jsem křesťanský hřbitov se spoustou malých dřevěných křížů obráce

ných k většímu kříži, který ukazoval zemřelým směr k Jeruzalému, aby, až nadejde den zmrtvýchvstání, věděli, kam se ubírat. Cesta vedla těsně kolem hrobů k jižnímu vchodu do pevnosti, odkud mě pozoroval shluk Guthredových mužů. Z druhé strany proti mně po cestě přijížděli Kjartanovi muži, ale nechystali se k boji. Neměli k tomu důvod. Vypadal jsem jako Dán, byl jsem sám, zatímco jich bylo mnoho, a navíc jsem měl meč stále v pochvě. „Kdo z vás je Rolf?“ houkl jsem na ně, když jsem se dostal blíž.

„Já,“ odpověděl muž s černým vousem a vyjel mi vstříc. „A kdo jsi ty?“

„Tvoje smrt, Rolfe,“ odpověděl jsem, vytrhl z pochvy Hadí dech a současně zaťal hřebci ostruhy. Rolf nebyl připraven na boj a ještě nestačil tasit meč, když jsem cvalem projel kolem něj, máchl Hadím dechem a Rolfova hlava i s přilbou odletěla od těla. Divoce jsem zavýskl, neboť jsem opět pocítil radost z boje, tu opojnou rozkoš ze zabíjení. Přede mnou byli tři další jezdci, ale stejně jako Rolf se ještě nestačili vzpamatovat a ani jeden neměl v ruce meč. Zírali na mě jako na zjevení – na mě a na bezhlavý Rolfův trup, který se stále ještě kýval v sedle. Zaútočil jsem na prostředního z nich. Můj hřebec tvrdě vrazil do jeho koně, současně můj meč poslal jezdce k zemi, a pak už jsem se ocitl za zbývajícími dvěma, kteří mi chtěli zastoupit cestu, a přede mnou byla pevnost.

U vjezdu do ní stálo padesát nebo šedesát mužů. Jen asi polovina byla na koních, ale všichni třímali meče nebo kopí. A potom jsem mezi nimi uviděl Guthreda, jehož světlé vlasy jasně zářily v slunci, a vedle něho Giselu. Tolikrát jsem se snažil vybavit si v těch nekonečných měsících u Sverriho vesla její tvář a nikdy se mi to nepodařilo, a přesto se mi teď její široká ústa a vzdorné oči zdály tak známé. Byla v bílé tunice stažené v pase stříbrným řetízkem a vlasy svázané do uzlu na znamení, že je vdaná, měla zakryté plátěným čepcem. Držela se bratrovy paže a Guthred stál a beze slova hleděl na to, co se před jeho očima právě odehrávalo.

Dva Kjartanovi muži se pustili za mnou, zatímco zbývající se točili dokola a otřeseni Rolfovou smrtí a náhlým útokem Ragnarových bojovníků nebyli schopni se seskupit a bojovat. Obrátil jsem se proti těm

dvěma. Otočil jsem koně tak prudce, že se mu zadní kopyta zaryla hluboko do promoklé půdy, ale můj náhlý obrat zahnal mé pronásledovatele na útěk. Rozjel jsem se za nimi. Jeden byl příliš rychlý a stačil mi ujet, ale druhý měl těžkého a nemotorného koně, a když slyšel, že ho doháním, máchl mečem dozadu v zoufalé snaze odrazit můj útok. Kryl jsem ránu štítem a vzápětí bodl jezdce Hadím dechem do zad, až se prohnul a strašlivě vykřikl. Vytrhl jsem čepel z jeho těla a bodl ho do obličeje. Muž se zhroutil k zemi. Projel jsem kolem něj, otočil se a se zkrvaveným mečem a sejmutou přilbou jsem znovu zamířil ke vchodu do pevnosti.

Jel jsem pomalu, abych si vychutnal svůj triumf. Ano, předváděl jsem se, ale kdo by něčemu takovému odolal po tom, co se před zraky ženy svého srdce odvážil sám proti šedesáti nepřátelům, rozvrátil jejich řady a dva z nich zabil? Ve skutečnosti nebylo mé hrdinství tak skvělé. Kjartanovi muži nebyli připraveni na boj, a kdyby se za mnou pustili teď, nezbylo by mi než rychle zmizet v pevnosti mezi Guthredovými bojovníky. Ale oni mě nepronásledovali, protože se k nim blížil Ragnar se svým houfem, a tak jsem se mohl tvářit, že na ně nedbám, a v klidu jet k mužům u vchodu do pevnosti.

„Zapomněli jste, jak se bojuje?“ houkl jsem na ně. Na Guthreda jsem ani nepohlédl, dokonce ani na Giselu, i když jsem sejmul přilbu, aby mě poznala. Věděl jsem, že se na mě dívá. Cítil jsem její tmavé oči a také její úžas a doufal jsem, že je to úžas radostný. „Všichni musejí zemřít!“ zvolal jsem a ukázal na Kjartanovy muže. „Všichni do jednoho, tak na ně vyrazte a pobijte je!“

Právě v tu chvíli na ně udeřil Ragnar. Údolím se rozlehlo bouchání štítů, třeskot a řinkot mečů, výkřiky, řev mužů a ržání koní. Během krátké chvíle byl houf Kjartanových jezdců rozprášen a někteří, když viděli, že směrem na východ neuniknou, začali v zoufalství prchat na západ. Pohlédl jsem na muže u vchodu do pevnosti. „Rypere! Clapo!“ zvolal jsem. „Zastavte je!“

Oba na mě zírali, jako bych byl duch, a svým způsobem jsem jím opravdu byl – duch muže, kterého Guthred pohřbil v otroctví. Potěšilo mě, že jsem viděl Clapu po Guthredově boku, neboť Clapa byl Dán, a z toho jsem usoudil, že všichni Dáni ještě Guthreda neopustili. „Tys

nerozuměl, Clapo?“ houkl jsem znovu. „Přestaň na mě civět, vsedni na koně a bojuj!“

„Ano, pane!“

Přijížděl jsem stále blíž, až jsem byl jen pár kroků od Guthreda a shlížel na něj dolů z výšky. Za mými zády pokračoval boj a Guthredovi muži, probuzení ze strnulosti, se rychle přidávali k dobíjení nepřátel. Guthred to však nesledoval, díval se jen na mě. Za ním stáli kněží a vedle něj Gisela, ale já jsem hleděl pouze do jeho očí a viděl v nich strach. „Vzpomínáš si na mě?“ zeptal jsem se.

Nenašel slova pro odpověď.

„Udělal bys dobře, kdybys šel svým mužům královským příkladem a zabil pár nepřátel. Máš koně?“

Přikývl, avšak stále nepromluvil jediné slovo.

„Tak na něj vsedni a bojuj,“ řekl jsem.

Opět přikývl a udělal krok dozadu, ale třebaže mu jeho sluha přivedl koně, znovu zůstal stát. Teprve teď jsem se obrátil ke Gisele. Dívala se na mě, a když se naše pohledy setkaly, zdálo se mi, že žár v jejích očích by zapálil oheň. Chtěl jsem něco říct, ale teď pro změnu chyběla slova mně. Jeden z kněží vzal Giselu za rameno, jako by ji chtěl odvést pryč, ale když jsem proti němu napřáhl zkrvavený meč, stáhl se dozadu. Znovu jsem se obrátil k ní. Skoro se mi zastavil dech. Závan větru jí zvedl pramen vlasů, který jí vykukoval zpod čepce. Odhrnula si ho a usmála se. „Uhtrede,“ řekla, jako by to jméno vyslovila poprvé v životě.

„Giselo,“ podařilo se mi konečně promluvit.

„Věděla jsem, že se vrátíš.“

„Myslel jsem, že budeš bojovat,“ zasyčel jsem na Guthreda a on sklonil hlavu.

„Máš koně?“ zeptal jsem se Gisely.

„Ne.“

„Ty!“ křikl jsem na chlapce, který na mě civěl s otevřenou pusou, „přiveď mi tamtoho koně!“ ukázal jsem na hřebce jednoho ze zabitých Kjartanových mužů, který pobíhal bez jezdce.

Během chvíle chlapec koně chytil a přivedl. Gisela si vykasala sukni, strčila nohu v zablácené botě do třmenu a nasedla. Pak se natáhla ke mně a dotkla se mé tváře. „Jsi hubenější,“ řekla.

„Ty taky.“

„Nebyla jsem šťastná,“ povzdechla. „Od chvíle, kdy jsi zmizel, se mi život stal utrpením.“ Ještě chvíli držela ruku na mé tváři, jako by se bála, že zmizím znovu, pak si náhle strhla z hlavy plátěný čepec a rozpustila vlasy, až jí spadly na ramena jako vlasy neprovdané dívky. „Nejsem vdaná,“ řekla, „alespoň ne řádně.“

„Ještě ne,“ odpověděl jsem a mé srdce zaplavila radost. Nemohl jsem od ní odtrhnout oči. Byl jsem opět s ní a měsíce, nekonečně dlouhé měsíce otroctví zmizely, jako by nikdy nebyly.

„Už jsi zabil dost mužů?“ zeptala se s šelmovským úsměvem.

„Ne.“

A tak jsme vyjeli do boje.

Málokdy se podaří pobít celé nepřátelské vojsko. Vždy, když básníci opěvují hrdiny bitev, nikdy neopomenou zdůraznit, že ani jeden z nepřátel neunikl, pokud náhodou nebyl účastníkem boje básník sám a neměl to štěstí, že právě jemu se to podařilo. Je to zvláštní. Básníci vždy zůstanou naživu, zatímco všichni ostatní zemřou. Ale co vědí básníci o boji? Nikdy jsem žádného neviděl stát ve štítové hradbě. Toho dne jsme před Cetrehtem zabili na padesát Kjartanových mužů a pobili bychom je všechny, jenže pak nastal na bojišti zmatek, neboť Guthredovi bojovníci neviděli rozdíl mezi Kjartanovými a Ragnarovými Dány, a tak se stalo, že zatímco jsme se snažili udělat na bojišti pořádek, několika nepřátelům se podařilo ujet. Například Finan už stačil zabít dva muže z Guthredovy tělesné stráže a chystal se zaútočit na třetího, když jsem ho zpozoroval.

„Ten je Guthredův,“ houkl jsem na něj.

„Ale vypadá jako zrádce,“ zavrčel Finan.

„Jmenuje se Sihtric a kdysi mi přísahal věrnost,“ řekl jsem.

„Stejně vypadá jako zrádce.“

„Jsi na naší straně, nebo ses vrátil k svému otci?“ zavolal jsem na Sihtrika.

„Pane!“ vykřikl radostně mladík, rozběhl se ke mně a padl před mým koněm na kolena. „Pořád patřím tobě, pane.“

„Tys nepřísahal Guthredovi?“

„Nechtěl to ode mě, pane.“

„Ale sloužil jsi mu, ne? Nevrátil ses do Dunholmu.“

„Ne, pane. Zůstal jsem u krále.“

„Říká pravdu,“ ozvala se Gisela za mnou.

Dal jsem jí Hadí dech, natáhl se dolů a vzal Sihtrika za ruku. „Takže jsi pořád můj muž?“

„Samozřejmě, pane!“ zvolal. Sevřel mi ruku a hleděl na mě, jako by stále nemohl uvěřit, že jsem to já.

„Ale co z tebe budu mít, když nedokážeš zabít ani takového hubeného Ira?“

„Je hubený, ale rychlý, pane.“

„Tak ho nauč svoje triky,“ řekl jsem Finanovi a znovu se obrátil k mladíkovi. „Jsem rád, že tě zase vidím, Sihtriku.“

Ragnar měl dva zajatce a Sihtric jednoho z nich, toho vyššího, poznal. „Jmenuje se Hogga,“ hlásil mi.

„Jmenoval se tak, protože teď už je to mrtvý Hogga,“ řekl jsem. Věděl jsem, že dokud je Kjartan naživu, čeká smrt každého z jeho mužů, kteří padnou Ragnarovi do rukou. Byla to jeho odplata, jeho nenávist, začátek jeho pomsty za otcovu vraždu, ale v tuto chvíli Hogga a jeho menší druh věřili, že je ušetří. Ochotně vypovídali, že Kjartan má v Dunholmu kolem dvou set mužů a že poslal na pomoc Ivarrovi velký bojový oddíl, zatímco zbývající odešli pod Rolfovým vedením sem, na toto krvavé pole u Cetrehtu.

„Proč sem Kjartan nepřivedl všechny své bojovníky?“ zeptal se ho Ragnar.

„Nechtěl opustit Dunholm, pane. Bojí se, že by za jeho nepřítomnosti mohl na pevnost zaútočit Ælfric z Bebbanburgu.“

„A Ælfric hrozil, že to udělá?“ zeptal jsem se.

„To nevím, pane,“ pokrčil Hogga rameny.

Nezdálo se mi pravděpodobné, že by se můj strýc odvážil zaútočit na Dunholm. Možná by se přemohl a vytáhl na pomoc Guthredovi, kdyby věděl, kde král je, ale i o tom jsem pochyboval. Jistě, chtěl svatého Cuthberta a Giselu, ale ne za cenu toho, že by musel riskovat ztrátu Bebbanburgu. V tom byl stejný jako Kjartan.

„A co Thyra Ragnarsdottir?“ pokračoval Ragnar ve výslechu. „Je naživu?“

„Ano, pane.“

„A je její život šťastný?“

Oba muži se na sebe podívali a Hogga udělal grimasu. „Je bláznivá, pane,“ řekl tiše, „dočista bláznivá.“

Ragnar na oba Dány hleděl a mlčel. Bylo vidět, že jsou celí nesví, ale pak Ragnar zvedl oči k obloze, kde nad horami na západě kroužilo káně. „Řekněte mi,“ promluvil náhle tichým, téměř mírným hlasem, „jak dlouho sloužíte Kjartanovi?“

„Osm let, pane,“ odpověděl Hogga.

„A já sedm,“ dodal ten druhý.

„Takže jste u něj oba byli ještě předtím, než se opevnil v Dunholmu, že?“

„Ano, pane.“

„A taky jste u něj byli, když přitáhl se svými lidmi do Synningthwaitu a zapálil síň mého otce,“ pokračoval Ragnar teď už tvrdým tónem, „a když odvedl mou sestru jako děvku svého syna a zabil mou matku a mého otce.“

Ani jeden neodpověděl. Ten menší se začal třást. Hogga se rozhlédl, jako by hledal, kudy uprchnout, ale všude kolem něj byli Dáni na koních s meči v rukou. A pak sebou trhl, protože teď už tasil meč i Ragnar.

„Ne, pane!“ vykřikl Hogga.

„Ano,“ zařval Ragnar a s tváří zkřivenou hněvem rozpoltil Hoggovi hlavu. Musel seskočit z koně, aby dokončil dílo. Zabil oba muže a pak ještě sekal do jejich mrtvých těl, aby vybouřil všechen hněv. Pozoroval jsem ho a pak jsem se otočil, abych viděl Giselinu tvář. Neprozrazovala žádné pocity, a když si uvědomila, že se na ni dívám, otočila se ke mně s výrazem triumfu, jako by mi chtěla dokázat, že se mýlím, když čekám, že v ní pohled na rozsekaná těla musí vzbudit hrůzu. „Zasloužili si to?“ zeptala se.

„Zasloužili,“ odpověděl jsem.

Všiml jsem si, že její bratr se nedíval. Měl ze mě strach, neboť nevěděl, co ode mě má čekat. A jistě měl strach i z Ragnara, který byl zkrvavený jako řezník, a tak nás Guthred nechal s mrtvými a vrátil se do vesnice. Otec Beocca už stačil najít pár kněží a promluvit s nimi a teď přikulhal k nám. „Už jsem to zařídil,“ řekl spokojeně, „předstoupíme před krále v kostele.“ Náhle si uvědomil, že stojí vedle dvou

rozsekaných bezhlavých mrtvol. „Milosrdný Bože!“ vydechl v hrůze. „Kdo to udělal?“

„Ragnar.“

Beocca se pokřižoval. „Takže nás přijme v kostele,“ opakoval. „A snaž se smýt si z drátěné košile krev, Uhtrede. Jsme Alfredovi vyslanci!“

Otočil jsem se a sledoval těch pár uprchlíků, kterým se podařilo uniknout. Právě přejížděli hřeben kopců na západě. Nepochyboval jsem, že někde dál přebrodí řeku a připojí se k jezdcům na protějším břehu a budou je varovat. Pak vyšlou rychlého posla do Dunholmu a Kjartan se dozví o praporci s orlím křídlem a bude vědět, že se Ragnar vrátil z Wessexu.

A já jsem doufal, že i v nedobytné pevnosti na vysokém útesu a za vysokými valy ho rozechvěje strach.

Jel jsem ke kostelu spolu s Giselou. Beocca se snažil držet s námi krok, ale šel pěšky a nestačil nám. „Počkej na mě, Uhthrede!“ volal za mnou. „Počkej na mě!“

Nepočkal jsem, naopak jsem pobídl koně a nechal Beoccu daleko za sebou.

V kostele panovalo temné šero. Světlo vnikalo dovnitř pouze oknem nad vchodem a na oltáři, jímž byla dřevěná deska na dvou kozách zakrytá černým plátnem, blikalo několik svící. Rakev s tělem svatého Cuthberta a obě truhlice se zbývajícími relikviemi ležely před oltářem, vedle něhož seděl Guthred na jednoduché stoličce používané při dojení. Za ním stáli dva muži a vedle něj seděla žena. Jedním z mužů byl opat Eadred a druhým otec Hrothweard. Žena vypadala mladě, měla pěknou buclatou tvář a byla těhotná. Později jsem se dozvěděl, že je to Osburh, Guthredova saská královna. Dívala se střídavě na mě a na svého manžela a zřejmě čekala, že Guthred promluví. Ten však mlčel. Vlevo u zdi postával houf bojovníků a vpravo ještě větší houf kněží a mnichů. Živě spolu hovořili, jako by se o něčem přeli, ale když jsem vstoupil, všichni zmlkli.

Gisela se držela mé levé paže. Takhle jsme šli vedle sebe, až jsme stanuli před Guthredem. Podobně jako při našem prvním setkání u vchodu do pevnosti se zdálo, že není schopen na mě pohlédnout ani promluvit. V jednu chvíli už otevřel ústa, ale opět z nich nevyšlo žádné

slovo a díval se kamsi za mě, jako by doufal, že se ještě objeví někdo méně zlověstný než já. „Přišel jsem, abych si vzal tvou sestru za ženu," prohlásil jsem.

Otevřel ústa a zase je zavřel.

Jeden z mnichů vystoupil o krok vpřed, jako by chtěl protestovat, ale další ho stáhl zpátky a já jsem viděl, že bohové mi jsou ten den zvlášť nakloněni, neboť ti dva byli Jaeberht a Ida, mnišští bastardi, kteří vyjednali obchod, na základě něhož jsem byl uvržen do otroctví. Z druhé strany kostela se však ozval protest. „Paní Gisela už je vdaná," řekl kdosi.

Pohlédl jsem tím směrem a uviděl statného staršího muže s šedivými vlasy. Měl na sobě krátkou hnědou tuniku a na krku stříbrný řetěz, a když jsem k němu zamířil, zvedl vyzývavě hlavu.

„Ty jsi Aidan," řekl jsem. Od doby, kdy jsem byl naposledy v Bebbanburgu, už uplynulo čtrnáct let, ale přesto jsem Aidana poznal. Byl to jeden z otcových služebníků, jehož úkolem bylo hlídat vchod do velké síně a nevpouštět dovnitř nežádoucí lidi, ale stříbrný řetěz na jeho krku jasně říkal, že se od té doby dopracoval mnohem vyššího postavení. Cvrnkl jsem do řetězu prstem. „Co vlastně teď jsi, Aidane?" zeptal jsem se.

„Správce panství pána z Bebbanburgu," odpověděl. Nepoznal mě. Jak by mohl? Bylo mi devět let, když mě viděl naposledy.

„Takže jsi můj správce," řekl jsem.

„Cože? Tvůj?" pohlédl na mě nechápavě, ale pak mu došlo, kdo zřejmě jsem, a stáhl se zpátky mezi dva bojovníky. Udělal to bezděčně, neboť Aidan nebyl žádný zbabělec. V dobách mého otce byl dobrý voják, ale nečekané setkání se mnou ho zjevně zaskočilo. Hned se však vzpamatoval a znovu na mě pohlédl vzdorně. „Paní Gisela…," začal znovu.

„Jsi vdaná?" zeptal jsem se Gisely.

„Ne," odpověděla.

„Není vdaná," řekl jsem Aidanovi.

Guthred si odkašlal, jako by chtěl promluvit, ale opět zůstal němý, i když tentokrát proto, že do kostela vstoupil Ragnar se svými muži.

„Paní je vdaná,“ ozval se pro změnu hlas z hloučku kněží a mnichů. Otočil jsem se a uviděl, že to řekl bratr Jaenberht. „Je vdaná za pana Ælfrika,“ dodal mnich.

„Vdaná za Ælfrika?“ opakoval jsem, jako bych to slyšel poprvé. „Za toho ubožáka, za tu zbabělou veš?“

Aidan šťouchl loktem do ozbrojence vedle sebe a muž tasil meč. Totéž udělal ten druhý a já jsem se usmál a pomalu vytáhl z pochvy Hadí dech.

„Tohle je dům Boží!“ zvolal opat Eadred. „Schovejte ty zbraně!“

Oba mladí bojovníci zaváhali, ale když viděli, že se nechystám meč zastrčit, zachovali se stejně jako já, třebaže se ani jeden z nich neodvážil zaútočit. Věděli, kdo jsem, a znali mou pověst, navíc Hadí dech byl stále ještě lepkavý krví Kjartanových mužů.

„Uhtrede!“ Tentokrát jsem hned poznal, kdo to je. Do kostela vběhl Beocca a prodíral se mezi Ragnarovými muži dopředu. „Uhtrede!“ zvolal znovu.

Otočil jsem se. „Tohle je moje záležitost, otče, a ty do ní nemáš co zasahovat,“ řekl jsem. „Vzpomínáš si na Aidana?“ Beocca se zatvářil zmateně, ale pak přece jen správce poznal, neboť v době, kdy byl Aidan na Bebbanburgu obyčejným služebníkem, pobýval tam Beocca jako otcův kněz. „Aidan chce, aby mě ti dva chlapci zabili,“ pokračoval jsem, „ale ještě než ho poslechnou,“ znovu jsem se obrátil ke správci, „pověz mi, Aidane, jak může být Gisela vdaná za člověka, kterého nikdy neviděla.“

Pohlédl na Guthreda, jako by od něj čekal pomoc, ale král se stále k ničemu neměl. „Při obřadu jsem stál vedle ní jako zástupce pána Ælfrika, takže podle církevního řádu je vdaná,“ odpověděl Aidan.

„A taky jsi s ní strávil svatební noc?“ zeptal jsem se a kněží a mniši zasyčeli nevolí.

„Samozřejmě že ne,“ odsekl Aidan dotčeně.

„Jestliže to tedy neudělal někdo jiný, není vdaná,“ prohlásil jsem. „Klisna je ochočená, když se osedlá a projede. Projel tě někdo?“ zeptal jsem se Gisely.

„Ještě ne,“ odpověděla.

„Je vdaná,“ trval na svém Aidan.

„Stál jsi u oltáře tam, kde měl stát můj strýc," řekl jsem, „a tomu říkáš sňatek?"

„Je to tak," hlesl tiše Beocca.

Nevšímal jsem si ho. „Takže když tě zabiju, bude Gisela vdova?" nedal jsem pokoj Aidanovi.

Postrčil proti mně jednoho z bojovníků a ten jako hlupák udělal krok vpřed, aniž byl skutečně připraven na boj. To už jsem však švihl Hadím dechem, vyrazil mladíkovi meč z ruky a vzápětí mu opřel hrot čepele o břicho. „Chceš, abych tě vykuchal jako píchnuté prase?" zeptal jsem se ho s úsměvem. „Jsem Uhtred," dodal jsem, když se nezmohl na odpověď. „Jsem pán z Bebbanburgu, bojovník, který zabil na břehu moře Ubbu Lothbroksona." Nalehl jsem na meč a zatlačil mladíka zpátky. „Zabil jsem víc mužů, než bych dokázal spočítat," pokračoval jsem, „ale to ti nebrání, abys se mnou zkusil bojovat i ty. Chceš se chlubit tím, žes mě zabil? Ta zbabělá veš, ten ubožák jménem Ælfric by byl rád, kdybys to udělal, a jistě by se ti za to odměnil." Znovu jsem přitlačil na meč. „Tak se do toho dej," zavrčel jsem vztekle, neboť ve mně vzrůstal hněv. „Zkus to." Neměl chuť cokoliv proti mně zkoušet a místo toho couvl o další krok dozadu. Totéž udělal i ten druhý a nebylo divu, protože za mnou už stáli Ragnar a Steapa a za nimi houf hrozivých Dánů s meči a sekerami. Pohlédl jsem na Aidana. „Dovolím ti," řekl jsem, „aby ses odplazil k mému strýci a vyřídil mu, že o svou nevěstu přišel."

„Uhtrede!" ozvalo se. Guthred se konečně zmohl na to, aby promluvil.

Nedbal jsem na něj a zamířil na druhou stranu kostela, kde stáli knězi a mniši. Gisela se pořád držela mé paže a šla se mnou. Dal jsem jí podržet Hadí dech a zastavil se před Jaenberhtem. „Tak ty si myslíš, že Gisela je vdaná?" zeptal jsem se ho.

„Ano, je," odpověděl vzdorně. „Cena za nevěstu byla zaplacena a svazku manželskému bylo požehnáno."

„Cena za nevěstu?"Obrátil jsem se ke Gisele. „Jaká cenu byla za tebe zaplacena?"

„Žádná," odpověděla. „Naopak my jsme museli zaplatit jim. Dostali tisíc stříbrných a ruku svatého Oswalda."

„Ruku svatého Oswalda?" opakoval jsem a málem se rozesmál.

„Opat Eadred ji našel.“

„Spíš ji vykopal na hřbitově pro žebráky,“ řekl jsem.

Jaenberht se naježil na protest. „Všechno se odehrálo podle zákonů světských i církevních. Ta žena,“ pohlédl pohrdavě na Giselu, „je vdaná.“

V jeho hubené tváři bylo cosi, možná ta povýšená pohrdavost, co mě dráždilo a co mě vydráždilo natolik, že jsem ho chytil za věneček vlasů kolem tonzury. Snažil se bránit, ale byl příliš slabý a já jsem mu cloumal hlavou dopředu a dozadu a pak ji strhl dolů a vrazil mu přes lem drátěné košile do obličeje koleno. Znovu jsem ho narovnal. „Tak co, je vdaná, nebo není?“ zasyčel jsem.

„Je,“ zamumlal s ústy plnými krve a já jsem mu znovu strhl hlavu dolů a tentokrát jsem cítil, že mu na mém koleni praskly zuby.

„Je vdaná, nebo ne?“ opakoval jsem otázku. Teď už neřekl nic, ale ani to mi nestačilo, a tak jsem ho kopl kolenem potřetí a zlomil mu nos. „Něco jsem se tě ptal,“ zařval jsem.

„Je vdaná,“ zamumlal. Třásl se hněvem a skučel bolestí a ostatní kněží křičeli a protestovali, ale v tu chvíli už jsem byl slepý a hluchý zuřivostí. To byl on, tenhle zatracený mnich, ochotný přisluhovač mého strýce, kdo našeptal Guthredovi, aby mě poslal do otroctví. On proti mně od počátku intrikoval a pokusil se mě zničit, a když jsem si to uvědomil, ztratil jsem nad sebou vládu a necítil nic než nezkrotnou zuřivost živenou ponížením, které jsem musel vytrpět na Sverriho lodi. A tak jsem znovu strhl hlavu toho prokletého mnicha k sobě, ale tentokrát jsem ho neudeřil kolenem, ale vytáhl jsem Vosí žihadlo, svůj kratší meč, a jedinou ranou mu proťal hrdlo. Byla to otázka okamžiku – vytrhl jsem meč a pak už jsem jen viděl mnichovy vytřeštěné oči, jako by nevěřil, že to udělám, a přísahám, že i já jsem tomu zpola nevěřil, ale přesto jsem švihl mečem a proťal mu hrdlo, až čepel zaskřípala o páteř a na drátěnou košili mi vystříkl proud krve. Mnich zachrčel, jeho tělem projelo křečovité zachvění a pak se sesul k zemi.

Ostatní mniši a kněží vřískali hrůzou jako ženy. Byli zděšeni už tím, jak jsem otloukal kolenem Jaenberhtův obličej, ale nikoho z nich v tu chvíli nenapadlo, že bych mohl mnicha před jejich očima zabít. Avšak i když jsem byl i já překvapen výbuchem svého hněvu, nelitoval jsem, k

čemu mě dohnal, a nepovažoval to za vraždu. Pro mě to byla pomsta a po jejím dokonání jsem pocítil opojnou radost. V té jediné ráně Vosím žihadlem byl obsažen každý záběr u Sverriho otrockého vesla a každý šleh bičem, který jsem dostal od Sverriho mužů. Pohlédl jsem na Jaenberhtovo tělo, které sebou škubalo v smrtelných křečích, a pak se obrátil k tomu druhému, k Idovi. „Je Gisela vdaná?“ zeptal jsem se ho.

„Podle církevních zákonů…,“ začal koktavě, ale zadrhl se a pohled mu sklouzl ke zkrvavené čepeli, „není vdaná, pane, dokud není manželství naplněno,“ dodal rychle.

„Jsi vdaná?“ obrátil jsem se ke Gisele.

„Nejsem,“ odpověděla.

Sehnul jsem se a otřel zkrvavený meč do suknice Jaenberhtovy kutny. Už byl mrtvý, ale jeho oči stále zíraly v němém údivu. Jeden z kněží, statečnější než ostatní, poklekl vedle mrtvoly a modlil se, ale ostatní vypadali jako ovce, před nimiž se náhle objeví vlk. Zírali na mě v takové hrůze, že se nezmohli na protest. Beocca otevíral a zavíral ústa, avšak žádný zvuk z nich nevycházel. Zastrčil jsem Vosí žihadlo do pochvy, vzal si od Gisely Hadí dech a spolu jsme se obrátili k jejímu bratrovi. Hleděl na Jaenberhtovu mrtvolu a na krev rozstříknutou široko po podlaze i po sukni tuniky své sestry a musel si myslet, že nyní hodlám udělat totéž s ním, protože sevřel jílec svého meče. Jenže já jsem ukázal Hadím dechem na Ragnara. „To je hrabě Ragnar,“ řekl jsem, „a je tady, aby bojoval za tebe, i když si to nezasloužíš. Kdyby bylo po mém, skončil bys v okovech a znovu bys vynášel hovna krále Eochaida.“

„Je to panovník z Boží milosti!“ odvážil se protestovat otec Hrothweard. „Jsi povinen mu prokazovat úctu.“

Znovu jsem vytáhl Vosí žihadlo. „Tys mi taky vždycky pil krev,“ řekl jsem.

Beocca, stále ještě zhrožený tím, co jsem udělal, mě odstrčil a uklonil se před Guthredem. Byl bledý jako smrt a nebylo divu, když jsem před jeho očima zabil mnicha, ale ani to ho neodradilo, aby konečně přikročil ke splnění svého skvělého úkolu Alfredova vyslance. „Přináším ti pozdravy od krále Wessexu Alfreda, který…“

„Později, otče,“ přerušil jsem ho.

„Přináším ti křesťanské pozdravy od…," snažil se Beocca pokračovat, ale pak vyjekl, protože jsem ho chytil a odtáhl dozadu. Někteří z kněží a mnichů si zřejmě mysleli, že i jeho chci zabít, a zavřeli oči.

„Později, otče," řekl jsem znovu o něco důrazněji a pustil ho. Pak jsem se vrátil ke Guthredovi. „Tak co teď budeš dělat?" zeptal jsem se ho.

„Jak to myslíš?"

„Jak to říkám. Pobili jsme ty, co tě hlídali, a jsi zase volný. Takže co teď budeš dělat?"

„Především tě potrestáme," zvolal kdosi. Byl to opět Hrothweard. Ukázal na mě a rudý hněvem začal křičet, že jsem vrah, neznaboh a hříšník, jakému není rovno, a že Guthreda stihne Boží hněv, jestliže mě nepotrestá. Zdálo se, že královnu Osburh jeho hněvivý výbuch vyděsil, a nebylo divu, neboť kněz s rozevlátými vlasy a divokým pohledem na mě svolával pomstu nebes. „Jedinou nadějí pro to, aby se nám podařilo vytvořit Haliwerfolkland, je naše spojenectví s Ælfrikem z Bebbanburgu, králi," volal ve svatém zanícení. „Pošli proto paní Giselu panu Ælfrikovi a zabij toho pohana!" ukázal na mě. Gisela pořád stála po mém boku a držela se mé paže. Nic jsem na Hrothweardovy výlevy neřekl.

Opat Eadred, který se náhle zdál starý a svrasklý jako svatý Cuthbert, se snažil situaci uklidnit. Zvedl ruku, počkal, až všichni ztichnou, a pak poděkoval Ragnarovi za to, že je zbavil Kjartanových ozbrojenců. „A teď, pane," obrátil se ke Guthredovi, „musíme rychle odnést našeho světce na sever. Do Bebbanburgu."

„Nejdřív musíme potrestat vraha," trval na svém Hrothweard.

„Pro naši zem není nic dražšího než tělo svatého Cuthberta," pokračoval Eadred, aniž reagoval na Hrothweardův hněv, „a proto ho musíme co nejdřív dopravit do bezpečí. Musíme vyjet hned za úsvitu, jet na sever a dojet do Bebbanburgu."

O svolení promluvit se přihlásil Aidan. Řekl, že vážil cestu na jih v dobré víře a dočkal se toho, že jsem urazil jeho a jeho pána a porušil mír v Northumbrii, ale že všechno to může být zapomenuto, jestliže Guthred doveze svatého Cuthberta a Giselu na sever do Bebbanburgu. „Jenom tam, v Bebbanburgu, bude světec v bezpečí," dodal.

„Musí zemřít!" vyštěkl Hrothweard a zvedl proti mně dřevěný kříž.

Guthred se tvářil bezradně. „Jestliže půjdeme na sever, vytáhne proti nám Kjartan," řekl.

Eadred byl na tuto námitku připraven. „Pokud s námi bude hrabě Ragnar, ubráníme se mu, pane. A církev pak hraběti Ragnarovi za jeho služby zaplatí."

„Ale jak může být kdokoliv z nás bezpečný, bude-li ponechán vrah naživu," vykřikl Hrothweard a znovu proti mně namířil kříž, jako by od sebe odvracel samo zlo pekla. „Je to vrah! A bratr Jaenberht je mučedník!" Z hloučku kněží a mnichů se ozvaly souhlasné výkřiky a Guthred se pokusil zjednat klid tím, že ukázal na otce Beoccu a připomněl, že je tu Alfredův vyslanec. Když konečně nastalo ticho, vyzval Beoccu, aby promluvil.

Ubohý Beocca. Celé dny si cvičil svou řeč, hledal nejvhodnější slova, přeříkával si je nahlas, měnil věty a opět se vracel k těm původním, žádal kdekoho kolem o rady a pak je zamítal a donekonečna svou řeč piloval, a když nyní nadešla jeho chvíle, aby přednesl pozdrav od Alfreda, pochyboval jsem, že z něj Guthred slyšel byť jediné slovo, protože po celou dobu Beoccova řečnění hleděl na mě a na Giselu, zatímco mu Hrothweard syčel do ucha svůj jed. Ale Beocca mluvil dál, velebil Guthreda a královnu Osburh, prohlašoval, že jsou Božím světlem, jež rozjasňuje sever, a svým monotónním drmolením znechucoval i ty, kteří se ho snažili poslouchat. Několik Guthredových bojovníků na sebe dělalo obličeje a napodobovalo Beoccovo šilhání, až nakonec Steapa usoudil, že je třeba učinit jejich pošklebkům přítrž, stoupl si vedle Beoccy a položil ruku na jílec meče. Steapa byl v podstatě dobrý člověk, ale vypadal nesmiřitelně zlý a schopný jakéhokoliv násilí, což bylo způsobeno jeho mohutností, ale také tím, že měl kůži na lebce příliš vypnutou a jeho tvář tak nemohla nabýt jiného výrazu, než jaký na ní byl právě teď – výrazu čiré nenávisti a vlčí lačnosti. Steapa se rozhlédl kolem, jako by dával všem na srozuměnou, že kdo se od této chvíle odváží Beoccovi vysmívat, bude mít co dělat s ním. A protože o to nikdo nestál, nastalo ticho.

Beocca si samozřejmě myslel, že všichni zmlkli díky jeho výmluvnosti a napjatě ho poslouchají. Svou řeč zakončil tím, že se Guthredovi uklonil a položil před něj na oltář Alfredovy dary. Byla mezi nimi kniha, o níž

Alfred tvrdil, že ji nechal přeložit z latiny do angličtiny, a možná to tak opravdu bylo. Beocca řekl, že je plná křesťanských kázání, a opět se uklonil, když pokládal těžký svazek v deskách zdobených drahokamy před Guthreda. Ten knihu vzal, několikrát ji obrátil, pak zkusil rozepnout sponu desek, a když otočil pár stránek, prohlásil, že je to nejcennější dar, jaký kdy dostal. Stejným způsobem zhodnotil i druhý dar, jímž byl meč. Byla to francká zbraň se stříbrným jílcem a hruškou z čirého křišťálu. Skutečně nejcennější však byl poslední Alfredův dar, relikviář z ryzího zlata posázený granáty, jenž obsahoval několik pramenů z vousu svatého Augustina z Contwaraburgu. Dokonce i na opata Eadreda, opatrovatele a strážce nejsvětější northumbrijské relikvie, těla svatého Cuthberta, udělal tento dar dojem a natáhl se k němu, aby se blyštivé zlaté skříňky dotkl. „Král Alfred spojil s těmito dary své poselství," řekl Beocca.

„Zkraťto," zamumlal jsem a Gisela mi stiskla ruku.

„Bude mi potěšením si jej vyslechnout," řekl zdvořile Guthred.

„Ta kniha představuje vzdělanost, neboť království bez vzdělanosti je pouhá slupka primitivního barbarství. Meč je nástroj, s jehož pomocí bráníme vzdělanost a ochraňujeme pozemské Boží království, a křišťál v jílci představuje vnitřní oko, jež nám umožňuje poznat vůli našeho Spasitele. A vousy svatého Augustina, králi, nám připomínají, že bez Boha nejsme nic a že bez církve svaté jsme jako plevy ve větru. Alfred, král Wessexu, ti přeje dlouhý život naplněný moudrostí, Boží řád a bezpečné království." Skončil a uklonil se.

Guthred odpověděl poděkováním, které zakončil žalostnou otázkou, zda wessexský král pošle Northumbrii pomoc.

„Pomoc?" opakoval Beocca, protože nevěděl, co odpovědět.

„Potřebuji bojovníky," řekl Guthred, i když mi bylo záhadou, jak dlouho si myslí, že může vydržet, aby k němu jakékoliv západosaské vojsko mohlo dorazit.

„Poslal mě," odpověděl jsem na Guthredovu otázku.

„Je to vrah!" vyštěkl znovu Hrothweard. Zřejmě si nemínil dát pokoj.

„Poslal mě," opakoval jsem. Vymanil jsem se Gisele a pomalu došel k Beoccovi a Steapovi uprostřed kostela. Beocca se na mě zamračil a mávl po straně rukou, jako by mě odháněl, ale Guthred mě chtěl vyslechnout. „Už je to víc než dva roky, co se Ælfric stal tvým spojencem, a cenou za

to byla má svoboda," připomněl jsem mu. „Slíbil, že ti pomůže zničit Dunholm a odstranit Kjartana, ale Dunholm dosud stojí a Kjartan stále žije. To říká o Ælfrikových slibech všechno. Přesto se k němu znovu obracíš a spoléháš na něj. Myslíš si, že když mu dáš svou sestru a mrtvého světce, bude ochoten za tebe bojovat."

„Je to vrah," ozval se znovu Hrothweard.

„Pořád jsi dva dny pochodu od Bebbanburgu, a aby ses tam dostal, potřebuješ pomoc hraběte Ragnara," pokračoval jsem. „Ale hrabě Ragnar je můj přítel, ne tvůj. Přítel, který mě nikdy nezradil."

Guthred sebou při zmínce o zradě trhl a zkřivil tvář.

„Nepotřebujeme žádné dánské pohany, králi," zasyčel Hrothweard na Guthreda. „Musíme se znovu oddat Bohu, a právě zde u řeky Jordán. Pak nás Bůh bezpečně provede přes Kjartanovo území."

„U řeky Jordán?" zeptal se Ragnar za mnou. „Kde tady taková řeka je?"

Měl jsem dojem, že Jordán je v křesťanské svaté zemi, ale podle toho, co řekl Hrothweard, se zřejmě nacházel v Northumbrii. „V řece Swale," zvolal Hrothweard, jako by kázal stovkám věřících, „pokřtil svatý Paulinus Edwina, prvního křesťanského krále naší země. To je naše svatá řeka, náš Jordán. Jestliže smočíme naše meče a kopí ve vodách Swalu, dostane se našim zbraním Božího požehnání a nikdo nás nedokáže porazit!"

„Bez hraběte Ragnara vás Kjartan rozseká na kusy," odpověděl jsem pohrdlivě. „A opakuju," pohlédl jsem znovu na Guthreda, „že hrabě Ragnar je můj přítel, ne tvůj."

Guthred vzal za ruku svou ženu a konečně našel odvahu pohlédnout mi do očí. „A co tedy bychom měli udělat, pane Uhtrede?" zeptal se.

Mí nepřátelé, a bylo jich v kostele víc než dost, si všimli, že mě král oslovil jako pana Uhtreda, a ozvalo se nesouhlasné mumlání. „To je jednoduché, pane," řekl jsem, třebaže jsem do té chvíle nevěděl, jak odpovědět. V tu chvíli mě to však napadlo. Buď si ze mě tři sudičky tropily žerty, nebo mi opravdu předurčily osud stejně zlatý jako Guthredovi, neboť náhle se mi skutečně zdálo všechno prosté.

„Jak jednoduché?" zeptal se král.

„Ivarr táhne do Eoferwiku, pane," řekl jsem, „a Kjartan poslal své muže, aby ti zabránil dostat se do Bebbanburgu. Oba se snaží udělat z tebe psance. Chtějí se zmocnit tvého sídelního města a tvých pevností, chtějí zničit tvé saské přívržence, a až nebudeš mít kam se uchýlit, dopadnou tě a zabijí."

„A co tedy budeme dělat?" zeptal se žalostně.

„Uchýlíme se do pevnosti, pane. Do místa, které nám zaručí bezpečí."

„Do které pevnosti?"

„Do Dunholmu," řekl jsem, „kam jinam?"

Beze slova na mě zíral. Také všichni ostatní mlčeli, dokonce ani z hloučku kněží a mnichů, kteří se ještě před chvílí dožadovali mé smrti, se neozvalo jediné slovo. A já jsem si vzpomněl na Alfreda a na to, jak ani v té hrozné zimě, kdy se zdál osud Wessexu zpečetěn, nemyslel na pouhé přežití, ale na vítězství.

„Jestliže vyrazíme za úsvitu a půjdeme rychle, může být během dvou dnů Dunholm náš," prohlásil jsem.

„Ty bys to dokázal?" zeptal se Guthred.

„Ne, pane," zavrtěl jsem hlavou. „My to dokážeme," řekl jsem, i když jsem v tu chvíli neměl nejmenší ponětí jak. Věděl jsem jen, že nás je pár, zatímco nepřátel spousta, a že dosud byl Guthred jako myš, s níž si nepřátelská kočka dělá, co chce, a že nadešel čas bojovat. A také že nyní, kdy Kjartan poslal tolik svých mužů, aby hlídali cesty k Bebbanburgu, je Dunholm tak oslabený, jako nebyl nikdy a v budoucnu těžko bude.

„Ano, dokážeme to," prohlásil Ragnar, vystoupil dopředu a stanul po mém boku.

„Dobře, za úsvitu vyrazíme," řekl Guthred, a tak bylo rozhodnuto.

Kněžím se nelíbilo, že zůstanu nepotrestán, a ještě větší nevoli v nich vzbudilo, když Guthred mávnutím ruky odmítl jejich protesty a požádal mě, abych ho následoval do malého domku, v němž se ubytoval. Gisela šla také a uvnitř se posadila u zdi a pozorovala nás. V místnosti hořel oheň. Toho dne se ochladilo, jako by nám příroda chtěla připomenout, že brzy nastane zima.

Bylo zjevné, že se Guthred cítí nesvůj. „Je mi líto, co se stalo," řekl a chabě se usmál.

„Jsi bastard," odpověděl jsem.

„Uhtrede,“ začal, ale zarazil se, protože nevěděl co říct.

„Jsi slepičí prdelka,“ pokračoval jsem, „jsi earsling.“

„Jsem král,“ ohradil se ve snaze přimět mě, abych se k němu choval s úctou.

„Takže jsi královská slepičí prdelka,“ řekl jsem. „Jsi earsling na trůnu.“

Otevřel ústa, ale stále nevěděl, co říct, a tak se posadil na jedinou stolici v místnosti a bezmocně pokrčil rameny.

„Ale udělal jsi správnou věc,“ dodal jsem.

„Já?“ ožil náhle.

„Třebaže ti to nepomohlo. Myslel jsi, že když mě obětuješ, získáš na svou stranu Ælfrikovo vojsko a s jeho pomocí porazíš Kjartana. Jenže Kjartan je stále zde, Ælfric si nechává říkat pán Bernicie a ke všemu máš na krku vzpouru Dánů. Pro tohle všechno jsem musel tahat přes dva roky za otrocké veslo?“ Odmlčel jsem se, ale on na to nic neřekl. Odepnul jsem opasek s meči, stáhl si přes hlavu těžkou drátěnou košili a obojí odložil na podlahu. Guthred mě zpočátku sledoval se zmateným výrazem, ale když jsem si odhrnul z levého ramene i halenu, pochopil. Ukázal jsem mu jizvu po ráně, kterou mi vyřezal do kůže Hakka. „Víš, co to je?“ zeptal jsem se.

Zavrtěl hlavou.

„Otrocké znamení, králi. Ty takové nemáš?“

„Ne.“

„Já ho mám kvůli tobě,“ řekl jsem. „Vyryli mi ho, abys mohl být králem Northumbrie, a ty jsi místo toho psanec, kterého ovládají kněží. Už dávno jsem ti řekl, abys zabil Ivarra.“

„Měl jsem to udělat,“ připustil.

„Ale to není všechno. Nechal sis od toho pomatence, toho vlasatého parchanta Hrothwearda, našeptat, že je třeba uvalit na Dány desátek.“

„To bylo kvůli svatyni,“ řekl Guthred. „Hrothweard měl sen. Prý k němu promluvil svatý Cuthbert.“

„Na mrtvého je Cuthbert moc umluvený, nemyslíš? Měl by sis uvědomit, že téhle zemi vládneš ty, ne svatý Cuthbert.“

Zatvářil se nešťastně. „Křesťanské kouzlo mi vždycky pomohlo,“ namítl.

„Nepomohlo," zavrtěl jsem hlavou. „Kjartan žije, stejně jako Ivarr, a ty musíš čelit vzpouře Dánů. Zapomeň na křesťanská kouzla. Teď máš mě a hraběte Ragnara, to je nejlepší muž tvého království. Važ si ho."

„A tebe taky," hlesl tiše, „tebe si taky budu vážit. Slibuju ti to."

„To bys měl, když budeš můj švagr," řekl jsem.

Přikývl a chabě se na mě usmál. „Gisela vždycky říkala, že se vrátíš."

„A ty sis myslel, že jsem mrtvý?"

„Doufal jsem, že ne," odpověděl. Náhle vstal a usmál se živěji. „Věřil bys mi, kdybych ti řekl, žes mi scházel?"

„Ano, pane, protože ty jsi zase scházel mně."

„Opravdu?" pohlédl na mě v nadějném očekávání.

„Ano, pane," přikývl jsem. A kupodivu to byla pravda. Myslel jsem, že ho budu nenávidět, když jsem ho po těch dvou letech znovu uviděl, ale zapomněl jsem na jeho nakažlivé kouzlo. Pořád jsem ho měl rád. Objali jsme se. Potom vzal Guthred svou přilbu a zamířil ke dveřím, kde měl na hřebíku viset plášť. „Nechám vás tady, abyste mohli být spolu," řekl a usmál se. „Vy dva," dodal.

A nechal nás, abychom mohli být spolu. Já a Gisela.

Gisela. Dnes, kdy už jsem starý, občas vídávám dívku, která mi připomíná Giselu, a vždy se mi sevře hrdlo. Vídávám dívku s černými vlasy, dlouhým krokem, štíhlým pasem, ladnými pohyby a bradou vzdorně zvednutou vzhůru a pokaždé mám pocit, že se opět dívám na Giselu. A pak, protože ze mě stáří udělalo přecitlivělého pošetilce, mi vstoupí do očí slzy.

„Já už jednu ženu mám," přiznal jsem se jí v tu noc.

„Ty jsi ženatý?" zeptala se udiveně.

„Jmenuje se Mildrith," řekl jsem, „a oženil jsem se s ní už dávno, protože mi to poručil Alfred. Jenže ona mě nenávidí, a proto odešla do kláštera."

„Všechny ženy tam odcházejí," povzdechla, „Mildrith, Hild i já."

„To je pravda," souhlasil jsem. Na to jsem nepomyslel.

„Hild mi poradila, abych odešla do kláštera, když mi bude něco hrozit."

„Hild?"

„Ano. Řekla mi, že tam budu v bezpečí. A když potom začal Kjartan s tím, že se mám stát ženou jeho syna, udělala jsem to.“

„To by Guthred nikdy nepřipustil, aby ses provdala za Svena,“ namítl jsem.

„Ale uvažoval o tom,“ řekla. „Potřeboval peníze a pomoc a já jsem byla jediné, co mohl nabídnout.“

„Smírčí panna.“

„Ano,“ přikývla.

„A líbilo se ti v klášteře?“

„Nenáviděla jsem to tam po celou dobu, co jsi byl pryč. Zabiješ Kjartana?“

„Ano.“

„Jak?“

„Nevím. Nebo ho zabije Ragnar, ten k tomu má ještě silnější důvod než já.“

„Když jsem se odmítla vdát za Svena, prohlásil Kjartan, že mě jednou zajme a předá svým mužům, aby mě znásilnili. Řekl, že mě přiváže ke kolíkům v zemi, a až se na mně všichni vystřídají, pustí na mě psy. Měli jste s Mildrith děti?“

„Jedno,“ přikývl jsem. „Syna. Zemřel.“

„Moje děti nezemřou. Moji synové budou bojovníci a moje dcery matky bojovníků.“

Usmál jsem se, pak jsem jí přejel rukou po nahých zádech, až se nade mnou zachvěla rozkoší. Leželi jsme přikryti třemi plášti a ona měla mokré vlasy, protože ze střechy chýše kapala voda. Také rákosové rohože pode mnou byly mokré a zpola plesnivé, ale nám to nevadilo. Byli jsme šťastni. „Stala se z tebe v klášteře křesťanka?“ zeptal jsem se jí.

„Samozřejmě že ne,“ odpověděla pohrdlivým tónem.

„A jim to nevadilo?“

„Zaplatila jsem jim stříbrem.“

„Pak jim to opravdu nevadilo,“ zasmál jsem se.

„Nemyslím si, že nějaký Dán je opravdový křesťan.“

„Ani tvůj bratr?“

„My máme mnoho bohů a křesťanský bůh je pro něj jen další z nich," řekla. „Jsem si jistá, že tak to Guthred vnímá. Jak se vlastně křesťanský bůh jmenuje? Jedna jeptiška mi to řekla, ale už jsem to zapomněla."

„Jahve."

„Tak to vidíš – Odin, Thor a Jahve. Má nějakou ženu?"

„Ne."

„Chudák Jahve."

Chudák Jahve, pomyslel jsem si a uvažoval o tom i druhý den, kdy jsme za neustálého deště, který pleskal do zbytků kamenů římské silnice a rozmáčel pole kolem ní, přebrodili řeku Swale a pokračovali na sever, abychom dobyli nedobytnou pevnost.

Jeli jsme na Dunholm.

Ve chvíli, kdy jsem to navrhl, se to zdálo jednoduché. Přitáhneme k Dunholmu, podnikneme překvapivý útok a tím, že Ragnar konečně pomstí smrt svého otce, zajistíme Guthredovi bezpečné útočiště. Avšak Hrothweard byl rozhodnut náš plán zmařit, a ještě než jsme se vydali na pochod, přišel s další podrážděnou námitkou, kterou toho chtěl dosáhnout. „A co bude s naším drahým světcem?" vyjel na Guthreda. „Kdo bude střežit svatého Cuthberta, když odejdete?"

Hrothweard v sobě choval vášnivé zanícení živené nenávistí. Poznal jsem i jiné muže podobné jemu, kteří se dokázali rozzuřit i po nejnepatrnější pohaně něčeho, co oni měli za svaté a sobě nejdražší. Pro Hrothwearda byla tím nedotknutelným církev a každého, kdo nebyl křesťan, považoval za jejího nepřítele. Za mé nepřítomnosti se stal hlavním Guthredovým rádcem a k tomu mu dopomohlo právě jeho zanícení pro věc církve. Guthred stále viděl křesťanství jako nejvyšší druh magie a myslel si, že v Hrothweardovi našel muže schopného s těmito kouzly zacházet k jeho prospěchu. A Hrothweard opravdu působil jako čaroděj. Měl divoce rozevláté vlasy, rozsochatý vous, pronikavý pohled a nejznělejší hlas, jaký jsem kdy slyšel, čehož využíval k hřímání proti nepřátelům církve. Neměl ženu a celý svůj život zasvětil milovanému náboženství, takže mnozí předpokládali, že se po Wulfherově smrti stane arcibiskupem v Eoferwiku.

Naproti tomu Guthredovi zanícení chybělo. Byl rozumný, vcelku mírný, přál si, aby všichni kolem něj byli šťastni, a nechal se Hrothweardem tyranizovat. V Eoferwiku, jehož obyvatelé byli většinou křesťané, měl Hrothweard moc muže, který dokáže shromáždit lid a ovládnout ho, a Guthred, aby uchránil město od nepokojů, se musel fanatickému knězi podrobovat. Navíc se Hrothweard naučil hrozit králi nelibostí svatého Cuthberta a to byla zbraň, kterou kněz použil večer předtím, než jsme vyrazili k Dunholmu. Věděl jsem, že pevnost můžeme dobýt pouze překvapivým útokem, ale to znamenalo, že se k ní musíme dostat rychle. Proto bylo rozhodnuto, že Cuthbertova mrtvola, Oswaldova hlava a drahocenný evangeliář musí zůstat, spolu s kněžími, mnichy a ženami, v Cetrehtu. „Jestliže náš předrahý světec padne do rukou pohanů, bude znesvěcen," hřímal Hrothweard na Guthreda. Samozřejmě měl pravdu. Dovedl jsem si představit, co by se v takovém případě dělo. Pohanští Dánové by strhli ze svatého Cuthberta pektorální kříž a krásný prsten a mrtvolu by hodili vepřům. A stejně by to dopadlo s drahocenným lindisfarenským evangeliářem – desky vykládané drahokamy by byly utrženy a vlastní kniha by skončila v ohni, nebo by listy z ní posloužily k vytření dánských zadků. „Tvou prvořadou povinností je chránit našeho světce," křičel Hrothweard na Guthreda.

„Naší prvořadou povinností je chránit krále," opáčil jsem.

Ostatní kněží samozřejmě podporovali Hrothwearda, a jakmile jsem se ozval, obrátil kněz svou fanatickou vášeň proti mně. Byl jsem vrah, pohan, kacíř, hříšník a poskvrnitel všeho svatého a jediné, co měl podle něj Guthred pro záchranu svého trůnu udělat, bylo předat mě spravedlnosti, samozřejmě církevní. Beocca se snažil kněze s divoce rozevlátými vlasy uklidnit, ale byl mezi duchovními sám a ti ho překřičeli. Jeden přes druhého na Guthreda volali, že ho Bůh zatratí, jestliže opustí Cuthberta, a Guthred vypadal zmateně. Nakonec to celé bláznovství ukončil Ragnar. „Tak toho svatého schovejte," navrhl. Musel to říct třikrát, než to někdo vzal na vědomí.

„Schovat svatého Cuthberta?" ozval se opat Eadred, jako by nechápal, co tím Ragnar myslí.

„A kam?" vyštěkl Hrothweard pohrdlivě.

„Je tady přece hřbitov," řekl Ragnar. „Tak ho pohřběte. Kdo by hledal na hřbitově mrtvolu?" Duchovní na něj beze slova civěli. Opat Eadred už otevřel ústa, aby opět něco namítl, ale Ragnarův návrh byl tak rozumný a praktický, že se opat nezmohl na slovo. „Pohřběte ho," pokračoval Ragnar, „pak odejděte do hor a počkejte tam na nás."

Hrothweard se pokusil protestovat, ale Guthred se chytil Ragnarova nápadu a podpořil ho. Vybral deset bojovníků, kteří měli zůstat s kněžími a chránit je, a tak když jsme za úsvitu vyjížděli, kopali tito muži na hřbitově dočasný hrob pro svatého Cuthberta a zároveň skrýš, v níž měly být ukryty ostatní relikvie. Také muži z Bebbanburgu zůstali v Cetrehtu. Na tom jsem trval já. Aidan chtěl jet s námi, ale já jsem mu nevěřil, a aby nemohl vyrazit před námi a prozradit nás Kjartanovi, vzali jsme jemu a jeho bojovníkům koně, takže museli zůstat s kněžími a mnichy. Zůstala s nimi i Guthredova těhotná královna Osburh. Opat Eadred ji vnímal jako rukojmí, které mu zajišťovalo, že se král vrátí, a Guthred, i když svou ženu obskakoval a vychvaloval do nebes, nejevil žádnou velkou lítost, že ji musí opustit. Osburh byla úzkostlivá a stejně náchylná k slzám jako moje žena Mildrith a podobně jako Mildrith milovala duchovní všeho druhu. Hrothweard byl její zpovědník a já jsem měl podezření, že Guthredovi přeříkávala v posteli jeho kázání. Guthred ji ubezpečil, že až odjedeme, žádný Dán k Cetrehtu nezabloudí, ale tím si nemohl být jist. Nedalo se vyloučit, že je po návratu najdeme povražděné nebo odvlečené do zajetí, ale pokud jsme měli mít naději, že Dunholm dobudeme, museli jsme tam přitáhnout rychle.

A měli jsme vůbec nějakou naději? Dunholm byla pevnost, v níž mohl člověk zestárnout a po celý život vzdorovat svým nepřátelům v bezpečí. Přitom nás bylo méně než dvě stovky a k tomu pár žen, které trvaly na tom, že pojedou s námi. Patřila k nim i Gisela a podobně jako ostatní ženy si oblékla kalhoty a koženou kazajku. Také otec Beocca s námi jel. Varoval jsem ho, že nám nebude stačit, a pokud se opozdí, ponecháme ho jeho osudu, ale on nechtěl ani slyšet, že by zůstal v Cetrehtu.

„Jsem vyslanec," prohlásil hrdě, „a mé místo je vedle Guthreda."

„Tvé místo je vedle kněží," odpověděl jsem.

„Pojedu s vámi," prohlásil sveřepě a nedal se od toho odradit. Přiměl nás přivázat mu nohy k podbřišním řemenům, aby nespadl, a pak se

zoufale snažil držet s námi tempo. Věděl jsem, že zažívá v sedle utrpení, ale nestěžoval si. Podezíral jsem ho, že pravým důvodem, proč s námi chtěl jet, byla skrývaná touha vidět a zažít vzrušení boje. Jistě, Beocca byl šilhavý a kulhavý kněz s prsty věčně potřísněnými inkoustem a pedantský duchovní, ale měl srdce bojovníka.

Za mlhavého podzimního úsvitu zkrápěného drobným deštěm jsme tedy opustili Cetreht a za námi se táhli zbývající Kjartanovi jezdci, kteří se po včerejším útěku vrátili na severní břeh. Bylo jich osmnáct a my jsme je nechali být, jenom jsme je trochu zmátli tím, že jsme nezůstali na římské cestě, jež směřovala rovnou krajinou přímo k Dunholmu, ale po několika mílích jsme zahnuli menší cestou na severozápad a stoupali po ní do nízkých kopců. Před polednem se prodralo z mraků slunce, viselo však nízko nad obzorem a vrhalo dlouhé stíny. Nastávala roční doba, kdy lidé na vesnicích zabíjejí domácí zvířectvo. Dobytek padal pod porážecími sekerami, stejně jako vepři, vypasení z hojného množství podzimních žaludů, aby se jejich maso mohlo naložit do soudků se solí nebo vysušit v kouři nad ohněm. Z jam koželuhů se táhl pach hnoje a moči. Stáda ovcí sestupovala z vysoko položených pastvin do ohrad v blízkosti obydlí a v údolích se rozléhaly rány seker a muži dělali zásoby dřeva na zimu.

Minuli jsme několik opuštěných osad. Jejich obyvatelé byli zřejmě varováni, že se blíží ozbrojení jezdci, a tak před námi utekli do lesů, aby tam počkali, až přejedeme, a modlili se, abychom se nezastavili a jejich domovy nevyplenili. My jsme však jeli dál, pořád jsme stoupali do kopců a já jsem nepochyboval, že jezdci, kteří nás sledovali, už poslali po římské cestě posly se zprávou pro Kjartana, že jsme odbočili na západ. Z toho nemohl Kjartan usoudit nic jiného, než že jde o další zoufalý Guthredův pokus vyhnout se Dunholmu, aby se přece jen dostal do Bebbanburgu. Doufal jsem, že si to bude myslet, protože pak by mohl vyslat z pevnosti další muže, aby nás zastavili u brodu přes řeku Wiire v západních horách.

A v těchto horách jsme strávili noc. Znovu pršelo, a tak jsme se uchýlili do lesa na jednom z jižních svahů, a dokonce jsme objevili pasteveckou chýši, v níž mohly strávit noc ženy, zatímco my zbývající jsme se choulili kolem ohňů. Věděl jsem, že nás Kjartanovi zvědové

pozorují z druhé strany údolí, ale předpokládal jsem, že stále mají za to, že táhneme na západ. Seděl jsem s Ragnarem a Guthredem u ohně a za neustálého šumění deště jsme se snažili vyzvědět od Sihtrika vše o pevnosti, v níž vyrostl. Nepředpokládal jsem, že bych se dozvěděl něco nového. Všechno, co Sihtric věděl, mi řekl už kdysi v Eoferwiku a já jsem o tom u vesla Sverriho lodě často přemýšlel. Přesto jsem Sihtrika znovu pozorně poslouchal, když vysvětloval, že dunholmská palisáda se táhne podél vrcholu útesu a je přerušená pouze na západním konci, kde je skála příliš strmá, aby po ní mohl někdo vylézt, a že se voda nosí ze studny na východní straně. „Ta studna je vně palisády," řekl, „trochu níž pod svahem."

„Ale taky je obehnaná ohradou, ne?"

„Ano, pane."

„Jak strmý je svah v tom místě?" zeptal se Ragnar.

„Hodně strmý, pane," odpověděl Sihtric. „Vzpomínám si, že na něm jednou jeden chlapec uklouzl, spadl o kus níž, narazil hlavou na strom a zůstal hloupý. Na západní straně je druhá studna," dodal, „ale ta se moc nepoužívá, protože má kalnou vodu."

„Takže vodu a jídlo mají, co?" ozval se Guthred smutně.

„Kjartana stejně nemůžeme obléhat, na to nemáme dost mužů," poznamenal jsem a znovu se obrátil k Sihtrikovi. „Říkáš, že kolem té studny na východním svahu jsou stromy. Kolik jich je?"

„Hustý les," odpověděl. „Samé habry a kleny."

„V palisádě tedy musí být brána, aby se mohlo chodit pro vodu, že?"

„Ano, pane. Chodí pro ni ženy."

„Dá se v těch místech přebrodit řeka?"

„Těžko, pane." Sihtric se snažil být nám prospěšný, ale když líčil, jak je tok řeky Wiire prudký v místech, kde obtéká dunholmskou skálu, nedával nám moc naděje. Řekl, že řečiště není příliš hluboké, ale je v něm plno zrádných tůní a vírů a také proutěných vrší na ryby. „Kdyby byl člověk opatrný, možná by se v těch místech ve dne na druhou stranu přebrodil, ale v noci ne," řekl.

Snažil jsem se vzpomínat, co jsem viděl, když jsem stál v převlečení za mrtvého bojovníka před bránou pevnosti. Vybavil se mi strmě klesající jižní svah plný strží, pařezů a balvanů, ale byl jsem přesvědčen, že i v

noci by po něm někdo mohl slézt dolů na břeh řeky. Ale viděl jsem také úbočí skály, které zakrývalo výhled směrem po proudu řeky, a jen jsem doufal, že ve skutečnosti není tak příkré, jak se mi zdálo. „K Dunholmu musíme dorazit večer," řekl jsem. „Zítra večer těsně před setměním. A hned za úsvitu zaútočíme."

„Ale když přijedeme před setměním, uvidí nás a budou na nás připraveni," namítl Ragnar.

„Po setmění tam nemůžeme přijet, nenašli bychom cestu," řekl jsem. „A kromě toho chci, aby na nás byli připraveni."

„Proč?" nechápal Guthred.

„Jestliže uvidí, že se od severu blíží jezdci, obsadí baštu a soustředí celou posádku na střežení brány. Jenže tudy útok nepovedeme." Pohlédl jsem na Steapu, který seděl na druhé straně ohně. „Ty se bojíš tmy, že?"

Chvíli se na mě přes plameny díval a mlčel. Nechtělo se mu přiznat, že se taky něčeho bojí, ale nakonec v něm zvítězila poctivost. „Ano, pane," řekl.

„Ale zítra večer mi budeš věřit a dáš se mnou vést tmou."

„Budu ti věřit, pane."

„Povedu tebe a deset dalších mužů," pokračoval jsem a zdálo se mi, že vím, jak se do nedobytného Dunholmu dostat. Bylo samozřejmě třeba, aby síly osudu stály na naší straně, ale tam, v té chladné deštivé noci, jsem pevně věřil, že tři sudičky u kořenů stromu Yggdrasil už začaly vplétat do mého osudu nové zlaté vlákno. A vždycky jsem byl také přesvědčen, že Guthredův osud je zlatý.

„Jenom tucet mužů?" zeptal se udiveně Ragnar.

„Tucet sceadugenganů," řekl jsem, neboť to měly být chodící stíny, kdo se zmocní Dunholmu. Nastal čas pro podivné věci, které se dějí v nočních hodinách, pro vlkodlaky a jiné hrůzy temnot, jež jsem chtěl povolat k naší pomoci.

A až dobudeme Dunholm, pokud ho dobudeme, přijde na řadu Ivarr.

Věděli jsme, že Kjartan poslal muže, aby střežili brody na horním toku Wiire. Muselo mu být jasné, že čím půjdeme dál na západ, tím snadněji řeku překročíme, a já jsem doufal, že pošle své oddíly opravdu daleko. Jestliže chtěl bojovat a zastavit nás, musel proti nám vytáhnout dřív, než dojdeme k Wiire, a aby bylo ještě zřejmější, že míříme hlouběji do hor,

nepokračovali jsme druhý den ráno přímo k řece, ale vyjeli na severozápad do vřesových plání. Když jsme se během cesty zastavili s Ragnarem na jednom táhlém holém vrchu, uviděli jsme, že ze skupiny jezdců, která nás sledovala, se oddělili dva a cvalem vyrazili k východu.

„Jedou informovat Kjartana, kam míříme," poznamenal Ragnar.

„Tak bychom měli změnit směr," řekl jsem.

„Ano," přikývl Ragnar, „brzy ho změníme. Ale teď ještě ne."

Sihtrikovu koni se uvolnila podkova, takže jsme museli chvíli čekat, než přesedl na náhradního koně, a pak jsme další hodinu pokračovali na severozápad a beze spěchu sestupovali po ovčích stezkách do hustě zalesněného údolí. Guthreda s většinou jezdců jsme poslali dál po cestě, která opět stoupala do svahu, zatímco já s Ragnarem a dvaceti muži jsme zůstali v lese. Jakmile Kjartanovi zvědové uviděli, že Guthred a jeho lidé pokračují dál na sever, bezstarostně se pustili za nimi. Bylo jich už jen devět, neboť jim ubyli ti, co odjeli jako poslové, a všichni měli lehké koně, takže nám mohli snadno uniknout, kdybychom se proti nim obrátili příliš brzy. Naštěstí žádnou léčku netušili a bezstarostně vjeli do lesa, a teprve když byli asi v jeho polovině, uviděli, že na ně vpředu čeká Ragnar. V tu chvíli se obrátili na útěk, jenže my jsme měli v záloze připravené čtyři skupiny mužů, každou na jiném místě. Byli v pasti. Ragnar stál před nimi, já jsem je objížděl, abych jim zahradil ústup, Steapa byl nalevo od nich a Rollo napravo a těch devět náhle poznalo, že jsou obklíčeni. Rozhodli se zaútočit na mou skupinu a pokusit se uniknout do lesa, ale proti nim stálo nás pět a naše koně byli těžší. Dva z Kjartanových zvědů záhy padli mrtvi k zemi, jeden z nich po tom, co mu Hadí dech rozpáral břicho, a ostatní se snažili rozprchnout na všechny strany. Les byl však hustý a zarostlý trnitým ostružiním a my jsme jim byli v patách. Steapa seskočil z koně a pronásledoval posledního nepřítele do hustého houští. Viděl jsem, jak máchl sekerou, ozval se výkřik a muž křičel a křičel a já jsem nechápal, proč ho Steapa nedobije. Ale Steapa zůstal stát, pak kýchl, a teprve potom se znovu rozmáchl a konečně nastalo ticho.

„To jsi tak nachlazený, že musíš v boji kýchat?" křikl jsem na něj.

„Ne, pane," odpověděl, když se prodíral křovím zpátky. Uviděl jsem, že vleče mrtvolu s sebou. „Ten parchant smrdí tak, že mi to podrážděl nos."

Teď tedy zůstal Kjartan jako slepý. Ještě to samozřejmě nevěděl, ale přišel o všechny zvědy, a jakmile jsme je pobili, zatroubili jsme na roh a přivolali zpět Guthreda s ostatními. A zatímco jsme na ně čekali, svlékli jsme mrtvé a vzali jim vše, co mělo nějakou cenu – zbraně, náramky, něco peněz, které jsme u nich našli, provlhlý chléb, dva měchybřezového piva a samozřejmě také koně. Jeden ze zabitých měl krásnou drátěnou košili, tak krásnou, že musela pocházet z dílny Franků, ale protože byl hrozně hubený, jeho skvělá zbroj se nikomu nehodila.

Nakonec si ji vzala Gisela.

„Ty žádnou drátěnou košili nepotřebuješ," řekl jí Guthred.

Nedbala na něj, ale když košili zvedla, užasla, jak je těžká. Přesto si ji navlékla přes hlavu, vytáhla zpod ní vlasy a pak si připnula k pasu meč jednoho z mrtvých. Nakonec si znovu oblékla svůj černý plášť a vyzývavě pohlédla na bratra. „Tak co?"

„Jde z tebe strach," řekl a zasmál se.

„To je dobře," odsekla. Postrčila svého koně k mému hřebci, aby stál klidně a mohla nasednout, ale teprve pak opravdu poznala, jak je drátěná košile těžká, a měla co dělat, aby se do sedla vyškrábala.

„Sluší ti to," řekl jsem a byla to pravda. Vypadala nyní jako Valkýra, jedna z těch Odinových dívek, které se projíždějí po nebi v zářivé zbroji a odvádějí padlé hrdiny do Valhally.

Jakmile jsme se zbavili Kjartanových zvědů, zamířili jsme na východ. Teď už jsme postupovali rychle. Jeli jsme lesem a neustále jsme museli dávat pozor, aby nás nešlehla nějaká větev do očí. Sestoupili jsme z kopců a sledovali tok rozvodněného potoka, protože nemohl téct jinam než do Wiire. Nedlouho po tom, co se slunce přehouplo přes vrchol své denní pouti, jsme se přiblížili na pět nebo šest mil k Dunholmu. Tady už nás vedl Sihtric, protože věděl, nebo si aspoň myslel, že ví, kde bychom mohli přejít na druhý břeh řeky. Řekl, že jakmile Wiire mine Dunholm, stáčí se na jih do kraje pastvin, kde se tok rozšiřuje a v mělčích údolích je několik brodů. Znal ten kraj dobře, neboť v něm žili rodiče jeho matky a jako chlapec tam mnohokrát hnal přes řeku stádo dobytka, navíc se

brody nacházely na východ od Dunholmu, tedy na té straně pevnosti, kterou nebude Kjartan střežit. Znovu se však spustil déšť a já jsem se obával, že by se Wiire mohla rozvodnit a pak bychom ji nemuseli přejít v žádném brodě.

Na druhou stranu nás clona deště skrývala, když jsme sjeli z kopců a postupovali dál údolím řeky. Teď už jsme se nacházeli opravdu blízko Dunholmu, který ležel jen kousek odtud na sever, ale odděloval nás od něj zalesněný výběžek táhlého hřebenu, na jehož úpatí se krčilo několik chýší.

„To je Hocchale," řekl Sihtric, „tady se narodila moje matka."

„A její rodiče tam pořád žijí?" zeptal jsem se.

„Ne, pane," zavrtěl hlavou. „Po tom, co předhodil mou matku psům, je Kjartan zabil."

„Kolik těch psů vlastně má?"

„Když jsem tam byl, měl jich čtyřicet nebo padesát, pane. Samé velké bestie. Poslouchají jenom Kjartana a jeho psovody. A taky paní Thyru."

„Ji taky?"

„Kjartan ji chtěl jednou potrestat a poštval je na ni – ne aby ji roztrhali, jenom jí chtěl nahnat strach. Ale ani to se mu nepodařilo, protože jim začala zpívat."

„Zpívat?" ozval se Ragnar překvapeně. Uvědomil jsem si, že se o své sestře v posledních týdnech skoro nezmínil, jako by se styděl za to, že ji nechal tak dlouho v Kjartanově moci. Věděl jsem, že se ji v prvních dnech po jejím zmizení snažil najít, dokonce se jednou s Kjartanem sešel, když mezi nimi jiný Dán dojednal příměří, ale Kjartan důrazně popřel, že by ji věznil. Potom se Ragnar přidal k Velkému vojsku, s nímž vtrhl Guthrum do Wessexu, pak se stal rukojmím a po celou tu dobu byla Thyra v Kjartanově moci. A teď se Ragnar díval na Sihtrika, jako by si teprve teď vzpomněl, že nějakou sestru má. „Ona jim zpívala?" zeptal se znovu.

„Ano, pane," přikývl Sihtric, „a oni si pak lehli a ani se jí nedotkli. Kjartan zuřil." Ragnar zakroutil hlavou, jako by tomu nemohl uvěřit. Sihtric pokrčil rameny. „Říká se o ní, že je čarodějka," dodal ostýchavě.

„Žádná čarodějka není," ohradil se Ragnar ostře. „Nechtěla v životě nic jiného než se vdát a mít děti."

„Ale zpívala psům a oni si lehli, pane," trval Sihtric na svém.

„Jenže před námi si nelehnou," poznamenal jsem. „Jakmile nás Kjartan uvidí, poštve je proti nám."

„To udělá, pane, na to se můžeš spolehnout," řekl Sihtric.

„Takže jim taky budeme muset zazpívat," prohlásil jsem vesele, když jsem viděl, jak neklidně se tváří.

Jeli jsme po rozmáčené cestě podél rozvodněného potoka, až jsme se konečně dostali k valícímu se toku řeky Wiire. Brod se zdál za těchto podmínek nepoužitelný, navíc déšť ještě sílil a šlehal do kalné hladiny, která sahala až k horním okrajům strmých břehů. Na druhé straně se zvedal vysoký kopec a temné mraky pluly tak nízko, že se zdálo, jako by se dotýkaly holých větví stromů, jimiž byl porostlý táhlý vrchol kopce. „Přes tohle se nedostaneme," ukázal Ragnar na řeku. Otec Beocca se v promočené kněžské kutně zachvěl. Jezdci popojížděli v blátě sem a tam a chmurně obhlíželi řeku, která vypadala, jako by se měla každou chvíli vylít z břehů. Pak náhle Steapa zavrčel jako šelma, pobídl svého obrovského černého hřebce a vjel do vody. Kůň se po pár krocích vzepjal, ale Steapa ho stiskl koleny a přinutil ho jít dál, až mu voda sahala nad třmeny. Tam se zastavil a kývl na mě, abych ho následoval.

Pochopil jsem, co má v úmyslu. Chtěl pomocí největších koní vytvořit jakousi hráz, kterou bychom narušili sílu řeky a zkrotili ji. Pobídl jsem koně a vjel do vody za Steapou. Za mnou se postupně přidávali další s velkými hřebci. Drželi jsme se těsně jeden za druhým a tuhle hráz koňských těl jsme pomalu posouvali dál do rozvodněného řečiště, jež bylo nyní třicet až čtyřicet kroků široké. Stačilo vnořit hráz doprostřed toku, kde byl proud nejsilnější, a jakmile se nám to podařilo, vjel Ragnar se zbývajícími do klidnější vody spoutané naší hrází. Chudák Beocca se však i teď bál, ale Gisela vzala jeho uzdu a vjela se svou klisnou do řeky. Skoro jsem se na ni neodvažoval dívat. Kdyby proud strhl jejího koně a spadla by do vody, těžká drátěná košile by ji stáhla pod hladinu. Naštěstí milosrdný osud chtěl, aby se tak nestalo – dostala se s Beoccou na druhý břeh a po nich se to podařilo dalším, kteří následovali jejich příkladu a prodírali se napříč proudem ve dvojicích. Jednu ženu a jednoho bojovníka sice proud strhl, ale ostatní řeku překonali. A pak, když byli v

bezpečí na druhé straně všichni, kdo měli malé koně, jsme naši hráz zrušili a pomalu, krok za krokem postupovali k druhému břehu.

I když ještě nenastal večer, začínalo se už teď stmívat, protože obloha byla zatažená těžkými temnými mraky. Byl chladný, vlhký a temný den a nás nyní čekal výstup do příkrého zalesněného svahu, kde na nás ze stromů kapala voda. Místy byl svah tak strmý, že jsme museli sesednout z koní a vést je. Na vrcholu jsme se obrátili k severu a pak jsem uviděl Dunholm. Pevnost se jevila jako tmavá skvrna posazená na vysoké skále, nad níž stoupal kouř a prolínal se s dešťovými mračny. Možná nás už ze strážních bašt na jižní straně zahlédli, třebaže jsme stále jeli ve skrytu stromů a zbroj jsme měli zablácenou, ale i kdyby, tak nás těžko mohli považovat za nepřátele. O Guthredovi slyšeli naposledy jako o zoufalci, který táhne se svým houfem a hledá místo, kde by se dostal na druhý břeh Wiire, zatímco my jsme se blížili k pevnosti od východu a řeku jsme už měli za sebou.

Stále nás vedl Sihtric. Sjeli jsme z kopce po východním svahu do údolí, jímž se hnala zpěněná říčka k západu. Bez větších problémů jsme ji přebrodili a znovu začali stoupat do svahu a po celou cestu jsme míjeli ubohé chýše, z jejichž nízkých dveří nás pozorovali vystrašení lidé. Sihtric mi řekl, že to jsou Kjartanovi otroci, kteří chovají pro Dunholm vepře, kácejí a sekají dřevo na topení a pěstují obilí.

Naše koně začínali být unaveni. Hnali jsme je do kopců a z kopců rozmáčenými cestami necestami, přitom museli nést muže s těžkou zbrojí a štíty, ale cíl naší cesty se blížil. Teď už nezáleželo na tom, jestli nás z pevnosti uvidí, protože jsme dojeli k úpatí hory, na níž pevnost stála, a kdokoliv by chtěl opustit Dunholm, musel by se probít přes nás. Jestliže Kjartan poslal muže na západ, aby nás našli, už za nimi nemohl vyslat posla, aby je přivolal zpátky, neboť jedinou cestu k pevnosti jsme teď měli pod kontrolou my.

A tak jsme dorazili k úzké šíji, kde hřeben lehce klesal a cesta se stáčela k jihu, aby vzápětí opět stoupala k mohutné strážní věži, která se tyčila nad bránou. Tam jsme se zastavili a pustili koně, aby se pásli na stráni. Všichni, včetně koní, jsme byli od hlavy až k patě zablácení, ale Kjartanovi muži viděli naše kopí a štíty a meče a sekery a teď už jim muselo být jasné, že jsme nepřátelé. A viděli také, že jsme obsadili jejich

jedinou cestu ven, ale zřejmě se museli smát naší pošetilosti. Vždyť nás bylo tak málo a jejich pevnost se tyčila tak vysoko a její valy byly tak pevné. Navíc nás stále bičoval studený déšť a údolím se k nám plížila temnota, v níž občas v dálce na severu zlověstně šlehl blesk.

Přivázali jsme koně ke kolíkům zaraženým do rozmáčené půdy, seškrábali z nich nánosy bláta a vyčistili jim kopyta a pak jsme rozdělali v závětří trnkových keřů několik ohňů. Nebylo to jednoduché. Mnozí muži si nesli v kožených váčcích suché třísky na podpal, ale sotva je vytáhli, hned na dešti zvlhly. Nakonec dva z nich udělali ze dvou plášťů jakýsi stan a pod ním vykřesali plamének, na nějž pak s nejvyšší opatrností kladli další třísky, až se jim podařilo rozfoukat oheň tak veliký, že z něj mohli zapálit připravené hranice. Vlhké dřevo syčelo, prskalo a kouřilo, ale postupně se ohně přece jen rozhořely tak, abychom se kolem nich mohli trochu ohřát, a jejich blikavá světélka hlásila Kjartanovi, že jsme stále na kopci. Těžko si mohl myslet, že Guthred sebral odvahu k takovému útoku, ale to, že se Ragnar vrátil z Wessexu a já z mrtvých, se už musel dozvědět a já jsem doufal, že ho za té dlouhé deštivé noci rozechvěje strach.

A bude mít čeho se bát, sliboval jsem si, neboť ze tmy vystoupí sceadugengan.

Stmívalo se a já jsem pohledem zkoumal cestu, kterou budu muset absolvovat ve tmě. Bylo třeba sestoupit k řece a pak jít podél břehu k jihu, jenže těsně pod palisádou pevnosti, kde řeka mizela za dunholmskou skálou, se černal obrovský balvan, nebo spíš kus utrženého skalního masivu většího než Alfredův nový kostel ve Wintanceasteru. Uvažoval jsem, že pokud ve tmě neobjevím, jak ho obejít, budeme muset přelézt přes jeho široký plochý vrchol, na který by klidně mohlo doletět kopi vržené z valů pevnosti. Zastínil jsem si oči před deštěm a pátral pohledem a nakonec jsem usoudil, že kolem balvanu na břehu snad lze nějak projít.

„Půjde to?“ zeptal se mě Ragnar.

„Musí to jít,“ odpověděl jsem.

Rozhodl jsem se vzít s sebou Steapu a k němu jsem vybral dalších deset mužů. Také Guthred a Ragnar chtěli jít, ale ty jsem odmítl. Ragnar musel vést útok proti hlavní bráně a Guthreda jsem nepovažoval za tak

dobrého bojovníka, aby mi k něčemu byl. Navíc kvůli němu a jeho království jsme do téhle riskantní akce šli, a kdybychom ho nechali zemřít na svahu pod dunholmskou pevností, ztratila by smysl. Než jsme vyrazili, vzal jsem si stranou Beoccu. „Vzpomínáš si, jak ti můj otec před útokem na Eoferwic přikazoval, že se ode mě nemáš hnout?“ zeptal jsem se ho.

„Samozřejmě že si na to vzpomínám,“ odpověděl podrážděně. „Jenže tys mi utekl, snažil ses zapojit do boje. Zavinil sis sám, že tě zajali.“ Měl pravdu, Bylo mi deset let a moc jsem toužil vidět boj zblízka. „Kdybys mi neutekl,“ pokračoval podrážděným tónem, „neskončil bys v dánském zajetí a byl bys teď křesťan. Dodnes si vyčítám, že jsem nepřivázal tvou uzdu ke svému koni.“

„Potom bys skončil v dánském zajetí se mnou,“ řekl jsem. „Ale v každém případě teď chci, abys to udělal s Guthredem. Nehni se od něj a nedovol mu, aby se pouštěl do čehokoliv riskantního, při čem by ho mohli zabít.“

Beocca se zatvářil polekaně. „Je to přece král a dospělý muž! Nemůžu ho hlídat jako desetiletého kluka.“

„Řekni mu, že Alfred chce, aby zůstal naživu.“

„To Alfred může chtít, ale vlož muži do ruky meč a ztratí rozum. Už jsem to viděl mnohokrát.“

„Tak mu řekni, žes měl sen a v něm ti svatý Cuthbert vyjevil, že král Northumbrie nesmí riskovat život.“

„To mi nebude věřit.“

„Ale bude,“ naléhal jsem.

„Dobře, zkusím to,“ povzdechl a upřel na mě šilhavý pohled. „Dokážeš to, Uhtrede?“ zeptal se.

„Nevím,“ odpověděl jsem upřímně.

„Budu se za tebe modlit.“

„Díky, otče.“ Věděl jsem, že budu potřebovat pomoc všech bohů, které jsem znal, a nebylo na škodu, když k nim přibude ještě jeden. Ostatně všechno je v rukou sil osudu. Sudičky u kořenů stromu světa už věděly, co se chystáme podniknout, a věděly také, jak to dopadne, a já jsem jen doufal, že si nepřipravily nůžky, aby přestřihly vlákna mého života. Ale možná to bude právě šílenost mého nápadu, co mu dá křídla a umožní

vzlétnout k úspěchu. Ostatně s šílenstvím jsem se po návratu do Northumbrie setkával pořád. Nejdřív to bylo vraždění Dánů v Eoferwiku, pak svaté třeštění v Cair Ligualidu a teď můj zoufalý nápad.

Steapu jsem si vybral, protože byl v boji platný za tři muže, a Sihtrika, že znal prostředí uvnitř pevnosti. Vzal jsem s sebou i Finana, neboť v něm byla irská zuřivost a já jsem věřil, že ji uplatní, kdybychom se dostali do úzkých. A také jsem vzal Clapu pro jeho sílu a nebojácnost a Rypera kvůli jeho vychytralosti a šikovnosti. Zbývajících šest byli Ragnarovi muži, všichni mladí, silní a zdatní se zbraní. Všem jsem řekl, k čemu se chystám, a přikázal jim, aby si sehnali černý plášť s kapuci, který by je halil od hlavy až k patě. A aby na nás nebylo nic světlého, co by nás mohlo ve tmě prozradit, pomazali jsme si ruce, obličej a přilby blátem smíšeným s černým popelem. „A žádné štíty," přikázal jsem jim, „musíme se bez nich obejít." To bylo těžké rozhodnutí, neboť štít je v boji důležitý, ale je také těžký, a kdyby jím někdo bouchl o kámen nebo o strom, znělo by to v nočním tichu jako úder do bubnu. „Já půjdu v čele a vy mě budete následovat," řekl jsem. „Budeme postupovat pomalu, velmi pomalu. Máme na to celou noc."

Spojili jsme se jeden s druhým koňskými otěžemi upevněnými k opaskům. Věděl jsem, že v takové tmě je snadné se ztratit, a tahle deštivá noc byla temná jako samo peklo. Přesto jsme měli tři vodítka, podle nichž jsme se přece jen mohli orientovat. Prvním byl samotný svah. Pokud jsem postupoval tak, že jsem ho cítil nebo tušil napravo od sebe, mohl jsem mít jistotu, že se nacházíme na východní straně Dunholmu. Druhým vodítkem mi byl šum tekoucí řeky a třetím ohně uvnitř pevnosti. Kjartan se zřejmě obával nočního útoku, a proto přinutil shazovat z věže nad bránou hořící polena. Ta sice osvětlovala cestu před bránou, ale aby měli k dispozici další polena, museli rozdělat na nádvoří pevnosti velký oheň, v jehož záři se zřetelně rýsovaly kontury valů. Navíc se jeho rudé světlo odráželo od břich nízkých dešťových mraků.

Měl jsem s sebou oba své meče, Hadí dech i Vosí žihadlo, ale stejně jako ostatní muži také kopí s čepelí obalenou kusem hadru, aby se ve tmě nezaleskla, kdyby na ni padlo světlo. Pomocí násady kopí jsme zkoumali nerovnou půdu před sebou. Takhle vyzbrojeni jsme vyrazili, ale teprve až byla naprostá tma, neboť jsem se neodvážil riskovat, že nás nějaký

strážce s očima přivyklýma tmě zahlédne jako neurčité stíny plížící se nocí. Vyšli jsme a zpočátku to bylo docela snadné, protože nám cestu dolů osvětlovaly naše ohně. Při sestupu k řece jsme se od pevnosti vzdalovali a nikdo z palisády tedy nemohl vidět, jak odcházíme od ohňů do tmy. Dole jsme se obrátili k jihu a postupovali podél úpatí svahu. Byl to holý svah a já jsem tápal násadou kopí před sebou a hledal cestu mezi pařezy a trnitými keři ostružin. I když jsme se snažili jít tiše, nevyvarovali jsme se hluku, neboť všude kolem byla spousta suchých větví, které nám praskaly pod nohama. Naštěstí všechny tyhle zvuky zanikaly v šustění deště a hukotu vzedmuté řeky. Byla to opravdu strastiplná cesta, při níž se mi neustále zachytával plášť za suché větve nebo okraje pařezů. Čas od času také kdesi na východě šlehl blesk a v tu chvíli jsme strnuli strachem, jestli nás z pevnosti někdo nezahlédl a neozvou se výkřiky na poplach. V modrobílém světle blesků se vždy nahoře nad námi na kratičký okamžik objevila silueta pevnosti. Dokonce jsem měl pocit, že vidím, jak se proti obloze ježí kopí strážců, a pomyslel si, že musejí být promočení, prochladlí a mrzutí. Chvíli po záblesku zahřměl hrom a burácel čím dál silněji, jako by Thor tloukl válečným kladivem do obrovského kovového štítu. Věděl jsem, že nás bohové sledují ze svých nebeských síní. Že nás pozorují a pak nás buď odmění za odvahu, nebo potrestají za pošetilost, a tak jsem sevřel Thorovo kladivo na krku, abych dal velkému bohovi vědět, že potřebuju jeho pomoc. Vzápětí Thor šlehl bleskem a zahřměl, až se celá obloha zatřásla, a já jsem to bral jako znamení, že mou prosbu vyslyšel.

Svah byl čím dál strmější. Dolů proudily stružky dešťové vody, braly s sebou hlínu a místy se nám nohy smekaly na mazlavém blátě. Tápali jsme dál a každou chvíli někdo z nás upadl. Postupně však začalo pařezů ubývat, ale místo nich se na svahu objevovaly balvany, a protože byly mokré a kluzké, museli jsme je přelézat po čtyřech. Tady už nebylo vidět vůbec nic, neboť temný svah nad námi stínil zář ohňů, která se vznášela nad palisádou pevnosti, a tak jsme klopýtali, klouzali a tiše kleli, ale přesto se v té zoufalé tmě sunuli krok za krokem dál. Podle hukotu vody se zdálo, že řeka je jen kousek od nás, a já jsem se bál, aby někdo neuklouzl a nestrhl ostatní s sebou do ní. A pak jsem narazil násadou kopí na velký kámen a bylo mi jasné, že jsme došli k onomu obrovskému

balvanu, který se teď ve tmě jevil jako skála čnící až do nebe. Když jsem balvan obhlížel shora, měl jsem dojem, že kolem něj vede po samém okraji břehu cesta, a začal jsem ji hledat. Postupoval jsem pomalu a neustále ohmatával zem před sebou násadou kopí, ale stále jsem narážel na skálu, až se mi podle šumění vody zdálo, že jsem se ocitl na samém okraji břehu. Žádnou cestu kolem balvanu jsem tedy nenašel, dokonce to vypadalo, že skála přečnívá nad vodou, a tak nezbývalo, než se pokusit dostat se přes ni z druhé strany. To však znamenalo vystoupit podél ní do svahu a pak přelézt přes její kupolovitý vrchol. Začali jsme se tedy škrábat vzhůru, chytali se mladých stromků, zarývali boty do rozmáčené země, abychom získali oporu, a tak se každým krokem přibližovali k úpatí palisády pevnosti. Řemeny, jimiž jsme na sebe byli navázáni, se neustále za něco zachytávaly, a mně se zdálo, že uběhla celá věčnost, než jsme vystoupili na místo, kam částečně padala zář ohňů z nádvoří pevnosti a ukázala nám cestu po vrcholu balvanu.

Byla to opravdu jen holá skála, široká asi patnáct kroků, jejíž západní okraj se zvedal k patě palisády, zatímco protější východní končil ostrým srázem k řece – alespoň tak jsem to uviděl v záblesku, jenž šlehl mračny na severní obloze. Střed vrcholu skály, který jsme museli překonat, nebyl dál než dvacet kroků od palisády, na jejímž ochozu jsem ve světle blesku zahlédl strážce s kopím. Přikrčili jsme se k zemi a já jsem tiše přikázal, aby si všichni odepnuli od opasků řemeny, kterými jsme byli navázáni na sebe, aby se někdo neztratil. Chtěl jsem je nyní spojit v jeden dlouhý řemen, vydat se s ním jako první přes vrchol balvanu a druzí by mě postupně následovali a přidržovali se ho. „Vždycky poleze jen jeden a další počká, dokud řemenem netrhnu," zasyčel jsem na ně. Musel jsem to opakovat hlasitěji, aby mě ve větru a dešti slyšeli. „Polezete po břiše," dodal jsem. Pokud by opět šlehl blesk, byl by muž ležící tváří dolů a přikrytý černým pláštěm hůř vidět, než kdyby lezl přikrčený. „Rypere, ty půjdeš poslední a vezmeš řemen s sebou."

Opět se mi zdálo, že nám trvalo polovinu noci, než jsme vrchol skály překonali. Šel jsem první. Lezl jsem do tmy jako slepý a neustále před sebou hmatal násadou kopí, abych našel protější okraj balvanu. Konečně se mi to podařilo. Sklouzl jsem ze skály dolů, trhl řemenem a po nekonečně dlouhém čekání zaslechl šoupavé zvuky, jak za mnou lezl

druhý muž. Byl to jeden z Ragnarových Dánů a po něm následovali postupně další. Počítal jsem je. Každému jsme pomohli dolů a já se celou dobu modlil, aby se nezablýsklo. A právě když byl na vrcholu balvanu Steapa, šlehlo oblohou modrobílé světlo a ozářilo nás jako ubohé červy zasažené ohněm bohů. V tom krátkém záblesku jsem uviděl, jak se neohrožený Steapa třese strachem. Opět nastala tma a zaduněl hrom. Zdálo se mi, že déšť ještě zhoustl. „Steapo," zasyčel jsem do tmy, „polez!" Jenže Steapa byl tak ochromený strachem, že se nedokázal pohnout z místa, a já jsem musel znovu vylézt na balvan, podat mu ruku a přimět ho, aby lezl za mnou. Přitom jsem zapomněl počet těch, kteří už přelezli, a když jsem myslel, že už jsme všichni, a chtěl jít dál, náhle jsem zjistil, že na druhé straně je ještě Rypere. Konečně byl s námi i on, pak jsme řemeny rozpojili a znovu se navázali přes opasky jeden k druhému. Všichni jsme byli mokří a prochladlí, ale osud nám přál a z pevnosti se neozval žádný výkřik.

Zpola jsme slezli, zpola podél skály sklouzli dolů k řece. Tady se zdál svah mnohem strmější, ale byl hustě porostlý kleny a habry a to nám cestu usnadňovalo. Postupovali jsme na jih, vpravo od nás se opět rýsovaly valy pevnosti a vlevo zlověstně hučel temný tok řeky. Narazili jsme ještě na další balvany, i když ne tak obrovské, ale přesto jsme je museli překonávat opatrně a ztráceli na nich spoustu času. V jednu chvíli, když jsme takový balvan přelézali, upustil Clapa kopí, to zarachotilo na kamenech a narazilo do kmene stromu.

Strnul jsem, ale pak jsem si uvědomil, že tohle mohli v pevnosti přes šumění deště a hukot větru v korunách těžko slyšet. Mýlil jsem se. Zřejmě tam přece jen někdo zaslechl podezřelý zvuk, protože se náhle nad palisádou mihlo hořící poleno, proletělo se syčením mezi mokrými větvemi a dopadlo asi dvacet kroků od nás. Naštěstí jsme se právě v tu chvíli zastavili, protože jsem hledal cestu kolem dalšího balvanu, a světlo od hořícího polena bylo slabé, takže jsme pro ty nahoře nebyli nic víc než další z mnoha černých stínů mezi stromy. Zasyčel jsem na své muže, aby se skrčili a nehýbali. Hořící poleno brzy uhasil déšť. Čekal jsem, že přes palisádu přiletí další oheň, a dočkal jsem se. Tentokrát to ale nebylo poleno, ale velká pochodeň ze zkroucené slámy napuštěné olejem. Opět dopadla kus od nás, a protože hořela mnohem jasněji než poleno, světlo

od ní dosáhlo až k nám a já jsem se modlil k bohu ohně Surturovi, aby ji uhasil. Krčili jsme se k zemi a napjatě čekali, co se bude dít. A pak jsem uslyšel to, čeho jsem se bál nejvíc. Psy.

Kjartan, nebo ten, kdo střežil tenhle úsek hradby, pustil malou brankou ven psy. Slyšel jsem jejich zuřivý štěkot a také zpěvavé hlasy psovodů, kteří je štvali do podrostu, a bylo mi jasné, že jim na tomto strmém kluzkém svahu, navíc ve tmě, nemůžeme uniknout. Strhl jsem z čepele kopí plátěný obal, abych se aspoň pokusil některou z těch bestií zabít, než mě ty druhé začnou rvát, a právě v tu chvíli šlehl oblohou další blesk a zaburácel hrom. Bylo to strašlivé zadunění, které otřáslo zemí pod našima nohama a valilo se údolím, jako by nastával konec světa.

Psi nesnášejí burácení hromu, děsí se ho a tenhle hrom byl pro nás Thorův dar. A zaburácel další a déšť v okamžiku zhoustl, jako by nás chtěl do svahu pod pevností přibít, a já jsem si uvědomil, že v tom hluku už žádné psy neslyším.

„Nepůjdou po nás!“ křikl mi do ucha Finan. „V týhle bouři je nevyštvou!“

Znovu se ozvaly výkřiky psovodů, a když déšť trochu ochabl, zaslechl jsem i psy. Ne však štěkot zuřivých bestií, ale skučení zvířat vyděšených duněním hromu a oslepených blesky. Neměli ani pomyšlení na štvaní kořisti. Báli se však vrátit, a tak bloudili po svahu, a když se jeden z nich dostal blíž k nám, zahlédl jsem lesk jeho očí, třebaže jsem nechápal, jak je to možné, když se ve tmě jevil jen jako temný stín. Pes zmáčený deštěm se obrátil k vrcholu svahu a zmizel – jindy krvelačná bestie se na nás ani nepokusila zaútočit. Výkřiky nahoře zmlkly. Psi se vraceli a nikdo z nich neměl zkrvavenou tlamu, takže psovodi museli předpokládat, že na žádnou kořist nenarazili. My jsme se však krčili dál, přibíjeni k zemi deštěm, a čekali a čekali, až jsem konečně usoudil, že psi jsou zpátky v pevnosti. Teprve pak jsme se odvážili pokračovat.

Nyní jsme museli najít studnu a ukázalo se, že je to těžší úkol než přechod skály. Opět jsme jednotlivé uzdy spojili do dlouhého řemene, jehož jeden konec držel Finan a s druhým jsem začal lézt nahoru. Tápal jsem ve tmě mezi stromy, klouzal na mokré zemi a pokaždé, když jsem narazil na strom, jsem si myslel, že už jsem u palisády. Řemen, který

jsem táhl za sebou, se neustále zachytával za spadlé větve a dvakrát jsem se musel vrátit, dát se jiným směrem a pokračovat v hledání.

Byl jsem už téměř na pokraji zoufalství, když mi levá noha na něčem uklouzla. Zavrávoral jsem, padl dopředu a hlavou bouchl do jakési překážky. Okamžitě jsem poznal, že to není kmen stromu, a když jsem překážku ohmatal, zjistil jsem, že je to hradba z prken. Našel jsem ohradu kolem vnější studny. Trhl jsem řemenem a dal tak znamení ostatním, že mohou lézt za mnou.

Shlukli jsme se před ohradou a znovu hodnou chvíli čekali. Dunění hromu se přesunulo dál na sever a proudy vody, jimiž nás vítr šlehal, se změnily v hustý stálý déšť. Krčili jsme se, chvěli se zimou a čekali na první náznaky svítání. Bál jsem se, že nikdo ke studni nepřijde, protože budou mít dost dešťové vody. Na druhou stranu po celém světě se chodí pro vodu právě ráno, uvažoval jsem. Takhle jsme zvyklí vítat nový den. Voda je potřeba k vaření, holení a mytí a při všech těch nekonečných hodinách u Sverriho vesla jsem si neustále připomínal, co mi řekl Sihtric – že dunholmské studny jsou vně hlavní palisády, takže každé ráno musí posádka otevřít branku. A až ji otevře dnes, pronikneme do neproniknutelné pevnosti. To byl můj plán. To byl jediný způsob, jak se dostat dovnitř, na který jsem přišel, a pokud se nepodaří, zemřeme. „Kolik žen nosí vodu?“ zeptal jsem se tiše Sihtrika.

„Asi deset, pane,“ odpověděl.

Pátral jsem pohledem po horním okraji palisády. Viděl jsem jen zář ohňů, která se šířila z nádvoří, ale umožnilo mi to odhadnout, že studna je asi dvacet kroků od hradby. To nebylo moc, i když to bylo dvacet kroků příkrého stoupání.

„Jsou u té branky strážci?“ vyzvídal jsem dál na Sihtrikovi. Znal jsem odpověď, protože jsem se na to ptal už dřív, ale chtěl jsem ji slyšet znovu, neboť mě teď, ve tmě a při pomyšlení, co nás čeká, uklidňovala.

„Když jsem tady býval, tak vždycky jen dva nebo tři, pane.“

Navíc budou po probdělé noci ospalí a otupělí, pomyslel jsem si. Otevřou branku, chvíli se budou dívat za ženami, jak sestupují ke studni, pak se opřou o hradbu a budou snít o jiných ženách. Ale přesto, i kdyby zůstal na palisádě jen jeden muž bdělý a strážní u branky snili, stačil by ten jediný bdělý strážný na to, aby spustil poplach a všechno naše úsilí

zmařil. Věděl jsem, že palisáda na východní straně nemá ochoz, z něhož by mohli obránci bojovat, ale byly tam úzké římsy, na kterých stojí strážní a pozorují okolí. Tyto myšlenky mi probíhaly hlavou a vyvolávaly úvahy o tom, co všechno se může stát, aby se osud obrátil proti nám. Zaslechl jsem, že Clapa vedle mě se dlouze nadechl a v nose mu zadrnčelo chrápání. Nechápal jsem, jak může někdo usnout v takovém chladu a promočený, a když Clapa zachrápal znovu, šťouchl jsem do něj loktem, aby se probral.

Zdálo se mi, že rána se snad nikdy nedočkáme, a pokud ano, budeme už tak promoklí a prochladlí, že se nedokážeme ani pohnout. Konečně začala obloha na obzoru za řekou šednout a šeď stoupala a šířila se. Shlukli jsme se k sobě a skryli se za ohradou studny, aby nás strážní z pevnosti neuviděli. Jasnilo se stále víc a v jednu chvíli zakokrhal v pevnosti kohout. Déšť však neustával. Když jsem se podíval dolů, začal jsem rozeznávat bílé hřebínky zpěněných vln v řece, které se převalovaly přes kameny. Z šedé tmy také pomalu vyvstávaly černé kmeny stromů a o něco později jemnější spleť větví. Asi deset kroků od nás odkudsi vylezl jezevec, hned se však otočil a nemotorně se rozběhl dolů. V mracích na východě se objevila rudá trhlina a náhle, jakoby během chvíle, se noční tma změnila v denní světlo, třebaže pošmourné a prosvítající stříbřitými vlákny deště. Napadlo mě, že Ragnar už pomalu řadí své muže na cestě před bránou a připravuje štítovou hradbu, aby na sebe upoutal pozornost obránců. Pokud mají ženy vyjít pro vodu, mělo by se to stát už brzy, pomyslel jsem si. Sešel jsem o pár kroků níž, abych viděl všechny, kteří se mnou byli. „Až vyrazíme," řekl jsem jim šeptem, „musíme sebou hodit. Rychle k brance, zabít strážné a pak se držte za mnou. Ale uvnitř se už nikam nepoženeme. Půjdeme normálně, jako bychom tam patřili."

Bylo nás jen dvanáct a nemohli jsme si dovolit otevřený útok na Kjartanovy muže. Jestliže jsme měli Dunholm dobýt, museli jsme se do něj vplížit. Sihtric mi řekl, že za brankou jsou stodoly a stáje. Doufal jsem, že pokud se nám podaří zabít strážce rychle a nikdo nás přitom neuvidí, mohli bychom se v nich ukrýt a pak, až bychom si byli jisti, že o nás nevědí, přejít krokem k severní hradbě. Všichni jsme měli drátěné košile nebo kožené vesty, všem nám na hlavě seděly přilby, a jestliže

bude pozornost obránců soustředěná na Ragnara, nemuseli by si nás všimnout, nebo by si mohli myslet, že patříme k posádce. Měl jsem v úmyslu dostat se na palisádu a obsadit část bojového ochozu. Kdyby se nám to podařilo a zabili jsme pár strážců, mohli bychom ten úsek valu držet do doby, než by se k nám připojili Ragnarovi muži. Představoval jsem si, že ti hbitější by vyšplhali na palisádu tak, že by zaťali do kmenů sekery a vylezli po nich jako po stupních. Navíc Rypere nesl svinutý řemen z otěží a tím bychom jim pomohli. A až by nás bylo víc, mohli bychom se pokusit probít podél palisády k bráně a otevřít ji zbývajícím Ragnarovým bojovníkům.

Když jsem tenhle plán vysvětloval Ragnarovi a Guthredovi, zdál se mi prostý a proveditelný, ale teď, za chladného deštivého úsvitu, mi připadal bláznivý a zoufalý. Náhle se mě zmocnil pocit beznaděje. Dotkl jsem se amuletu. „Modlete se ke svým bohům," řekl jsem. „Modlete se, aby nás nikdo neviděl a abychom se dostali na palisádu." To nebyla dobrá slova před bojem. Měl jsem jim říct něco sebevědomého, ale místo toho jsem jim prozradil, že mám strach. Navíc teď už bylo pozdě na jakékoliv prosby k bohům. Už jsme byli v jejich rukou a oni nám buď pomohou, nebo na nás sešlou zkázu, podle toho, zda se jim líbí, nebo nelíbí, co děláme. Vzpomněl jsem si, jak mi Ravn, Ragnarův slepý dědeček, říkal, že bohové mají rádi statečné a sebevědomé, avšak nenávidí zbabělost a oškliví se jim nejistota. „Jsme tu k tomu, abychom je bavili, to je celé," řekl Ravn. „A jestliže to děláme dobře, budeme s nimi hodovat do konce věků." Ravn byl bojovník, ale později, když přišel o zrak, se z něj stal pěvec a básník a jeho básně oslavovaly boj a hrdinství. Pomyslel jsem si, že pokud se nám dnes podaří zvítězit, bude mít tucet básníků příležitost opěvovat náš čin.

Náhle se nahoře ozvaly hlasy. Zvedl jsem ruku na znamení, aby byli všichni tiše. Byly to ženské hlasy a blížily se. Zaslechl jsem, že si nějaká žena stěžuje, ale mluvila nezřetelně a nerozuměl jsem, co říká. Odpověděla jí jiná žena, ta už mnohem zřetelněji. „Říkám ti, že se dovnitř nedostanou." Mluvily anglicky, takže to byly buď otrokyně, nebo ženy Kjartanových bojovníků. Pak jsem zaslechl, že do studny šplouchlo první vědro. Stále jsem držel zdviženou ruku, aby jedenáct mužů za mnou bylo zticha. Nějakou dobu potrvá, než ženy vědra naplní, a čím

déle to bude, tím líp, protože pozornost strážců ochabne. Podíval jsem se na tváře svých mužů pomazané blátem a popelem a hledal v nich známky nejistoty, které by mohly popudit bohy proti nám, a náhle jsem měl dojem, že nás je nějak moc. Nebylo nás dvanáct, ale třináct.

Ten třináctý měl skloněnou hlavu, jako by se skrýval před mým pohledem, a tak jsem ho šťouchl násadou kopí do nohy a on na mě pohlédl.

Ona na mě pohlédla, protože to byla Gisela.

Tvářila se vzdorně a zároveň prosebně, zato já… Já jsem se musel tvářit zděšeně. Není nešťastnějšího čísla než třináct. Kdysi se ve Valhalle konala hostina pro dvanáct bohů, ale nepozván na ni přišel i zlomyslný bůh Loki, který tam rozehrál svou lstivou hru. Loki nenáviděl boha Baldera, neboť ten byl mezi bohy nejoblíbenější. Bohové měli vezvyku hrát si s Balderem tak, že po něm házeli oštěpy a stříleli šípy, protože mu jeho matka bohyně vyprosila u každé žijící bytosti i neživé hmoty slib, že jej nezraní, a tak mu žádná zbraň nemohla ublížit. Frigg však zapomněla na jmelí a Loki podstrčil slepému bohu Hoenimu šíp vyrobený ze jmelí, a když Hoeni Baldera zasáhl, zabil ho. Loki se tomu smál a od té doby víme, že třináctka je zlé číslo, které přináší smůlu. Třináct ptáků na obloze věstí neštěstí, třináct kamínků vhozených do hrnce otráví každé jídlo, které se v něm uvaří, a třináct lidí u stolu je výslovné pozvání smrti. A třináct kopí namířených proti pevnosti nemohlo znamenat nic jiného než porážku. Dokonce i křesťané vědí, že třináctka je nešťastné číslo. Otec Beocca mi vysvětlil proč. Při poslední Kristově večeři sedělo u stolu třináct mužů a tím třináctým byl Jidáš. Proto jsem hleděl na Giselu s takovou hrůzou, a abych jí ukázal, co způsobila, položil jsem kopí a zvedl deset prstů, pak dva a potom jsem ukázal na ni a zvedl ještě jeden, třináctý! Zavrtěla hlavou, jako by odmítala, co jsem jí tím říkal, ale já jsem na ni ukázal znovu a pak ještě na zem, kde stála, aby věděla, že musí zůstat, kde je. Do Dunholmu půjde dvanáct bojovníků, ne třináct.

„Jestliže ti dítě nechce pít z prsu," řekla jedna z žen za hradbou, „musíš mu pomazat pusu šťávou z blatouchu, to vždycky pomůže."

„A taky tou šťávou pomazat bradavky," řekl druhý hlas.

„Nebo děcku pomazat záda směsí sazí a medu," radila třetí žena.

„Ještě dvě vědra a bude to," řekla ta, která začala o šťávě z blatouchu.

Byl čas vyrazit. Ukázal jsem na Giselu, znovu jí podrážděným gestem naznačil, že musí zůstat tam, kde je, pak jsem se levou rukou chopil kopí a pravou tasil Hadí dech. Políbil jsem čepel a pomalu vstal. Po dlouhém čekání, kdy jsme se krčili k zemi, se mi zdálo téměř nepřirozené opět stát a pohybovat se, dokonce za denního světla. Cítil jsem se pod hradbou pevnosti jako nahý a čekal jsem, že se každou chvíli ozve výkřik strážného. Nic se však nedělo. Před sebou, tak hrozně blízko, jsem viděl branku a v ní… nikoho. Po levici jsem měl Sihtrika. Cesta od studny k bráně byla vydlážděná plochými kameny, které byly teď mokré a kluzké. Zaslechl jsem, jak ženy za námi vyjekly úžasem, ale z palisády se stále žádný výkřik na poplach neozval. A pak už jsem prošel brankou a vpravo uviděl muže. Máchl jsem Hadím dechem a z mužova hrdla vytryskla jasně červená krev. Zvrátil se na palisádu a já jsem ho rychle dobil kopím. Druhý strážný stál jen o pár kroků dál. Měl na sobě dlouhou koženou zástěru, jakou nosí kováři, a ve svěšené ruce držel dřevorubeckou sekeru. Byl však tak užaslý tím, co se před jeho očima stalo, že ji nedokázal pozvednout a stál jako přimrazený, dokud proti němu nevyrazil Finan. Teprve potom se obrátil na útěk, ale zakopl o kopí, které mu Finan vrhl mezi nohy, a pak už stál Ir nad ním a vrazil mu do zad meč. Zvedl jsem ruku, aby ostatní zůstali tiše stát. Čekali jsme. Nic. Stále žádný výkřik na poplach, jen ze střech crčela dešťová voda. Rychle jsem své muže spočítal – bylo jich deset. Pak prošel brankou ještě Steapa a zavřel ji za sebou. Takže nás bylo dvanáct ne třináct.

„Ty ženský jsou pořád u studny," řekl tiše Steapa.

„Víš to jistě?"

„Jsou tam a budou tam." Dal jsem Steapovi za úkol, aby s nosičkami vody promluvil, a on je zřejmě spíš svou mohutností než výmluvností přesvědčil, že pro ně bude lepší, když nespustí křik.

„A Gisela?"

„Ta je tam s nima," odpověděl.

A tak jsme byli v Dunholmu. Zamířili jsme do prvního temného koutu, kde se vedle nízké podlouhlé budovy vršily dvě velké hromady hnoje. „To jsou stáje," řekl mi Sihtric šeptem, i když široko daleko kolem nás žádní Kjartanovi lidé nebyli. Pořád hustě pršelo. Opatrně jsem vykoukl

zpoza rohu, ale viděl jsem jen další úsek hradby, hromady dřeva na topení a slaměné střechy porostlé mechem. Pak se mezi dvěma chýšemi objevila žena s kozou – hnala ji, aby se rychle dostala z deště pod střechu.

Utřel jsem čepel Hadího dechu o potrhaný plášť muže, kterého jsem zabil, pak jsem dal Clapovi své kopí a vzal si od mrtvého jeho štít. „Zastrčte meče," řekl jsem ostatním. Kdyby nás někdo viděl s tasenými meči, mohlo by to v něm vzbudit podezření. Museli jsme se snažit vypadat jako houf mužů posádky, kteří jdou, znechuceni deštěm a zimou, do služby. „Kudy teď?" zeptal jsem se Sihtrika.

Vedl nás podél palisády. Jakmile jsme vyšli zpoza stáje, objevily se před námi tři velké budovy, které stínily výhled na severní úsek hradby. „To je Kjartanova síň," zašeptal Sihtric a ukázal na tu vpravo.

„Mluv normálně," řekl jsem mu.

Kjartanova síň byla z těch tří budov největší a pouze z jejího otvoru ve střeše stoupal kouř. Její delší zdi byly obráceny k východu a západu a bokem se dotýkala palisády, takže jsme ji museli obejít z druhé strany, která zasahovala skoro až do středu pevnosti. Teď už jsme viděli obránce a také oni viděli nás, ale nikdo nás zjevně nepovažoval za vetřelce. Byli jsme obyčejní ozbrojenci, promoklí a prochladlí, jejichž jediným cílem je dostat se co nejdřív do tepla a sucha a nic jiného je nezajímá. Před Kjartanovou síní stál jasan a vchod do budovy hlídal osamocený strážce, který se tiskl ke kmeni stromu, aby se aspoň tak ukryl před větrem a deštěm. Náhle jsem zaslechl výkřiky. Zněly slabě jakoby zdálky, ale když jsme došli na roh budovy, uviděli jsme na severním úseku palisády shluk obránců. Dívali se směrem k severu a někteří mávali výhružně kopími. Takže už uviděli Ragnara. A viděli by ho, i kdyby ještě nebylo denní světlo, neboť jeho muži nesli zapálené pochodně. Ragnar jim to poručil, aby na sebe upoutali pozornost i těch, kteří střeží palisádu na druhé straně pevnosti. Takže k Dunholmu se blížili muži s ohněm a železem, ale obránci klidně pozorovali, jak se pachtí po rozblácené cestě, a vysmívali se jim. A byli přesvědčeni, že je to výsměch oprávněný, protože jejich valy čněly vysoko a útočníků byl jen nepočetný houf. Nevěděli však, že sceadugenganové jsou už za nimi. Nikdo z obránců si

nás nevšímal a moje noční obavy z chladného úsvitu se rozplývaly. Dotkl jsem se amuletu a tiše zamumlal děkovná slova Thorovi.

Byli jsme pouze pár kroků od jasanu a jen o něco dál od vchodu do Kjartanovy síně. Jasan zde byl zasazen jako symbol Yggdrasilu, stromu života, i když tenhle vypadal neduživě, zřejmě kvůli tomu, že jeho kořeny těžko hledaly na dunholmské skále místo, kam se rozvětvit. Strážce, který se choulil pod ním, zvedl hlavu, a když na nás neshledal nic podezřelého, znovu se otočil a zadíval se přes plochý vrchol skály k věži nad hlavní bránou. Tam se tísnili obránci, zatímco další ozbrojení muži stáli na bojových ochozech vybudovaných po stranách. A hned za bránou čekal velký houf jezdců, zjevně připravených vyrazit k pronásledování útočníků, až budou odraženi od palisády. Snažil jsem se obránce spočítat, ale bylo jich příliš mnoho. Pak jsem se podíval napravo a uviděl, že k ochozu na západním úseku palisády vede žebř. Tam bychom se měli dostat, pomyslel jsem si. Vylézt po tom žebři, obsadit západní val a pak vpustit Ragnara dovnitř, abychom spolu s ním pomstili jeho otce, osvobodili Thyru a přivedli v úžas celou Northumbrii.

Zazubil jsem se radostí a pýchou, neboť jsem si teprve teď plně uvědomil, že jsme to dokázali – že jsme uvnitř Dunholmu. Pomyslel jsem na Hild a představil si, jak se modlí v kapli kláštera, před jehož bránou už opět čekají další žebráci. A na Alfreda – ten už zřejmě studuje a ničí si oči čtením knih při chabém jitřním světle. A představoval jsem si muže na všech opevněních po celé Británii, jak zívají, protahují se a podupávají v ranním chladu, a hospodáře zapřahující volské potahy a všechny, kteří se chystají na další obyčejný den svého života, zatímco my jsme zde, uvnitř Kjartanovy nedobytné pevnosti, a nikdo z jejích obránců o nás neví. Byli jsme mokří a prochladlí a byla nás hrstka, možná jeden na dvacet obránců, ale bohové stáli při nás a já jsem věděl, že zvítězíme, a náhle mě ovládl pocit triumfální radosti. Nemohl jsem se dočkat boje a nepochyboval jsem, že básníci a pěvci budou mít co oslavovat.

Anebo nad čím truchlit. Neboť náhle se vidina triumfu začala obracet v katastrofu.

Kapitola desátá

Strážce pod jasanem se otočil a promluvil na nás.

„Jenom ztrácej čas," řekl zjevně na adresu Ragnarových mužů. Neměl vůči nám sebemenší podezření, dokonce zívl, když jsme se k němu blížili, ale pak ho něco vylekalo. Možná si uvědomil, že takový obr jako Steapa v Dunholmu není, nebo to bylo něco jiného. V každém případě poznal, že jsme vetřelci, uskočil a sáhl po meči. Už už se taky chystal vykřiknout, když po něm Steapa vrhl kopí. Zasáhl ho do pravého ramene a vzápětí k němu skočil Rypere a vrazil mu své kopí do břicha takovou silou, že ho přibodl ke kmeni stromu. Rypere ho ještě stačil umlčet ranou meče do hrdla, ale strážnému stále stříkala z rány krev, když se zpoza rohu menší budovy nalevo od nás vynořili dva muži a sotva nás uviděli, začali křičet, že v pevnosti jsou nepřátelé. Jeden z nich se otočil a rozběhl se pryč, ale druhý vytrhl z pochvy meč a to byla chyba. Finan naznačil útok kopím zespodu, ale jakmile muž zareagoval, aby ho odrazil mečem, vyletělo Finanovo kopí vzhůru a zasáhlo ho do hrdla pod bradou. Na mužův vous vytryskla krev, ale to už Finan kopí vytrhl a stejně jako předtím ho vrazil svému soku hluboko do břicha.

Další dva mrtví. Déšť ještě zhoustl, kapky pleskaly do bláta a ředily čerstvou krev a já jsem horečně uvažoval, zda bychom stihli přeběhnout otevřený prostor k žebři pod bojovým ochozem. Jenže v tu chvíli se k dovršení všeho otevřely dveře Kjartanovy síně a v nich se objevili tři

muži. Křikl jsem na Steapu, aby je zahnal zpátky. Rozmáchl se sekerou a jedinou strašlivou ranou zespodu nejdřív nejbližšímu z nich rozsekl břicho až k hrudi a vzápětí zabil dalšího, kterého zasáhl těžkou hlavicí sekery přímo do tváře. Pak se vrhl dovnitř, aby umlčel i třetího. Poslal jsem mu na pomoc Clapu, ale to už jsem si všiml, že jezdci u brány zaslechli hluk, uviděli na zemi mrtvé a nás s tasenými meči a otáčeli koně, aby se na nás vrhli.

V tu chvíli mi bylo jasné, že jsme prohráli. Celá naše akce byla založena na překvapení, jenže teď nás odhalili a za této situace jsme neměli naději dostat se k severní části hradby. Obránci na valech už nás také uviděli a část jich seběhla dolů a formovala hned za bránou štítovou hradbu. Horší však bylo, že se proti nám rozjížděl asi třicet mužů na koních. Uvědomil jsem si, že teď už nejde o to, abychom dobyli Dunholm, ale abychom si zachránili holý život. „Zpátky!“ houkl jsem. „Zpátky!“ Jediná naše naděje spočívala v tom, že ustoupíme do úzkého prostoru za stájí, kde bychom se mohli bránit jezdcům, a pak se nějak pokusíme dostat k brance nad studnou. Jenže i kdyby se nám tohle podařilo, pořád bychom měli k záchraně daleko. Museli bychom najít Giselu a pak prchat z prudkého svahu dolů s pronásledovateli v zádech. A co dál? Přebrodit řeku? Jestliže bychom to dokázali, možná bychom se dostali do bezpečí, ale v to mohl při tak rozvodněné řece doufat jen zoufalec. „Steapo!“ zařval jsem. „Steapo! Clapo!“ Oba vyrazili ze dveří síně, Steapa se zkrvavenou sekerou v ruce. „Držte se u sebe!“ houkl jsem na ostatní. Jezdci se rychle blížili, ale to už jsme prchali ke stájím, a když jsem se v běhu otočil, uviděl jsem, že se jezdci zastavili u mrtvého strážného pod jasanem. Jako by se jim nechtělo pronásledovat nás do úzké uličky za stájí a spokojili se s tím, že nás vyženou z pevnosti. Zableskla ve mně jiskřička naděje, i když ne na vítězství, ale na záchranu života. A pak jsem zaslechl štěkot.

Psi! To byl pravý důvod, proč se jezdci zastavili – tedy ne proto, že by se zdráhali vjet za námi do uličky nebo nám chtěli darovat život, ale protože Kjartan vypustil psy, a já jsem s hrůzou zíral, jak vyrazili zpoza menší budovy vedle velké síně a ženou se jako živá záplava na nás. Kolik jich je? blesklo mi hlavou. Padesát? Nejmíň tolik a vypadali spíš jako vlci než psi. Uvědomil jsem si, že teď už se k brance nedostaneme a

té děsivě skučící a řvoucí smečce neunikneme – že nás ty obrovské chlupaté bestie v příštích vteřinách obklopí, strhnou k zemi a roztrhají na kusy. A také mi blesklo hlavou, že je to trest za smrt nevinného bratra Jaenberhta, kterého jsem zabil v Cetrehtu. Pocítil jsem smrtelný chlad a roztřásl se strachem, jaký jsem dosud nepoznal. Musíš zemřít správně, řekl jsem si, jako bojovník… Ale jak mohu zemřít správně, když skončím v zubech psů? Možná jim to drátěná košile ztíží, ale to mě neuchrání dlouho. Zoufalý strach se zmocnil nás všech a psi ho cítili. Dychtili po krvi a hnali se na nás s vyceněnými zuby jako smečka loveckých psů štvoucích zvěř. Sevřel jsem Hadí dech, abych bojoval, abych vrazil čepel do tlamy aspoň první z těch bestií…, když se náhle ozval jiný hlas než ten štěkavý psovodův.

Byl to hlas lovkyně, jasný a hlasitý, hlas beze slov, pouze jakési podivné výkřiky, které se pronikavě nesly ránem jako zvuk rohu, a psi se okamžitě zastavili, otočili se a začali žalostně skučet. Nejbližší šelma s chlupy slepenými blátem byla jen pár kroků ode mě a já jsem viděl, jak se zmítá jakoby zasažena podivnou mocí a jak vyje, ovládána hlasem neviditelné lovkyně. V tom hlase, který se chvěl a táhle doznával, bylo cosi nevýslovně smutného a fena těsně přede mnou s ním vyla v podivném souznění. A opět se ozvaly štěkavé výkřiky psovoda, který na nás psy poštval, ale vzápětí se už opět deštěm nesl ten druhý, naříkavý hlas, teď už ostřejší, jako by se lovkyně zmocňoval hněv. A pak… se na psovoda vrhli první tři psi. Muž vykřikl, ale to už ho strhla k zemi celá řvoucí smečka jako obrovský zmítající se chumel chlupatých kožichů a vyceněných zubů. Sledoval jsem tu děsivou scénu jako fascinovaný, ale pak jsem uviděl, že se jezdci rozjeli, aby se pokusili psovoda zachránit. V tu chvíli však lovkyně divoce vykřikla a její pronikavý skřek vrhl celou smečku proti koním a kalné ráno se změnilo v peklo hučícího deště, nelidských výkřiků, vytí a řvaní psů a ržání koní, které jezdci v panice otáčeli a hnali zpátky k bráně pevnosti. A hlas lovkyně zazněl znovu, teď už uklidňující, a psi se poslušně shlukli kolem jasanu a nechali jezdce odjet.

Díval jsem se na to. Jenom jsem se díval a nic jsem nechápal. Psi se krčili a s vyceněnými zuby sledovali dveře Kjartanovy síně. A v nich se objevila lovkyně. Překročila zkrvavené mrtvoly, které tam nechal Steapa,

promluvila k psům tichým lkavým hlasem beze slov a oni si lehli a s vyplazenými jazyky se dívali na nás.

Byla to Thyra.

V první chvíli jsem ji nepoznal. Uběhla spousta let od doby, kdy jsem viděl Ragnarovu sestru naposledy, a ve vzpomínkách jsem si ji uchoval jako světlovlasé děvčátko, šťastné a zdravé, připravené vdát se za svého dánského bojovníka. A pak přišla noc, v níž Kjartan zapálil síň jejího otce, zabil její rodiče i jejího dánského bojovníka a ji odvlekl, aby ji dal svému synovi. A teď jsem ji uviděl znovu, zjevení z děsivého snu.

Měla na sobě dlouhý jelenicový plášť sepnutý u krku kostěnou broží, ale pod ním byla nahá, a jak kráčela k psům, vítr jí plášť rozevlával a odhaloval její zoufale hubené a špinavé tělo. Nohy a paže měla pokryté jizvami, jako by ji někdo pořezal nožem, a tam, kde neměla jizvy, jí mokvaly boláky. Světlé vlasy měla zplihlé, mastné a zcuchané a do jejich chumlu měla vpletené suché snítky břečťanu, které jí visely až k ramenům. Finan se pokřižoval, když ji uviděl, stejně jako Steapa, a já jsem sevřel v prstech svůj amulet. Thyřiny zahnuté nehty byly dlouhé jako klesticův nůž a ona těma rukama čarodějky mávala a pak náhle na psy vykřikla a oni zaskučeli a svíjeli se jako v bolestech. Potom se podívala směrem k nám. Zachytil jsem pohled jejích šílených očí a znovu mě sevřel strach, neboť Thyra se náhle nahrbila a ukázala na mě. „Ragnare!“ vykřikla nenávistně. „Ragnare!“ Jméno jejího bratra znělo z jejích úst jako kletba. Psi se otočili, kam ukazovala, a já jsem věděl, že příští Thyřin výkřik je pošle na mě.

„Já jsem Uhtred!“ zvolal jsem. „Uhtred!“ Sňal jsem přilbu, aby mi viděla do tváře. „Jsem Uhtred!“

„Uhtred?“ opakovala s pohledem upřeným na mě a v té krátké chvilce se mi zdála pří četná, i když zmatená. „Uhtred,“ řekla znovu, jako by se snažila rozpomenout, kdo za tím jménem je, a potom znovu vykřikla. Ne však na psy, bylo to zoufalé zakvílení směrem k temným mrakům, a pak náhle obrátila svůj hněv proti psům. Sehnula se, nabrala hrst hlíny a vztekle jí po nich mrskla. Křičela přitom, avšak stále ne lidskými slovy, ale jakousi řečí psů a oni jí rozuměli a poslechli ji. Smečka psích bestií se zvedla a opět se rozběhla jako lavina, tentokrát přes skalnatý vrchol pevnosti k bráně, kde stáli Kjartanovi ozbrojenci v čerstvě vytvořené

štítové hradbě. A Thyra se rozběhla za nimi, křičela a štvala je na muže seřazené k boji a ze mě náhle spadl strach, který mě předtím ochromil tak, že jsem nebyl schopen se pohnout. Zavolal jsem na své muže a vedl je za ní a za jejími psy.

Byly to strašlivé bestie, šelmy cvičené zabíjet, a Thyra je štvala ječivými výkřiky a štítová hradba se rozpadla ještě předtím, než k ní psi doběhli. Muži se rozprchli na všechny strany a u brány zůstala jen hrstka nejstatečnějších. A na ně jsem chtěl zaútočit. „K bráně!“ zavolal jsem. „K bráně, Thyro! Veď je k bráně!“ Vyrazila ze sebe několik krátkých pronikavých výkřiků podobných štěkotu a psi ji poslechli a hnali se k bráně. Už jsem se setkal s psovody, kteří řídili psy stejně obratně, jako vedou jezdci koně uzdou a tlakem kolen, ale tak dokonale ovládat psí smečku jsem ještě neviděl.

Kjartanovi muži u brány umírali strašlivou smrtí. Psi je strhávali k zemi, rvali je a mezi divokým vrčením a štěkotem se ozývaly zoufalé výkřiky. Stále jsem nikde neviděl Kjartana nebo Svena, ale ani jsem je nehledal, neboť teď bylo nejdůležitější otevřít velkou bránu Ragnarovi, a tak jsme se hnali za psy. Jenže pak se jeden z jezdců vzpamatoval, křikl na ostatní a ukázal na nás. Byl to mohutný muž zahalený špinavým bílým pláštěm, a přestože mu tvář zakrývala maska přilby s očnicemi z pozlaceného bronzu, byl jsem si jist, že je to Kjartan. Rozjel se v čele houfu jezdců proti nám, ale Thyra ze sebe opět vyrazila dva tři štěkavé zvuky a část psů se vrhla na muže na koních. Jeden z jezdců v zoufalé snaze uniknout zdivočelým bestiím otočil koně příliš prudce a ten na blátě uklouzl a spadl. Kůň se ještě válel po zemi a bil do vzduchu kopyty, když k němu doběhli první psi, vrhli se na jeho světlé břicho a rvali a rvali. Jezdec zoufale řval a zmítal se na zemi v klubku vrčících šelem a jeden ze psů odskákal s nohou přeraženou po úderu koňským kopytem. Náhle se vzduchem mihlo letící kopí. Obránci pevnosti se nevzdávali a ti na baště nad bránou se nás snažili zastavit aspoň vrháním kopí, když se neodvážili dolů bojovat meči. Vrhali kopí i na psy, kteří stále rvali zbytky bojovníků ze štítové hradby, ale psů bylo příliš mnoho. Teď už jsme měli k bráně kousek, jen asi dvacet nebo třicet kroků. Zatím na nás nikdo neútočil, protože nás vedla Thyra se psy a obránci se ve

zmatku nedokázali zorganizovat, ale nyní jezdec v bílém plášti s černým vousem seskočil z koně a křikl na zbylé jezdce, aby sesedli a psy pobili.

V okamžiku utvořili štítovou hradbu a v ní postupovali vpřed. Drželi štíty nízko, aby jim nemohli psi rvát nohy, a pobíjeli je meči a kopími. „Steapo!“ zvolal jsem a on okamžitě pochopil. Houkl na ostatní, aby šli za ním, a následován Clapou a dalšími se vrhl proti Kjartanově štítové hradbě. Přesto mi bylo jasné, že je jen otázkou času, kdy Kjartanovi muži pobijí psy a znovu se vrhnou na nás, protože Steapa s Clapou a hrstkou mých bojovníků je nemohl zadržet. Uvědomil jsem si, že nás může zachránit jen Ragnar, a tak jsem vyrazil k bráně. Dole ji nyní nikdo nebránil, ale na ochozu bašty nad ní bylo stále ještě několik mužů s kopími. Horečně jsem uvažoval, co dělat. Měl jsem jen štít, a tak jsem ho zvedl nad hlavu, zastrčil Hadí dech do pochvy a rozběhl se.

Do štítu mi bouchlo první těžké kopí, vzápětí další a další. Pár se jich odrazilo a spadlo do bláta za mnou, ale nejméně dvě desku z lipového dřeva prorazila a jedno mě zranilo na předloktí levé ruky. Stále jsem však držel štít nad hlavou, i když se mi zdál čím dál těžší a stahoval mi ruku dolů, ale to už jsem byl pod bránou a v bezpečí. Pořád jsem slyšel psy, jak se rvou, a Steapu, jak řve na nepřátele, aby proti němu šli a bojovali, ale když jsem se ohlédl, uviděl jsem, že křídla Kjartanovy štítové hradby se stahují kolem mých mužů. Bylo jasné, že pokud se mi nepodaří vpustit Ragnara dovnitř, budeme všichni pobiti. K tomu, abych zvedl těžké břevno závory, jsem potřeboval obě ruce, ale jedno z kopí, která mi prorazila štít, mi proniklo rukávem drátěné košile na levém předloktí a hrot v ní zůstal vězet, a tak jsem se nemohl kopí zbavit. Okamžitě jsem se rozhodl k jedinému řešení – vytáhl jsem Vosí žihadlo a přesekl jím kožená poutka štítu. Teprve pak se mi podařilo hlavici kopí vyprostit. Rukáv drátěné košile jsem měl zkrvavený, ale kost zůstala celá a rukou jsem mohl hýbat.

Konečně jsem zvedl břevno závory a bránu otevřel. Ragnar a jeho muži stáli padesát kroků od ní, a jakmile mě uviděli, vykřikli radostí a se štíty nad hlavou, aby se chránili před kopími a sekerami obránců, se vrhli dovnitř.

Takhle byl tedy dobyt Dunholm, nedobytná pevnost na skále obtékané řekou. Po mnoha letech mi zalichotil jeden mercijský velmož, jehož

skald pěl píseň o tom, jak Uhtred z Bebbanburgu zcela sám vylezl na skálu, probil se přes dvě stě mužů a otevřel bránu střeženou drakem. Byla to pěkná píseň plná třeskání mečů a neuvěřitelného hrdinství, ale vše, co se v ní líčilo, byly nesmysly. Nebyl jsem sám, bylo nás dvanáct, navíc většinu našich nepřátel zabili psi a většinu těch, co zbyli, Steapa. A kdyby se v pravý čas neobjevila Thyra, mohli v Dunholmu vládnout Kjartanovi potomci do dnešních dnů. Navíc tím, že jsem otevřel bránu, dobývání pevnosti neskončilo.

Boj uvnitř pokračoval – boj jedné štítové hradby proti druhé se vší svou hrůzou, s boucháním štítů, třeskotem mečů, hekáním bojovníků, kteří bodají krátkými meči nebo vrážejí kopí do břich nepřátel, výkřiky raněných a sténáním umírajících. Krutý boj se stříkající krví a střevy vyhřezlými v blátě. Štítová hradba – v ní muži umírají, nebo se stávají vítězi a vysloužíi si slávu opěvovanou skaldy. I já jsem se zařadil do Ragnarovy štítové hradby a vedle mě bojoval Steapa s těžkou sekerou a štítem, který vzal jednomu z jezdců roztrhaných psy. Překračovali jsme mrtvé bojovníky a umírající psy a postupovali vpřed. Štít se stával zbraní, neboť jeho železnou puklicí s hrotem uprostřed jsme tloukli do nepřátel, tlačili je zpátky, a když některý zavrávoral, rychle jsme přiskočili, bodli mečem a pak překročili raněného a nechali na mužích za námi, aby ho dobili. Obvykle netrvá dlouho, než se jedna ze štítových hradeb rozpadne, a v Dunholmu to byla ta Kjartanova. Pokusili se nás obklíčit z obou boků a napadnout nás zezadu, ale tam se na ně vrhli psi, kteří ještě zůstali živí, a uprostřed řady řádil obr Steapa, máchal těžkou sekerou a řval „Wessex! Wessex!“, jako by bojoval za Alfreda. Po jeho pravé straně jsem se bil já a po levé Ragnar a bez ustání do nás bušil déšť a my jsme postupovali krok za krokem za Steapou a zakusovali se do Kjartanovy štítové hradby, až jsme ji prorazili a zlomili její odpor, až jsme náhle před sebou neměli žádnou řadu štítů a bojovníků za nimi, ale jen houfy, které ve zmatku prchaly k budovám.

Jezdec ve špinavém bílém plášti byl opravdu Kjartan. Byl to obrovský muž, skoro stejně velký a silný jako Steapa, a když viděl, že se jeho obrana hroutí, zařval na své bojovníky, aby ustoupili a zformovali novou štítovou hradbu. Jenže to už se část jeho mužů vzdávala. Dánové se nevzdávají snadno, ale někteří poznali, že bojují proti svým druhům,

Dánům, a vzdát se takovému nepříteli nepovažovali za hanbu. Jiní zase prchali a já jsem viděl, že utíkají z pevnosti brankou vedoucí ke studni. Trnul jsem hrůzou o Giselu, ale později jsem se dozvěděl, že se všechny ženy shlukly uvnitř malé palisády kolem studny a obránci, kteří ve zmatku prchali k řece, si jich ani nevšimli.

Ale všichni se nevzdali a neuprchli. Pár se jich shromáždilo kolem Kjartana, utvořili kruhovou hradbu štítů a čekali na smrt. Kjartan mohl být krutý, ale na rozdíl od svého syna byl i statečný. Sven velel bojovníkům na baště nad bránou a ti téměř všichni utekli a nechali ho pouze se dvěma muži. Guthred, Finan a Rollo vystoupili nahoru, aby s nimi skoncovali, ale stačil na to pouze Finan. Ir nerad bojoval ve štítové hradbě, neboť tam se bojující přetlačují a on byl příliš lehký, ale ve volném bojí se uměl bít jako ďábel. Však mu také říkali Finan Hbitý a já jsem v úžasu zíral, jak skočil před Guthreda a Rolla a sám se pustil do boje s třemi muži. Neměl štít, ale jeho dva meče sekaly rychle jako zmijí jazyky. Zmátl Svenovy obránce svým typickým klamným výpadem, pak se kolem nich prosmýkl, a než se stačili otočit, s tváří rozšklebenou radostí je zabil. Jakmile s nimi byl hotov, obrátil se proti Svenovi. Jenže Sven byl zbabělec, couvl do kouta ochozu a držel meč a štít v rozpažených rukou na znamení, že nemíní bojovat. Finan se přikrčil, připraven vrazit svůj dlouhý meč do Svenova nekrytého břicha.

„Ten je můj!“ zvolala náhle Thyra.

Finan se na okamžik ohlédl a Sven udělal pohyb, jako by chtěl zaútočit, ale Finan byl ve střehu, švihl mečem a opřel mu hrot čepele o břicho. Sven vyjekl a začal prosit o milost.

„Ten je můj!“ vykřikla znovu Thyra. Byla už nahoře, natahovala k Svenovi ruce s děsivě zkroucenými nehty a sršela nenávistí. „Ten je můj!“

„Chce tě, takže patříš jí,“ řekl Finan, sklonil meč, a když Sven zvedl štít, aby se chránil, Finan přiskočil a jen tak tělem ho přirazil k hrazení ochozu. Sven zavrávoral, vykřikl a spadl dolů. Nebylo to vysoko, jen asi na výšku dvou dospělých mužů, ale Sven, protože držel v jedné ruce meč a v druhé štít, padl do bláta jako pytel zrní. Chvíli ležel, pak se převalil a pokoušel se vstát, ale to už byla Thyra u něj. Opět ze sebe vyrazila to dlouhé naříkavé zakvílení a několik psů, kteří ještě zůstali naživu,

přiběhlo k ní. Dokonce se kalužemi, blátem a krví přibelhal i ten s přeraženou nohou.

„Ne," zakvílel Sven. Zvedl hlavu a zoufale na ni upíral své jediné oko. „Ne!"

„Ano!" zasyčela Thyra. Sklonila se, vzala mu z bezvládné ruky meč a vydala jediný štěkavý výkřik. V tu chvíli se na něj psi vrhli. Sven se zmítal a křičel, když ho rvali. Někteří mu šli po hrdle, protože byli vycvičeni zabíjet, ale Thyra je mečem odehnala, aby ho nezabili hned, a tak mu trhali břicho, boky a hruď. Svenovy strašlivé výkřiky přehlušovaly vše, co se na bojišti dělo, a jeho otec je slyšel a Thyra se na Svenův smrtelný zápas dívala a smála se.

Kjartan však stále žil. Zůstalo s ním čtyřiatřicet mužů. Teď už věděli, že všichni zemřou, a byli připraveni zemřít jako Dáni. Jenže pak k nim přistoupil blíž Ragnar se zlomeným a zplihle visícím orlím křídlem na přilbě a beze slova ukázal mečem na Kjartana. Ten přikývl a ze štítové hradby vystoupil. V tu chvíli už psi hltali Svenova střeva a Thyra tančila v jeho krvi a prozpěvovala si vítěznou píseň.

„Zabil jsem tvého otce a zabiju i tebe," řekl Kjartan a ušklíbl se.

Ragnar na to neodpověděl. Oba stáli proti sobě asi šest kroků od sebe a odhadovali, co kdo udělá.

„Než se tvoje sestra zbláznila, byla dobrá děvka," promluvil znovu Kjartan. Náhle zdvihl štít a vyrazil k výpadu, avšak Ragnar uskočil doprava. Kjartan to předvídal a máchl mečem nízko, aby zasáhl Ragnarovy nohy, ale nedosáhl na ně. Oba se v nové pozici zastavili a znovu se měřili pohledy.

„Vlastně byla dobrá děvka i po tom, co se zcvokla," začal znovu Kjartan, „jenom jsme ji museli přivázat, aby se nebránila."

Ragnar zaútočil. Šít vysoko, meč nízko. Štíty třeskly o sebe a Kjartanův meč odrazil ránu vedenou spodem. Oba těžce supěli a snažili se jeden druhého přetlačit a srazit k zemi. Pak Ragnar znovu couvl dozadu. Poznal, že Kjartan je rychlý a s mečem to umí.

„Ale teď už není dobrá děvka," pokračoval Kjartan. „Je moc zjizvená a špinavá. Teď už by na ni nevlezl ani žebrák. Vím to, nedávno jsem ji jednomu nabídl a on ji nechtěl. Počítám, že pro něj byla příliš špinavá." Náhle prudce vyrazil a sekl po Ragnarovi. Nebyl to žádný dovedný útok,

pouze síla a rychlost a Ragnar tak tak uskočil a kryl ránu štítem. Začal jsem se o něj bát a pokročil jsem dopředu, ale Steapa mě zadržel.

„To je jeho boj," řekl.

„Zabil jsem tvého otce," zavrčel Kjartan a vyštípl z Ragnarova štítu kus dřeva, „a spálil tvou matku," pokračoval a do puklice štítu bouchla další rána, „a z tvé sestry jsem udělal děvku." Tenhle úder do štítu už vrhl Ragnara o dva kroky zpět. „A až vykuchám tebe, vychčiju se na tvoje střeva!" zařval Kjartan a znovu švihl mečem nízko, aby zasáhl Ragnara do nohou, a tentokrát se mu to špičkou meče podařilo. Ragnar instinktivně strhl štít dolů a Kjartan vyrazil svým štítem vpřed, aby svého soka srazil. Do této chvíle nevydal Ragnar ani hlásky, ale teď vykřikl. V prvním okamžiku jsem myslel, že je to zoufalý výkřik poraženého, ale mýlil jsem se. Byl to výkřik hněvu. Ragnar se vrhl pod Kjartanův štít, vrazil do mohutného muže takovou silou, že ho odhodil dozadu, a vzápětí hbitě uskočil stranou. Měl jsem strach, že se nebude moct po ráně do kotníku pohybovat, ale on měl v botě železné pásky, a i když jeden z nich Kjartanova čepel skoro přesekla, nezpůsobila mu rána žádné zranění, jenom v něm vyvolala hněv. Bylo to, jako by se teprve teď probudil. Začal kolem Kjartana tančit a to je tajemství souboje muže proti muži – pohyb. Ragnar se začal pohybovat, naznačoval výpady, uskakoval, nutil svého soka neustále se otáčet a Kjartan, který si už myslel, že ví, co od svého protivníka čekat, náhle znejistěl. Už neměl čas ani dech na urážky, neboť se stěží bránil, a Ragnar, hnán hněvem, kolem něj skákal jako posedlý. Sekl po Kjartanovi, otočil ho, sekl po něm znovu, vzápětí naznačil výpad, ale místo toho se vrhl stranou, znovu sekl mečem po soupeřových nohou, a když Kjartan kryl ránu štítem, máchl mečem a zasáhl ho ze strany do přilby. Neprorazil ji, pouze promáčkl, ale Kjartanem úder otřásl a Ragnar vzápětí vrazil štítem do jeho štítu, aby ho odhodil dozadu. Zasypával Kjartana údery a ten je s vypětím všech sil odvracel a nezbýval mu čas na vlastní útok. Nová Ragnarova rána rozštípla lipovou desku Kjartanova štítu a další zasáhla okraj a rozsekla jeho železný lem. Kjartan ustupoval, ale Ragnar mu nedal vydechnout a vyrážel při svých úderech zvuky podobné vzteklému vrčení psa.

Boji přihlížely víc než dvě stovky mužů. Teď už jsme všichni věděli, co bude následovat, neboť Ragnara ovládla bojová zuřivost, která nemá daleko k šílenství. Byla to zuřivost dánského bojovníka, jíž nelze vzdorovat, třebaže se Kjartan zatím dokázal bránit. Bylo však jen otázkou času, jak dlouho to vydrží. A ta chvíle přišla. Ragnar ho dalším výpadem štítem vrhl dozadu, ale jak Kjartan couval, zakopl o mrtvého psa a padl na záda. Ragnar stačil uhnout divokému máchnutí těžkého meče svého soka a naopak sám švihl Srdcerváčem a jeho čepel proťala nejen rukáv Kjartanovy drátěné košile, ale i šlachy v předloktí pravé ruky, v níž držel meč. Kjartan se pokusil vstát, ale Ragnar ho kopl do tváře, srazil ho zpět a dupl mu na hrdlo. Kjartan chrčel a dusil se. Po chvíli od něj Ragnar odstoupil, nechal sklouznout štít na zem a levou rukou zmrzačenou v boji u Ethandunu vzal Kjartanův meč. Stačily mu k tomu dva zbylé prsty, jimiž zvedl meč z Kjartanovy bezvládné ruky, odhodil ho do bláta a pak svého úhlavního nepřítele zabil.

Byla to pomalá smrt, ale Kjartan ani jednou nevykřikl. Zprvu se pokoušel bránit a štítem se snažil odvracet Ragnarův meč, ale současně s krví z dalších a dalších drobných ran, které mu Ragnar zasazoval, mu z těla odcházely i síly, až pak jen trpně ležel a čekal na smrt. Nakonec, když se blížila, požádal Ragnara o meč, aby mohl vstoupit do síně mrtvých se ctí. Avšak Ragnar zavrtěl hlavou. „Ne," řekl stroze a pak už nepromluvil, dokud svou pomstu nedokonal. Poslední ránu do Kjartanova břicha vedl oběma rukama a vložil do ní tolik síly, že čepel pronikla tělem i drátěnou košilí a přibodla tělo jeho úhlavního nepřítele k zemi. Teprve teď, ztěžka dýchaje, odstoupil a pozoroval, jak sebou v posledních předsmrtných křečích škube. A když definitivně zmrtvělo, pohlédl vzhůru, jako by si chtěl nechat smýt deštěm krev z tváře. „Otče," zvolal k temným mrakům. „Otče!" Takhle dal na vědomí Ragnarovi Staršímu, že jeho vraždu konečně pomstil.

Avšak také Thyra chtěla svou pomstu. Až do této chvíle se krčila vedle zbylých psů a pozorovala Kjartanovu smrt, ale teď vstala, vykřikla na ně povel a šelmy vyrazily směrem k Ragnarovi. V první chvíli mě napadlo, že je poslala, aby roztrhaly Kjartanovu mrtvolu, ale psi si jí nevšímali a obklopili Ragnara. Pořád jich zbývalo asi dvacet, možná víc, a zle na něj

vrčeli, ale nevrhli se na něj. „Měls přijít dřív!“ vykřikla Thyra na bratra. „Proč jsi nepřišel dřív?“

Hleděl na ni, zaskočený a užaslý jejím hněvem. „Přišel jsem, jak jen…,“ začal.

„Vím, neměls čas, protože jsi musel přepadávat a loupit,“ vykřikla na něho rozhořčeně. „Nechals mě tady!“ Psi, vydráždění jejími výkřiky, se kolem Ragnara točili, jazyky ze zkrvavených dam vyplazené, jako by čekali pouze na její slovo, aby mohli Ragnara změnit v krvavý kus masa. „Nechals mě tady!“ zvolala opět Thyra a vešla mezi psy. Náhle klesla na kolena a rozplakala se. Chtěl jsem k ní přistoupit a zvednout ji, ale sotva jsem se pohnul, psi na mě zavrčeli a vycenili tesáky, a tak jsem rychle couvl. Thyra dál plakala, ale v jejím pláči byl hněv. „Zabiju tě!“ vykřikla v jednu chvíli na bratra.

„Thyro,“ ozval jsem se.

„Nechals mě tady,“ kvílela znovu a znovu. „Nechals mě tady!“ Po chvíli vstala. Náhle jako by z její tváře zmizel nepříčetný výraz a já jsem viděl, že pod špínou a jizvami je stále krásná. „Ano, zabiju tě,“ řekla svému bratrovi klidným hlasem. „To je cena za můj život – tvá smrt!“

„Ne!“ ozval se za mnou kdosi.

Byl to otec Beocca. Čekal v bráně, jako by se neodvažoval vstoupit do pevnosti, ale teď se rychle belhal přes bojiště poseté mrtvolami a v jeho hlase zazněla přísná autorita.

„Kněz…,“ zasyčela pohrdlivě Thyra. „Ty zemřeš taky, a hned teď!“ Vyrazila jeden ze svých štěkavých zvuků a psi se obrátili k Beoccovi. „Na něj!“ vykřikla a ve tváři se jí opět objevil nepříčetný výraz. „Vemte si ho! Zabte ho!“

Vyrazil jsem vpřed, ale naštěstí nebylo třeba, abych zasáhl.

Křesťané často mluví o zázracích a já jsem si vždy přál být něčeho takového svědkem. Slýchal jsem, že někdo vrátil slepému zrak, že chromý opět začal chodit a nemocný leprou se uzdravil. A slyšel jsem také vyprávět příběhy o lidech, kteří chodili po vodě, a dokonce o mrtvých vstalých z hrobu, ale nikdy jsem nic takového neviděl. Kdybych byl opravdu svědkem takového zázraku, byl bych dnes křesťan, ale od kněží jsem vždy slyšel jen to, že musím uvěřit. Avšak v ten den, kdy na

nás z oblohy bez ustání padaly proudy vody, jsem uviděl něco, co se ze všech podivných událostí, které jsem kdy spatřil, nejvíc blížilo zázraku.

Otec Beocca se nezastavil ani se nedal na útěk, ale šel dál a vstoupil mezi smečku psů. Thyra je poslala, aby ho roztrhali, a stále je na něj štvala, ale Beocca si jich nevšímal a psi od něj couvli. Stáhli se od něj a kňučeli, jako by se toho směšného šilhavého mrzáka báli, a on se mezi nimi belhal k Thyře, stále s pohledem upřeným na ni. A nešťastné Thyře se náhle zlomil hlas, nenávistné výkřiky přešly v zoufalé kňučení, až nakonec začala vzlykat. Rozevřený plášť odhaloval její nahé zjizvené tělo a Beocca svlékl svůj promočený plášť a přehodil jí ho přes ramena. Nebránila se, jen trpně stála a dlaněmi si zakrývala tvář. Pořád plakala a její psí kňučeli a kvíleli s ní. Ragnar mlčel a díval se na ni.

Myslel jsem, že Beocca Thyru odvede pryč, ale on jí sevřel rukama hlavu, prudce jí zatřásl a pohlédl vzhůru. „Pane!“ zvolal, „Pane, vyžeň z této ženy ďábla, jenž ji posedl. Zbav ji ďábla a vyrvi ji z moci Abaddonu!“

Thyra cosi vykřikla a psi zaklonili hlavy a začali výt. Ragnar stál, ani se nepohnul. Beocca znovu zatřásl Thyřinou hlavou a udělal to tak prudce, že mě napadlo, jestli jí nechce zlomit vaz. „Vysvoboď ji z moci ďábelské, Pane,“ pokračoval, „a přijmi ji do náruče své lásky a milosti!“ Stále hleděl k mrakům a pořád svíral v dlaních Thyřinu hlavu s vlasy propletenými uschlým břečťanem. A pak jí hlavou pohnul nahoru a dolů a hlasem vojevůdce na bitevním poli zvolal: „Ve jménu Otce a Syna a Ducha svatého vám poroučím, síly ďábelské, abyste opustily duši této dívky a vrátily se do jámy pekelné! Zapuzuji vás! Ve jménu Otce a Syna a Ducha svatého vás posílám navěky pryč!“

A Thyra začala plakat. Ne kvílet a vzlykat jako předtím, pouze tiše plakat. Položila hlavu na Beoccovo rameno a on ji objal a konejšil, zatímco na nás, zkrvavené, se zbraněmi v rukou a s divokostí ve tvářích, hleděl s nevýslovnou nevolí, jako bychom byli spojenci démonů, které právě zapudil. „Už je zase zdravá,“ řekl. „A vy zmizte!“ zasyčel na psy a ti k mému úžasu poslechli. Odplížili se pryč a nechali Ragnara netknutého. „Musíme ji odvést do tepla,“ dodal potom Beocca směrem k nám, „a musíme ji pořádně obléct.“

„Ano,“ přikývl jsem, „to musíme.“

„Ale jestli máš na práci něco důležitějšího," řekl Beocca podrážděně, když viděl, že se k ničemu nemám, „udělám to sám." Vzal Thyru za ruku a vedl ji ke Kjartanově síni, z jejíž střechy stále stoupal kouř. Ragnar se pohnul, jako by chtěl jít za nimi, ale já jsem zavrtěl hlavou a zastavil ho. Pak jsem se opřel nohou o Kjartanovo břicho, vytrhl Srdcerváč a podal meč Ragnarovi. Objal mě, ale ani jeden z nás nezářil radostí z vítězství. Dokázali jsme nemožné, dobyli jsme Dunholm, avšak Ivarr stále žil, a Ivarr byl těžší nepřítel než Kjartan.

„Co mám říct Thyře?" zeptal se mě Ragnar.

„Pravdu," odpověděl jsem, protože mě nic jiného nenapadlo, a šel jsem hledat Giselu.

Gisela s Bridou myly Thyru. Umyly jí tělo i vlasy, z nichž vypletly suché snítky břečťanu, a pak, když ji oblékly do prosté vlněné tuniky a pláště z vydří kožešiny, ji před velkým ohněm uprostřed Kjartanovy síně česaly, aby jí vlasy, již opět zlatavé, uschly. Nechal jsem je samotné a vyšel s otcem Beoccou ven.

Už přestalo pršet.

„Co je to Abbadon?" zeptal jsem se.

„Stydím se, že jsem byl tvým učitelem," řekl. „Jak je možné, že to nevíš?"

„Vidíš, že to je možné," odsekl jsem. „Tak co to je?"

„Temný anděl bezedné propasti. Jsem si jist, že jsem ti to řekl. Je to první z démonů, který tě bude mučit, jestliže se nebudeš kát a nestaneš se křesťanem."

„Jsi statečný muž, otče," odpověděl jsem.

„To je nesmysl."

„Chtěl jsem zasáhnout, ale dostal jsem z těch psů strach. Roztrhali dnes nejméně třicet mužů a tys mezi ně šel jakoby nic."

„Jsou to jen psi," mávl rukou. „Kdyby mě Bůh a svatý Cuthbert nedokázali ochránit před psy, v co bych měl potom věřit?"

Položil jsem mu ruce na ramena a stiskl je. „Jsi velmi statečný muž, otče," opakoval jsem, „a já se před tebou skláním."

Viděl jsem, že mu mé uznání zalichotilo, ale snažil se tvářit střízlivě.

„Já jsem se jen modlil," řekl, „zbytek udělal Bůh." Pustil jsem ho a on se otočil a vešel zpátky do budovy. „Ostatně nevěřil jsem, že by mi ublížili. Vždycky jsem měl psy rád. Jako děcko jsem jednoho měl."

„Myslím, že by sis měl zase nějakého pořídit," poznamenal jsem. „Aspoň bys měl společníka."

„Coby kluk jsem nemohl pracovat," vzpomínal dál, jako by mou poznámku neslyšel. „Mohl jsem sbírat kameny a odhánět ptáky z čerstvě osetého pole, ale žádnou pořádnou práci jsem dělat nesvedl. Proto jsem měl za kamaráda psa. Jenže nějací jiní kluci mi ho zabili." Zřejmě to pořád prožíval, protože zamrkal, aby potlačil slzy. „Ale je to pěkná žena, ta Thyra, že?" dodal téměř roztouženě.

„Teď ano," souhlasil jsem.

„Ty jizvy, které má na rukou a na nohou…," pokračoval, „myslel jsem, že jí to udělali Kjartan nebo Sven. Ale mýlil jsem se. Udělala si to sama."

„Ona se sama řezala?" pohlédl jsem na něj udiveně.

„Ano," přikývl. „Nožem. Řekla mi to."

„Aby se zohavila?"

Přikývl. „Ale není ošklivá. Je krásná."

„Ano, je," řekl jsem a opět vůči němu pocítil lítost. Byl nehezký a od dětství všelijak postižený a teď stárl a vždycky přitom chtěl ženu. Jenže žádná žena nechtěla jeho. Měl být raději mnich a mít tak zakázáno se ženit, pomyslel jsem si. Byl však kněz a měl kněžskou mysl, protože na mě přísně pohlédl.

„Alfred mě poslal, abych kázal mír, a já jsem místo toho přihlížel, jak zabíjíš zbožného bratra. A teď tohle…," řekl a ukázal na mrtvé kolem.

„Nás zase Alfred poslal, abychom zajistili Guthredovi bezpečí," připomněl jsem mu.

„Ale musíme také zajistit bezpečí svatému Cuthbertovi."

„Jistě, to uděláme."

„Tady nemůžeme zůstat, Uhtrede, musíme se vrátit do Cetrehtu," řekl znepokojeně a pohlédl na mě. „Musíme porazit Ivarra!"

„Porazíme ho, otče," odpověděl jsem.

„Ivarr má největší vojsko v celé Northumbrii!"

„Ale zemře samotný," řekl jsem, i když jsem nevěděl proč. Prostě mi ta slova přišla na jazyk – zřejmě mými ústy promluvil nějaký bůh. „Ivarr zemře samotný, to ti slibuju," dodal jsem.

Avšak předtím jsme ještě museli udělat jiné věci. Bylo třeba vyzvednout Kjartanův poklad ukrytý v místnosti, v níž choval psy, a k tomu jsme využili Kjartanovy otroky. Kopali pod podlahou páchnoucí psími výkaly a odkryli soudky plné stříbra a zlata, truhlice s kříži uloupenými v kostelech, náramky na paže a kožené vaky s jantarem, gagáty, granáty, a dokonce štůčky drahocenného, ale zpola plesnivého hedvábí z dalekých zemí. Poražení Kjartanovi bojovníci navršili velkou hranici, na níž spálili své mrtvé, i když Ragnar trval na tom, že ani Kjartanově mrtvole, ani tomu, co zbylo ze Svena, nesmí být takový pohřeb dopřán. Oba jsme tedy svlékli ze zbroje a nejdřív jejich oděv a pak i nahé mrtvoly hodili vepřům, kteří zůstali ušetřeni podzimních porážek.

Velitelem pevnosti byl určen Rollo. Guthred, ještě celý vzrušený vítězstvím, oznámil, že Dunholm je nyní jeho majetkem a stane se královskou pevností střežící bezpečí Northumbrie, ale já jsem ho vzal stranou a přemluvil ho, aby ji dal Ragnarovi. „Ragnar bude tvým přítelem," řekl jsem, „a můžeš mu věřit, že Dunholm udrží." A já jsem zase věřil, že Ragnar bude konat vpády do bebbanburského panství a udržovat tak mého zrádného strýce ve stálém strachu.

Guthred tedy dal Dunholm Ragnarovi a ten zase svěřil pevnost Rollovi, jemuž nechal pouhých třicet mužů, zatímco my ostatní jsme se vydali na jih. Víc než padesát poražených Kjartanových bojovníků přísahalo věrnost Ragnarovi, ale on jejich přísahu přijal až potom, co se ujistil, že se nikdo z nich nezúčastnil vypálení sídla jeho otce a vraždy jeho rodičů. Všichni, kdo se na tom podíleli, byli zabiti. Zbývající tedy jeli s námi, nejdřív do Cetrehtu a potom proti Ivarrovi.

Polovinu svého úkolu jsme tedy splnili. Kjartan Krutý a Sven Jednooký byli mrtví, ale Ivarr žil a Alfred chtěl mít mrtvého i jeho, i když to nikdy výslovně neřekl.

Takže jsme táhli na jih.

Kapitola jedenáctá

Vyrazili jsme hned druhý den ráno. Dešťové mraky se přesunuly k jihu a zanechaly za sebou jasnou oblohu, po níž vítr honil malé potrhané mráčky, jako by uklízel po těch velkých, temných. Kjartanův poklad jsme nechali v Rollově opatrování, ale přesto jsme opouštěli pevnost jako bohatí lidé, nebo jsme se aspoň mohli kochat vyhlídkou, že bude bohatý ten z nás, kdo přežije boj s Ivarrem. Na mě připadlo víc, než co jsem nechal ve Fifhadenu, takže jsem se mohl vrátit k Alfredovi jako bohatý velmož, jeden z nejbohatších v jeho království, a to mě hřálo, když jsme mířili pod Ragnarovým praporcem s orlím křídlem k nejbližšímu brodu přes Wiire.

Brida jela s Ragnarem, Gisela zase po mém boku a Thyra se nehnula od otce Beoccy. Nikdy jsem se nedozvěděl, co jí Ragnar v Kjartanově síni řekl, ale zdálo se, že se usmířili. Také její šílenství bylo pryč, jako by zmizelo zároveň s nehty, které jí ženy ostříhaly. Vlasy měla upravené a sepnuté pod bílým čepcem a to ráno pozdravila bratra polibkem. Stále však byla smutná, ale Beocca jí říkal slova útěchy a ona je poslouchala se stejnou vděčností, s jakou přijímá žíznivý pohár vody. Oba jeli na klisnách a Beocca vedle Thyry zcela zapomněl na nepohodlí cestování v koňském sedle. Občas jsem se za nimi ohlédl a vždy jsem viděl, že k ní kněz mluví a při řeči gestikuluje zdravou pravou rukou. Za ním vedl sluha soumary, kteří nesli čtyři velké oltářní kříže z Kjartanova pokladu.

Beocca trval na tom, že musejí být vráceny církvi, a nikdo z nás se mu v tom neodvážil odporovat, neboť dokázal, že je stejný hrdina jako my bojovníci. Také Gisela se ohlížela za Thyrou a usmála se, když viděla, jak otec Beocca naléhavě hovoří a Thyra mu naslouchá.

„Do týdne bude křesťanka," poznamenala.

„Ještě dřív," řekl jsem.

„A co s ní bude pak?" zeptala se.

Pokrčil jsem rameny. „Předpokládám, že ji Beocca přesvědčí, aby vstoupila do kláštera."

„Ubohá dívka."

„Aspoň se tam naučí poslušnosti," řekl jsem. „Pak se jí nestane, aby dělala z dvanácti třináct."

Gisela mě uhodila pěstí do paže, ale bolest způsobila sobě, ne mně. „Přísahala jsem, že až tě najdu, už tě nikdy neopustím," řekla a třela si kotníky, do nichž se jí otiskly kroužky mé drátěné košile. „Nikdy!"

„Ale to číslo třináct," namítl jsem. „Jak jsi to mohla udělat?"

„Věděla jsem, že bohové jsou s námi," odpověděla. „Řekly mi to runové hůlky."

„A co ti řekly o Ivarrovi?" zeptal jsem se.

„Že zemře jako had pod motykou," odpověděla, cukla sebou a zašklebila se, protože jí do obličeje cáklo bláto, které odletělo od kopyta Steapova koně. Utřela si tvář a znovu se otočila ke mně. „Musíme jet do Wessexu?"

„Přísahal jsem Alfredovi, že se vrátím."

„Přísahal?"

„Ano. Zavázal jsem se mu věrností."

„Pak tam budeme muset jet," řekla bez nadšení. „Máš rád Wessex?"

„Ne."

„A Alfreda?"

„Taky ne."

„Proč?"

„Protože je moc pobožný a vážný. A protože páchne."

„Všichni Sasové páchnou," řekla.

„Alfred páchne hůř než většina z nich. To je tou jeho nemocí. Pořád vysedává na latríně."

Gisela se ušklíbla. „Copak se nemyje?“

„Myje,“ řekl jsem, „nejmíň jednou za měsíc, možná častěji. Na to je velmi úzkostlivý, ale stejně páchne. Páchnu já?“

„Jako kanec,“ řekla se smíchem. „Myslíš, že budu mít Alfreda ráda?“

„Pochybuju. Nebude si tě všímat, protože nejsi křesťanka.“

Opět se zasmála. „A co bude dělat s tebou?“

„Dá mi panství, abych mu byl vděčný a bojoval za něj.“

„Takže budeš bojovat proti Dánům?“

„Ano,“ přikývl jsem. „Dánové jsou Alfredovi nepřátelé, takže budu bojovat proti Dánům.“

„Ale to je můj národ,“ namítla. „Já jsem taky Dánka.“

„Jenže já jsem se zavázal Alfredovi přísahou, takže musím dělat, co chce on,“ řekl jsem a zaklonil se dozadu, protože jsme začali sestupovat po příkrém svahu. „Mám rád Dány,“ dodal jsem, „mám je mnohem radši než Západosasy, ale v mém osudu je, abych bojoval za Wessex. *Wyrd bið ful ãræd*.“

„Co to znamená?“

„Osud je osud. Ten řídí naše životy.“

Chvíli o tom přemýšlela. Opět měla na sobě drátěnou košili, ale teď se jí na krku houpal zlatý náhrdelník z Kjartanova pokladu. Byl spleten ze sedmi pramenů a já jsem viděl podobný šperk vykopaný z hrobu starých britských kmenových náčelníků. Dodával jí divokého vzhledu a to se k ní hodilo. Černé vlasy si sepnula a skryla pod vlněným čepcem a nepřítomný výraz její podlouhlé tváře umocňoval pohled upřený do neznáma. Pozoroval jsem ji a zdálo se mi, že bych se na ni mohl dívat věčně. „A na jak dlouho ses Alfredovi zavázal?“ zeptala se.

„Do doby, než mě toho závazku zprostí,“ řekl jsem, „nebo než jeden z nás zemře.“

„Říkals, že je nemocný. Jak dlouho může být živ?“

„Zřejmě moc dlouho ne.“

„A kdo se stane králem po něm?“

„Nevím,“ pokrčil jsem rameny, i když jsem to chtěl vědět. Alfredův syn Edward byl ještě ukňouraný klouček a jeho synovec Æthelwold, jemuž vlastně Alfred trůn ukradl, zase opilecký hlupák. Æthelwold měl tedy větší naději stát se vládcem Wessexu než Alfredův potomek a náhle

jsem poznal, že si přeju, aby Alfred žil ještě dlouho. To mě překvapilo. Mluvil jsem pravdu, když jsem řekl Gisele, že Alfreda nemám rád, ale teď jsem si uvědomil, že on je tím správným vládcem na ostrově Británie. Nikdo jiný neměl jeho vizi a jeho odhodlání a Kjartanova smrt nebyla ani tak dílem naším jako Alfredovým. On nás poslal na sever a věděl, že uděláme, co chce, i když nám to vysloveně neřekl. Náhle mě napadla myšlenka, že prožít život jako jeho přísežný muž by nemuselo být tak nudné, jak jsem se obával. Avšak pokud Alfred zemře brzy, bude to konec Wessexu. Rozpoutá se boj mezi thény o jeho korunu a Dánové vycítí příležitost a slétnou se na Wessex jako supi, aby hodovali na jeho mrtvole.

„Jestliže jsi Alfredův přísežný muž, jak to, že tě pustil sem?“ zeptala se Gisela opatrným tónem a prozradila mi tak, že se jí honí hlavou podobné myšlenky jako mně.

„Protože chce, aby se tvůj bratr stal vládcem Northumbrie,“ odpověděl jsem.

Chvíli o tom přemýšlela. „Protože je Guthred křesťan?“

„Pro Alfreda je to důležité.“

„Nebo protože je slabý?“

„Myslíš, že Guthred je slabý?“

„Ty víš dobře, že je,“ prohlásila pohrdlivě. „Je laskavý a lidé ho měli vždycky rádi, ale neumí být tvrdý a nelítostný. Měl zabít Ivarra, když se s ním poprvé setkal, a už dávno měl vyhnat Hrothwearda, ale ani jedno se neodvážil udělat. A taky se příliš bojí svatého Cuthberta.“

„Ale proč by si měl Alfred přát na northumbrijském trůnu slabého krále?“ zeptal jsem se, jako bych si na to nedovedl odpovědět sám.

„Aby byla celá Northumbrie slabá, až se Sasové pokusí vzít si svou zem zpátky,“ řekla.

„Tohle ti říkají tvé runové hůlky?“

„Říkají mi, že spolu budeme mít dva syny a dceru,“ odpověděla. „A že jeden z těch synů ti zlomí srdce a druhý tě naplní hrdostí. A že dcera se stane matkou králů.“

Zasmál jsem se jejímu proroctví, i když spíš jistotě, s jakou ho vyslovila, než vlastnímu obsahu. „Znamená to, že se mnou půjdeš do Wessexu, přestože budu bojovat proti Dánům?“

„Znamená to, že zůstanu po tvém boku," odpověděla. „A to je zase má přísaha věrnosti."

Ragnar vyslal vpřed zvědy a postupem dne se někteří z nich vraceli na unavených koních. Doslechli se, že Ivarr se zmocnil Eoferwiku. Bylo to pro něj snadné. Oslabená posádka, kterou tam Guthred zanechal, se rozhodla raději vzdát než podstoupit beznadějný boj a následný masakr v ulicích. Ivarr si vzal tolik kořisti, kolik mohl pobrat, nechal na valech města novou posádku a vytáhl na sever. O pádu Dunholmu prý ještě neví, a proto chce co nejdřív dostihnout Guthreda, o němž předpokládá, že buď trčí v Cetrehtu, nebo zoufale bloudí po cumbralandských pustinách. Ivarrovo vojsko je prý velké, doslechli se zvědové, a někteří se dokonce vrátili se zprávou, že Ivarr vede dva tisíce kopiníků. To byl tak velký počet, že jsme ho ani já, ani Ragnar nebrali vážně. Přesto mi bylo jasné, že Ivarr má mnohem víc mužů než my, a předpokládal jsem, že postupuje na sever po téže římské cestě, po níž jsme my táhli k jihu.
„Můžeme s ním bojovat?" zeptal se mě Guthred.

„Můžeme," odpověděl za mě Ragnar, „ale nemůžeme ho porazit."

„Proč tedy táhneme na jih?"

„Abychom zachránili Cuthberta a zabili Ivarra," odpověděl jsem.

„Ale vždyť jste řekli, že ho nemůžeme porazit?" hleděl na nás Guthred zmateně.

„Budeme s ním bojovat," řekl jsem, „a když uvidíme, že ho nemůžeme porazit, ustoupíme do Dunholmu. Proto jsme se ho zmocnili, abychom měli pevné útočiště."

„Zkrátka necháme na bozích, co se stane," vysvětlil mu to Ragnar jinými slovy, a protože z nás vyzařovala sebedůvěra, už na nás Guthred nenaléhal.

Ještě ten večer jsme dorazili do Cetrehtu. Cesta nám uběhla rychle, protože jsme se nemuseli odchýlit z římské silnice, a tak když slunce zbarvilo hory na západě červánky, šplouchali už naše koně přes brod řeky Swale. Ukázalo se, že duchovní raději zůstali ve skrovném pohodlí Cetrehtu a měli štěstí, že je během našeho dobývání Dunholmu nikdo neohrozil. V kopcích na jihu se sice objevili dánští jezdci, ale k pevnosti se nepřiblížili. Pozorovali ji, počítali hlavy a pak odjeli a já jsem předpokládal, že to byli Ivarrovi zvědové.

Na opata Eadreda a otce Hrothwearda neudělalo žádný dojem, že jsme se zmocnili Dunholmu. Jejich jediným zájmem byla starost o světcovu mrtvolu a ostatní drahocenné relikvie, které ještě ten večer vykopali a v slavnostním průvodu odnesli do kostela. A právě tam jsem uviděl Aidana, správce z Bebbanburgu, který se svým houfem mužů zůstal ve vesnici. „Teď už se můžeš bez obav vrátit domů," řekl jsem mu, „Kjartan je mrtev."

Myslím, že tomu Aidan zprvu nevěřil, ale pak pochopil, že se nám to opravdu podařilo, a musel se ho zmocnit strach – strach z toho, že ti, co dokázali dobýt Dunholm, by nyní mohli vytáhnout na Bebbanburg. Samozřejmě jsem měl chuť to udělat, ale přísahal jsem Alfredovi, že se ještě před Vánoci vrátím, a to mi nedávalo čas obrátit se proti strýci.

„Ráno odjedeme," řekl Aidan.

Přikývl jsem na souhlas. „A až budeš v Bebbanburgu, řekni mému strýci, že na něj pořád myslím. A taky mu řekni, že si hodlám vzít za ženu jeho nevěstu. A ještě mu vyřiď, že mu jednou rozpářu břicho jako praseti, a kdyby náhodou zemřel dřív, než se k tomu dostanu, udělám to místo něj jeho synům, a jestliže budou mít jeho synové syny, zabiju i je. Tohle všechno mu řekni a ještě mu vyřiď, že všichni považovali Dunholm za stejně nedobytný jako Bebbanburg, ale Dunholm padl a padl pod mým mečem."

„Ivarr tě zabije," odpověděl vyzývavě.

„Za to se můžeš jenom modlit," řekl jsem.

Ten večer se modlili všichni křesťané. Shromáždili se v kostele a já jsem si myslel, že prosí svého boha, aby nám pomohl zvítězit nad blížícím se Ivarrovým vojskem, ale oni mu děkovali za to, že byly zachráněny jejich drahocenné relikvie. Před oltář položili tělo svatého Cuthberta a na oltář hlavu svatého Oswalda, knihu evangelií a relikviář s vousy svatého Augustina a potom zpívali a modlili se a znovu zpívali a modlili se, až se mi zdálo, že s tím nikdy nepřestanou, ale nakonec, pozdě v noci, přece jen ztichli.

Vystoupil jsem na nízké valy pevnosti a díval se na římskou cestu, která se táhla pod zamlženým měsícem k jihu. Právě odtud jsem očekával Ivarra s jeho vojskem, a protože jsem si nemohl být jist, že nevyšle oddíl vybraných jezdců, kteří by na nás zaútočili v noci, nechal

jsem stovku mužů ve vesnici na stráži. K žádnému útoku však nedošlo, a když mě Ragnar přišel vystřídat, začala se k temnotě přidávat lehká mlha. „K ránu přijde mráz," prohlásil místo pozdravu.

„Asi ano," přikývl jsem.

Začal podupávat, aby si zahřál zkřehlé nohy. „Sestra mi sdělila, že pojede do Wessexu," řekl po chvíli. „Prý se nechá pokřtít."

„A tebe to překvapilo?"

„Ne," zavrtěl hlavou s pohledem upřeným na matně se rýsující rovnou cestu, „a ani nevyděsilo. Asi to pro ni bude to nejlepší, navíc si oblíbila otce Beoccu. Co s ní tedy bude?"

„Předpokládám, že se stane jeptiškou," odpověděl jsem, neboť jsem si nedovedl představit, jaký jiný osud by ji mohl čekat v Alfredově Wessexu.

„Nechal jsem ji u Kjartana trpět," řekl a já jsem mlčel, protože to byla pravda. „Musíš se vrátit do Wessexu?" zeptal se pak.

„Ano. Přísahal jsem to."

„Přísahy se dají porušit," řekl tiše. I to byla pravda, ale ve světě, v němž vládnou různí bohové a osud je znám pouze třem sudičkám, jsou přísahy naší jedinou jistotou. Kdybych porušil svou přísahu, už bych od nikoho nemohl žádat, aby dodržel přísahu, kterou dal mně. To jsem si ujasnil už dávno.

„Nechci porušit přísahu Alfredovi," odpověděl jsem, „ale mohu složit novou přísahu tobě – přísahu o tom, že proti tobě nebudu nikdy bojovat, že vše, co je moje, bude i tvoje a že když budeš potřebovat pomoc, udělám všechno, abych ti ji přivedl."

Chvíli mlčel, kopal špičkou boty do hlíny a zíral do mlhy. „A já ti přísahám totéž," řekl potom tiše. Zdálo se, že stejně jako já upadl do rozpaků, a tak dál kopal do hlíny. „Kolik myslíš, že má Ivarr mužů?" zeptal se.

„Osm set?"

Přikývl. „A my nemáme ani tři sta."

„K žádnému boji nedojde," řekl jsem.

„Jak to?"

„Ivarr zemře a tím všechno skončí," prohlásil jsem. Dotkl jsem se pro štěstí jílce Hadího dechu a ucítil lehce vystouplé okraje Hildina křížku,

„Zemře a Guthred bude vládnout a dělat to, co mu řekneš ty," dodal jsem stále s prsty na vsazeném křížku.

„A ty budeš chtít, abych mu řekl, že musí zaútočit na Ælfrika?" zeptal se.

Uvažoval jsem o tom a pak jsem zavrtěl hlavou. „Ne."

„Ne?"

„Bebbanburg je příliš pevný," řekl jsem, „a není tam žádná zadní branka jako v Dunholmu. Kromě toho chci Ælfrika zabít sám."

„A dovolí ti to Alfred?"

„Dovolí," odpověděl jsem, i když jsem pochyboval, že by mi Alfred dopřál takové potěšení. Byl jsem si však jist, že mým osudem je vrátit se do Bebbanburgu, a tomu, že vše řídí osud, jsem neochvějně věřil. Otočil jsem se a zahleděl se do vesnice. „Všude je klid?" zeptal jsem se.

Ragnar přikývl. „Konečně toho modlení nechali a teď už spí," řekl. „A ty bys měl taky jít spát."

Vracel jsem se ke Gisele, ale ještě předtím jsem tiše otevřel dveře kostela. Ve světle několika svící, které blikaly na oltáři, jsem uviděl spící mnichy a kněze. Jeden z nich hlasitě chrápal. Stejně tiše, jako jsem otevřel, jsem zase zavřel.

Za úsvitu mě vzbudilo bouchání na dveře.

„Jsou tady, pane!" volal Sihtric. „Už jsou tady!"

„Kdo?"

„Ivarrovi muži, pane."

„Kde?"

„Jezdci, pane. Za řekou!"

Bylo jich jen kolem stovky a nejevili snahu vjet do brodu a já jsem usoudil, že byli vysláni na severní břeh řeky Swale, aby nám odřízli ústupovou cestu. Počítal jsem, že hlavní síla Ivarrova vojska se objeví od jihu. Nepřátelští jezdci však nebyli hlavním důvodem pozdvižení, které zavládlo v to mlhavé ráno v Cetrehtu. „Co se děje?" zeptal jsem se Sihtrika, když jsem slyšel křik a vzrušené hlasy.

„To křesťané, pane," řekl, ale víc nevěděl.

Vstoupil jsem do kostela a dozvěděl se, že někdo ukradl zlatý relikviář s vousy svatého Augustina, drahocenný dar, který poslal Guthredovi Alfred. Skříňka ležela na oltáři spolu s ostatními relikviemi, během noci

však zmizela a otec Hrothweard hořekoval za oltářem, kde zel ve zdi z proutí pomazaného hlínou otvor. Na místě už byl i Guthred a naslouchal vzrušenému opatu Eadredovi, který mu tvrdil, že zmizení relikviáře je znamením Božího nesouhlasu.

„Nesouhlasu s čím?“ zeptal se Guthred.

„S pohany, s čím jiným?“ vyštěkl Eadred.

Otec Hrothweard lomil rukama a vykřikoval vzhůru ke svému bohu, aby seslal pomstu na pohany, kteří znesvětili jeho chrám a ukradli svatou vzácnost. „Odhal nám viníky toho zločinu, Pane!“ volal k nebesům a pak uviděl mě a usoudil, že mu Bůh vyhověl. „On to byl!“ vyštěkl nenávistně a ukázal na mě.

„Udělal jsi to ty?“ zeptal se mě Guthred.

„Ne, pane,“ odpověděl jsem.

„Byl to on!“ vykřikl Hrothweard znovu.

„Musíš všechny pohany prohledat,“ řekl Eadred Guthredovi. „Pokud se relikvie nenajde, pane, je naše porážka jistá. Ivarr nás za ten hřích zničí. Bude to trest, který na nás sešle Bůh.“

Připadlo mi podivné, aby křesťanský bůh trestal křesťanského krále za to, že mu byla ukradena relikvie, porážkou od pohanských Dánů, ale jako proroctví se to zdálo téměř jisté, neboť zatímco všichni prohledávali kostel v marné snaze najít ztracený relikviář, přiběhl jeden z Ragnarových mužů se zprávou, že se objevilo hlavní Ivarrovo vojsko. Jak jsem čekal, přitáhlo od jihu a v tuto chvíli řadilo asi půl míle od Ragnarova ubohého houfu štítovou hradbu.

Byl čas jít do boje. Guthred a já jsme už měli zbroj a koně osedlané, takže stačilo, abychom se rozjeli na jih a zařadili se do Ragnarovy štítové hradby. Guthred však byl příliš zdrcen ztrátou relikvie, jako by ho v tuto chvíli nemohlo potkat nic horšího. Když jsme vycházeli z kostela, vzal si mě stranou. „Nemohl by ses zeptat Ragnara, jestli to neukradl on?“ žádal mě. „Nebo jestli to neudělal někdo z jeho lidí?“

„Ragnar žádnou relikvii neukradl,“ odpověděl jsem pohrdlivě. „A jestli chceš najít pachatele, prohledej tamty,“ ukázal jsem na Aidana a jeho jezdce, kteří se pod dojmem zprávy, že je Ivarr na dohled, urychleně chystali vydat na cestu domů na sever. Zatím však nemohli, protože brod

blokovali Ivarrovi jezdci. Guthred Aidana požádal, aby posílili naši štítovou hradbu, ale on odmítl a čekal jen na příležitost k útěku.

„Žádný křesťan by neukradl svatou relikvii!“ křičel Hrothweard. „To udělali pohané!“

Guthred byl posedlý strachem. Pořád věřil v křesťanská kouzla a ztrátu relikvie chápal jako znamení neodvratné katastrofy. Bylo zřejmé, že Aidana nepodezírá, ale také nevěděl, koho podezírat, takže jsem mu napověděl.

Zavolal jsem na Finana a Sihtrika, kteří čekali na mě, aby mě doprovodili do štítové hradby. „Tenhle muž,“ řekl jsem Guthredovi a ukázal na Finana, „je křesťan. Říkám pravdu, Finane?“

„Ano, pane.“

„A je Ir,“ pokračoval jsem, „a každý ví, že Irové mají schopnost věštit budoucnost.“ Finan, jehož schopnost věštit budoucnost nebyla o nic větší než moje, se pokusil zatvářit záhadně. „Ten vaši ztracenou relikvii najde,“ prohlásil jsem.

„Najdeš ji?“ zeptal se ho dychtivě Guthred.

„Ano, pane,“ odpověděl Finan.

„Tak to udělej, Finane, zatímco já zabiju Ivarra,“ řekl jsem. „A až budeš viníka mít, přiveď ho za námi.“

„Ano, pane,“ přikývl do třetice Finan.

Sluha mi přivedl koně. „Opravdu ji ten Ir najde?“ zeptal se mě Guthred.

„Jestliže Finan nenajde relikvii a nepřivede ti jejího zloděje,“ řekl jsem tak hlasitě, aby to slyšeli všichni kolem, „dám tvé církvi všechno své stříbro a svou zbroj a přilbu a své náramky a svůj meč. Je to Ir a Irové vládnou zvláštními silami.“ Otočil jsem se a pohlédl na Hrothwearda. „Slyšels to, knězi? Slibuju, že dám všechno své bohatství tvé církvi, jestliže Finan nenajde zloděje!“

Hrothweard nevěděl, co na to odpovědět, a tak si mě jen nasupeně měřil. Pronesl jsem však svůj slib přede všemi, což byl důkaz, že jsem nevinný, a tak se spokojil s tím, že plivl k nohám mého koně. Gisela, která stála vedle a držela hřebce za uzdu, musela uskočit, aby ji slina nezasáhla. Pak se dotkla mé paže. „Opravdu ten relikviář Finan najde?“ zeptala se šeptem, když jsem si rovnal třmen.

„Samozřejmě,“ ujistil jsem ji.

„Protože je Ir a má zvláštní moc?“

„Protože ho ukradl on sám, drahoušku,“ zašeptal jsem. „Na můj příkaz. A nejspíš ho ukryl v hromadě hnoje,“ zazubil jsem se na ni a ona se tiše zasmála.

Zastrčil jsem nohu do třmenu a chystal se nasednout, ale Gisela mě znovu zarazila. „Buď opatrný,“ řekla. „Muži mají strach bojovat s Ivarrem,“ varovala mě.

„Je to Lothbrok,“ řekl jsem, „a Lothbrokové byli vždycky skvělí válečníci. Milují boj, ale bojují jako vzteklí psi, divoce a zuřivě, a nakonec jako vzteklí psi umírají.“ Vyhoupl jsem se do sedla, zastrčil pravou nohu do třmenu a vzal si od Gisely přilbu a štít. Pak jsem se dotkl na rozloučenou její ruky a následován Guthredem se rozjel k jihu.

Jeli jsme, abychom se zařadili do štítové hradby. Byla krátká a mnohem větší Ivarrovo vojsko ji mohlo snadno obklíčit. Jeho štítová hradba byla dvakrát delší než naše, takže stačilo, aby se jeho bojovníci kolem nás na obou křídlech sevřeli a postupně nás z boků do středu pobíjeli. Bylo mi jasné, že pokud dojde k boji, rozsekají nás na kusy, a Ivarrovi muži to věděli také. V jejich hradbě se to jen blýskalo čepelemi kopí a hlavicemi seker a celé údolí naplňoval hluk, který dělali bušením zbraněmi do štítů v předtuše vítězství. A když byla uprostřed hradby vztyčena Ivarrova standarda s dvěma havrany, zesílil hluk v dunění podobné blížící se bouři. Náhle se však od této korouhve směrem k nám rozjel houf jezdců, mezi nimiž jsem poznal Ivarra a jeho krysího syna.

Guthred, Steapa, Ragnar a já jsme povyjeli o pár kroků vpřed. Blížilo se k nám deset jezdců, ale já jsem viděl pouze Ivarra. Jel na Witnerovi, což se mi hodilo, neboť mi to dávalo záminku k tomu, abych Ivarra napadl, ale zatím jsem se držel vzadu a nechal jednat Guthreda. Ten popojel kousek dopředu. Ivarr si nás jednoho po druhém prohlížel. Když uviděl mě, zatvářil se překvapeně, ale neřekl nic, při pohledu na Ragnara se jen zamračil a Steapovu mohutnost ocenil uznalým povytažením obočí. Ale jinak nás tři ignoroval a kývl Guthredovi. „Buď zdráv, slepičí prdeli,“ pozdravil krále.

„Pane Ivarre,“ odpověděl Guthred.

„Jsem v mimořádně milosrdné náladě," pokračoval Ivarr. „Jestliže se obrátíš a zmizíš, ušetřím životy tvých mužů."

„Nemáme spolu žádný spor, který by se nedal vyřešit slovy," řekl Guthred.

„Slovy…," opakoval pohrdlivě Ivarr a zavrtěl hlavou. „Zmiz z Northumbrie, slepičí prdeli. Zmiz někam daleko a bude vyřešeno vše. Dovolím ti, abys odjel ke svému příteli do Wessexu, ale svou sestru necháš tady jako rukojmí. Jestli to uděláš, budu k tobě milosrdný." Nebyl milosrdný, ale prozíravý. Dánové byli děsiví bojovníci, ale mnohem opatrnější, než by se dalo soudit z jejich pověsti. Ivarr byl ochotný bojovat, ale ještě ochotněji by přijal Guthredovu kapitulaci, protože by tím nepřišel o jediného bojovníka. Věděl, že by tenhle boj vyhrál, ale vítězství by musel obětovat šedesát sedmdesát mužů, což je posádka celé lodi, a to považoval za příliš vysokou cenu. Výhodnější pro něj bylo nechat Guthreda naživu a neztratit žádného muže. Ukročil s koněm stranou, aby viděl na Ragnara. „Našel sis podivného spojence, pane Ragnare," řekl.

„Před dvěma dny jsem zabil Kjartana Krutého," odpověděl Ragnar. „Dunholm je teď můj. Možná bych měl zabít i tebe, pane Ivarre, aby tě nenapadlo pokusit se mi ho vzít."

Tohle Ivarr nečekal. Pohlédl na Guthreda a potom na mě, jako by chtěl, abychom mu Kjartanovu smrt potvrdili. Avšak z našich tváří se nic nedozvěděl. Pokrčil tedy rameny. „Kjartan byl tvůj nepřítel," řekl Ragnarovi, „ale to byla tvoje věc, ne moje. Přivítal bych tě jako přítele. Naši otcové přece byli přátelé, ne?"

„Byli," přikývl Ragnar.

„Měli bychom tedy jejich přátelství obnovit," navrhl Ivarr.

„Proč by se měl přátelit se zlodějem?" ozval jsem se.

Ivarr po mně šlehl pohledem. „Včera jsem viděl blít kozu," řekl pomalu, „a to, co vyvrhla, mi připomnělo tebe."

„Já jsem zase včera viděl kozu srát a to, co jí padalo od zadku, mi připomnělo tebe," opáčil jsem.

Ivarr se ušklíbl, ale rozhodl se nepokračovat ve výměně urážek. Jeho syn vytrhl z pochvy meč, ale Ivarr ho zarazil, jako by chtěl říct, že čas

zabíjení ještě nenadešel. „Odjeď,“ obrátil se znovu ke Guthredovi, „zmiz někam daleko a já zapomenu, že jsem tě kdy znal.“

„Ty kozí bobky mi připomněly tebe, ale jejich smrad mi připomněl tvou matku,“ nenechal jsem se odradit. „Odporný smrad, ale co může člověk čekat od děvky, která porodila zloděje?“

Jeden z bojovníků držel Ivarrova syna, aby se na mě nevrhl. Samotný Ivarr si mě chvíli mlčky měřil. „Až tě budu zabíjet, protáhnu to na tři dny,“ řekl nakonec.

„Kdybys vrátil, cos ukradl, zloději,“ pokračoval jsem, jako bych ho neslyšel, „a pak přijal trest, který ti král Guthred určí za tvůj zločin, mohli bychom k tobě být milosrdní.“

Podařilo se mi vyvolat v něm spíš pobavení než hněv. „A co jsem vlastně ukradl?“ zeptal se.

„Sedíš na mém koni,“ řekl jsem. „Chci, abys mi ho okamžitě vrátil.“

Poplácal Witnera po krku. „Až budeš mrtvý,“ řekl, „dám tvou kůži vyčinit a nechám si z ní udělat sedlo, abych na tebe mohl po zbytek života prdět.“ Znovu se obrátil ke Guthredovi. „Odjeď,“ řekl, „odjeď daleko a nech mi svou sestru jako rukojmí. Dám ti teď chvíli, aby sis to rozmyslel a přišel k rozumu, ale jestli se ti to nepodaří, budeme tě muset zabít.“ Otočil koně a odjížděl.

„Zbabělce!“ houkl jsem za ním. Nereagoval na to, protlačil se mezi jezdci, kteří ho doprovázeli, a vedl je zpátky ke své štítové hradbě. „Všichni Lothbrokové jsou zbabělci,“ křičel jsem dál. „Utíkají před bojem. A to teď děláš i ty, Ivarre. Pochcal ses do kalhot ze strachu před mým mečem. Zbaběle jsi utekl před Skoty a teď utíkáš přede mnou!“ Myslím, že jeho sebeovládání rozvrátila zmínka o Skotech. Zdrcující porážka od nich byla stále otevřenou ranou v Ivarrově mysli a já jsem teď do ní nasypal sůl posměchu. Do této chvíle se ovládal a ignoroval mé urážky, ale teď… Divoce škubl uzdou, otočil Witnera a vytrhl z pochvy dlouhý meč. Vyrazil proti mně, ale já jsem uhnul a projel kolem něj do volného prostoru před jeho vojskem. Tam jsem chtěl, aby Ivarr zemřel, před zraky všech svých mužů, a tam jsem tedy zastavil a obrátil se proti němu. Ivarr zamířil za mnou, ale po několika krocích Witnera zarazil. Hřebec tloukl pravou nohou do země.

Myslím, že v tuto chvíli již Ivarr litoval, že se nechal vyprovokovat, ale už bylo pozdě. Všichni bojovníci na obou stranách viděli, že tasil meč a rozjel se proti mně, a to byla výzva k boji, od něhož nemohl couvnout. Nezbývalo mu, než mě zabít, a nebyl si jistý, zda to dokáže. Byl nepochybně dobrý bojovník, ale v minulosti utrpěl zranění, bolely ho klouby a znal mou pověst.

Jeho výhodou byl Witnere. Znal jsem toho koně a věděl jsem, že je stejně dobrý jako každý vycvičený válečný oř. Pokud se k nám Witnere přiblíží, bude se snažit mého koně i mě samého kousat a mým prvním cílem bylo dostat Ivarra ze sedla. Ivarr mě pozoroval. Zdálo se mi, že se rozhodl nechat mě, abych zaútočil první, protože držel Witnera na uzdě, avšak místo toho, abych se rozjel proti němu, obrátil jsem svého hřebce k štítové hradbě. „Ivarr je zloděj!“ zvolal jsem k jeho mužům. Stále jsem držel Hadí dech dole u boku. „Obyčejný zloděj a zbabělec, který utekl před Skoty!“ pokračoval jsem. „Utíkal před nimi a kňučel jako zpráskané štěně!“ Zasmál jsem se a stále jsem upřeně hleděl na bojovníky v nepřátelské řadě. „Proto mu ve Skotsku říkají Ivarr Slabý.“

Koutkem oka jsem zahlédl, že Ivarr vztekle zaťal Witnerovi ostruhy a opět vyrazil proti mně. „Je to podlý zloděj a zbabělec,“ vykřikl jsem znovu a současně s poslední urážkou jsem tlakem kolene otočil koně a zvedl štít. Witnere cítil boj a s vypoulenými bělmy, vyceněnými zuby a vlající hřívou se řítil proti mně. „Witnere!“ zavolal jsem na něj. „Witnere!“ Zřejmě to nebylo jméno, jímž ho oslovoval Ivarr, ale hřebec s na ně vzpomněl, nebo si možná vzpomněl na mě a na můj hlas, protože vztyčil uši a ve chvíli, kdy proti němu vyrazil můj kůň, zaváhal a zvolnil. Avšak já jsem nezvolnil a najel svým koněm přímo do něj.

Použil jsem štítu jako zbraně. Tvrdě jsem jím vrazil do Ivarra a současně vytáhl nohu z pravého třmenu. Ivarr se pokusil strhnout Witnera stranou, ale velký hřebec byl vyveden z rovnováhy a zmaten. Ve chvíli, kdy můj štít narazil do Ivarrova štítu, jsem se do něj ještě celou svou vahou opřel. Takhle jsem sice riskoval, že sletím na zem jen já a on se v sedle udrží, ale neodvážil jsem se pustit štít nebo meč, abych ho chytil a stáhl dolů s sebou. „Witnere!“ vykřikl jsem znovu a hřebec sebou trhl a pootočil se ke mně a tento pohyb spolu s mou vahou stačil, abych Ivarra vyhodil ze sedla. Také já jsem šel k zemi, ale spadl jsem

mezi oběma koni. Dopadl jsem tvrdě, navíc mě můj hřebec nechtěně kopl a vrhl pod Witnerovy zadní nohy. Přesto se mi podařilo vyskočit a plochou čepele Hadího dechu jsem plácl Witnera přes zadek, abych ho odehnal. Vzápětí jsem se už ale musel krýt štítem proti Ivarrovu útoku. Zvedl se po pádu rychleji než já a jeho meč těžce bouchl do mého štítu. Zřejmě čekal, že mě tím úderem znovu srazí k zemi, ale já jsem štít udržel, i když mi přitom levá ruka, zraněná kopím u Dunholmu, téměř zmrtvěla. Byl jsem však vyšší, mohutnější a silnější než Ivarr, a tak jsem dokázal ránu nejen krýt, ale ještě ji odrazit a vrhnout Ivarra dozadu.

Věděl, že nade mnou nezvítězí. Byl mnohem starší než já, klidně mohl být mým otcem, navíc ho omezovala stará zranění, ale na druhou stranu to stále byl Lothbrok a Lothbrokové se učí bojovat snad už od kolébky. Vrhl se na mě znovu, naznačil úder shora, ale pak provedl výpad zdola, a když jsem ho kryl, pokračoval v zuřivých útocích, jako by mě nechtěl nechat vydechnout. Jenže já jsem jeho údery pouze chytal štítem a vůbec se ho nesnažil zasáhnout. Jen jsem se bránil a místo útoku se mu posmíval. Křičel jsem na něj, že je stařec vzbuzující soucit. „Zabil jsem tvého strýce a ten byl mnohem lepší bojovník než ty," popichoval jsem ho. „A až zabiju tebe, starče, vykuchám i tu krysu, kterou nazýváš synem, a nechám jeho mrtvolu napospas krkavcům. Tohle je to nejlepší, co umíš?"

Pokusil se mě umlčet, ale vedl ho hněv a při prudkém pohybu se mu na mokré trávě smekla noha a padl na koleno. V tu chvíli jsem ho mohl snadno zabít, protože ztratil rovnováhu a rukou s mečem se musel opřít o zem, ale já jsem od něho odstoupil a dovolil mu vstát a všichni Dáni to viděli. A pak uviděli, že jsem odhodil štít. „Dal jsem mu šanci," zvolal jsem k nim. 'Je to mizerný malý zloděj, ale přesto jsem mu dal šanci!

„Ty zatracená saská svině!" zasyčel Ivarr a znovu proti mně vyrazil. Takhle byl zvyklý bojovat, útočit a zase útočit a nyní se pokusil srazit mě štítem. Uskočil jsem a vzápětí ho udeřil plochou čepele Hadího dechu do přilby. Zavrávoral, znovu se ocitl na koleně a já jsem opět ustoupil. To byla má pomsta – chtěl jsem ho pokořit.

Poznal, že musí být opatrný, a začal kolem mě kroužit. „Poslals mě do otroctví a ani to jsi neudělal pořádně," pokračoval jsem v popichování. „Chceš mi dát svůj meč?"

„Saská svině,“ odpověděl. Znovu se nechal vyprovokovat. Naznačil výpad na hrdlo, ale pak bodl dolů, aby mi zasáhl levou nohu. Lehce jsem uskočil a praštil ho plochou čepele přes zadek jako před chvílí Witnera.

„Dej mi meč a já tě nechám žít,“ řekl jsem. „Strčím tě do klece a budu tě vozit po Wessexu a říkat, podívejte se, lidi, tohle je Ivarr Ivarson Lothbrok, zloděj, který zbaběle utekl před Skoty.“

„Bastarde!“ Další útok. Tentokrát se mi pokusil divokým máchnutím rozseknout břicho, ale znovu jsem uskočil a jeho dlouhý meč švihl vzduchem a strhl ho s sebou, takže jsem měl čas bodnout mimo štít a zasáhnout ho do hrudi. Hrot sice nepronikl drátěnou košilí, ale srazil jsem ho dozadu a další ranou ho opět zasáhl do přilby. Zapotácel se a zůstal chvíli otřesený, avšak já jsem mu nedopřál čas se vzpamatovat.

Můj třetí úder třeskl do jeho meče s takovou silou, že mu odhodil ruku se zbraní dozadu, a vzápětí měl hrot Hadího dechu na hrdle.

„Zbabělce,“ řekl jsem, „zloději.“

Zařval vztekem a zoufalstvím, že mě nemůže ztrestat, a už zcela bez rozmyslu divoce máchl mečem, ale znovu jsem stačil uskočit a nechal těžkou čepel švihnout naprázdno. A pak jsem ho zasáhl do pravého zápěstí. Vykřikl a meč mu zůstal bezvládně viset v ruce.

„Je těžké bojovat bez meče,“ řekl jsem a opět tvrdě udeřil do jeho čepele, až mu zbraň vylétla z ruky. Věděl, že je konec, a v očích se mu objevila hrůza – ne však hrůza muže, který ví, že zemře, ale hrůza bojovníka umírajícího bez meče v ruce.

„Udělals ze mě otroka,“ řekl jsem a další ranou ho srazil na koleno. Zoufale se rozhlédl a pokusil se sebrat meč ze země, ale nedovolil jsem mu to a srazil ho na druhou stranu ranou do přilby. Otřesený zůstal ležet. Stanul jsem nad ním. „Udělal ze mě otroka a ukradl mi koně,“ zvolal jsem k jeho mužům, „ale pořád je to Lothbrok.“ Sehnul jsem se, vzal jeho meč a podal mu ho. Pozvedl se na kolena a přijal ho.

„Díky,“ vydechl.

Pak jsem ho zabil. Jediným švihem meče jsem mu usekl hlavu. Z krku vystříkl proud krve a bezhlavé tělo padlo na zem, ruka však stále svírala meč. Kdybych ho nechal zemřít bez meče, mnozí z přihlížejících Dánů by si pomysleli, že má krutost nezná mezí. Pochopili, že Ivarr byl mým nepřítelem a že jsem měl důvod ho zabít, ale neodpustili by mi, kdybych

mu odepřel vstoupit do síně mrtvých. A také jsem si pomyslel, že jednou přijde den, kdy mě tam Ivarr a jeho strýc Ubba přivítají, neboť v síni mrtvých bojovníci hodují se svými nepřáteli a vzpomínají na boje, které spolu vedli, a vedou je tam znovu.

Náhle se ozval výkřik. Otočil jsem se a uviděl, že se ke mně žene na koni Ivarrův syn. Šílený hněvem z otcovy smrti se řítil ke mně a už už se vykláněl ze sedla, aby mě jediným zběsilým máchnutím meče rozsekl napůl, ale já jsem jeho ránu kryl Hadím dechem a můj meč byl mnohem lepší než jeho. Rána mi pořádně otřásla paží, ale on dopadl hůř, neboť jeho meč se zlomil. Projel kolem mě s pahýlem v ruce a dva z mužů jeho otce ho dostihli a odtáhli pryč, abych ho nezabil.

Zavolal jsem na Witnera. Přiběhl ke mně. Pohladil jsem ho po nose, chytil se sedla a vyhoupl se do něj. Pak jsem obrátil Witnera k Ivarrově osiřelé štítové hradbě a kývl na Guthreda a Ragnara, aby se připojili ke mně. Zastavili jsme se dvacet kroků od pomalovaných dánských štítů. „Ivarr Ivarson odešel do Valhally a zemřel čestně," zvolal jsem k Ivarrovým bojovníkům. „Já jsem Uhtred Ragnarson, válečník, jenž zabil Ubbu Lothbroksona, a tohle je můj přítel hrabě Ragnar, který zabil Kjartana Krutého. Oba sloužíme králi Guthredovi."

„Jsi křesťan?" vykřikl kdosi z řady.

Ukázal jsem mu Thorovo kladivo, svůj amulet. Zpráva o Kjartanově smrti se šířila podél řady štítů, seker a mečů k oběma okrajům. „Nejsem křesťan!" zvolal jsem, když se šum utišil. „Ale viděl jsem křesťanská kouzla. A křesťané je použili na krále Guthreda. Může někdo z vás říct, že se nikdy nestal obětí kouzel? Nikomu z vás nezdechl dobytek a neonemocněla žena? Všichni jste se setkali s kouzly a křesťanští kouzelníci dokáží zvlášť velká'kouzla! Mají mrtvá těla a hlavy mrtvých a používají je ke kouzlům, kterými působí na našeho krále! Ale jeden křesťanský kouzelník se dopustil chyby. Podlehl chtivosti a dnes v noci ukradl králi Guthredovi vzácný předmět. Odin se však na to nemohl dívat a jeho kouzla proti králi překazil." Ohlédl jsem se a konečně jsem uviděl, že od pevnosti přijíždí Finan.

Později mi řekl, že se ho u brány pokusilo zadržet několik duchovních, ale pomohlo mu pár Ragnarových Dánů, a teď tedy přijížděl přes louku k

nám a vedl, nebo spíš vlekl otce Hrothwearda. Držel ho za vlasy a kněz neměl jinou možnost než klopýtat vedle Finanova koně.

„To je ten křesťanský kouzelník a jmenuje se Hrothweard!“ zvolal jsem. „Ten ohrožoval krále Guthreda svými kouzly a magiemi s mrtvými, ale my jsme ho odhalili a krále Guthreda před ním zachránili. A teď se vás ptám, co s ním? Jak s ním naložit?“

Nepochyboval jsem, že na svou otázku dostanu jedinou odpověď. Dánové dobře věděli, že Hrothweard radil Guthredovi proti nim, a nemohli si přát nic jiného než jeho smrt. Hrothweard padl na kolena a vztahoval sepnuté ruce ke králi. „Ne, pane, ne!“ kvílel vyděšeně.

„Tak to jsi byl ty?“ shlížel na něj užasle Guthred z výšky. „Tys ukradl relikviář?“

„Našel jsem to mezi jeho věcmi, pane,“ řekl Finan a podal králi skříňku z ryzího zlata. „Měl to zabalené v haleně.“

„To není pravda!“ protestoval Hrothweard. „Nic jsem neukradl.“

„Ano, pane, to je zloděj, kterého hledáš,“ řekl Finan uctivě a pokřižoval se. „Přísahám to při Kristově svatém těle.“

„Je to zlovolný čaroděj!“ zvolal jsem směrem k Ivarrovým Dánům. „On přivolával kulhavku na váš dobytek, on způsobil plíseň ve vašem obilí, on udělal vaše ženy neplodnými a jeho vinou trápily vaše děti nemoci! Chcete ho?“

Ozval se řev a Hrothweard věděl, že ho chtějí, a zoufale vzlykal a prosil.

„Můžete ho mít, jestliže uznáte Guthreda za svého krále!“ zvolal jsem.

Odpověděly mi souhlasné výkřiky, které se slily ve sborovou přísahu věrnosti. Ivarrovi Dánové opět tloukli meči a kopími do štítů, ale tentokrát aby potvrdili, že se podřizují králi Guthredovi.

Otočil jsem se k němu. „Je čas, abys je pozdravil, pane,“ řekl jsem, „a abys jim projevil štědrost.“

„Ale…,“ pohlédl dolů na Hrothwearda.

„Je to zloděj, pane, a zloděj musí zemřít,“ prohlásil jsem pevně. „To je zákon. A tohle by udělal Alfred.“

Dali jsme kněze Hrothwearda pohanským Dánům a pak jsme dlouho poslouchali, jak umírá. Nevím, co s ním dělali, ale když od něj

odstoupili, zůstalo na zemi ležet něco, co se těžko podobalo tělu člověka, a na několik kroků kolem byla tráva postříkaná krví.

Ten večer se konala hostina na oslavu vítězství, i když hostina ubohá, neboť jídla jsme měli málo. Zato piva bylo dost. Dánští thénové přísahali věrnost Guthredovi, zatímco kněží a mniši se shromáždili v kostele jako vyděšené ovce a očekávali vraždění. Hrothweard byl zabit stejně jako Jaenberht a ostatní se smiřovali s tím, že i oni se stanou mučedníky. Několik mužů z Guthredovy tělesné stráže však zůstalo střízlivých a uchránili je od toho. „Dovolím jim, aby postavili svatyni pro svatého Cuthberta," řekl mi Guthred.

„Alfred by s tím souhlasil," odpověděl jsem.

Guthred se díval k velkému ohni uprostřed vesnice. Navzdory své zmrzačené ruce tam Ragnar zápasil s jakýmsi mohutným Dánem, který ještě za úsvitu sloužil Ivarrovi. Oba byli opilí a další opilí muži stáli kolem a uzavírali sázky na to, kdo zvítězí. Guthred hleděl tím směrem, ale zápas neviděl, neboť upíral pohled do prázdna a přemýšlel. „Nikdy bych nevěřil, že otec Hrothweard by mohl být zloděj," řekl po chvíli a zakroutil hlavou.

Gisela, která se mi opírala o rameno a choulila se pod mým pláštěm, se zasmála. „Nikdo by nevěřil, že my dva, ty a já, pane, jsme byli otroci," řekl jsem. „A přesto je to pravda."

„Ano, je," přikývl se stejným údivem, s jakým před chvílí uvažoval o Hrothweardovi.

Spletité jsou lidské osudy, jejichž vlákna spřádají tři sudičky, které sedí u kořenů stromu Yggdrasil a pohrávají si s našimi životy. Těší je udělat z otroka Guthreda krále Guthreda a stejné potěšení jim činilo poslat mě znovu na jih do Wessexu.

A zatím v Bebbanburgu, kde šedé moře bez ustání útočí na dlouhé písčité pobřeží a chladné větry drásají vlajku s vlčí hlavou, se mého ná vratu děsili.

Neboť moci osudu nelze uniknout ani lstí, ani podvodem. Osud nám vládne a my jsme jeho otroky.

Historická poznámka

Děj knihy Páni severu začíná přibližně měsíc po Alfredově překvapivém vítězství nad Dány u Ethandunu, které jsem vylíčil v Bledém jezdci. Vůdce poraženého vojska Guthrum se stáhl zpět do Chippenhamu, kde ho Alfred oblehl, avšak záhy nato jejich nepřátelství skončilo a oba spolu uzavřeli mír. Dánové potom odešli z Wessexu a všichni jejich přední velmožové se nechali pokřtít a stali se křesťany. Na oplátku Alfred uznal Guthruma za krále Východní Anglie. Čtenáři předchozích dvou románů této řady vědí, že Alfred neměl příliš mnoho důvodů Guthrumovi věřit, neboť dánský vůdce porušil jak mír uzavřený ve Warehamu, tak i ten následný, na němž se dohodli v Exeteru. Avšak tento mír, chippenhamský, skutečně vydržel. Guthrum se za asistence Alfreda jako kmotra nechal pokřtít a přijal jméno Æthelstan. Traduje se, že byl pokřtěn svěcenou vodou z křtitelnice, kterou lze dodnes vidět v Alleru v hrabství Somerset, a zdá se, že jeho obrácení na křesťanskou víru bylo opravdové, neboť po návratu do Východní Anglie vládl jako křesťanský panovník. Jednání mezi Alfredem a Guthrumem však pokračovala a v roce osm set osmdesát šest spolu ve Wedmoru podepsali mírovou smlouvu, jež rozdělovala tehdejší Anglii na dvě sféry vlivu. Wessex a jižní Mercie zůstaly podle ní saské, zatímco Východní Anglie, severní Mercie a Northumbrie měly spadat pod dánské právo. Tak vznikl Danelaw, rozsáhlé území, na kterém vládli po nějakou dobu dánští králové a jehož místopisné názvy a dialekty nesou dodnes pečeť té doby.

Na smlouvu z Wedmoru Alfred přistoupil, protože neměl dostatek sil k tomu, aby vyhnal Dány z celé Anglie, ale na druhou stranu jí získal čas, během kterého mohl opevnit srdce své říše Wessex. To však teprve přijde a budu to popisovat v následujících románech, ale obecně lze říct, že vítězství u Ethandunu a následná mírová dohoda s Guthrumem zajišťovaly nezávislost Wessexu a umožnily Alfredovi a jeho nástupcům na trůnu Danelaw znovu dobýt a vytvořit velké anglické království. Jedním z prvních Alfredových kroků v tomto dlouhém procesu bylo, že provdal svou nejstarší dceru Æthelflaed za mercijského velmože Æthelreda, spojence, který měl zájem o sjednocení mercijských Sasů s wessexskými. Æthelflaed se později ukázala jako velká hrdinka v boji proti Dánům.

Přenést se na konci devátého století z Wessexu do Northumbrie je jako přejít ze světla do temnoty. O tehdejších poměrech v Northumbrii toho dnes víme velmi málo, dokonce ani neznáme přesná jména tamních králů a data jejich vlády. Víme však, že nedlouho po Ethandunu nastoupil na trůn v Yorku (Eoferwiku) muž jménem Guthred (některé zdroje ho uvádějí jako Gutfritha) a nahradil tak saského krále, který byl nepochybně loutkový panovník dosazený Dány. Guthred vládl v devadesátých letech devátého století a stal se významným panovníkem ze dvou důvodů: za prvé, třebaže Dán, byl křesťan, a za druhé, k jeho jménu se pojí pověst, že byl kdysi otrok. Na těchto skrovných základech jsem postavil svůj příběh. Není pochyb, že král Guthred byl v přátelském vztahu s opatem Eadredem, opatrovatelem těla svatého Cuthberta (a také hlavy svatého Oswalda a lindisfarenského evangeliáře) a že Eadred nakonec postavil pro Cuthbertovy ostatky velkou svatyni v Cuncacesteru, nyní Chester-le-Street v hrabství Durham. V roce devět set devadesát pět tak bylo konečně světcovo tělo uloženo k odpočinku v Durhamu (Dunholmu), kde se nachází dodnes.

Kjartan, Ragnar a Gisela jsou románové postavy. Ivarr existoval, ale musím přiznat, že s jeho osudy jsem ve své knize nakládal dosti volně. Ivarr byl významný hlavně díky svým následníkům, kteří působili na severu velké potíže. Pokud vím, neexistují žádné záznamy o tom, že by v Durhamu byla v devátém století nějaká pevnost, na druhou stranu se mi nechce věřit, že by tehdejší velmožové opominuli místo, jež k

vybudování pevnosti vysloveně vybízí. Naopak je víc než pravděpodobné, že pokud tam pevnost skutečně stála, byly její zbytky rozebrány během stavby katedrály a hradu, které stojí na vrcholu už téměř tisíc let. Pevnost Bebbanburg však zcela jistě existovala a v průběhu staletí byla přeměněna v současnou nádheru hradu Bamburghu. Navíc v jedenáctém století tam vládl rod Uhtredů, jenž patří k rodokmenu mých předků, ale o jeho aktivitách v té době nevíme téměř nic.

Historie Anglie na konci devátého a na začátku desátého století je příběh, který se táhne z Wessexu na sever. Uhtredův osud, jejž můj hrdina právě začíná poznávat, se má stát základem znovudobytí této země Západosasy a vytvoření království známého už jako Anglie. Uhtredovy boje tedy nejsou zdaleka u konce a jeho Hadí dech ještě dlouho nebude zahálet.